

สำนักงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐

เป็นพิเศษ

วันเสาร์ที่ ๓๐ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

สำนักวิทยบริการการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๑๖ เดือน สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ครั้งที่ ๔๓/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันเสาร์ที่ ๑๘ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐

สารบัญ
รายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันเสาร์ที่ ๓๐ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐
ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว

- ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ....

ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้ว

(เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่แล้ว)

๑

ผู้อภิปราย

- นางกรรณิการ์ บรรเทาจิตติ

๒๔๕

- นายกล้าณรงค์ จันทิก

๑๒๔, ๑๒๖,

๑๔๔, ๑๖๒,

๑๖๕, ๑๖๖

- นายการุณ ไสงาม

๑๓๐, ๑๔๒,

๑๔๓, ๑๔๔, ๑๖๐,

๑๖๓, ๑๖๙, ๑๗๕,

๑๗๖, ๑๗๗,

๒๐๓, ๒๐๔

- รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์

๘๓

- นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์

๒๒, ๒๘

- นายคมสัน โพธิ์คง

๑๐๘, ๑๒๗,

๑๗๒, ๑๘๓, ๒๐๘

- นายจรัญ ภัคดีธนากุล

หน้า

๑๓๗, ๑๕๓, ๑๘๕, ๒๐๐,
๒๐๒, ๒๐๓, ๒๐๔, ๒๐๕,
๒๒๔, ๒๒๘, ๒๓๖, ๒๓๙,
๒๔๒, ๒๔๘, ๒๕๙

- ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โรจนฤทธิ์พิเชษฐ์

๕๘

- รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง

๓๑, ๓๗, ๓๘, ๓๙, ๔๐,
๔๔, ๕๖, ๖๒, ๖๓, ๖๙,
๗๘, ๘๔, ๑๑๐, ๑๑๒,
๑๑๓, ๑๑๖, ๑๑๗, ๑๑๘,
๑๒๖, ๑๒๗, ๑๒๘, ๑๔๗,
๑๗๖, ๑๗๙, ๑๘๓, ๑๘๖,
๑๙๓, ๑๙๔, ๑๙๕, ๒๐๑,
๒๐๔, ๒๑๑, ๒๑๖, ๒๑๘,
๒๑๙, ๒๔๑, ๒๔๓, ๒๔๙,
๒๕๒, ๒๖๙, ๒๘๒, ๒๘๕

- นายชูชัย ศุภวงศ์

๗๐, ๗๑, ๗๒, ๙๘, ๑๘๘,
๑๙๙, ๒๕๑

- นายธงทอง จันทรางศุ

๑๖, ๒๕, ๒๘, ๓๘, ๓๙,
๔๒

- นายวัช บวรวิชัยกูร

๘๘, ๘๙, ๙๐

- ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรทิพย์ เชื้อบุญชัย

๑๑๒, ๑๑๕, ๑๕๒, ๑๕๕,
๑๙๙, ๒๒๑, ๒๘๐

- นายอนุรักษ์ มาประณีต

๑๓๕

- นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม

๕๖, ๒๒๖

	หน้า
- นายประพันธ์ นัยโกวิท	๙, ๑๖๙, ๑๗๑, ๑๗๓, ๑๗๔
- นายประวิทย์ อัครชินเวศ	๔๑, ๔๔
- นายปริญญา ศิริสารการ	๑๒๒, ๒๕๒, ๒๕๓
- นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ	๑๔, ๑๖, ๔๑, ๔๕, ๖๕, ๗๓, ๗๔, ๙๑, ๑๐๑, ๑๐๘, ๑๙๖, ๑๙๗, ๒๒๐, ๒๒๑, ๒๗๒, ๒๘๓
- นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	๒๐๖, ๒๑๔, ๒๖๒, ๒๖๖, ๒๗๖
- นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	๓, ๔, ๑๔, ๒๓
- พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ	๔๐, ๕๒, ๑๒๘, ๒๒๖
- นายรัฐ ชุกกลิ่น	๕๙, ๗๐, ๒๓๔, ๒๘๘
- รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร	๑๘๓
- นายวัชรนา หงส์ประภัสร์	๗๕, ๘๗, ๑๑๕, ๑๕๐, ๑๙๑, ๑๙๒, ๒๑๖, ๒๑๗
- นายวิชัย รูปขำดี	๒๕๔, ๒๕๕
- นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ	๕๒
- ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	๑๕๕, ๑๘๑, ๒๓๐, ๒๓๔, ๒๔๖, ๒๕๑
- นายวิฑรยา บริบูรณ์ทรัพย์	๙๓, ๙๔, ๑๒๔
- นายวิฑรยา คชเชื่อน	๕๘
- นายวีณัส ม่านมุงศิลป์	๒๐, ๒๒
- นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	๒๗๓
- รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	๓๓, ๗๖, ๘๐, ๑๘๙
- นายศักดิ์ชัย ชุ่นจิตติกุล	๑๑, ๑๑๕, ๑๑๙, ๑๒๐, ๑๒๓, ๑๙๑, ๑๙๖, ๒๘๐, ๒๘๑, ๒๘๒, ๒๘๖

	หน้า
- นายศิวะ แสงมณี	๒๐, ๑๕๓, ๑๕๔, ๒๒๓, ๒๓๐, ๒๓๗
- นายเศวต ทินกุล	๕๔, ๑๔๙, ๑๕๐, ๑๙๗, ๒๗๔, ๒๗๗, ๒๘๗
- นางสดศรี สัตยธรรม	๓๔, ๔๘
- นายสมเกียรติ รอดเจริญ	๓๗, ๔๓, ๔๔, ๘๖, ๑๒๑, ๑๒๔, ๒๐๖, ๒๐๙, ๒๗๑
- ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	๒, ๔๖, ๔๗, ๖๑, ๖๕, ๖๗, ๖๘, ๖๙, ๗๕, ๗๗, ๗๘, ๘๐, ๘๗, ๙๒, ๙๓, ๑๒๐, ๑๒๑, ๑๒๖, ๑๒๙, ๑๕๘, ๑๖๖, ๑๖๘, ๑๗๔, ๑๗๘, ๑๘๘, ๑๙๒, ๑๙๕, ๒๐๐, ๒๐๒, ๒๐๕, ๒๐๘, ๒๑๑, ๒๑๘, ๒๒๒, ๒๒๓, ๒๖๒, ๒๖๘, ๒๘๐, ๒๘๑, ๒๘๒, ๒๘๓, ๒๘๕
- นายสมชัย ฤชุพันธุ์	๘๗, ๙๒
- นายสมยศ สมิวัฒน์ชัย	๔๒, ๕๓
- นายสวัสดิ์ โชติพานิช	๑๒๗, ๒๕๗, ๒๕๘, ๒๖๐
- นายสวิง ตันอุด	๑๐๕, ๑๐๗, ๑๑๔
- นายสุนทร จันทรวงศ์	๑๓, ๒๓
- นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย	๖, ๙๕, ๙๖, ๑๐๑, ๑๒๗, ๑๔๖, ๑๖๖, ๒๑๗, ๒๔๔, ๒๖๖, ๒๘๘
- นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล	๑๑
- นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์	๑๘๔, ๑๘๘, ๑๙๕
- นายหลักชัย กิตติพล	๕๙, ๘๑, ๘๓

	หน้า
- นายอภิชาติ ดำดี	๑๐๓, ๑๐๕
- นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์	๒๐, ๒๐๔, ๒๐๕
- นายอรัญ ธรรมโน	๒๗๓
- นางสาวอลิสรา พันธุศักดิ์	๒๓๘
- นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์	๑๘๐, ๒๓๕, ๒๘๖
- นายอัชพร จารุจินดา	๗, ๑๒, ๑๓, ๒๘, ๓๑, ๖๗, ๗๒, ๗๓, ๘๐, ๘๒, ๘๓, ๘๕, ๘๖, ๘๙, ๙๐, ๙๓, ๙๕, ๙๖, ๙๗, ๙๘, ๙๙, ๑๐๐, ๑๐๑, ๑๐๒, ๑๐๔, ๑๐๗, ๑๑๓, ๑๑๖, ๑๑๗, ๑๑๘, ๑๖๘, ๒๕๗, ๒๕๘, ๒๖๐, ๒๖๑
- นายอุทิศ ชูช่วย	๘๖, ๒๘๓

รายชื่อสมาชิกสภาข้าราชการครูที่มาจาก ลา ขาด ในการประชุมสภาข้าราชการครู
ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๐

วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๑.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์กนก โตสุรัตน์	✓		
๒.	นางกรรณิการ์ บรรเท็งจิตร	✓		
๓.	นายกฤษฎา ให้วัดมานุกูล	✓		
๔.	นายก้านรงค์ จันทิก	✓		
๕.	นายการุณ ไสงาม	✓		
๖.	รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์	✓		
๗.	ศาสตราจารย์เกริกเกียรติ พิพัฒน์เสวีธรรม	✓		
๘.	นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์	✓		
๙.	นายคมสัน โพธิ์คง	✓		
๑๐.	นายจรัญ ภัคดีธนากุล	✓		
๑๑.	ศาสตราจารย์จรัส สุวรรณมาลา	✓		
๑๒.	นายจตุรินทร์ ภิรมย์ภักดี	✓		
๑๓.	ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โรจนฤทธิ์พิเชษฐ์	✓		
๑๔.	รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง	✓		
๑๕.	นายช.ชัยนาท ศรีเสมาเมือง		✓	
๑๖.	นายชนินทร์ บัวประเสริฐ		✓	
๑๗.	นายชวลิต หมิ่นนุช	✓		
๑๘.	นายชาติชาย เจียมศรีพงษ์		✓	
๑๙.	นายชาติชาย แสงสุข	✓		
๒๐.	นายชาติ กางอิม	✓		
๒๑.	นายชำนาญ ภูวิลัย	✓		
๒๒.	นายชูชัย ศุภวงศ์	✓		
๒๓.	นายโชคชัย อักษรนันท์	✓		
๒๔.	ศาสตราจารย์ไชยยศ เหมะรัชตะ	✓		
๒๕.	รองศาสตราจารย์ดวงสุดา เตโชติรส	✓		
๒๖.	นายเดโช สวานานนท์	✓		
๒๗.	นายธนพิชญ์ มุลพฤษ์	✓		
๒๘.	พลตำรวจโท ธรรมนิตย์ ปิตะนีละบุตร	✓		
๒๙.	นายธวัช บวรวิชัยกุล	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๓๐.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์อติพันธ์ เชื้อบุญชัย	✓		
๓๑.	นายธีรวัฒน์ ร่มไทรทอง	✓		
๓๒.	รองศาสตราจารย์นครินทร์ เมฆไตรรัตน์	✓		
๓๓.	นายนรนิติ เศรษฐบุตร	✓		
๓๔.	นายนิศย์ วัังวิวัฒน์		✓	
๓๕.	นายนิมิตร ชัยจิระธิดกุล	✓		
๓๖.	นายนุรักษ์ มาประณีต	✓		
๓๗.	นายปกรณ์ ปรียากร	✓		
๓๘.	นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม	✓		
๓๙.	นายประพันธ์ นัยโกวิท	✓		
๔๐.	นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ	✓		
๔๑.	นายประสงค์ พิฑูรกิจจ่า	✓		
๔๒.	นายปริญญา ศิริสารการ	✓		
๔๓.	ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณราย แสงวิเชียร	✓		
๔๔.	นางสาวพวงเพชร สารคุณ	✓		
๔๕.	นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ	✓		
๔๖.	นายพิสิฐ ลี้อาธรรม	✓		
๔๗.	พลเรือเอก พีรศักดิ์ วัชรมูล	✓		
๔๘.	นายไพบุลย์ วราหะไพฑูรย์	✓		
๔๙.	นายไพโรจน์ พรหมสาส์น	✓		
๕๐.	นายมนตรี เพชรขุ้ม	✓		
๕๑.	นางมัญญศรี โชติเทวีญ		✓	
๕๒.	นายมานิจ สุขสมจิตร	✓		
๕๓.	พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ	✓		
๕๔.	นายรัฐ ชุกกลิ่น	✓		
๕๕.	รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร	✓		
๕๖.	นายโอรส วงษ์สิทธิ์	✓		
๕๗.	นายวัชรา หงส์ประภัสร์	✓		
๕๘.	นายวิชัย รูปขำดี	✓		
๕๙.	นายวิชัย เรืองเรืองกุลฤทธิ	✓		
๖๐.	นายวิชัย ศรีขวัญ	✓		
๖๑.	ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ	✓		
๖๒.	นายวิฑูรยา บริบูรณ์ทรัพย์	✓		
๖๓.	นายวิฑูรยา คชเชื่อน	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๖๔.	นายวิทยา งานทวี		✓	
๖๕.	นายวิวัฒน์ บุญญสถิตย์	✓		
๖๖.	นายวินัส ม่านมุงศิลป์	✓		
๖๗.	นายวุฒิชชาติ กัลยาณมิตร	✓		
๖๘.	รองศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย	✓		
๖๙.	รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช	✓		
๗๐.	นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล	✓		
๗๑.	นายศักดิ์นรินทร์ เชื้อนอัน	✓		
๗๒.	นายศิวะ แสงมณี	✓		
๗๓.	นายเศวต ทินกุล	✓		
๗๔.	นางสดศรี สัตยธรรม	✓		
๗๕.	นายสนั่น อินทรประเสริฐ	✓		
๗๖.	นายสมเกียรติ รอดเจริญ	✓		
๗๗.	ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์	✓		
๗๘.	นายสมชัย ฤชุพันธุ์	✓		
๗๙.	นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย	✓		
๘๐.	นายสวัสดิ์ โชติพานิช	✓		
๘๑.	นายสว่าง ภูพัฒน์วิบูลย์	✓		
๘๒.	นายสวิง ตันอุด	✓		
๘๓.	นายสามขวัญ พนมขวัญ	✓		
๘๔.	นายสุนทร จันทร์รังสี	✓		
๘๕.	นายสุรชัย เลียงบุญเลิศชัย	✓		
๘๖.	นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล	✓		
๘๗.	นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์	✓		
๘๘.	นายเสรี นิมะยุ	✓		
๘๙.	นายเสรี สุวรรณภานนท์	✓		
๙๐.	นายหลักชัย กิตติพล	✓		
๙๑.	นายอนุศาสน์ สุวรรณมงคล	✓		
๙๒.	นายอภิชาติ ดำดี	✓		
๙๓.	นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์	✓		
๙๔.	นายอรุณ ธรรมโน	✓		
๙๕.	นางสาวอลิสรา พันธุ์ศักดิ์	✓		
๙๖.	นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์	✓		

ลำดับที่	ชื่อ - ชื่อสกุล	มา	ลา	ขาด
๙๗.	นางอังคณา นีละไพจิตร	✓		
๙๘.	นางสาวอามา อรรถบุรณวงศ์		✓	
๙๙.	นายอุทิศ ชูช่วย	✓		
๑๐๐.	นายโอกาส เตพละกุล		✓	
	รวม ๑๐๐ คน	๙๒	๘	-

Int a

(นางสาววรรณภััสสร รุจิกุลสิริ)

บุคลากร ๖

Hum นงนภ

(นางบุญพา เผ่าสำราญ)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานทะเบียนประวัติและสถิติ

รายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วันเสาร์ที่ ๓๐ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๑๑.๐๕ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๙๒ คน

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ ขณะนี้มีท่านสมาชิกมาประชุมครบองค์ประชุมแล้วนะครับ ผมขอเปิดการประชุมเพื่อดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๒ รับรองรายงานการประชุม ไม่มีนะครับ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ... ซึ่งคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำเสร็จแล้ว

ผมขอเชิญคณะกรรมการเข้าประจำที่นะครับ

(คณะกรรมการเข้าประจำที่)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ ในวันนี้เป็นการพิจารณาต่อจากการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ ครั้งที่ ๓๗/๒๕๕๐ วันศุกร์ที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๐ ซึ่งที่ประชุมได้พิจารณามาตราที่รอการพิจารณาไว้จนจบ มาตรา ๒๘๗ นะครับ ดังนั้นเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมจะพิจารณาต่อ นะครับ ต้องขอประทานโทษ เราอยู่ด้วยกันมาหลายวันนะครับ เสียงก็คงไม่ดีแล้ว ท่านทั้งหลาย ก็คงเหนื่อยแล้ว ก็หวังว่าวันนี้จะพิจารณาผ่านไปตามลำดับนะครับ ขอเชิญท่านเลขาครับ ดำเนินการต่อเลยครับ

นายจเร พันธุ์เปรื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ต่อไป
เป็นการพิจารณามาตรา ๒๘๗/๑ นะครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกรรมาธิการ
ครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ มาตรา ๒๘๗/๑ ก็เป็นการเขียน
คำให้สอดคล้องกับมติที่ประชุมเท่านั้นเองนะครับว่า กรณีของวุฒิสภานั้นเราได้เขียน
ให้มีการออกช่วง ๓ ปีแรกนะครับ ก็ขออนุญาตเติมใน ๒๘๗/๑ ว่า ในวาระเริ่มแรก
ให้สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากการสรรหามีวาระสามปี นับแต่เริ่มต้นสมาชิกภาพ
อันนี้ก็จะเป็นไปตามหลักการที่ตกลงกันไว้ครับ เขียนขึ้นง่าย ๆ ครับ ขออนุญาตว่า
ฝ่ายเลขาธิการกรรมาธิการ ขออนุญาตเติมคำ ๑ คำ แค่นั้นเอง ว่า ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิก
วุฒิสภาที่ได้มา นะครับ ขอเติมคำว่า ได้ เข้าไปครับ ท่านประธานครับ ที่เหลือก็เป็นไป
ตามหลักการทุกอย่างที่ท่านทั้งหลายได้ขอไว้ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ
เชิญครับ ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ก่อนที่มาตรานี้จะผ่านไประดับ กระผมขออนุญาตถือโอกาสได้เรียนหาหรือท่านประธานและที่ประชุมแห่งนี้ระดับว่า ตามบทบัญญัติในมาตรา ๒๘๗ นี้ระดับ ทั้งวรรคหนึ่ง โดยเฉพาะวรรคสอง วรรคสาม ระดับ ก็เป็นเรื่องที่เราไปคาดคะเนระดับว่า สถานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นไม่สามารถที่จะ ทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน เพราะฉะนั้นจึงไปเขียนรับ เอาไว้ว่า ให้เขาสามารถที่จะทำหน้าที่ที่สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่วุฒิสภา รวมทั้ง ไปขยายเวลาเลือกตั้งออกไป จาก ๙๐ วันระดับ แล้วเดิมเราก็รับกัน ๑๒๐ วัน ก็น่าจะ พอสมควร เป็น ๑๕๐ วัน จากการที่มีท่านผู้ใดผู้หนึ่งติตั้งขึ้นมา เกรงว่าจะทำไม่ทัน อย่างนั้นอย่างนี้ กระผมก็อยากจะกราบเรียนในประเด็นนี้ว่าก่อนที่จะผ่านมาตรานี้ไป ระดับ ผมเข้าใจโดยสุจริตว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) ปี ๒๕๔๙ นั้น ได้กำหนดเป็นกฎเกณฑ์ กติกาไว้ชัดเจนเลยระดับว่า กฎเกณฑ์ กติกา ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นจะต้องบังคับกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ทั้งสภาร่างรัฐธรรมนูญและ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ ในมาตราที่ ๓๐ ระดับ ได้กำหนดไว้ชัดเจนเลยระดับ ในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ว่า บังคับเราว่า สภาร่างรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องจัดทำ ร่างรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วัน นั่นก็คือภายในวันที่ ๖ กรกฎาคมที่จะถึงนี้ เสร็จแล้วเราก็จะต้องจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับ ทั้งกฎหมายพรรคการเมือง กรรมการเลือกตั้ง และกฎหมายเลือกตั้ง ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วัน นั่นก็คือจะต้องส่งไปให้สถานิติบัญญัติแห่งชาติภายในวันที่ ๒๐ สิงหาคม ซึ่งเป็น ๑ วันภายหลังจากที่ออกเสียงประชามติ สมมติว่าเป็นวันที่ ๑๙ สิงหาคม อันนั้นเป็น บังคับ แล้วเราก็ทำตามนั้นทุกอย่างทุกประการระดับ มาบัดนี้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ เช่นเดียวกันระดับ บังคับให้สถานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นจะต้องพิจารณากฎหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญนี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๔๕ วันเช่นเดียวกัน นั่นก็หมายความว่าต้อง เสร็จภายในวันที่ ๔ ตุลาคม และจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน ๙๐ วัน นับตั้งแต่ วันที่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญประกาศใช้ นั่นก็หมายความว่าวันที่ ๔ เขาต้องทำมา ๔๕ วัน นำขึ้นทูลเกล้าฯ ผมให้เวลา ๑๕ ตุลา น่าจะประกาศใช้ได้ระดับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านไพโรจน์ครับ
มาตرائี้ลงมติไปแล้วครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตนิดเดียวครับ
ท่านครับ มันเกี่ยวข้องกับมาตرائี้ ผมต้องขอเรียนที่ประชุมแห่งนี้ว่า กรรมาธิการบางท่าน
บางคนไปปรับเรื่องนี้มาแล้วมานั่งเขียน ไม่ได้พิจารณาในกรรมาธิการยกเว้นเลย ผมต้อง
ขอเรียนที่ประชุมให้ทราบอย่างนั้นนะ แล้วมันมีผลกระทบอย่างมาก เดี่ยว
ท่านประธานฟังผมอีกนิดเดี๋ยวนะครับว่า ถ้าเป็นเช่นนั้นก็หมายความว่า เราสามารถที่จะ
เลือกตั้งภายใน ๙๐ วันได้ โอ.เค. (O.K. - Okay) มันอาจจะไม่ทัน ขยาย ๑๒๐ วัน
ผมไม่ว่า แต่เมื่อวานนี้ได้มีการขยายถึง ๑๕๐ วัน แล้วยังให้สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น
ทำหน้าที่วุฒิสภาต่อไปอีก แล้วถ้าเขาไม่สามารถที่จะทำกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ
ให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน ตามที่กำหนดไว้ ยังให้เวลาออกไปว่า เดือนเวลาออกไป แล้วยังให้
เอาร่างของเรามาประกาศใช้ โดยประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเป็นผู้ลงนาม
ในประกาศนั้นนะครับ เป็นไปไกลถึงขนาดนั้นเลย ผมคิดว่าเจตนารมณ์ของการที่จะมีการ
ปฏิรูประบบการเมือง การปกครอง มีการปฏิวัติรัฐประหารขึ้นมา แล้วก็มีการตั้งพวกเรา
มาเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ เพื่อที่จะมีรัฐธรรมนูญ เพื่อจะให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว
แล้วเราก็ไปฟังเสียงประชามติ ไปฟังเสียงพี่น้องประชาชนมาแล้วว่าต้องการให้มี
รัฐธรรมนูญออกมาโดยเร็ว ต้องการให้มีการเลือกตั้งโดยเร็ว รัฐบาลก็ประกาศเกือบทุกวัน
เลยว่าจะต้องให้มีการเลือกตั้งภายในเดือนธันวาคม แต่ดูประหนึ่งว่าสภาว่างรัฐธรรมนูญ
ของเราแห่งนี้จะครับ ไปปรับลูกอะไรมาก็ไม่ทราบนะครับ เสร็จแล้วก็มานั่งเขียนกันว่า
ให้ยืดเวลาออกไปขนาดนั้น ให้ทำหน้าที่อย่างนั้นอย่างนี้ กระผมคิดว่ามาตรา ๑๘๗
ไม่น่าจะผ่านไปโดยเร็ว ผมอยากจะให้ท่านสมาชิกทั้งหลายได้ช่วยกันพิจารณานะครับ
เพราะเราจะต้องรับผิดชอบร่วมกันในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เราจะต้องนำรัฐธรรมนูญฉบับนี้
ไปให้พี่น้องประชาชนรับฟังข้อคิดเห็นในการออกเสียงประชามติว่ามันเป็นอย่างไร
เราเลือกตั้งโดยเร็วได้ไหม ถ้าเป็นอย่างนั้นแล้วนะครับ ท่านลองคิดดูนะครับ หลับตานึกดู
โอ.เค. เราอาจจะประกาศให้เขาทำหน้าที่เพื่อที่จะให้เปิดประชุมโดยเร็ว เลือกตั้งรัฐบาล
นะครับ แต่ว่าการเลือกตั้งวุฒิสภา มันก็จะยืดยาวออกไปนะครับ แล้วก็ไม่ใช่เป็นผลดี

แก่ชาติ แก่บ้าน แก่เมือง กติกาทั้งหมดนี้ถูกเขียนโดยผู้ร่างรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว กำหนดกฎเกณฑ์ไว้ชัดเจนแล้ว ๑๘๐ วัน สภาร่างต้องเสร็จ ๔๕ วัน กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญต้องเสร็จ ๔๕ วัน สภานิติบัญญัติแห่งชาติ คุณต้องทำรัฐธรรมนูญให้เสร็จ ----

ผมเองอยู่ในกรรมาธิการประกอบร่างรัฐธรรมนูญ ผมก็บอกว่าเราพยายามร่างและเสร็จเป็นรูปเป็นร่าง กฎเกณฑ์กติกาต่าง ๆ ที่สมาชิกบางท่าน ขออนุญาตท่านเอ๋ยามท่านศิวะ บอกว่า เก่งว่าเขาจะไปปรับไปเปลี่ยน เราก็ใส่ไว้ในร่างของเราหรือใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ ก็ไม่สามารถจะเปลี่ยนได้ เพียงแต่รับร่างของเราซึ่งมันเป็นรูปเป็นร่างเสร็จแล้วไปพิจารณาประกอบภายใน ๔๕ วัน จะทำไม่เสร็จเขียวหรือ จะต้องมาขยายเวลาอะไรกัน ๑๒๐ วัน เป็น ๑๕๐ วันอะไรต่าง ๆ ซึ่งมันสอดคล้องเจตนาที่จะไม่ค่อย ไม่สามารถที่จะอธิบายได้นะครับ ผมไม่สามารถที่จะรับมาตรา ๒๘๗ ตามที่ร่างเอาไว้ได้ ขอให้ได้มีการพิจารณาทบทวนด้วยความละเอียดถี่ถ้วนครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านครับ มาตรานี้รับไปแล้วนะท่านไพโรจน์ เดียวลงคุยกับกรรมาธิการยกร่างข้างนอกนิดหนึ่ง ตอนนี้นำมาตรา ๒๘๗/๑ นะครับ ที่เดิมมานี้นะครับ ท่านสมาชิกผ่านได้ไหมครับ มาตรา ๒๘๗/๑ นะครับ เชิญครับ ท่านสุรชัย ครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมว่าต้องขออนุญาตท่านประธานนิดหนึ่งนะครับว่า ผมว่าประเด็นที่ท่านไพโรจน์นำเสนอ นั้นมีประเด็นน่าสนใจที่ควรจะต้องพิจารณาคับท่านประธาน คืออย่างนี้ครับ เมื่อวานเราพิจารณามาตรา ๒๘๗ ในวาระแรกนี้พูดถึงกำหนดระยะเวลาในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งกำหนดว่าต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นั่นกรณีหนึ่ง อีกกรณีหนึ่งก็คือกำหนดให้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา เดิมนี้กำหนดไว้ ๑๒๐ วัน แล้วต่อมาที่ประชุมขยายเป็น ๑๕๐ วัน ที่นั่นมีประเด็นที่ท่านไพโรจน์เสนอ ผมอยากจะพูดให้ชัดเจนขึ้นมาอีกนิดหนึ่ง ก็คือพอมาถึงวาระสอง ท่านประธาน ในวาระสองนั้นพูดถึงกระบวนการจัดทำกฎหมายประกอบกรรมาธิการเลือกตั้งตามบทบัญญัติมาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่บอกว่า เมื่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้รับร่างจากสภาร่างรัฐธรรมนูญเกี่ยวกับพระราชบัญญัติประกอบกรรมาธิการเลือกตั้งแล้ว จะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จ ๔๕ วัน มาตรา ๓๐ ของรัฐธรรมนูญชั่วคราว ปี ๒๕๔๙ เขียนไว้แค่นั้น

ท่านประธาน ว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติต้องพิจารณาร่าง พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญนั้น ให้เสร็จภายใน ๔๕ วัน แต่ไม่ได้เขียนว่า ถ้าพิจารณาไม่เสร็จจะดำเนินการอย่างไรต่อไป เราจึงมาเพิ่มเติมอยู่ในวรรคสองของมาตรา ๒๘๗ ว่า ถ้าพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำเนื้อหาตามที่ปรากฏอยู่ร่างนั้นมาประกาศใช้กับการเลือกตั้ง และให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน ตรงนี้มีประเด็นครับท่านประธาน คือวรรคสองมาบอกว่า ให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๙๐ วันกรณีหนึ่ง ๙๐ วัน ตรงนี้สอดคล้องกับวรรคแรกของมาตรา ๒๘๗ แต่กรณีที่ ๒ ที่เขียนอยู่ในวรรคสองของมาตรา ๒๘๗ ก็คือ ให้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาภายใน ๙๐ วัน เช่นเดียวกัน ๙๐ วันตรงนี้จะขัดกับ ๑๕๐ วัน ในวรรคแรก ท่านประธาน สรุปแล้วถ้าเราปล่อยตรงนี้ผ่านไปนะครับ จะเอาอย่างไรกันแน่ครับ ระหว่าง ๑๕๐ วันในวรรคที่ ๑ กับ ๙๐ วันในวรรคที่ ๒ และมีประเด็นต่อไปที่มันจะโยงกลับไปอีกครั้ง ๒๘๕ บอกว่า ในระหว่างที่ยังไม่มีวุฒิสภาและต้องมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรกตามมาตรา ๑๒๒ เรากำหนดให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภาต่อไปด้วยนะครับ ตรงนี้มันจะมีประเด็นเชื่อมโยงกันไปหมดว่า ถ้าปัญหาเรื่อง ๙๐ วัน กับ ๑๕๐ วัน มันขัดแย้งกัน การดำเนินการวุฒิสภามันเกิดขึ้นไม่ได้ เราจะใช้กรอบเวลาไหนเป็นตัวตั้ง

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : คือเข้าใจตรงนี้ แก่แล้วไม่ใช่หรือ หรือยังไม่ได้แก่ อันหลังนี้ เพราะถ้าไม่แก่นี่มันขัดกับวรรคแรก เชิญครับ ท่านอัครพรครับ ขอนิดหนึ่ง

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ เขาประเด็นหลังก่อนนะครับว่า ในวรรคสอง ที่กำหนด ๙๐ วันนั้น เมื่อมีการแก้ไขในวรรคหนึ่ง ต้องแก้วรรค ตอนนี้เราต้องแก้ไขรับกันด้วย ซึ่งเมื่อวานได้นำเสนอ และที่ประชุมเห็นชอบแล้วครับว่า แก้ข้อความว่า ให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในเก้าสิบวัน หรือดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันที่ประกาศของประธาน

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๓/๓

สถานิติบัญญัติมีผล ผมกราบเรียนเพิ่มเติมนะครับ ความจริงร่างนี้ได้นำเสนอ
กรรมวิธีการยกวาง แล้วก็เห็นชอบร่วมกันไปในครั้งสุดท้ายแล้ว หลักการก็คือเรายังคง
๔๕ วัน ที่ให้สถานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นทำให้แล้วเสร็จ -----

- ๔/๑

แต่ปัญหาที่มีอยู่ว่า ถึงแม้จะบังคับให้เขาทำให้แล้วเสร็จ ถ้าเขายังทำไม่แล้วเสร็จอีก
 พัน ๔๕ วันนั้นจะทำอย่างไรกัน มันก็จะยืดต่อไปเรื่อย ๆ สิ่งที่น่าเสียดก็คือว่า
 ถ้าพันกำหนด ๔๕ วันแล้ว สนช. ยังทำไม่เสร็จนั้น ถือว่า สนช. ต้องหมดสิ้นหน้าที่
 จะทำต่อไปไม่ได้ แล้วก็ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นนำร่างที่ผ่าน สสร. นี้แหละ
 ขึ้นประกาศใช้บังคับเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญแทน ก็คือมันก็จะต่อเนื่องกันไป
 ระยะเวลาที่จะไม่มีระยะเวลายืดยาวอะไร หมายความว่าก็ ๔๕ วันแน่นอน แต่ตรงนี้
 ที่เขียนขึ้นเพราะว่า เพื่ออุดช่องว่างว่าถ้า ๔๕ วันแล้วไม่เสร็จนี้ ประเดี๋ยวจะเกิดตีความว่า
 สนช. ก็ยังทำต่อไปเรื่อย ๆ เพราะยังทำไม่แล้วเสร็จ หรือไม่ก็ไม่มีกฎหมายประกอบ
 รัฐธรรมนูญเลยซึ่งจะทำให้เลือกตั้งเกิดขึ้นไม่ได้อีกเลย เพราะฉะนั้นเพื่อให้การเลือกตั้ง
 เกิดขึ้นได้ตามเจตนารมณ์ก็คือ ถ้าทำไม่เสร็จ ๔๕ วันนั้น ต้องเอาร่างของ สสร. นี้
 ขึ้นประกาศใช้เลย เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไปเลยครับ อันนั้นคือทางแก้ของ
 ร่างที่น่าเสียดครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผมใคร่ขออนุญาตชี้แจงเรื่องการดำเนินการ
 เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาภายใน ๑๕๐ วัน ซึ่งที่ประชุมได้เห็นชอบไปเมื่อวานนี้
 อย่างนี้นะครับว่า เราจะทำประชามติในวันที่ ๑๙ สิงหาคม นะครับ ซึ่งวันนั้นเราก็จะรู้
 ในคืนนั้นว่ารัฐธรรมนูญผ่านหรือไม่ผ่านนะครับ พอวันรุ่งขึ้นนี่คือวันที่ ๒๐ สิงหาคม
 ผมเข้าใจว่าทางสภานี้ ร่างของเราเนี่ยคงจะส่งร่างประกอบรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับนะครับ
 ส่งให้ สนช. นะครับ ซึ่ง สนช. เมื่อรับร่างของเราแล้ว วันที่ ๒๐ สิงหาคม นี้ เรามีเวลา
 พิจารณา ๔๕ วันให้เสร็จนะครับ เวลาที่เขาพิจารณา ๔๕ วันให้เสร็จนี้ ก็คงจะเป็น
 ประมาณวันที่ ๕ ตุลาคมนะครับ ก็คิดว่าเป็นในช่วงนั้น ที่นี้พอ ๕ ตุลาคม นี้จะต้องมีการเลือก
 สส. ให้เสร็จภายใน ๙๐ นะครับ ตามร่างในมาตรา ๒๘๗ วรรคหนึ่งนี้นะครับ ในเวลา
 ๙๐ วันนับแต่วันที่ สนช. เขาออกกฎหมายลูกเสร็จ ซึ่งเราคาดว่าน่าจะประมาณ
 วันที่ ๕ ตุลาคม นี้นะครับ วันสุดท้ายก็คือวันที่ ๕ มกราคม ๒๕๕๑ ที่นี้ในการเลือกตั้ง สส.

นี่เราคิดว่า ตามที่รัฐบาลเขาเคยพูดว่าคงจะเป็นประมาณภายในเดือนธันวาคม คงจะเป็นประมาณวันที่ ๑๖ ธันวาคมหรืออย่างช้าก็คง ๒๓ ธันวาคม หลังจากนั้นก็จะมีการเลือก สว. นะครับ ฉะนั้นการเลือก สว. นี้ในวันที่ ๕ มกราคม นั้นมันคงไม่ทันนะครับ ก็เลยตอนแรกก็ ร่างแรกก็เสนอขอเป็น ๑๒๐ วันนะครับ เพื่อว่าจะจะมีการเลือกตั้ง สว. หลังจากนั้นอาจจะเป็นต้นกุมภาพันธ์ แต่จากการที่มีการพิจารณาหารือกันแล้ว และมีผู้เสนอขึ้นมา และมีคนทักท้วงว่า ๑๒๐ วัน อาจจะไม่ทัน นะครับ น่าจะเป็น ๑๕๐ วัน นะครับ กรรมการก็พิจารณาหารือกันแล้วก็เห็นด้วยนะครับว่าเป็น ๑๕๐ วัน ผมอยากจะกราบเรียนอย่างนั้นนะครับว่า ๑๕๐ วันนี่ เป็นเวลาภายใน ๑๕๐ วันเท่านั้น นะครับ สามารถที่จะทำเสร็จเร็วกว่านั้นได้ก็คงต้องทำนะครับ ในส่วนของกระผมเอง ซึ่งอยู่ใน กกต. ด้วยนี้ ผมอยากจะกราบเรียน ณ ที่นี้ด้วยนะครับว่า กกต. คงพยายาม ทำให้เสร็จให้เร็วที่สุดนะครับเท่าที่จะสามารถทำได้นะครับ อาจจะไม่ถึง ๑๕๐ วันก็ได้ อาจจะมีเร็วกว่า ๑๒๐ วันก็ยิ่งได้ ถ้าเกิดทำได้นะครับ เพราะฉะนั้นในระยะเวลาอันนี้ เป็นระยะเวลาที่เปิดเผื่อไว้ เพื่อเหลือ เพื่อขาดนะครับ เพราะถ้าเกิดกำหนดไว้ ๑๒๐ วัน เกิดทำไม่ได้เนี่ย มันจะกลายเป็นปัญหาว่าขัดรัฐธรรมนูญนะครับ แล้วคราวนี้การได้มาซึ่ง สว. นี้ นะครับ ต่างจากคราวก่อน คราวก่อนนี้ สว. มาจากการเลือกตั้งนะครับ สามารถที่จะควบคุมเวลาและกำหนดระยะเวลาทำงานได้ ได้ สว. ได้ แต่คราวนี้ สว. มาจาก ๒ ทาง ทางหนึ่งมาจากการเลือกตั้งจากจังหวัด อีกทางหนึ่งมาจากการสรรหาขององค์กรวิชาชีพ ซึ่งต้องให้องค์กรวิชาชีพเสนอมา องค์กรวิชาชีพตอนนี้ก็มีมากมาย ปัญหาที่จะเกิดขึ้นที่เป็นห่วงมากคือการสรรหา สว. นะครับ ถ้าเกิดทำไม่เรียบร้อยอะไรขึ้นมาเนี่ย จะเกิดมีปัญหาเรื่องฟ้องร้อง ร้องเรียนกันนี้นะครับ ก็อาจจะมีปัญหาเรื่องการได้มาของ สว. ในส่วนนี้ ฉะนั้นจึงเปิดโอกาสว่า เพื่อระยะเวลาว่า ๑๕๐ วันนี้นะครับ ก็คิดว่าน่าจะเหมาะสมนะครับ แล้วก็เป็นการกำหนดระยะเวลาที่ยาวสุดเท่าที่ตนเองครับ แต่ผมขอ ยืนยันอีกครั้งว่า ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งจะพยายามดำเนินการให้เร็วที่สุดครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาข้าราชการรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ
ท่านศักดิ์ชัยครับ

นายกัศิษฐ์ อุจน์จิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม กัศิษฐ์ สสร. ครับ ท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๘๗ นะครับ มันจะไปมีผลกระทบ ต่อมาตรา ๒๘๔ ที่เมื่อวานเรามีการพูดคุยกันไป เนื่องจากว่าในมาตรา ๒๘๔ ได้เขียนไว้ว่า อย่างนี้ครับ ในกรณีที่มีการ ที่ปรากฏว่าเมื่อต้องมีการประชุมรัฐสภาเป็นครั้งแรก ตามมาตรา ๑๒๒ แล้ว แต่ยังไม่วุฒิสภา ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่วุฒิสภา ต่อไปจนกว่าจะมีวุฒิสภาตามรัฐธรรมนูญนี้ ท่านประธานครับ ตรงนี้ เมื่อวานเราได้มีการ พูดคุยกันนะครับว่า ถ้าเกิดว่าสภานิติบัญญัติไปทำหน้าที่ทั้ง ๒ ส่วนในช่วงที่ยังมี รอยต่อกันอยู่ตรงนี้จะเกิดปัญหา ก็เกิดปัญหาก็คือว่า ถ้าให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ทำหน้าที่รัฐสภาคือทั้ง ๒ สภา เพราะฉะนั้นปัญหาที่เกิดขึ้นมาก็ตามมาด้วยอย่างนี้ครับว่า ถ้าสมมติว่าประเด็นของรัฐธรรมนูญที่กำลังยังมีปัญหาอยู่ แล้วเกิดเป็นประเด็นที่เกิดจะ มีการแก้ไขเกิดขึ้น ซึ่งเมื่อวานเราก็พูดกันว่าแก้ไขได้หรือไม่ได้ตรงนั้น ก็ยังไม่ได้ชัดเจน ก็เลยมีคำถามว่า แล้วทำไมไม่ให้สภาร่างรัฐธรรมนูญไปทำหน้าที่ในส่วนของวุฒิสภาแทน ไปพลางก่อน ก่อนที่สภานิติบัญญัติจะต้องทำหน้าที่ทั้ง ๒ สภา นะครับ ผมเรียนหรือทาง ยกร่างด้วยนะครับว่า ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่จำเป็นต้องหยิบยกขึ้นมาพูดคุยกัน นิดหนึ่ง เพราะมันมีผลกระทบต่อมาตรา ๒๘๗ ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ให้สภาเราหรือ เราร่างเองจะดีไหม ร่างเอง เป็นเอง ใครตอบนี้ครับ แค่นี้ก็เหนื่อยแล้ว ท่านสุรพลครับ

นายสุรพล พงษ์ทัตศิริกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่เคารพ ท่านกรรมการ ท่านสมาชิกผู้เกี่ยวข้องครับ กระผมค่อนข้างเป็นห่วงนะครับ ฟังท่านเพื่อนสมาชิกที่ได้กรุณานำเรียนนี้ ต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า ความรับผิดชอบ ของ สสร. เรา คือทำอย่างไรจะให้รัฐธรรมนูญเสร็จ แล้วทำอย่างไรจะให้มีความหมาย ประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เกิดการเลือกตั้งนะครับ มันเหมือนว่าขณะนี้เราตั้งไข่ครับ ท่านประธานครับ เราตั้งไข่ แต่ว่า สสร. ตั้งไข่ แต่ไปให้ สนช. คลอดนี้ มันจะผิดตัว ผิดฝาไหม แม้แต่พวกเราเองนี่ในการพิจารณาเนี่ยครับท่านประธานครับ เรายังไม่ค่อย จะตรงกันเลยนะครับว่า ตรงนั้นดีความอย่างนั้น ตรงนี้ดีความอย่างนี้ ทุกวันนี้เราก็

มีปัญหาค่อนข้างมากนะครับ แล้วก็ถ้าเราจะไปให้ทางสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มาพิจารณาต่อจากเรื่องนี้ กระผมเกรงว่าเจตนารมณ์อะไรต่าง ๆ นี้ อาจจะไม่สอดคล้องกัน นะครับ ท่านประธานครับ ทำยังไงจึงจะให้ สสร. นี้ะครับ จะเป็นในแง่ของกรรมาธิการ หรืออะไรก็แล้วแต่นี้ มีส่วนในการที่จะไปต่อแนวทาง หรือว่าต่อทางความคิด หรือต่อ วิธีการปฏิบัติกับ สนช. ให้ได้นี้ ก็น่าจะทำให้ราบรื่นมากขึ้น น่าจะทำให้เร็วมากขึ้น ดีกว่า ให้ สนช. มานั่งคลำทางนะครับ ท่านประธานครับ ขออนุญาตกราบเรียนสั้น ๆ ครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เข้าใจว่า รัฐธรรมนูญเขียนว่าอย่างนั้นนะ ก็ต้องไปดูรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว แต่อย่างน้อยที่สุด ท่านประธานยกร่างท่านเป็นสมาชิก สนช. อยู่ ทาง สนช. ก็คงแก้ ท่านยกร่างจะตอบ อะไรไหมนี้ ไม่ตอบนะครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คงตอบสั้น ๆ ว่า เนื่องจากว่า ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ นั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นทำหน้าที่นิติบัญญัติอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นการดำเนินการที่ต่อเนื่องไปจากการทำหน้าที่นิติบัญญัติที่มีอยู่ ก็เลยเป็น องค์กรที่เหมาะสม เพราะกฎหมายต่าง ๆ ที่ค้างพิจารณาอยู่ในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ขณะนี้ก็มีอีกมาก เขาจะได้ดำเนินการต่อเนื่องไป ด้วยองค์กรที่ต่อเนื่องกันไปครับ อย่างไรก็ตามอำนาจหน้าที่ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวานนี้เราได้จำกัดลง หลายประการนะครับ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการให้ความเห็นชอบตัวบุคคล การถอดถอนออกจากตำแหน่งนั้น เราไม่ให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติทำ สิ่งที่เหลืออยู่ ก็คือการตราพระราชบัญญัติ หรือการเข้าร่วมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติในฐานะ วุฒิสภานะครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ความจริงเราถึงมาตรา ๒๘๗/๑ นะครับ คณะกรรมาธิการขอกราบเรียนว่าข้อความ ขอประทานโทษครับ -----

กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ขออนุญาต ขอประทานโทษครับ คือในมาตรา ๒๘๗/๑ นั้น เป็นการแทนที่มาตราเดิมที่ให้จับสลากออก โดยให้ออกทั้งหมดนะครับ แต่ข้อความหรือหลักการเดิมของมาตรา ๒๓๓ นั้นยังขาดอยู่จำนวนหนึ่ง ก็คือคนที่ออกกึ่งวาระนั้นจะมารับยกเว้นว่า ยกเว้นเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่ง ไม่ให้เอามาใช้นะครับ เพราะเขาจะสามารถในการดำเนินการได้ จะขออนุญาตเดิมข้อความต่อไปใน ๒๗๑/๑ หลังจากที่เขียนว่า ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้มาจากการสรรหามีวาระสามปีตั้งแต่เริ่มต้นสมาชิกภาพ และขออนุญาตต่อไปว่า และมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว ซึ่งเป็นหลักการเดิมที่อยู่ในมาตรา ๒๓๓ ครับ ที่เราย้ายมาอยู่บทเฉพาะกาลครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกฟังดี ๆ นะครับ ขออนุญาตท่านอัครพรอ่านใหม่ นะครับ เนื่องจากมีการเพิ่มเติมหนึ่งเพื่อให้เป็นไปตามหลักการเดิม เชิญครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : มาตรา ๒๘๗/๑ ซึ่งย้ายมาจากมาตรา ๒๓๓ เดิม นะครับ ซึ่งบัญญัติว่า ให้จับสลากออกและคนที่จับสลากออกนั้น ไม่ให้นำเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งติดต่อกันหนึ่งวาระมาใช้ ก็เลยกราบเรียนเสนอว่า เมื่อเราย้ายมาอยู่ที่นี้ แล้วก็ให้ออกพร้อมกันทั้งหมดนั้น หลักการตรงนี้น่าจะย้ายเข้ามาด้วย เสนอเท่านั้นเอง นะครับว่า ๒๘๗/๑ ในวาระเริ่มแรกให้สมาชิกวุฒิสภาที่ได้มาจากการสรรหามีวาระสามปีนับแต่วันเริ่มต้นสมาชิกภาพ อันนี้ข้อความเดิม และขออนุญาตเดิมว่า และมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว อันนี้เป็นการเสนอ ขออนุญาตเสนอครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ดูที่มาตรา ๒๘๗/๑ ท่านสุนทรครับ

นายสุนทร จันทรังสี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม สุนทร จันทรังสี สสร. นม. กระผมอยากเรียกร้องให้การอภิปรายในสภาของเราดำเนินไปอย่างถูกต้อง นะครับ เมื่อสักครู่ก็อยู่ข้าง ๆ ท่านประธาน ผมไม่เข้าใจท่านประธานทำไมไม่เห็น

แต่ผมเห็นความน่าเกลียดเกิดขึ้น ขณะที่กรรมาธิการท่านหนึ่งกำลังพูด แต่กรรมาธิการอีกท่านหนึ่งไประงับการพูด แล้วก็ซุบซิบกลางคัน ผมว่าเป็นเรื่องที่น่าเกลียดมาก ผมขอให้ท่านพิจารณาว่าในการอภิปรายเมื่อถึงนี้ถูกต้องไหม และพฤติกรรมเช่นนี้ควรจะเกิดขึ้นอีกไหม ขอเรียนเสนอครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐสุนทร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ท่านสุนทรครับ ผมเข้าใจว่าท่านกรรมาธิการท่านเห็นที่กำลังจะพูด ๒๘๗/๑ นี้ แล้วมันมีข้อความที่เพิ่มเติมนะครับ ก็พยายามช่วยกันเพื่อให้ดี คงไม่เป็นไรนะท่านครับ ท่านไพโรจน์ครับ ว่าอย่างไรครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ไพโรจน์ พรหมสาส์น นะครับ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผมเป็นคนยกประเด็นเรื่องมาตรา ๒๘๗ นี้ขึ้นมาครับ ก็ด้วยความหวังใจว่าจะทำให้การเลือกตั้งนั้นยืดเยื้อออกไป จะทำให้สถานการณ์บัญญัติแห่งชาตินั้นจะต้องมาทำหน้าที่วุฒิสภายาวนานออกไปโดยไม่จำเป็น เพราะฉะนั้นจึงได้หยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมา ถ้าเช่นนั้น ถ้าคิดว่าการรวมการเลือกตั้ง ขอประธานโทษที่เอ่ยนาม ได้ยืนยันว่าจะพยายามดำเนินการเลือกตั้งให้เร็วที่สุดเท่าที่จะเร็วได้นั้น กระผมขอให้ได้มีการบันทึกในเจตนารมณ์ที่ชัดเจนลงไปด้วย แล้วก็ยังยืนยันว่าการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรก็ดี วุฒิสมาชิกก็ดี ควรจะได้ดำเนินการให้เร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้ อย่างข้าคิดจะทำถ้าทำได้ภายใน ๑๒๐ วัน จะดีมากนะครับ ถึงแม้ว่าจะเขียน ๑๕๐ วัน เพื่อเอาไว้ก็ตามครับ ขอบพระคุณมากครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐสุนทร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ของท่านประพันธ์คงไม่ขัดข้องนะครับ กรรมาธิการยกมาให้บันทึกเจตนารมณ์ว่าจริง ๆ เจตนาจะเลือกตั้งเร็ว แต่เพื่อเอาไว้ นะครับ เพราะเดี๋ยวขาดไปแล้วมันทำอะไรไม่ได้ ขออนุญาตผ่านมาตรา ๒๘๗/๑ ตามที่เพิ่มเติมแล้วนะครับ ท่านพิเชียร มาตรานี้หรือเปล่า เชิญครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ สสร. นะครับ คือกระผมอยากจะเรียนถามทาง

๑๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิวรา ๖/๓

ท่านกรรมการยกร่างนะครึบว่า รำงกฎหมายลูก ๓ ฉบับนี้ หรือรำงพระราชบัญญัติ
ประกอบนี้ คือกฎหมายเลืกตั้ง กฎหมายพรรคการเมือง และกฎหมาย กกต. นี้
ทางกรรมการยกร่างนี้ได้ยกรำงไปถึงไหนแล้ว -----

- ๗/๑

แล้วที่ท่านจะมีการนำมาให้ทาง สสร. ส่วนใหญ่ได้มีโอกาสที่จะดู แล้วก็ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาด้วยหรือไม่ครับ เพราะว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญในมาตรา ๒๔๗ เนื่องจากท่านได้ระบุว่า ถ้าหากว่าได้ยื่นไปให้ทาง สนช. แล้ว และถ้าทาง สนช. เขาพิจารณาไม่สำเร็จเสร็จสิ้นภายในเวลา ๔๕ วัน ท่านก็บอกว่าจะตัดสิทธิของ สนช. ออกไป แล้วก็ใช้ร่างของท่านแทนนะครับ ซึ่งตรงนี้กระผมก็คิดว่าทาง สสร. ส่วนใหญ่ ๗๕ คนที่เหลือน่าจะได้มีส่วนร่วมดู แล้วก็ร่วมพิจารณาในรายละเอียดของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับนี้ด้วย หากไม่แล้วถ้าเผื่อทาง สนช. เขาเอาไปพิจารณาอย่างไรเราก็ไม่ทราบเรื่อง

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านพิเชียรถามแล้วเดี๋ยวเขาจะตอบครับ เชิญครับ

นายพิเชียร อำนาควรประเสริฐ : นะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้กระผมถือว่าเป็นสาระสำคัญ แล้วก็กระผมก็อยากจะเสนอแนะว่า ถ้าเป็นไปได้ควรที่จะให้สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญอีก ๗๕ ท่านได้มีส่วนร่วมในการพิจารณากฎหมายลูกทั้ง ๓ ฉบับนี้ด้วยครับ ท่านประธานครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ
เชิญอาจารย์ธงทองครับ

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ธงทอง จันทรางศุ กรรมาธิการครับ ประเด็นที่จะขอประธานกราบเรียนต่อท่านประธานในที่ประชุมแห่งนี้ ในวาระนี้คงมี ๒ เรื่องนะครับ เรื่องแรกคือเป็นการตอบข้อซักถามของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ซึ่งเพิ่งอภิปรายเสร็จสิ้นไปเกี่ยวกับเรื่องขั้นตอนกระบวนการการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับ โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มาตรา ๓๐ นะครับ ภารกิจในเรื่องของการยกร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับ เป็นความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายให้กับทางคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ เพื่อจัดทำร่างกฎหมายทั้ง ๓ ฉบับนั้นเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

เพื่อพิจารณาต่อไปนะครับ โดยขั้นตอนคงจะแตกต่างกันกับเรื่องของการจัดทำร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งกรรมาธิการยกร่างจัดทำเสร็จเรียบร้อยแล้ว ต้องขอความเห็นชอบต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญแห่งนี้ แต่ว่าร่างประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับนั้น โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญซึ่งยังใช้บังคับอยู่นั้น บอกว่ากรรมาธิการทำเสร็จเรียบร้อยแล้วให้เสนอตรงต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาตินะครับ อย่างไรก็ตามโดยที่เราได้มีการทำงาน มีการร่วมคิดร่วมทำกันมาโดยตลอดในชั้นการทำงานของสภาร่างรัฐธรรมนูญ ผมคิดว่าในวาระต่อไปเมื่อจัดทำร่างรัฐธรรมนูญเสร็จเรียบร้อยแล้ว ถ้าหากเพื่อนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะกรุณามีข้อคิดความเห็นอะไรที่เป็นประโยชน์ คณะกรรมาธิการก็ยินดีที่จะรับฟังนะครับ แล้วก็นำไปประกอบการพิจารณาเพื่อจะจัดทำร่างที่สมบูรณ์และส่งให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป ขณะนี้การจัดทำก็เป็นการจัดทำที่คู่ขนานนะครับ แล้วก็ทราบดีว่า กรอบระยะเวลาที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ ๔๕ วันนับแต่วันที่รัฐธรรมนูญทำเสร็จสิ้นนั้น จะเริ่มนับตั้งแต่วันที่ ๖ กรกฎาคม ไป กรอบเวลานั้นก็จะไปจบสิ้นที่วันที่ ๒๐ สิงหาคม คณะกรรมาธิการที่มีความรับผิดชอบในส่วนนี้นะครับ มีการตั้งคณะอนุกรรมาธิการขึ้นไปดูแลหลายคณะด้วยกันก็จะได้เร่งรัดให้เป็นไปตามกรอบเวลา นั่นเป็นข้อที่ขอประทานเรียนที่แจ้งเบื้องต้นนะครับ

ประการที่ ๒ เป็นรายละเอียดของมาตรา ๒๘๗ วรรคสองครับ เพื่อให้เกิดความสบายใจและมีความชัดเจนยิ่งขึ้นนะครับ เมื่อกี้เราได้คุยกันหรือพูดคุยกันไป ในหลักการแล้วนะครับว่า ร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับ เมื่อพิจารณาเสร็จจากกรรมาธิการและส่งไป สนช. แล้ว สนช. ต้องพิจารณาให้เสร็จภายในระยะเวลา ๔๕ วัน ไม่ได้ขยายเวลาในส่วนนี้ออกไปนะครับ เป็นเวลาตามที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวปัจจุบันนี้แล้ว ๔๕ วันตรงนั้น แต่ประเด็นคำถามก็คือว่า และถ้าไม่เสร็จ ๔๕ วันแล้วเกิดอะไรขึ้น ตามร่างที่ปรากฏอยู่ในเอกสารที่ท่านสมาชิกได้รับอยู่ในเวลานี้นะครับ ก็บอกถ้าไม่เสร็จภายใน ๔๕ วัน ก็เป็นความรับผิดชอบของทางประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะต้องนำเอาสาระหรือเนื้อหาของร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับที่กรรมาธิการยกร่างได้จัดทำเสนอนั้นไปประกาศใช้

เพื่อความสง่างามในส่วนนี้ นะครับ และเพื่อให้เข้าสู่กระบวนการที่ผมคิดว่าน่าจะเป็นแบบ
ซึ่งน่าจะเป็นแบบที่เราเคยปฏิบัติมาก่อน ขอประทานอนุญาตให้หลักการอย่างนี้ครับ
แล้วเดี๋ยวจะอ่านถ้อยคำให้ฟัง ขออนุญาตทราบเรียนหลักการก่อนว่า เมื่อสภานิติบัญญัติ
แห่งชาติพิจารณาไม่เสร็จภายใน ๔๕ วันแล้วนี่นะครับ แทนที่จะให้ประธานสภา
เป็นผู้นำเอาไปประกาศใช้เช่นนั้นนะครับ -----

ขออนุญาตจะเปลี่ยนถ้อยคำและเปลี่ยนหลักการว่า เป็นเรื่องที่จะต้องนำร่างพระราชบัญญัติที่คณะกรรมการได้จัดทำเสนอนั้นนำขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และให้ถือเสมือนหนึ่งว่าได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว เพราะฉะนั้นโดยคำอธิบายอย่างง่าย ๆ นะครับ คือว่าถ้าเราเสนอไปแล้ว ๔๕ วัน สภานิติบัญญัติแห่งชาติจะใช้เวลาพิจารณาปรับปรุงแก้ไขเป็นเวลาทันทวงทีในเวลา ๔๕ วัน ก็นำร่างที่พิจารณาเสร็จแล้วขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย แต่ถ้าไม่เสร็จภายใน ๔๕ วัน ต้องเอาร่างที่กรรมการได้จัดทำขึ้นนั้นแหละครับ เอาขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย โดยถือเสมือนหนึ่งว่าได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว ในส่วนนี้ก็คงจะเป็นร่องรอยที่เข้ากันกับรูปแบบการปกครองในระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของเรา รวมทั้งขออนุญาตกราบเรียนมิติทางกฎหมายด้วยครับ ผมเข้าใจว่าอาจจะต้องมีบทบัญญัติบางมาตราที่จะต้องมีโทษทางอาญา เฉพาะเป็นกฎหมายเลือกตั้ง กฎหมายว่าด้วยเรื่องพรรคการเมืองนะครับ การที่เป็นโทษทางอาญานั้น การที่จะออกเป็นประกาศของประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้น คงไม่สามารถจะมีผลในทางที่จะบังคับใช้ให้มีโทษทางอาญาได้ เพื่อให้มีฐานะเป็นพระราชบัญญัติ และโดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้เองรับรองว่าเป็นพระราชบัญญัติที่เสมือนหนึ่งว่าได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และได้ทรงลงพระปรมาภิไธยประกาศใช้ตามขั้นตอนที่ถูกต้อง ข้อความในวรรคสอง ก็ขออนุญาตอ่านทวนอีกครั้งหนึ่งนะครับว่า เมื่อพ้นระยะเวลาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้พิจารณาพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘๖ แล้ว แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติดังกล่าวยังไม่แล้วเสร็จ ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการยก่างรัฐธรรมนูญจัดทำและเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย โดยถือเสมือนหนึ่งว่าได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว และให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในเก้าสิบวัน หรือดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายใน

หนึ่งร้อยห้าสิบวันแล้วแต่กรณี นับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าว มีผลใช้บังคับ ขอประทานกราบเรียนขอเสนอเป็นข้อความในมาตรา ๒๘๗ วรรคสองใหม่ ดังนี้ครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ กระผมมีข้อสงสัย จะกราบเรียนถึงท่านประธานไปยังท่านคณะกรรมการว่า ในกรณีที่ ๔๕ วันนะครับ จบไปแล้ว แล้วที่บอกให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้กำหนดวัน เวลา ใหม่ว่า หลังจาก ๔๕ วันนี่ ภายในกี่วันจะต้องนำขึ้นทูลเกล้าฯ หรือว่าอย่างไร หรือว่าภายใน ๔๕ วัน วันที่ ๔๕ จะต้องทูลเกล้าฯ ในวันนั้นครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านคิดจะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานครับ เป็นประเด็นเดียวกันครับ ขอกราบขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม วินัส ม่านมุงศิลป์ สสร. ครับ ท่านครับ มาตรา ๒๘๗/๑ นี้ผมไม่ตั้งใจสงสัย แต่ว่ามีปัญหาในมาตรา ๒๘๔ นะครับ โยงถึง ๒๘๗ ปัญหาก็คือ สรุปล้น ๆ ครับ ถ้าไม่มีวุฒิสมาชิกก็ให้ สนช. ทำหน้าที่ แทนจนกว่าจะมีวุฒิสภา กิจการใดที่ สนช. ได้กระทำไปในระหว่างนั้นถือเป็นการดำเนินการของวุฒิสภา อันนี้เอาไว้นี้ก่อนนะครับ ๒๘๗ ก็เช่นกันครับ กำหนด สส. การได้มาของ สว. ๑๒๐ วัน ขยายเป็น ๑๕๐ วัน วรรคสอง กระบวนการจัดทำกฎหมายลูกหรือ พรบ. ประกอบรัฐธรรมนูญ นี่เป็นเรื่องของการขยายเวลานะครับ สิ่งที่เป็นห่วงก็คือเราเป็นห่วงว่า แม้กระทั่งเรื่องของการแต่งตั้งองค์กรอิสระต่าง ๆ ที่จะต้องมาจาก สว. ทั้งสิ้น เรื่องของการ กัดันกรองกฎหมายที่จะต้องเอาร่างประกอบเอง ตรวจสอบเอง แม้กระทั่งตรวจสอบผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองนะครับ และที่สำคัญคือการแต่งตั้งคณะกรรมการสรรหา สว. เราเป็นห่วงว่าการใช้อำนาจแห่งนี้ เกรงจะเป็นอำนาจที่มากเกินไป และอีกอย่าง

๒๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สาริศา ๘/๓

คืออำนาจของ สว. นั้นจะต้องเป็นอำนาจโดยตรงจากประชาชนที่มาจากการเลือกตั้ง และสรรหาที่เราได้ร่างไว้แล้วนะครับ การเลือกหรือการเลื่อนยอมส่งผลกระทบต่ออำนาจหน้าที่โดยตรง การกระทำไปภายใต้การกระทำนี้ถือว่ายังไม่มี ความชอบธรรม เพียงพอครับท่านประธานครับ

- ๘/๑

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวินัสครับ ๒๘๔ จบไปแล้วนะครับ และนี่ทวน ๒๘๗ ขอความกรุณาคำรับ

นายวินัส ม่านมุงศิลป์ : ผมกำลังจะบอกกับท่านประธานว่า อย่างน้อยที่สุดก็ให้หลักประกันในสภาร่างนี้หนึ่งก็ยังมีดีว่าสิ่งที่เราได้ให้ไปนั้น ขยายเวลานั้น มีหลักประกันชัดเจนว่าให้ใช้อำนาจหน้าที่ไปในทางที่ชอบ ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านได้ให้ข้อสังเกตไว้ เข้าใจว่าอันนี้มีการพูดแล้ว ๒๘๔ ไปแล้วครับ ตอนนี่เผชิญเนื่องจาก ๒๘๗ ผ่าน แต่ว่าท่านกรรมาธิการท่านอยากจะทำแก้ไขในวรรคสอง ก็เลยพูดตรงนี้ ท่านเกียรติชัยครับ ขอให้เข้าตรงนี้นะครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ครับ กราบขอบพระคุณครับ ท่านประธานสภาครับ กระผม เกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ ครับ ที่จริงแล้วมาตราที่ถ้าฟังจากคำอธิบายของท่านคณะกรรมการร่างแล้ว ผมคิดว่าผมพอใจแล้ว แล้วก็ชัดเจนดีพอแล้ว เพราะเหตุว่าจริง ๆ แล้วถ้าหากว่าไปดูแล้ว ผมนี่แหละเป็นคนแรกที่ชี้ให้เห็นประเด็นนี้ตั้งแต่เข้ามาทำใหม่ ๆ เพราะเหตุว่ามีคำถามที่ล็อก (Lock) ไว้ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว คำถามมันมีอยู่ว่า ถ้าโดยปัจจัยแทรกซ้อนอะไรก็แล้วแต่ แล้วปรากฏว่าสนช. ทำไม่เสร็จภายใน ๔๕ วัน จะเป็นอย่างไร นี่เป็นคำถามที่ผมพูดทั้งออกทั้งสัมภาษณ์ทั้งหนังสือพิมพ์ ทั้งโทรทัศน์ ชี้ให้เห็นประเด็นนี้เป็นคนแรกเลยก็ว่าได้ เพราะฉะนั้นคำถามตอนนั้นอยู่ว่าแล้วมันจะมาเลือกตั้งได้อย่างไร ผมไปดูตอนนั้น แล้วเขาก็ถามว่าแล้วถ้าไม่เสร็จใน ๔๕ วัน เขียนทิ้งไว้เฉย ๆ อย่างนี้จะเกิดอะไรขึ้น ก็ไม่มีกฎหมายเลือกตั้ง ก็ไม่มีกฎหมายลูก ก็ไม่มีเลือกตั้ง แล้วจะเกิดอะไร ก็บอกให้เขาไปเขย่า สนช. กันเองก็แล้วกัน แต่ว่าเมื่อมาเขียนอธิบายไว้แบบนี้แล้ว ผมก็คิดว่าดีแล้ว น่าพอใจแล้ว แล้วก็แก้ปัญหาตรงนั้นได้แล้ว ประเด็นที่ผมยังสงสัยเพียงนิดเดียวตรงนี้ก็คือน่าที่บอกว่าคณะกรรมการร่างทำร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเสร็จแล้วจะกี่วันก็แล้วแต่ ภายใน ๔๕ วันนี่ คือทำในนามของ สสร. โดยรวม ร่างที่ว่าจะส่งไปให้ สนช. นั้น ยังจะส่งกลับมาให้พวกเราดูกันก่อนที่จะส่งไปให้ สนช. หรือเปล่าครับ เรามีส่วนตรงนี้

๒๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริลักษณ์ ๙/๒

อย่างไร แค่นั้น ตรงนี้ไม่มีใครพูด ก็อยากจะเรียนถามว่า ก่อนที่ท่านจะส่งร่างที่ท่านจัดทำขึ้น แล้วก่อนที่จะส่งไปให้ สนช. ยังจะส่งมาให้พวกเราโดยรวมทั้งหมดดูก่อนก่อนอีกครั้งหนึ่งหรือเปล่า หรือว่าทำเสร็จก็ส่งไปเลยอย่างนั้นหรือเปล่า ขอเรียนถามตรงนี้เท่านั้นครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านไพโรจน์ครับ

นายไพโรจน์ พรหมสาส์น (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผมไพโรจน์ พรหมสาส์น ต่อประเด็นที่ท่านกรรมาธิการท่านรองทองได้เสนอต่อที่ประชุมเมื่อสักครู่นี้ กระผมเห็นว่าเป็นสิ่งที่ดียิ่งนะครับ ที่กระผมค้านตรงมาตรงนี้ก็ตรงนี้แหละครับ ตรงที่ว่าไม่ทันได้พูด ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติมาออกประกาศแล้วจะไปลงโทษ ลงทัณฑ์ไปอีกเยอะแยะเลย แต่ผมไม่ได้พูดตอนแรก แต่ว่าที่ท่านพูดมาแล้วเติมเต็มเข้าไปดีมากนะครับ แล้วก็ทำให้มันเป็นกฎหมายที่สมบูรณ์ รวมทั้งเรื่องเวลา ๙๐ หรือ ๑๕๐ วัน อันนี้ทำให้รอบคอบขึ้นอีกเยอะ กระผมเห็นด้วยอย่างยิ่งครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสุนทรครับ
เดี่ยว กมธ. จะได้ตอบแล้ว เชิญครับ

นายสุนทร จันทรวงศ์ : ท่านประธานที่เคารพ ผม สุนทร จันทรวงศ์ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ท่านครับ เราประชุมกันมาร่วม ๒๐ วัน หามรุ่งหามค่ำเกือบจะเที่ยงคืน ท่านก็ทราบ เราเหนื่อย เพราะความรับผิดชอบเรามี เราต้องทำให้เสร็จ เพราะกำหนดการมี แต่ท่านครับในมาตรานี้ไหน ๆ เรากำลังร่างแล้ว ผมคิดว่าเราน่าจะแบ่งความรับผิดชอบให้ สนช. บ้างนะครับ เพราะตามที่ท่านระบุว่าถ้าสภานิติบัญญัติแห่งชาติ หรือ สนช. ยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ไม่เสร็จก็คือไม่เสร็จ ไม่เห็นมีอะไรเกิดขึ้นแต่สำหรับ สสร. ถ้าไม่เสร็จ พวกเราก็เสร็จ คือหมดสภาพในวันที่ ๖ เดือนหน้า ถูกต้องไหมครับท่าน เราหมดสภาพ เราถูกกำหนดโดยเงื่อนไขของเวลา แต่ สนช. ไม่มีการกำหนด ไม่เสร็จก็แล้วไป ไม่เห็นมีอะไร ก็ให้นำร่างของกรรมาธิการยกร่างนี้ไปใช้ ตรงนี้ผมว่าถ้ากระจายความรับผิดชอบไปก็จะได้ เพราะว่าเราทำไปให้แล้ว แล้วเพียงแต่พิจารณาไม่เสร็จ ไม่เห็นต้องรับผิดชอบ ตรงนี้ผมว่าไม่ถูกต้องนะครับ ขอให้กรรมาธิการยกร่างโปรดพิจารณาด้วยครับ

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริลักษณ์ ๙/๓

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านอาจารย์
ธงทองครับ ตอบเรื่องวันอะไรท่านศิริวะกับท่านสุนทร

- ๑๐/๑

นายชงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : ครับผม ขอประทานกราบเรียน เรื่องวันนะครึบว่า เพื่อความสบายใจและความชัดเจนในเรื่องว่าถ้าพิจารณา สนช. พิจารณาร่างประกอบรัฐธรรมนูญไม่เสร็จภายใน ๔๕ วัน แล้วเมื่อคืนที่กราบเรียนหลักการว่า ให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติฉบับที่กรรมาธิการยกร่าง จัดทำเสนอนั้นแหละขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย มีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติกังวลว่าน่าจะมีกรอบเวลาเอาไว้ด้วยนะครึบ ก็เห็นพ้องด้วยนะครึบ แล้วขออนุญาตที่จะอ่านทวนข้อความอีกครั้งหนึ่ง แล้วก็กำหนดกรอบเวลาไว้เป็นดังนี้ละครึบ ขออนุญาตอ่านมาตรา ๒๘๗ วรรคสอง อีกครั้งหนึ่งนะครึบ เมื่อพ้นระยะเวลาตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๔๙ ที่กำหนดให้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘๖ แล้ว แต่สภานิติบัญญัติแห่งชาติยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ ให้ถือเสมือนหนึ่งว่า สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้ให้ความเห็นชอบในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ที่คณะกรรมาธิการยกร่างรัฐธรรมนูญจัดทำและเสนอสภานิติบัญญัติแห่งชาติแล้ว แล้วให้ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาตินำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ดังกล่าวนั้นขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายภายในเจ็ดวัน เพื่อทรงลงพระปรมาภิไธย และให้ดำเนินการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรภายในเก้าสิบวัน หรือดำเนินการให้ได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันแล้วแต่กรณีนับแต่วันที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ก็กราบเรียนว่าตามหลักการที่ท่านสมาชิกมีความกังวลห่วงใยนั้นขออนุญาตเติม เวลา ๗ วัน ลงไปตรงนี้นะครึบ ก็คิดว่าพอเหมาะพอควรสำหรับงานเอกสาร แล้วก็ขออนุญาตเรียงประโยคใหม่เป็นข้อความดังที่วานี้้นะครึบ

ส่วนข้อหาหรือของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติอีก ๒ ท่าน ขอประทานกราบเรียนครับผม ดังที่ได้กราบเรียนในการชี้แจงของคณะกรรมาธิการในรอบแรกไปแล้วนะครึบว่า จริงอยู่ว่าแม้ภารกิจของการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับ โดยบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญชั่วคราวปัจจุบันนั้นระบุบ่งให้เป็นภารกิจของ

คณะกรรมการการยก่างรัฐธรรมนูญนะครับ จัดทำเพื่อให้เสร็จสิ้นภายใน ๔๕ วัน เพื่อเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาตินะครับ แต่ว่าท่านเลขาธิการ แล้วก็คณะกรรมการ ท่านประธานทั้งหลายก็ได้เคยมีการประสาน มีการพูดคุยกันกับท่านสมาชิกที่เคารพ ทุกท่านแล้วครับว่า ในการจัดทำระหว่างหนทางนั้นนะครับ ก็จะมีการประสานกันโดย ใกล้ชิดระหว่างคณะกรรมการกับสมาชิกสภา่างรัฐธรรมนูญ มีการให้ดู มีการ ปรึกษาหารือร่วมกัน แต่ขอประทานกราบเรียนมติทางกฎหมายเท่านั้นครับว่าไม่ได้ขอ ความเห็นชอบ เพราะถ้าขอความเห็นชอบมันจะกลายเป็นว่าขัดรัฐธรรมนูญเสีย รัฐธรรมนูญเขาไม่ได้บอกต้องมาขอความเห็นชอบนะครับ แต่ว่าอยู่ด้วยกัน ทำงานมา ด้วยกันโดยใกล้ชิดอย่างนี้แล้ว ก็คงมีการปรึกษาหารือกันโดยใกล้ชิดในระหว่างหนทางนี้ นะครับ แต่ว่าไม่ใช่การดำเนินการเพื่อขอความเห็นชอบนะครับ ก็ขอกราบเรียนแนวทางว่า เป็นเช่นนั้นนะครับ

ส่วนข้อหารือของท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ท่านสุดท้ายที่อภิปรายก่อนหน้า ผมนี้นะครับว่า ถ้าหากว่าทางสภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นไม่พิจารณาร่างกฎหมาย ๓ ฉบับ ให้เสร็จสิ้นภายในเวลา ๔๕ วัน แล้วนี้นะครับ ถ้ามว่าจะ ท่านไม่ได้พูดตรง ๆ ผมอาจจะใช้คำพูดตรงกว่าท่านนะครับ น่าจะมีสภาพบังคับหรือมีแซงค์ชัน (Sanction) ที่เป็นผลร้ายกับสภานิติบัญญัติแห่งชาติบ้างนะครับ ขอประทานกราบเรียนว่า ๑. ก็คือ ดังที่ได้กราบเรียนแล้วครับว่า ถ้าพิจารณาไม่เสร็จนั้นโดยบทบัญญัติที่เราพิจารณาอยู่ ในเวลานี้มาตรา ๒๘๗ วรรคสอง นี้ครับ ก็จะมีบอกว่าเอาฉบับที่กรรมการจัดทำนี้แหละ นะครับ เอาขึ้นทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวาย นั่นก็เป็นแซงค์ชันเบื้องต้น แต่ผมคิดว่า ท่านอาจจะนึกอยู่ในใจ ผมขออนุญาตพูดตรง ๆ อีกเหมือนกัน ท่านอาจจะนึกอยู่ในใจว่า ทำไม่ไม่เขียนให้สภานิติบัญญัติแห่งชาตินั้นถูกยุบ ถูกเลิกไปเลยนะครับ ก็ผมพูดตรง ๆ ว่า อย่างนั้นก็แล้วกันนะครับ แต่ขอประทานกราบเรียนว่ามันจะมีปัญหาเกิดขึ้นครับผม เพราะเหตุว่ากติกาที่เราว่าทั้งหมดตาม ๒๘๗ วรรคสองนี้ จะเกิดขึ้นหลังจากที่มีการ ประกาศใช้รัฐธรรมนูญแล้ว ท่านนี่ก็ออกไปใหม่ครับ เพราะว่ากรรมการจัดทำรัฐธรรมนูญ เสร็จนี้อยู่ที่ประมาณวันที่ ๒๐ นะครับ ก็น่าจะเวลาไล่เลี่ยใกล้เคียงกันกับวันที่ประกาศใช้

๒๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เสาวลักษณ์ ๑๐/๓

รัฐธรรมนูญ โดยบทบัญญัติที่เราเพิ่งพิจารณาเสร็จไปเมื่อคืนนี้ครับ โดยธรรมชาติเมื่อเราพิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้วนี่นะครับ รัฐธรรมนูญก็เสร็จสิ้นเรียบร้อยแล้ว วันที่ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ อายุของ สสร. ก็จบนะครับ สสร. ไม่มีนะครับ ถ้าเกิดเหตุที่ว่าเขาพิจารณาไม่เสร็จ ๔๕ วัน นี่นะครับ สสร. ไม่อยู่แล้ว จะกลับมาฟัง สสร. ให้ทำหน้าที่อะไรก็ไม่ได้ เพราะเลิกไปแล้ว แล้วสภาใหม่ก็ยังไม่เข้า เพราะกฎหมายจัดทำไม่เสร็จ สภาเลือกตั้ง สส. ก็ยังไม่เข้า วุฒิก็ยังไม่เข้า มันจะเกิดสุญญากาศขึ้นครับ เพราะว่าประเทศไทยไม่มีสภาครับผม แล้วก็ถ้าไม่มีสภาที่ว่านั่นนะครับ มีเหตุ มีกลไก มีอะไรหลายอย่าง ถ้าเป็นเหตุฉุกเฉินขึ้นที่ต้องใช้กลไกรัฐสภาทำหน้าที่ ตรงนั้นจะเป็นสุญญากาศ แล้วเป็นความเดือดร้อนสำคัญของบ้านเมืองว่าจะไปเดินสู่ทางตัน ก็ขอประธานกราบเรียนว่า ถ้าฟังที่เขียนใน ๒๘๗ วรรคสอง ดังที่ประธานเสนอไว้เมื่อก็นี้น่าจะพอเหมาะพอควร แล้วก็ความรับผิดชอบของ สนช. นั้น ผมคิดว่าก็คงจะถูกตรวจสอบโดยสาธารณะอยู่ด้วยแล้วครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เพราะฉะนั้น
มาตรา ๒๘๗ ที่แก้ไขให้ดีขึ้นนี้ท่านรับนะครับ เป็นมตินะครับ ที่ทวนอยู่นี้ะครับ

นายเกียรติชัย พงษ์พาณิชย์ : ท่านประธานครับ ผมรู้สึกที่ท่าน
กรรมาธิการยกวางยังไม่ได้ตอบคำถามผมเลยว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่จะส่งไป
ให้ สนช. นี้ ก่อนที่จะส่งไปนี้ฝ่ายเราจะต้องรับรู้อะไรบ้างไหมอย่างไร จะต้องกลับมาให้
ฝ่าย สสร. โดยรวมต้องดูอย่างไรอีกบ้างหรือเปล่าครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เมื่อที่อาจารย์
ธงทองตอบไปแล้วนะ ผมเข้าใจว่า ตอบให้สั้น ๆ ตรงนี้เลย

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : ตอบสั้น ๆ ครับ ผมว่าคงจะนำร่าง
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญทั้ง ๓ ฉบับ มาให้ช่วยให้ความคิด ความเห็น แต่ไม่ใช่
การให้ความเห็นชอบ เพราะความเห็นชอบนั้นเป็นภารกิจของคณะกรรมาธิการยกวาง
เป็นผู้ต้องจัดทำในร่างสุดท้าย แล้วเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติครับ แต่ว่าจะนำร่าง
มาดู มาช่วยกันคิด มาช่วยกันเห็นครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ผ่านนะครับ
ท่านครับ แล้ว ๒ มาตรา เป็นมตินะครับท่าน

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่มีใครขัดข้อง
มาตรา ๒๘๗/๑ ก็ผ่านตามที่กรรมาธิการยกวางแก้ไขนะครับ ท่านเลขาเชิญครับ

นายจรูญ พันธุ์เป็รื่อง (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ต่อไป
เป็นมาตรา ๒๘๘ ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมาธิการยกวางครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ มาตรา ๒๘๘ นี้ ต้องขออนุญาต
ท่านประธานและท่านสมาชิกว่าจะขอใช้ข้อความที่ปรากฏอยู่ ที่นำเสนออยู่นั้นแทน
ข้อความเดิม เพราะข้อความเดิมนั้นเมื่อนำเสนอในครั้งแรกนั้น ท่านสมาชิกท้วงติง
ค่อนข้างมากกว่าการเขียนในลักษณะที่เหมารวมของทุกองค์กรให้พ้นวาระให้อยู่ได้

เพียงกึ่งหนึ่งของวาระนั้นไม่ถูกต้อง เพราะว่าองค์กรต่าง ๆ นั้นมีที่มาแตกต่างกัน บางองค์กรนั้นมีที่มาจากกรณีปกติ ตามกฎหมายปกติของเขาเอง บางองค์กรนั้นเข้ามา เนื่องจากเมื่อมีการเกิดการปฏิรูปนะครับ แล้วบางองค์กรก็กำลังจะมีการปรับเปลี่ยนใหม่ นะครับ สิ่งที่เราบเรียนนำเสนอก็เลยเขียนโดยแยกกลุ่มแต่ละองค์กร แล้วก็เงื่อนไขที่ แตกต่างกันนะครับ คือถ้าจะขอความกรุณาว่าถ้าเกิดจะพิจารณาไปที่ละพรรค ทีละพรรค ทีละพรรค จะเหมาะสมกว่า แต่ขออนุญาตชี้แจงในภาพรวมก่อนนะครับว่า การกำหนด วาระที่ผู้ดำรงตำแหน่งในทางองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญจะดำเนินการต่อ นั้นจะมี กลุ่ม ๆ แต่ละกลุ่มเป็นดังนี้ครับว่า ในกลุ่มของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพนั้น ซึ่งเป็น กลุ่มซึ่งไม่มีกรณีถูกกระทบกระทั่งอื่นก็เข้ามาโดยระบบปกติ กลุ่มนี้ก็จะให้ยังคงดำรง ตำแหน่งต่อเนื่องกันไปจนถึงสิ้นสุดวาระ แต่เนื่องจากในเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ กำหนดให้มีประธานผู้ตรวจการแผ่นดินขึ้นนะครับ จึงกำหนดให้ผู้ตรวจการที่มีอยู่ คือมี ๓ คนอยู่แล้วนั้น เลือกคนหนึ่งมาเป็นประธานเสีย เพื่อให้เข้าเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญ นะครับ ในกลุ่มที่ ๒ เรื่องของสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กลุ่มนี้ ก็เช่นเดียวกันว่า เป็นกลุ่มที่เข้ามาโดยกรณีปกติของกฎหมายของเขาเอง แล้วก็วาระ ค่อนข้างสั้น ประมาณเข้าใจว่า ๓ ปี เพราะฉะนั้นก็คงให้สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจ และสังคมชาตินั้นยังคงดำรงตำแหน่งต่อเนื่องกันไป จนกระทั่งสิ้นสุดวาระตามปกติ นะครับ ส่วนกลุ่มที่ ๓ นั้น เป็นกลุ่มของกรรมการการเลือกตั้ง กับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งกลุ่มนี้นั้นได้มีการแต่งตั้งโดยตัวบุคคล เพื่อเข้ามาแก้ไข วิฤติหรือสถานการณ์ตั้งแต่ตอนในขณะที่มีการปฏิรูป กลุ่มนี้ได้พูดคุยกันว่า เนื่องจาก เงื่อนไขของการสรรหาและการแต่งตั้งเปลี่ยนแปลงไปตามรัฐธรรมนูญนี้ ก็ควรจะมีการ คัดเลือกบุคคลที่เข้ามาตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญกำหนด อย่างไรก็ตามในช่วงเวลา ขณะนี้ต้องมีการทำงานที่ต่อเนื่องกันไป หากหยุดชะงักลงนั้นจะเป็นปัญหาอย่างยิ่งต่อ ประเทศชาติ ไม่ว่าจะการจัดการเลือกตั้ง หรือการดูแลเรื่องการทุจริตแห่งชาติ จึงกำหนด ว่า บุคคลที่ดำรงตำแหน่งทั้งกรรมการการเลือกตั้งและกรรมการป้องกันและปราบปรามการ ทุจริตนั้น ที่มีอยู่ในปัจจุบันคงดำรงตำแหน่งต่อเนื่องต่อไปนะครับ แต่ว่าให้อยู่เพียงแค กึ่งหนึ่งของวาระ โดยเริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ----- - ๑๒/๑

เพื่อให้ชัดเจนแน่นอนว่า เนื่องจากว่าบุคคลเหล่านั้นตอนเข้ามารับตำแหน่งนั้นก็ไม่ได้ทราบล่วงหน้าว่าจะอยู่ กำหนดให้เขาอยู่วาระเพียงใด เมื่อกำหนดให้อยู่เพียงกี่หนึ่งวาระก็ต้องเริ่มนับตั้งแต่เขาจะทราบ ก็คือวันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ และเมื่อการกำหนดเป็นการตัดสินใจของเขาว่าให้เขาอยู่ได้เพียงกี่หนึ่งนั้น ก็จะต้องยกเว้นไม่นำบทบัญญัติคือการห้ามดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับนะครับ อันนั้นกรณีกลุ่มที่ ๓ กลุ่มสุดท้ายคือกลุ่มคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งความจริงแล้วกลุ่มนี้ก็เป็นกรเข้าออกตามปกติของกฎหมาย แต่กลุ่มนี้นั้นค่อนข้างจะมีปัญหาในทางปฏิบัติเหมือนกันครับ เพราะว่ากลุ่มนี้นั้นจำนวนของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนตามร่างรัฐธรรมนูญนี้ลดลง แล้วก็วิธีการสรรหา ก็เปลี่ยนไป แต่ในขณะที่เดียวกันก็มีเหตุการณ์แทรกซ้อนลงมาว่า คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติชุดเดิม ชุดที่อยู่ปัจจุบันนั้นกำลังจะหมดวาระ และกำลังจะมีการสรรหา ซึ่งไม่ทราบว่าจะมีการสรรหาและเลือกใหม่ก่อนรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ หรือหลังรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับครับ สิ่งที่ยืนยันอยู่ก็ต้องเขียนไปในลักษณะกว้าง ๆ ว่า ใครก็ตามที่เป็นกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ยังอยู่ในตำแหน่งเมื่อรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับนั้น คงปฏิบัติ หรือคงดำรงตำแหน่งต่อไประยะหนึ่งจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามหลักเกณฑ์ใหม่ของรัฐธรรมนูญนี้ คณะเดิมก็หมดไป และความเดิมที่กำหนดให้ มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่งเกิน ๑ วาระมาใช้บังคับ ตรงนั้นตอนที่เขียนนั้นเขียนนึกถึงว่า ถ้ามีการสรรหาเสร็จก่อนรัฐธรรมนูญชุดใหม่นั้นก็ไม่ควรถูกกระทบกระเทือน ถึงแม้จะต้องออกไปโดยการสรรหาชุดใหม่หลังจากรัฐธรรมนูญแล้วก็ตาม เพื่อไม่ให้เป็นการจำกัดสิทธิเขา เพราะเขาอาจจะเข้ามาเพียงแค่ว่าไม่กี่เดือน ก็เลยเขียนรองรับว่าจะไม่เอาบทบัญญัติเรื่องเกิน ๑ วาระมาใช้บังคับ แต่หลังจากนั้นหลังจากกลับไปทบทวนได้มีการหารือกับหลาย ๆ ท่านบอกว่า เขียนอย่างนี้นั้น ถ้าเผื่อว่าคณะกรรมการชุดที่มีอยู่ในปัจจุบันนั้นไม่ยอมสรรหา แล้วก็อยู่ต่อเองจนรัฐธรรมนูญใช้ก็จะทำให้คณะนั้นได้อยู่ต่อ แล้วก็ยังมีสิทธิได้รับการแต่งตั้งเข้ามาอีกทางคณะกรรมการก็ขออนุญาตเดิมข้อความต่อท้ายในวรรคที่ ๔ เรื่องสิทธิมนุษยชนแห่งชาตินี้ครับว่า ต่อท้ายด้วยข้อความว่า และมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้าม

ดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว เต็มว่า ในกรณีที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งมาไม่เกินหนึ่งปี นั่นก็คือบุคคลที่ได้รับสิทธิ ก็คือบุคคลที่ได้รับตำแหน่งมา ๑ ปีครับ อันนั้นคือสิ่งที่นำกราบเรียนนำเสนอมาเพื่อโปรดพิจารณา ส่วนวรรคสุดท้ายนั้นเป็นเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ให้ใช้กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันไปพลางก่อนจนกว่าจะเปลี่ยนแปลงไปครับผม

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่เกิน ๑ ปีหรือ ๒ ปีครับ

นายอัษฎพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ๑ ปีครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ๑ ปีนะครับ เอาให้แน่ เชิญครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง อยากจะขอเชิญชวนท่านกรรมาธิการช่วยดูร่างที่ท่านได้ร่างแล้วก็แก้ไขมาในครั้งแรกที่เสนอสภาก่อนที่จะเขavnนะครับ ก็คือดังที่ปรากฏอยู่ในหนังสือเล่มนี้ แล้วก็อยู่ในตอนท้ายนี้ ท่านได้เขียนไว้ว่า ให้กรรมการการเลือกตั้งที่ดี ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่ดี กรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่ดี และกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ดี อยู่ได้ไม่เกินครึ่งหนึ่งของวาระ ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยนับวาระตั้งแต่วันที่เข้ารับแต่งตั้ง ทั้งนี้พอไปแก้ไขใหม่คือผมวันก่อนก็ได้อภิปราย แล้วก็พอท่านบอกว่าท่านก็จะขอเขavn ผมก็บอกว่าจะช่วยพิจารณาด้วยเรื่องกรรมการสิทธิมนุษยชน ท่านก็รับไปพิจารณา ก็ขอบคุณ แล้วก็ยังจะมีอะไรต้องแก้ไขอีกนิดหน่อยนะครับ ทั้งนี้พอมาถึงเรื่องของผู้ตรวจการแผ่นดินกับกรรมการการเลือกตั้ง และ ปปช. นี้ ประการที่ ๑ ขอตรวจครั้งแรกก่อน ท่านบอกว่าผู้ตรวจการแผ่นดิน ท่านยังจะใส่ของรัฐสภาอยู่หรือครับ ท่านหมายถึงคนเก่า ของเก่า เอาละ ใส่ของรัฐสภา -----

๓๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๑๓/๑

ท่านบอกว่าให้อยู่จนสิ้นสุดวาระ เริ่มนับวาระแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ท่านหมายถึงวาระวันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่งตั้งครั้งไหน ตรงนี้ปัญหา เพราะว่าท่านฟังผมชนิดหนึ่งตรงนี้ แล้วอยากจะเชิญชวนท่านสมาชิกพิจารณาตรงนี้ด้วย นี่สำคัญที่สุด ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาได้รับการแต่งตั้งในสมัยที่พวกผมเลือก ๓ ท่านนี้ทยอยกันมาไม่พร้อมกัน คนหนึ่งกำลังจะหมดเร็ว ๆ นี้ อีกคนหนึ่งอยู่ยาวกว่าหน่อยหนึ่ง อีกคนหนึ่งอยู่ยาวมากอีกชนิดหนึ่ง เพราะว่าวาระของท่าน ๖ ปี แต่เมื่อมีการปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ได้เลิกไปหมดเลย แล้วมีประกาศของคณะ คปค. ตั้งใหม่ให้ ๓ ท่านนี้ดำรงตำแหน่งใหม่ ท่านเข้าใจประเด็นนี้หรือเปล่า ผมจะติดตามเรื่องนี้อยู่ ท่านตรวจสอบประเด็นนี้สิ พอไปเขียนว่า แต่งตั้ง นี้ ผมรู้ว่าท่านหมายถึงตอนแรก แต่คราวนี้ประกาศ คปค. นี้ให้เลิกไป แล้วก็ท่านก็หยิบขึ้นมาบอกว่าให้กลับเข้ามาดำรงตำแหน่ง ที่นี้แต่งตั้งนี้ถ้าท่านมาเอาตอนหลังนี้ นะครับ โอ้โฮ ทั้ง ๓ ท่านอยู่ยาวเลยที่นี้ โดยที่ยาวไป ๖ ปี นับจากที่ประกาศ ก็ประมาณปลาย ๆ กันยา ตุลาคมอะไรนั้น นะครับ ถ้ามันจะเป็นธรรมเนียมใหม่ครับ ผมเข้าใจว่าท่านคงหมายถึงการแต่งตั้งครั้งแรก ท่านก็ต้องใส่ไปว่าเมื่อท่านได้รับตำแหน่งครั้งแรก เพราะ ๓ ท่านนี้มันมีซ้อนกันอยู่ออกไปแล้ว แล้วเขาประกาศกลับเข้ามา ท่านจะเอาอะไรแน่ตรงนี้ ผมขอถามก่อน นะครับ ถ้าเป็นครั้งแรกก็ดี เพราะว่าท่านเข้าใจอย่างนั้นเจตนาธรรม ท่านต้องเขียนตรงนี้ให้ชัดเจนนะครับ อันนั้นอันที่ ๑ แต่ถ้าไม่ใช่ ท่านต้องดีเฟนด์ (Defend) ให้ได้ว่าทำไมท่านต่างกันกับ กกต. และ ปปช. เพราะ กกต. และ ปปช. บอกว่าเอากลับเข้ามาใหม่ ท่านบอกว่า เฮ้ย ให้อยู่ยาวไม่ได้ เพราะว่าอยากที่จะให้กระทำใหม่ตามรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ท่านก็บอกว่าด้วยเหตุจำเป็น ๒ อันนี้กำลังต้องทำงาน เลยให้ทำงานต่อไปอีกครั้งเทอม (Term) เมื่อกี้ท่านอธิบาย ฟังขึ้นตรงนั้น คราวนี้ผู้ตรวจการแผ่นดินนี้มีความจำเป็นต้องทำต่อใหม่ ไม่มีความจำเป็นเลย เพราะว่าผู้ตรวจการแผ่นดินขณะนี้ก็เหมือนกับผู้ตรวจการกระทรวงอย่างที่เรารู้จักกันมาแล้ว ตอนนี้อยู่ได้แล้ว รัฐธรรมนูญฉบับใหม่ออกมาบีบให้สรรหาใหม่ได้เลย ไม่จำเป็นเลยที่จะต้องให้เขาอยู่ยาวต่อไป ถ้าจะใช้เหตุผลเดียวกันกับที่ท่านให้พิจารณา กกต. ปปช. เขาไม่มีเหตุผลเช่นเดียวกับ กกต. และ ปปช. เลยที่จะต้องอยู่เพื่อทำหน้าที่ต่อไปอีกครั้งเทอม นะครับ คราวนี้ เพราะว่าเขาเป็นองค์กรที่มาโดย ไม่ได้มาโดยรัฐธรรมนูญ เพราะมาด้วยการแต่งตั้งที่หลัง และเหมือนกับ ปปช. และ กกต.

ทุกประการ เพราะฉะนั้นไม่มีเหตุว่าเขาจะอยู่ยาว ถูกไหมครับ และส่วน กกต. ปปช. ไม่มีเหตุอยู่ยาวครบเทอม ก็เห็นด้วย แต่ กกต. และ ปปช. นี่ท่านมีเหตุจำเป็นที่จะต้องทำงานในช่วงนี้เพื่อส่งลูก เพื่อระหว่างเปลี่ยนผ่าน ถ้าให้อยู่ครึ่งเทอมก็อยู่ แต่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่มีเหตุผลนั้นนี้ครับ เพราะฉะนั้นท่านตัดสินใจตรงนี้แล้วกัน นับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ท่านจะหมายถึงวันไหน ถ้าครั้งแรก ๓ คนนี้ก็ไปไม่พร้อมกัน แต่ถ้าท่านไปเอาวันที่ คปค. มีประกาศใหม่ออกมาจะดี ความ อันนั้นล่ะครับเขาจะบอกว่า ใ้โให้เขาเริ่มใหม่อีก ๖ ปีเลย อันนี้ท่านก็ไปคิดดูแล้วกันนะครับ เดี่ยวท่านต้องกรุณาตอบตรงนี้ด้วย คราวนี้มาถึง เอาอันนี้ก่อนดีไหมครับกรรมการสิทธิ เดี่ยวผมเก็บไว้ก่อน

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เอาตรงนี้ก่อน เพราะว่ามีผู้สงวนความเห็นตรงนี้ไว้ ท่านอาจารย์ศรีราชาใช้ไหม เชิญ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช กรรมาธิการ แล้วก็ สสร. ครับ คือในประเด็นที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์นี้ครับ ได้กล่าวถึงนั้นนี้ครับ มันมีประกาศของคณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข ฉบับที่ ๑๔ เรื่องให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญบางฉบับมีผลใช้บังคับต่อไปนะครับ ผมขอกราบเรียนขออนุญาตอ่านนิดหนึ่งครับ ข้อความในประกาศนี้มีว่า เพื่อให้การดำเนินงานเกี่ยวกับการรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการบริหารราชการแผ่นดิน และการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐเป็นไปอย่างต่อเนื่อง -----

คณะปฏิรูปการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข จึงมีประกาศให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๔๒ มีผลใช้บังคับต่อไปจนกว่าจะประกาศเป็นอย่างอื่น เพราะฉะนั้นโดยนัยแห่ง ตัวประกาศฉบับนี้จะทำให้ตัวพระราชบัญญัติผู้ตรวจการแผ่นดิน แล้วกับบรรดากิจการใด ทั้งหลายที่กระทำไปตามพระราชบัญญัติ ๒๕๔๒ นั้น มีผลใช้บังคับได้ต่อไปอย่างต่อเนื่อง จากของเดิมนะครับ เพราะฉะนั้นเสมือนว่าไม่มีการหยุดใช้ใหม่ครับ เพราะฉะนั้นบรรดา วาระทั้งหลายที่จะนับนี่นะครับ ก็จะนับตามปกติเหมือนอย่างเช่นก่อนหน้านั้นโดยไม่มี การเปลี่ยนแปลง ก็เป็นการเชื่อมต่อระหว่างกฎหมายกับตัวสภาพปัจจุบันในขณะนี้ นะครับ เพราะฉะนั้นกราบเรียนว่า อันนี้น่าจะมีผลต่อเนื่อง เพราะฉะนั้นบรรดาผู้ตรวจการ ทั้งหลายที่มีวาระเข้าไม่พร้อมกัน ท่านหนึ่งอาจจะเหลือ ๑ ปี อีกท่านอาจจะเหลือ ๒ ปี อีกท่านอาจจะเหลือ ๔ ปีครึ่งนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้โดยนัยนี้ผมกราบเรียนว่า ในมาตรา ๒๘๙ วรรคแรก ก็คิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้องแล้วครับ เป็นเรื่องที่ชอบ ด้วยเหตุผลนะครับ ส่วนกรณีที่จะทำให้วาระของ ๓ ท่าน เกิดมาพร้อมกันเมื่อไร นี่นะครับ อันนี้เดี๋ยวอาจจะต้องไปขอกรุณาพิจารณาในมาตรา ๒๘๙/๑ อีกครั้งครับ ขอบพระคุณครับ

นายวรนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ยกร่าง
ตอบใหม่ครับ ขอท่านสดศรีก่อนครับ

นางสดศรี สัตยธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานคะ ดิฉัน
สดศรี สัตยธรรม ในฐานะกรรมาธิการยกร่างเสียงข้างน้อย และ สสร. นะคะ ดิฉันอยากจะ
กราบเรียนที่ประชุมคิดว่า มนุษย์เราเกิดมาแล้วก็ต้องทำประโยชน์ให้กับประเทศชาติ
นะคะ การที่ดิฉันและ สสร. ท่านอื่นได้เข้ามาสู่สภาแห่งนี้ ก็คิดว่าจะทำประโยชน์ให้แก่
ประเทศ โดยการร่างรัฐธรรมนูญฉบับที่มีคุณประโยชน์ที่สุด แล้วก็ทำเพื่อประชาชนนะคะ
แล้วการเข้ามาอยู่กรรมาธิการยกร่างนี้ก็อยู่ด้วยเราจะต้องปราศจากอคติ โดยไม่มีความ
อิจฉาริษยา กัน ไม่มีการแบ่งชั้นตอนในผลประโยชน์อะไรกันนะคะ เพราะฉะนั้นการที่เรา
มาสู่สภาแห่งนี้ ซึ่งเป็นสภาที่ทรงเกียรติ ดิฉันว่าทุกคนต้องละซึ่งผลประโยชน์ที่เกี่ยวข้อง
และไม่มีความอิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน จากเรื่องนี้ดิฉันเห็นว่า มาตรา ๒๘๙ นี้

๓๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วิรุทัย ๑๔/๒

มีการพูดกันมาตั้งแต่การยกร่างครั้งแรกนะคะ ซึ่งการยกร่างครั้งแรกนี้ระบุให้องค์กรอิสระ
ทุกองค์กรมีอายุความ หรือกำหนดระยะเวลาการพ้นวาระตามกฎหมายทุกอย่าง เช่น
ปปช. ก็จะมีวาระ ๙ ปี กกต. ๗ ปี ผู้ตรวจการรัฐสภา ๕ ปี อะไรอย่างนี้เป็นต้น ซึ่งได้ผ่าน
การพิจารณาไปแล้วในชั้นที่มีการยกร่างครั้งแรก แล้วก็ในการประชุมที่บางแสนนะคะ
ต่อมาได้มีการยกขึ้นกะทันหันในเรื่องนี้เมื่อกลับมาที่กรุงเทพ โดยมีกรรมการท่านหนึ่ง
ได้ยกเรื่องนี้ขึ้นมา ซึ่งขณะนั้นกรรมการที่เหลืออยู่มีเพียง ๒๒ คน ท่านยกขึ้นมา
กะทันหันโดยที่ไม่มีวาระเลย แล้วก็ขอลงมติ ไม่มีการพูดเลยว่าเหตุใดจึงมีการลดวาระ
ขององค์กรต่าง ๆ ลงไปนะคะ ก็มีการพูดว่าอย่างนั้นลดกึ่งหนึ่งทั้งหมด ซึ่งไม่ทราบ ไม่มี
เหตุผล ไม่มีอะไรทั้งสิ้น แล้วก็มีการลงมติกัน ก็ปรากฏว่า ๑๑ ต่อ ๑๑ แล้วก็ต้องมีเรื่อง
ที่ท่านประธาน ดิฉันขออนุญาตเอ่ยนามนะคะ คือ ท่านประสงค์ สุ่นศิริ ก็เป็นผู้มาชี้ขาด
ท่านก็ชี้ขาดว่า ผู้ที่มาอยู่ในองค์กรอิสระทั้งหมดนี้มาโดยภาวะไม่ปกติ จึงเห็นสมควรให้
เหลือครึ่งเดียว ครึ่งวาระ เพราะฉะนั้นก็กลายเป็น ๑๒ ต่อ ๑๑ ก็เลยยุติตินี้ก็เป็นเรื่องที่ว่า
ได้ครึ่งเดียวนะคะ ซึ่งจะมีปัญหาว่าครึ่งเดียวขนาดไหน ก็ตอนนี้กรรมการยกร่าง
ก็เริ่มใหม่ ก็กลายเป็นว่าแต่ละองค์กรแตกต่างกัน บางองค์กรก็ให้เต็มวาระ บางองค์กร
ก็ไม่ให้เต็มวาระ ก็ไม่มีเหตุผลอะไร -----

ดิฉันในฐานะที่เป็น กกต. ดิฉันไม่อยากจะพูดในส่วนที่มันเกี่ยวพัน มันมองเหมือนกับรักษาผลประโยชน์ของตัวเอง แต่จริง ๆ แล้วนะคะ ขอพูดได้เลยว่า ดิฉันอยู่ใน กกต. ดิฉันไม่เคยมีความสบายใจอะไรเลย ดิฉันอยู่ศาลมา ๓๐ ปี ได้รับความเคารพสักการะอย่าพูดว่ารับสักการะ ได้รับความเคารพนับถือมาตลอดนะคะ ดิฉันไม่เคยโดนใครจิกคำว่า อี แต่มาอยู่ กกต. ดิฉันโดนคำว่า อี ซึ่งดิฉันมีความสะเทือนใจมากในเรื่องนี้นะคะ ทำไมเรตกต่ำ สถานภาพเรตกต่ำมากขนาดนี้ และในขณะนี้ก็ยังเอางาน กกต. ครึ่งหนึ่งไปให้กับศาล ซึ่งดิฉันก็ไม่ทราบว่ามี กกต. ๕ คน ทำอะไรผิด เราเพิ่งมาอยู่ แล้วเรายังไม่ได้ทำงานการเลือกตั้งระดับชาติเลย ทุกสิ่งทุกอย่างที่เกิดขึ้นอันนี้เป็นเรื่องจริงหมดนะคะ การที่ท่านบอกว่า กกต. กิติ ปปช. กิติ ไม่ได้มาอยู่ในภาวะปกติ ดิฉันขอให้ท่านทบทวนนะคะ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขอประทานโทษนะคะ ท่านเจิมศักดิ์คงทราบดี ท่านเป็นหนึ่งใน สว. ที่เลือกพวกดิฉันเข้ามา ถึงแม้ว่าท่านจะประกาศว่าท่านไม่ได้เลือกเลย ๕ คนที่เข้ามานี้ ดิฉันก็ไม่ว่าอะไร แต่ท่านต้องเห็นว่ากระบวนการเลือก กกต. ผ่านมาเป็นการเลือกโดยชอบ โดยมติที่ประชุมศาลฎีกา ซึ่งเลือกมาครบ ๑๐ คน แล้วก็ให้ สว. คัดสรรเหลือ ๕ คน ๕ คนนี้ ดิฉันทราบว่ามีการพูดกันว่ามาจากพรรคการเมืองบ้างล่ะ ล็อกกันมาบ้างล่ะ ซึ่งดิฉันทราบด้วยความจริงใจว่า เราไม่เคยทราบเลยว่ามี การบล็อกโหวต (Block vote) หรืออะไรกัน นะคะ เราถือว่าหลายท่านได้พูดว่า สว. หลายท่านพูดว่า ๑๐ คน มันดีหมดทั้ง ๑๐ คน เลือกมา ๑๐ ใครก็ได้ทั้งหมด แต่พอคัดสรรกันจริง ๆ ปรากฏว่า ๕ คน ที่ตกไปนี้เป็นเกรดเอ (Grade A) ที่ได้มันเกรดบี (Grade B) ซึ่งดิฉันก็ไม่เข้าใจว่าทำไมนะคะ เพราะฉะนั้นกรณีที่จะให้วาระการดำรงตำแหน่งของ กกต. กิติ นี่นะคะ เหลือครึ่งวาระ ไม่ได้เป็นเหตุผลเลย เพราะว่าเราเข้ามาโดยชอบ การที่เราออกโปรดเกล้าฯ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แต่เกิดอุบัติเหตุทางการเมืองเสียก่อน ก็คือการปฏิวัติ รัฐประหาร ไม่ได้เป็นความผิดของ กกต. ชุดนี้ เราถูกตั้งโดย คมช. ก็ตาม แต่ทุกองค์กร แม้แต่ศาลเองก็ถูกตั้งโดย คมช. ทั้งสิ้น ท่านอย่าคิดว่าท่านอยู่ในสภานี้ ท่านมาโดยชอบ ท่านก็บอกว่าท่านก็มาโดย คมช. ทั้งนั้น เงินเดือนทุกบาททุกสตางค์ที่เราได้รับขณะนี้ก็เป็นผลพลอยได้ที่เราได้จากการแต่งตั้งโดย คมช. เพราะฉะนั้น ดิฉันเห็นว่า ไม่เป็นความเป็นธรรมที่จะให้หน่วยงานแต่ละหน่วยงานนี้เต็มวาระบ้าง

๓๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๑๕/๒

ไม่ได้มีวาระบ้าง โดยเอาแต่ใจ ซึ่งไม่มีเหตุผลในการที่นั่น ดิฉันขอพูดแค่นี้ค่ะ
ขอขอบคุณค่ะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านหมายความว่า
ว่าวรรคสามนี้ควรจะเป็นวาระใช้ใหม่ ความหมายอย่างนั้น เดียวก็ไปพิจารณา เดียวเอา
อย่างนั้นะครับ เพราะเดี๋ยวสลับกันไปสลับกันมา วรรคหนึ่งนี้มีใครพูดไหมครับ แล้วเดี๋ยว
จะได้ดูเป็นที่ ๆ ไป ท่านสมเกียรติว่าอย่างไรครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอขอบคุณครับท่านประธาน ผม สมเกียรติ
รอดเจริญ ก็คงไม่มีอะไรมากมาย ก็เพียงแต่บอกว่่าก็คงจะสนับสนุนแนวความคิดของ
ท่านสดศรีครับ ก็ขออนุญาตเอ่ยนามหน่อยนะครับ ขอกล่าวถึงด้วย เรื่องอี เออ
ทั้งหลายแหล่ ท่านอย่าไปหนักใจเลยครับ สมัยนี้มันอีบอร์ด (e – Board) อีคอมเมิร์ซ
(e – Commerce) อีอะไรเยอะแยะไปหมดครับ ช่างมันเถอะครับ เราคิดว่าเป็นอี
อันประเสริฐแล้วกันนะครับ ก็คือส่วนจริง ๆ ที่มองเห็นอยู่นะครับ ขณะนี้เรื่องกรรมการ
เลือกตั้ง ๗ ปี ผู้ตรวจการแผ่นดิน ๕ ปี กรรมการป้องกันและปราบปรามทุจริตแห่งชาติ
๙ ปี อันนี้ก็น่าจะนะครับ น่าจะไม่ให้เกิดความยุ่งยากวุ่นวาย ก็คงจะกลับไปอยู่ร่างเดิม
ของคณะกรรมการร่างที่นำเสนอไว้ตั้งแต่ต้นนะครับว่า คงดำรงตำแหน่งต่อไป
จนกว่าจะสิ้นสุด นะครับ ตรงนั้นนะครับที่ฆ่าทิ้งแล้วมาเติมตัวนี้ ก็กลับไปอยู่ร่างเดิม
นะครับ ก็ถือว่าไม่น่าจะเกิดเรื่องวุ่นวายเกิดขึ้นครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านเจิมศักดิ์ครับ
รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์
อยากขอความกรุณาตรงนี้ให้ชัดเจนนะครับ คือกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา
เพราะว่าท่านใช้คำว่า วันที่ได้รับแต่งตั้ง ที่นี้วันที่ได้รับแต่งตั้งนี่จะเป็นวันไหน -----

เพราะว่าอย่างที่ผมกราบเรียนแล้วนะครับ ข้อเท็จจริงก็คือวันที่ ๒๑ กันยายน ตอนวันที่ ๒๑ กันยายน มีประกาศ คปค.ว่าให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ยังคงดำเนินการต่อไป ซึ่งก็ตีความได้ว่าถ้าดำเนินการต่อไปก็แปลว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาที่มีอยู่เก่าก็กลับมาทำงานใหม่ ถ้าจะตีความว่าวันแต่งตั้ง ก็ต้องเป็นวันแรกที่แต่ละคนเข้ามา ก็ตีความได้ แต่ถ้าหากว่าไม่ใช่อย่างนั้นก็ตีความได้อีกเหมือนกัน ก็คือว่าถ้าตีความว่ารัฐธรรมนูญถูกยกเลิก

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์ต้องการให้ชัดใช่ไหม ถ้าเดี๋ยวเขาตอบว่าชัด ก็พอใจใช่ไหม

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : นิดเดียวครับ ถ้ารัฐธรรมนูญถูกยกเลิก กฎหมายลูกก็ถูกยกเลิกด้วย ถ้าถูกยกเลิก อันนี้ถูกต้องไหมครับ ในศาลรัฐธรรมนูญเขาก็เถียงกันนะครับ ผมไม่ได้เถียงเองนะครับ ถ้าตัวแม่ถูกยกเลิก ลูกก็ถูกยกเลิกด้วย ถ้าถูกยกเลิกด้วย มันเลิกไปแล้ว แล้ว คปค. หยิบขึ้นมาใหม่ วันที่ ๒๑ กันยายน ก็กลายเป็นเริ่มต้นใหม่ แล้วท่านบอกว่าวันที่แต่งตั้ง ก็เลยไม่รู้ว่าเป็นไหน ผมคิดว่าถามเจตนาจริงนี่ของกรรมาธิการ ถ้ากรรมาธิการเป็นอย่างไร พวกเราจะเห็นด้วยไหม เดี่ยวเราค่อยว่ากันอีกทีดีไหมครับ ขอเจตนาจริงนี่ แล้วก็ท่านโทษนะครับ ขอนิดเดียว ท่านจะเขียนอย่างไรให้ชัดขึ้นได้ไหม ตรงนี้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ตอบตรงนี้เสียก่อนได้ไหมครับ กรรมาธิการครับ ใครตอบ เชิญครับ ท่านอาจารย์ธงทอง

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ธงทอง จันทรางศุ กรรมาธิการครับผม ดังที่ท่านกรรมาธิการท่านหนึ่งนะครับ ท่านอาจารย์ศรีราชา ขอประทานโทษที่ออกนาม ได้กรุณาเรียนข้อมูลเพิ่มเติม สำหรับประเด็นในมาตรา ๒๘๙ วรรคแรกนะครับว่า การแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา ซึ่งจะเข้ามาทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญในบทเฉพาะกาลที่กำลังพูดอยู่ตรงนี้นะครับ ไม่ได้มีการแต่งตั้งใหม่ เป็นการเดินอายุของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่องของผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา

เดินต่อเนื่องไป ไม่ได้มีคำสั่งแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดินซ้ำอีกกรอบหนึ่ง ในความเห็น และข้อมูลที่ได้รับทราบดังเมื่อครู่แล้วนี้ครับ กรรมาธิการมีความเห็นว่า คำว่า วาระที่ให้เริ่มนับตั้งแต่วันได้รับแต่งตั้ง นั้น หมายความว่าให้นับวาระตั้งแต่วันที่ แต่ละท่านได้รับแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภา ตั้งแต่คราวแรกเลย ไม่ใช่ด้วย ผลแห่งการที่ยึดอายุพระราชบัญญัติตั้งที่วาระนี้ครับ ก็ขอประทานกราบเรียนว่า เห็นสมควรครับผม

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เข้าใจตรงกัน หรือยังครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ เข้าใจตรง แต่ว่าท่านจะเติมถ้อยคำตั้งแต่แรกไหมครับ ขอถามนิดเดียว

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : ขออนุญาตต่อเรื่องครับผม ถ้าหากว่าเพื่อให้ความกังวลในส่วนนี้หมดสิ้นไป ขอประทานกราบเรียนว่า ถ้าเสนอ ข้อความเป็นอย่างนี้นะครับ โดยให้เริ่มนับวาระตั้งแต่วันที่ได้รับพระบรมราชโองการ แต่งตั้ง พระบรมราชโองการมีคราวเดียว คือคราวแรกเท่านั้นล่ะครับ เพราะคราว คมช. ถ้าจะมี ไม่มี ซึ่งยังเถียงกันได้ แต่ไม่มีพระบรมราชโองการแน่ครับผม

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : พรรคนี้นะครับ อย่าเพิ่งไปพรรคอื่น

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ รับได้ครับ แล้วก็อยากจะให้บันทึกไว้ตรงนี้นะครับ เพราะว่าอาจจะเกิดเรื่อง ผมดูแลเรื่องพวกนี้อยู่ ผมรู้มันชอบเกิดเรื่อง บันทึกไว้ด้วยว่า พระบรมราชโองการแต่งตั้งมีอยู่ ๓ คน นะครับ คนหนึ่งมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ คนหนึ่ง ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ อีกคนหนึ่ง ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : อันนี้ให้บันทึก ในเจตนารมณ์ใช่ไหม

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ต้องบันทึกครับอันนี้ เพราะว่า ๓ ท่านนี้ได้รับพระบรมราชโองการแต่งตั้งไม่เท่ากัน คุณพูนทรัพย์ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๕ พลเอก พีระเดช มีเพียร ๒๕ ธันวาคม ๒๕๔๖ และคุณปราโมทย์ โชติมงคล ๑๓ สิงหาคม ๒๕๔๘ เพราะฉะนั้นคำว่า แต่งตั้ง นี้ หมายถึงตรงนี้ พวกเราเห็นตรงกันอย่างไร ก็ผ่านได้ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ ในประเด็นนี้ ในวาระนี้นะครับ เชิญท่านมีชัยครับ

พลตำรวจเอก มีชัย นุฎลกิจ : ท่านประธานที่เคารพ ผม พลตำรวจเอก มีชัย นุฎลกิจ ครับ สมาชิก สสร. ครับ ผมขออนุญาตพูดประเด็นในวาระสามได้ไหมครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไล่ไปที่ลววรรค
ได้ใหม่ครับท่านครับ เดียวผมจะเรียนเชิญท่านนะครับ เอววรรคนั้นะครับ เพราะจะได้ผ่าน
ไม่ผ่านที่ลววรรคนะครับ ท่านประวิทย์ไซ้วรรคนี่ใหม่ครับ ไซ้หรือเปล่าครับ เดียวถ้าไม่ไซ้
เดียวผมเรียกตามวรรค

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : จะพูดถึงประเด็นเมื่อก็ครับที่ดีความว่า
จะนับจากเมื่อไร

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : วรรคนี่ไซ้ใหม่ครับ

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : ครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้ครับ ชัดเจนครับ

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : คือในฐานะที่เป็นคนธรรมดา ธรรมดา
นี่นะครับ ผมก็ฟังท่านชี้แจงแล้ว ผมคิดว่างาน สสร. เป็นงานชั่วคราว เฉพาะกิจที่ถูก
แต่งตั้งขึ้นมา ฉะนั้นในภาระหน้าที่ของท่านทั้งหลายเป็นประจำอยู่แล้ว ผมว่าไม่น่าจะไป
กระทบกระเทือนท่านเลย ผมกลับมองอย่างนั้นะครับ แล้วก็ส่วนในกรณีของท่านศรีราชา
ที่เมื่อก็ว่านะ ถ้าฟังคำสั่งของ คมช. นี่นะครับ ผมก็คิดว่ามันไม่ได้ถูกกระทบกระเทือน
ท่านบอกไม่อันดิสเทิร์บ (Undisturb) โทษครับ คือไม่ได้ถูกกระทบกระเทือนอะไร
โดยอันนี้ครับ ผมก็คิดว่าภาระของท่านก็คงเป็นไปอย่างที่ท่านกรรมาธิการตีความ
นั้นนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : วรรคนี่นะครับ
ท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ
ผม พิศิเยร อำนาจวรประเสริฐ สสร. นะครับ กระผมมีความเห็นก็ใกล้เคียงกับ
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ แต่ว่าผมอยากจะเสนอให้เติมถ้อยคำลงไปหลังคำว่า ต่อไป
จนกว่าจะสิ้นสุดวาระ นี่นะครับ พอหลังคำว่า สิ้นสุดวาระ น่าที่จะเติมว่า
ตามพระราชบัญญัติผู้ตรวจการแผ่นดิน พุทธศักราช ๒๕๔๒ คือมันจะตัดปัญหา
ทุกประการออกไปนะครับ เพราะว่าตรงนี้กระผมคิดว่าเมื่อเป็นร่างรัฐธรรมนูญ
ที่ออกไปสู่สายตาของมหาชนแล้ว เขาจะได้เข้าใจให้กระจ่างเลยนะครับ ผมคิดว่าน่าจะเติม

ลงไปหลังคำว่า จนกว่าจะสิ้นสุตวาระ ถ้าอย่างนี้มันจะกระจ่างชัดเจนเลยครับ
ท่านประธานครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เดียวถาม
ยกร่างว่าอย่างไรครับ เขาเติมตรงนี้

นายธงทอง จันทรางศุ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม
ธงทอง จันทรางศุ กรรมาธิการ วาระของผู้ตรวจการแผ่นดินนั้นเป็นวาระที่กำหนด
โดยรัฐธรรมนูญมาตรา ๒๓๕ วรรคห้า นะครับ เป็นวาระที่กำหนดไว้ ๖ ปี วาระนั้นเป็น
สิ่งที่ระบุไว้ในรัฐธรรมนูญแล้ว การที่จะทำความอ้างอิงไปถึงพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดินรัฐสภานั้น ไม่ตรงกับข้อกฎหมายที่มีอยู่ครับ
ก็ขอประทานว่า สำหรับวรรคหนึ่ง โดยสรุปแล้วกรรมาธิการขออนุญาตจะปรับเพิ่ม
แต่เฉพาะในส่วนที่เมื่อก็ได้อภิปราย ได้รับข้อมูลตรงกันนะครับว่า โดยให้เริ่มนับ
วาระตั้งแต่วันที่ทรงมีพระบรมราชโองการแต่งตั้ง ครับผม

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ
เข้าใจว่าตกลงกันได้แล้ว ก็เจตนาตรงกันแล้วนะครับ วรรคหนึ่งนี้ผมขอมติผ่านนะครับ
ท่านมีความเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ เชิญท่านสมยศครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สมยศ
สมวิวัฒน์ชัย สสร. นะครับ ในวรรคหนึ่งนี้คงจะต้องตัดคำว่า ผู้ตรวจการแผ่นดินของ
รัฐสภา ตัดคำว่า ของรัฐสภา

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เขายืนยันว่า
เขาต้องใช้คำนี้ เพราะเขาหมายถึงคนที่เป็นอย่างตอนนี ไม่ใช่คนที่จะเป็นตามรัฐธรรมนูญ
ที่เราจะออกครับ ใช่ไหม เขาหมายถึงอย่างนั้น เมื่อที่เขาอธิบายไปที่แล้วท่านสมยศ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ครับ ขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ผมก็เอา
คำอธิบายเขามา ท่านสมเกียรติครับ วรรคหนึ่งนะครับ ว่าอย่างไรครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ พรรคหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน
ครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ประเด็นก็คือที่ผมขอกลับไปอยู่ที่เดิมนะครับ
ร่างเดิมครับ ไม่ทราบว่าที่ จะโหวตนี้กลับไปอยู่ร่างเดิมหรือว่าอย่างไร หรือที่ท่านบอกว่า
ให้ผ่าน กลับไปอยู่ร่างเดิมหรือว่ายังคงคำว่า ไม่เกินกี่หนึ่ง อยู่

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ครับ
พรรคหนึ่งนี่เขาได้เป็นเต็มตามวาระนี้ครับ พรรคหนึ่งนี่

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับผม คืออย่างนั้นครับ ๒๘๙ ให้ผู้ซึ่ง
ดำรงตำแหน่งดังต่อไปนี้ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้คงดำรง
ตำแหน่งต่อไปไม่เกินกี่หนึ่งของวาระ ที่เต็มขึ้นมา จากร่างเดิมมันบอกว่า ไปจนกว่า
จะสิ้นสุดวาระ มันคนละความหมายครับ ตอนนี้มันลดลงมาครั้งหนึ่ง

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ตฤณี ๑๘/๑

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ครับ ท่านดูใน
เอกสารมาตรา ๒๘๙ สิครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับผม ขออนุญาตครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : วรรคหนึ่งนี้
ท่านสมเกียรติเขาเต็มวาระแล้วครับ เขาแก้ไป

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอบพระคุณครับ ผมผิดพลาดเองครับ
ขอบคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คราวนี้ต้องดู
คงไม่มีใครขัดข้องนะครับ อาจารย์เชิญ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ผม เจิมศักดิ์ นะครับ ถ้าผมไม่พูด
ตรงนี้อาจจะเข้าใจผิด คือที่ท่าน สสร. ประวิทย์ ตั้งข้อสังเกตนะครับ ผมคิดว่าท่านกำลัง
เข้าใจผิด อาจจะคิดว่าผมจะไปหาเรื่องตรงนั้นตรงนี้ แล้วท่านก็บอกให้ทำไปตามกฎหมาย
ที่ว่า ผมอยากจะกราบเรียนผู้ฟังทางบ้าน เดียวจะเข้าใจผิดนะครับ คือเรื่องนี้มีการหยิบยก
กันในศาลรัฐธรรมนูญด้วยว่า เมื่อมีการยกเลิกรัฐธรรมนูญแล้วพระราชบัญญัติประกอบ
รัฐธรรมนูญนี้จะต้องถูกยกเลิกไปด้วยหรือไม่ นี่เป็นประเด็นข้อกฎหมาย ถ้าหากว่าถูก
ยกเลิกไปด้วยนี้ แล้ว คปค. กลับเข้ามาใหม่ นี่มันก็จะมีความหมายว่ามันเริ่มต้นใหม่
เข้าใจนะครับ ผมไม่ได้ไปเรื่องตัวบุคคลเลย แต่ว่าผมต้องการให้ชัดเจน เพราะว่าในศาล
รัฐธรรมนูญก็ยังมีข้างมากข้างน้อยอยู่ในเรื่องนี้ว่า ข้างมากบอกว่ากฎหมายถูกไม่ถูก
ยกเลิก แต่อีกข้างหนึ่งก็บอกว่าถูกยกเลิก เพราะฉะนั้นเราเขียนรัฐธรรมนูญนี้ก็เลยอยาก
ที่จะให้ชัดเจนว่าเราต้องการเจตนารมณ์คืออะไร ผมถามแค่นั้นเอง ไม่ได้มีเจตนาเรื่อง
ตัวบุคคล ต้องกราบขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประวิทย์ครับ

นายประวิทย์ อัครชิโนเรศ : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ประวิทย์
อัครชิโนเรศ ครับ ผมไม่มีเจตนาที่จะมองอะไรร้ายนะครับ เพียงแต่ว่ามีปัญหาขึ้นมา
ผมก็ใช้ในจิตสำนึกของสามัญชนว่าฟังมาอย่างนี้ ถ้าคนทั่วไปแล้วผมจะเข้าใจได้อย่างไร

แล้วผมก็คิดว่าบางทีมันไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไรที่เหล่านี้ถ้าหากว่าตีความมันถูก แต่ว่าไม่มีเจตนาครับ ขอขอบคุณครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอขอบคุณมากครับ ผมผ่าน ๒๘๙ พรรคหนึ่งนะครับ ต่อไปพรรคสอง ท่านมีความเห็นในเรื่องนี้จะอภิปรายใหม่ครับ ถ้าไม่มี เดี่ยวไปอีกนัดหนึ่งใหม่ พรรคสอง ท่านจะมี ท่านไม่ผ่านหรือครับ ถ้าท่านไม่ผ่านนี้ กรรมการก็ขอว่าจะให้พักเสียแล้ว ท่านครับ เอาอย่างนี้ก็ได้ ถ้าอย่างนั้น ต้องแขวนไว้อย่างนี้ แต่อยากเรียนท่านสมาชิกให้รู้ตารางนะครับว่า ทางเราจะต้องพยายามทำให้เสร็จวันนี้ครับ แล้วก็ทางกรรมการยกร่างนี้จะใช้เวลา ๓ วันนะครับ คือวันอาทิตย์ จันทร์ อังคาร นะครับ แล้ววันพุธที่ ๔ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา รัฐธรรมนูญที่ไปประมวล ไปแก้ไขของกรรมการนะครับ ไปตรวจสอบมาเป็นทั้งฉบับ จะเสร็จเวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา ซึ่งผมก็เรียนท่านกรรมการว่าต้องให้ตรงเวลานิดหนึ่ง เพราะว่าสมาชิกจะมีเวลาไปอ่านคืนเดียว ก็วันกับคืนนะครับ แล้ววันที่ ๕ เรามาประชุมเวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา แล้ววันที่ ๖ เรามีประชุม นี้ออกล่วงหน้าไว้ให้ท่านได้ทราบนะครับ แล้วก็ตารางเป็นอย่างนี้นะครับ ท่านจะมีเวลาจัดได้อย่างไรก็กรุณาไว้ด้วยครับ เพราะฉะนั้นเนื่องจากยกร่างเอง เขาก็มีนัดที่จะต้องใช้เวลาเที่ยงครึ่ง เพราะฉะนั้นขออนุญาตพักรับประทานอาหารนะครับ ไป ๑ ชั่วโมง ท่านครับ ขอพระคุณมากครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตเรียนถามว่าวันนี้เราจะประชุมถึงกี่โมงครับ ในช่วงบ่าย

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ประชุมไปจนจบครับ ท่านพิเชียรครับ ขอขอบคุณครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : จนจบ

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : จนจบครับ ท่านพิเชียร ไม่มีเวลาแล้วครับ เมื่อกี้ผมเรียนไปแล้ว ขอขอบคุณมากครับ พักการประชุมครับ

พักประชุมเวลา ๑๒.๓๕ นาฬิกา

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๓.๓๔ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิตรี เศรษฐบุตร ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ขอเริ่มดำเนินการประชุมต่อจากช่วงที่ได้พักไปนะครับ มาตราที่ค้างอยู่คือมาตรา ๒๘๙ นะครับที่จบไป คงผ่านวาระหนึ่งไปแล้ว เข้าสู่อการพิจารณาในวาระที่ ๒ นะครับ มาตรา ๒๘๙ วาระที่ ๒ ท่านกรรมาธิการจะชี้แจงก่อนดีไหมครับ จะได้เริ่มต้นได้ครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ มาตรา ๒๘๙ วาระที่ ๒ นั้นเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ องค์การนี้เป็นองค์การที่พวกเรารู้จักกันดีนะครับ เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญของปี ๒๕๔๐ สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมชาตินั้นได้ดำรงตำแหน่งมาระยะหนึ่งแล้วนะครับ ถ้าผมเข้าใจไม่ผิดประมาณครึ่งเทอมกว่า ๆ แล้วนะครับ เดิมเรากำหนดว่าอยู่แค่ครึ่งเทอมนะครับ -----

ฝ่ายกรรมาธิการได้หารือกันแล้วนะครับว่า สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติไม่ได้มีปัญหาแต่ประการใดทั้งสิ้น ก็เป็นไปตามหลักการเหมือนกับกรณีผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา นะครับ ก็ให้อยู่ต่อไปจนกว่าวาระจะสิ้นสุดลงครับ นี่คือนโยบายของมาตรา ๒๘๙ วรรคสอง ซึ่งเป็นไปตามหลักการที่สมาชิกสภาร่างทั้งหลายได้ขอให้กรรมาธิการยกร่างช่วยพิจารณานะครับว่า ขอให้ดูเป็นรายองค์กรไป นะครับที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ก็ขออนุญาตว่าสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาตินั้นจะอยู่ไปจนครบวาระของตนเอง ซึ่งเข้าใจว่าอีกปีหนึ่งหรือปีกว่า ๆ เท่านั้นเองนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มีสมาชิกท่านใดไม่เห็นด้วยมีไหมครับ วรรคที่ ๒ มาตรา ๒๘๙ นะครับ มีท่านใดไม่เห็นด้วย

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมาธิการนะครับ เชิญวรรคที่ ๓ นะครับ ท่านเลขาธิการจะอ่านสักนิดดีไหมครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : มาตรา ๒๘๙ วรรคที่ ๓ ค่ะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านอ่านข้อความด้วยดีไหมครับ สมาชิกจะได้เข้าใจด้วย จะได้ตามกันทันนะครับ อาจารย์สมคิดเลยแล้วกันครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการ ครับ ๒๘๙ วรรคสาม นั้น ท่านรองเลขาธิการอัชพรได้เรียนท่านทั้งหลายไปแล้วนะครับ ในเนื้อหาผมขออนุญาตสรุปอีกครั้งหนึ่งว่า มาตรา ๒๘๙ วรรคสาม เป็นเรื่องวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ

การเลือกตั้ง และกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ทั้ง ๒ องค์การนั้น เป็นองค์การที่จัดตั้งขึ้นตามคำสั่งหรือประกาศของ คปค. ภายหลังจากการรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ กรรมการยกเว้นนั้นเดิมที่มีความเห็นว่า ควรจะอยู่ไปครบวาระ เหมือนกันนะครับ แต่ว่าเมื่อมีการทบทวนเนื้อหา นี้กรรมการยกเว้นก็มีความเห็นว่า ให้คงดำรงตำแหน่งได้เพียงครึ่งวาระเท่านั้นเอง เนื้อหาของมาตรานี้ก็คือ กำหนดให้ กรรมการการเลือกตั้งกับกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ซึ่งไม่ได้มาจากกระบวนการสรรหาตามปกติ เหมือนกรณีของผู้ตรวจการรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง หรือสมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจสังคมแห่งชาติ ตามวรรคสองนะครับ แต่มาในกระบวนการพิเศษหลังการรัฐประหาร เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ กรรมการยกเว้นเสี่ยงข้างมากนะครับ ไม่ได้เป็นเอกฉันท์ มีความเห็นว่า ควรจะให้อยู่เพียงครึ่งวาระเท่านั้นเองครับ เป็นเนื้อหาของมาตรา ๒๘๙ วรรคสาม ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสดศรีนะครับ ท่านสดศรีอภิปรายไปรอบหนึ่งแล้วนะครับ ผมไม่ได้ห้าม

นางสดศรี สัตยธรรม (กรรมการ) : ไม่ได้ห้ามใช่ไหมท่าน เพราะว่า ดิฉันอภิปรายไปรอบหนึ่งแล้ว ทางท่านเลขาฯยังยืนยันอยู่เหมือนเดิมนะคะว่า ไม่ได้มาโดยความถูกต้องนะคะ ดิฉันคงต้องกราบเรียนที่ประชุมแห่งนี้แล้วหลักฐานทุกอย่างมีพร้อมนะคะ การเลือกตั้ง กต. กดี เอาเฉพาะ กต. นะคะ ในชุด ๕ คนนี้ นะคะ เราได้รับการเลือกโดยที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกานะคะ โดยมติที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาได้เลือกเข้ามา ๑๐ คน แล้วก็ได้มีการคัดสรรต่อไปคือโดย สว. ซึ่งกระบวนการคัดสรรโดย สว. นี้ ทางท่านประธานก็อยู่ในตอนที่ เป็น สว. อยู่ด้วยนะคะว่า มีความเข้มงวดอย่างไรอย่างนี้ เราต้องถูกตรวจสอบทั้งบัญชีทรัพย์สิน โฉนดตรวจสอบประวัติความเป็นมา โฉนดสันติบาล ตรวจสอบ ทุกอย่างโดนตรวจสอบหมด แล้วก็ลงมติว่าแล้วว่าคัดเลือกเหลือ ๕ คนนะคะ ซึ่งดิฉันอยู่หนึ่งในห้าที่ได้รับการฉันทานุมัติจาก สว. นะคะ และระหว่างที่เราลาออกจากศาล ขอประทานโทษ ท่านประพันธ์ ขออภัยนาม ได้ลาออกจากรองอัยการสูงสุด เพื่อรอการโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็เกิดอุบัติเหตุทางการเมือง โดยคณะปฏิวัติได้ปฏิวัติขึ้นมา นะคะ ในวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ ต่อมาในวันที่ ๒๐

คณะปฏิวัติก็ได้แต่งตั้งพวกเรา โดยประกาศ คปค. ฉบับที่ ๑๓ นะคะ แต่งตั้งให้ กต.
๕ คน ซึ่งได้รับการผ่านการคัดสรรจาก สว. และที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้เป็น กต.
นะคะ เพราะฉะนั้นใน ๕ คนนี้เรามาโดยถูกต้อง เพียงแต่ว่าเรายังไม่ได้รับการโปรดเกล้าฯ
จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเท่านั้น -----

ซึ่งในเรื่องนี้ทาง กกต. ก็ได้มีหนังสือเรียนไปยังทางสำนักพระราชวังแล้ว ก็ได้รับตอบมาว่า ทาง คมช. สามารถแต่งตั้งได้ ซึ่งไม่มีอะไรจำเป็นที่จะต้องมีการประกาศแต่งตั้งโดยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอีก เป็นการกระทำโดยชอบนะคะ แล้วทุกองค์กรหลังจากมีการปฏิวัติรัฐประหารแล้ว จริง ๆ แล้วถูกล้มหมดนะคะ แม้แต่ศาลเองก็ถูกล้ม แต่ คมช. ได้ประกาศตั้งขึ้นมาใหม่หมดนะคะ ศาลยุติธรรมก็บอกให้ดำเนินคดีไปตามปกติ ตั้งศาลขึ้นมา ล้มแต่เฉพาะศาลรัฐธรรมนูญเท่านั้นนะคะ เพราะฉะนั้นก็ถือว่า กกต. ชุดนี้มาโดยชอบนะคะ เพียงแต่ว่าประกาศแต่งตั้งโดย คมช. เท่านั้นเอง ดิฉันอยากทราบว่าการที่จะจำกัด หรือกำจัด กกต. หรือ ปปช. ชุดนี้ก็ได้ โดยใช้ระยะเวลาที่เหลือเพียงครึ่งวาระนี้ ดิฉันไม่ทราบเหตุผลเหมือนกัน เพราะเรายังไม่ได้ทำงานกันนะคะ เรายังไม่ได้มีการเลือกตั้งระดับชาติ แล้วก็หลายท่านที่ได้รับเลือกเข้ามาอย่าง ปปช. นะคะ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านก้านรงค์ นะคะ ท่านอาจารย์วิชา ล้วนแต่เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สุจริต ทำงานให้กับประเทศชาติบ้านเมืองมาตลอด ทำไมล่ะคะ ถึงจะต้องตัดท่านโดยหรือกำจัดท่านโดยระยะเวลาที่เหลือครึ่งวาระ ดิฉันไม่ทราบว่า ๒ ท่าน ไปขัดผลประโยชน์กับผู้ใดนะคะ เรื่องนี้ดิฉันไม่ทราบ เพราะฉะนั้นการที่จะกำจัดบุคคลเหล่านี้ออกไปโดยระยะเวลาที่เหลือเพียงครึ่งวาระ ซึ่งแตกต่างกับพรรคอื่นที่ได้เต็มวาระนี้ ดิฉันว่ามันไม่มีความเป็นธรรมกันนะคะ แล้วก็เรื่องนี้ถ้าหากเป็นไปตามพรรคสามอย่างที่ว่านี้ สังคมจะเฟื่องงองค์กรของ กกต. กับ ปปช. ทันทันทีว่ามีอะไรหรือทุจริตอะไรหรือเขาถึงจำกัดท่าน หรือกำจัดท่านด้วยระยะเวลาที่ลดลง ซึ่งแตกต่างกับองค์กรอื่น แล้วดิฉันขอเน้นว่าอย่างไรก็ตาม กกต. มาโดยชอบนะคะ ไม่ได้มาโดยประกาศ คปค. เพียงแต่ คปค. นี้แต่งตั้งพวกเรามา หลักเกณฑ์ทุกอย่างในสภา และหลักฐานทุกอย่างชัดเจนว่า กกต. ชุดนี้มาโดยชอบ เพราะฉะนั้นถ้าท่านเล่นวางหลักเกณฑ์อย่างนี้ บอกว่ามาโดยไม่ชอบแล้วนี่มันจะเป็นการจลาจลไปชั่วลูกชั่วหลานเลยว่า พวกเราทั้ง ๕ คน มีใครที่ทำทุจริตบ้าง เราถึงโดนการจำกัด หรือกำจัดด้วยวิธีการเช่นนี้ ดิฉันขอความชัดเจนกว่านี้นะคะ แล้วในเรื่องนี้ดิฉันก็ถูกเสียดสีมาตลอดนะคะ เพราะมีกรรมวิธีการบางท่านได้เดินมากระแทกดิฉัน ก็พูดในเชิงว่า เอาละ ผมจะให้คุณได้ถึง ๑๐ ปี ซึ่งอย่างนี้มันไม่ใช่

ไม่ใช่วิธีการที่ถูกต้อง เพราะว่าดิฉันไม่ได้ประสงค์ที่จะอยู่ถึง ๑๐ ปี ๒๐ ปี เราจะออกไปตามวาระหรือไม่ มันขึ้นอยู่กับประชาชนนะคะ ถ้าเราทำความผิดนะคะ เราไม่ต้องอยู่ถึงครบวาระ เพียงเราทำความผิดนะคะ ประชาชนก็รู้เอง อย่าง กกต. ชุดที่แล้วก็อยู่ยังไม่ครบวาระ แต่ท่านก็ต้องออกไปเพราะมวลชน เพราะฉะนั้นการที่ให้องค์กรอิสระทั้งหลายนะคะ มีวาระอยู่เต็ม แต่เราเชื่อได้ว่าถ้าเราทำผิดนะคะ ก็สามารถที่จะปลดเราออกได้ โดยการฟ้องร้องต่อศาล และเราคงไม่ฝืนกระแส นะคะ เราถือว่าประชาชนเป็นผู้ตัดสินอนาคตขององค์กรเรา รวมทั้ง ปปช. ด้วย เพราะฉะนั้นขอเวลาพิสูจน์ความสามารถและความซื่อสัตย์สุจริตที่ทั้ง ๒ องค์กรนี้ ขอให้สภานี้เป็นผู้ตัดสินชีวิตขององค์กรทั้ง ๒ องค์กร ดิฉันไม่เห็นด้วยที่จะทำให้อนาคตพวกเราถูกวางไว้ว่าเราถูกตัดสินพิพากษาโดย สสร. ชุดนี้คะ ขอบพระคุณคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ คือพอดีพรรคสามนะครับ มี ๒ องค์กรอยู่ด้วยกันนะครับ เดี่ยวคงหาหรือท่านนะครับว่าจะอภิปรายไปพร้อมกันทั้ง ๒ องค์กร หรือจะอภิปรายทีละองค์กร ทั้งสองพร้อม ๆ กันเลยนะครับ ที่แจ้งชื่อไว้ นะครับ ท่านวิชัย เรื่องเริงกุลฤทธิ นะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ไว้ที่หลังแล้วกันนะครับ ไม่อยู่ พลตำรวจเอก มีชัย นุญกุลกิจ นะครับ เดี่ยวเจ้าหน้าที่ลองโน้ต (Note) คุณนะครับ ดูว่าใครยกมือก่อนนะครับ ให้จดลำดับให้ด้วย เชิญท่านวิชัยครับ ช่วยกันอภิปรายกระชั้น ๆ กันหน่อยนะครับ

นายวิชัย เรื่องเรื่องกฤษฎี : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วิชัย เรื่องเรื่องกฤษฎี สสร. หมายเลข ๐๕๙ ครับ กระผมคงจะอภิปรายเพียงสั้น ๆ และกราบเรียนท่านว่า ในมาตรา ๒๘๙ ในวรรคแรกนะครับ ก็ได้กำหนดมาตรฐานไว้มาตรฐานหนึ่ง ในวรรคสองก็เช่นเดียวกัน เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ทั้ง ๓ วรรคนี้นะครับ ควรจะได้กำหนดหลักเกณฑ์ให้อยู่ในมาตรฐานเดียวกัน และเหตุผลอะไรที่ช่วงแรก ช่วงสองนี้ได้มาเต็ม และช่วงสามเหลือครึ่งเดียว อย่าง กกต. นี้ครับท่านประธานครับ ในเมื่อกฎหมายออกบังคับใช้ในวันนี้ เหตุผลทั้งหลายทั้งปวงนั้นที่เหลือก็ครึ่งเดียวจะครึ่งเหลือไม่ครบเหมือนอย่างกับองค์กรอื่น กระผมคิดว่าไม่ยุติธรรม ไม่ถูกต้อง เราคิดว่าการออกกฎหมายนั้นไว้สำหรับบุคคลทั่วไป ไม่ใช่บุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือวาระใดวาระหนึ่ง เมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว มาตรฐานที่จะใช้กฎหมายนั้นไม่เกิดประโยชน์ครอบคลุมทั่วทุก ๆ คน หรือแปลว่าไม่ยุติธรรมกับคนที่มาดำรงตำแหน่งที่มีมาตรฐานไม่เหมือนกันก็กราบเรียนไว้เป็นข้อคิดครับ กราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่าน พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ นะครับ

พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ : เรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ สสร. ครับ ตามมาตรา ๒๘๙ วรรคที่ ๓ นี้ กระผมบังเอิญผมเป็นสมาชิกวุฒิสภา ปี ๒๕๔๓ และได้มีโอกาสเป็นกรรมการตรวจสอบประวัติขององค์กรอิสระแทบทุกองค์กร เนื่องจากว่าผมเป็นข้าราชการตำรวจนะครับ ผมจำได้อย่างแม่นยำว่า ทั้ง ปปช. และ กกต. นี้ ผมได้เป็นผู้ตรวจสอบประวัติผมขอยืนยันว่าประวัติทุกท่าน ไม่ว่าจะเป็นท่าน ปปช. กดี หรือท่าน กกต. ทั้ง ๒ ท่านก็ดีนี้เป็นประวัติที่เราตรวจสอบกันถี่ยิบทีเดียวครับ ถึงขนาดตรวจสอบทุกด้าน ไม่ว่าจะประวัติการทำงาน ไม่ว่าจะด้านทรัพย์สิน อะไรต่ออะไรนะครับ แล้วก็ปรากฏว่าผมเองเป็นคนี่ลงมติให้ทั้ง ๓ ท่านนะครับ เท่าที่ผมเห็นในขณะนี้นะครับ แล้วก็ตอนที่เราลงมติกันเราก็ได้คุยกัน เพราะว่าจากผลงาน จากประวัติของท่าน เราเห็นว่าเหมาะสมที่ทำหน้าที่ตรงนี้นะครับ ผมมองว่าการทำงานของท่าน การที่ท่านได้มาด้วยความชอบธรรม ถูกต้อง

๕๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๒๒/๒

ตามกระบวนการทุกประการ อย่างมีเหตุมีผล มีเกียรติและมีศักดิ์ศรี และนอกจากนี้ ระหว่างที่ท่านทำงาน โดยเฉพาะ กกต. นี้ บังเอิญกระผมเองได้ทำงานในกรรมาธิการ ยกร่างหลักเกณฑ์ประชามติ ผมเห็นการทำงานของ ท่านแล้วนี้ ผมก็ไม่ว่าจะพูดอย่างไรว่า ท่านนี้เป็นคนที่เสียสละต่อส่วนรวมเป็นอย่างยิ่ง ผมก็มองเห็นว่าแทบจะไม่มีเหตุผล ประการใดที่จะให้ท่านทั้ง ๒ คนะนี้นี้ครับ อยู่ครั้งวาระ ผมฟังแต่คำชี้แจงของทาง กรรมาธิการแล้ว ผมยังไม่หายข้องใจเลย อยากจะทราบเหตุผลนะครับ อีกครั้งหนึ่ง แล้วผมจะพิจารณาอีกครั้งหนึ่งครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมยศ ท่านเศวต ท่านประดิษฐ์ นะครับ ท่านสมยศครับ ดีครับ ช่วยกันสั้น ๆ อย่างนี้ นะครับ

นายสมยศ สมวิวัฒน์ชัย : ท่านประธานที่เคารพ ผม สมยศ สมวิวัฒน์ชัย สสร. นะครับ ในประเด็นนี้นะครับ ผมมีความเห็นว่า ทั้ง ปปช. และ กกต. นี้ นะครับ ขอในช่วงแรกก่อนนะครับ กกต. นี้ก็คือว่าได้มาจากเจตนารมณ์เดิมของ สว. เดิม นะครับ ผมเห็นด้วยในการที่จะให้อยู่ครบตามเจตนารมณ์เดิม นะครับ ส่วน ปปช. นั้น -----

ผมคิดว่ามีเรื่องที่น่าสนใจในการพิจารณา ก็คือว่าคณะปฏิวัติได้ให้ความสนใจกับเรื่องของการปราบการทุจริตคอร์รัปชัน (Corruption) จึงพิจารณาบุคคลซึ่งเห็นว่ามีเหมาะสมและมีความกล้าหาญ ตลอดจนได้รับความเชื่อถือของประเทศนะครับ ให้ทำงานตรงนี้ ผมก็คิดว่าใน สสร. ของเราเองนั้นก็มีส่วนเท่าเทียมกันในส่วนของการที่มาจาก การแต่งตั้งของ คมช. เพราะฉะนั้นผมคิดว่า ถ้าหากว่า เรามีความเชื่อมั่นว่า คณะกรรมการทั้ง ๒ ชุดนี้นะครับ จะสามารถทำให้แผ่นดินสะอาดได้ นะครับ มีความสามารถที่จะทำให้ทุกสิ่งทุกอย่าง การเลือกตั้งเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม จัดการกับคนที่มีการโกงในการเลือกตั้ง ผมคิดว่าน่าจะพิจารณาตัวนี้เป็นสำคัญ ในส่วนตัวเห็นว่าควรจะให้ครบตามวาระครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีท่านใดอยู่ให้ไม่ครบตามวาระมีไหมครับ จะได้สลับกันบ้างครับ มีใครไหมครับ อาจารย์เจิมศักดิ์หรือครับ เดี่ยวอาจารย์เจิมศักดิ์รอเดี๋ยวได้ไหมครับ พอดีมีส่วนที่เขาเห็นด้วย ผมให้เมื่อก็เอ่ยชื่อแล้วนะครับ คุณเสวตกับคุณประดิษฐ์นะครับ แล้วอาจารย์เจิมศักดิ์ และต่อจากอาจารย์เจิมศักดิ์ยังมีอีกหลายคนนะครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานที่เคารพครับ ขอบคุณครับ ผม เสวต ทินกุล สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ นครพนมครับ ประเด็นนี้ครับท่านประธาน ผมขออนุญาตอภิปรายแล้วก็ทำความก่อนครับ เราจะได้เห็นภาพชัดเจนว่าเกิดอะไรขึ้น ผมทำความไปที่เรามีวิกฤตการณ์ที่ กกต. นะครับ หน้า กกต. ผมเป็นคนเอาเวทีไปตั้ง ไปพูด ไปจา ไปว่าเอา เรื่อง กกต. ชุดเก่าครับ ท่านประธานครับ แล้วก็ได้รับเกียรติจาก ท่านประธานยกร่าง ขออนุญาตเอ่ยขึ้นมา นะครับ ท่านก็ไปให้กำลังใจผมกับสมาชิก สนช. บางท่านนะครับ ไปเอาข้าว เอาน้ำไปให้ผม ไปที่นั่นนะครับ สุดท้ายบ้านเมืองตอนนั้นก็วิกฤติมากนะครับ สุดท้ายก็มีการดำเนินคดีจากศาล แล้วก็มีการพ้นจากวาระไป กกต. ชุดนั้นครับ มีความวิตกกังวลอย่างมากมายกับพี่น้องประชาชนเกี่ยวกับความบริสุทธิ์เที่ยงธรรมอันเป็นที่ประจักษ์ของ กกต. แล้วก็มีการสรรหาจาก สว. เป็นวิกฤติตอนนั้นครับ อย่างยิ่ง แล้วก็มีการไปที่ก็คือใช้ สว. ชุดเก่าดำเนินการสรรหา จากที่ประชุมศาลฎีกา ที่คัดสรร นะครับ เราต้องโฟกัส (Focus) ไปจากที่ประชุมศาลฎีกานั้น เขาก็ต้องหาคนที่ดี

ในระหว่างศาลฎีกาเขาเอง ๒. เขาก็ต้องทาบตามคนเสียสละด้วยครับ ต้องยินยอมด้วย ไม่ใช่ไม่ยินยอมก็ไม่มา เมื่อเขาเหล่านั้นได้ยินยอมเข้ามาแล้ว เสียสละแล้ว ไม่ใช่ว่าใครอยากจะทำงาย ๆ ในเรื่องตงนั้นะครับ เมื่อมาแล้วปรากฏว่ามาถึงจุดนี้ก็ป็นน่าเสียใจว่าผู้ที่เสียสละเพื่อทำงานให้บ้านให้เมืองนั้น จะต้องมาถูกลดทอนด้วยกฎหมายย้อนหลังนะครับ ซึ่งเป็นที่แคลงใจนะครับ เพราะฉะนั้นผมจึงไม่เห็นด้วยในเรื่องนี้น่าจะให้ครบวาระ เพราะเขามาถูกต้อง

ประเด็นที่ ๒ เรื่องคณะกรรมการ ปปช. ครับ ผมเข้าใจครับ จริงอยู่ครับว่า มาโดย คปค. แต่เนื่องจากว่าคณะ ปปช. นั้นพันวาระเนื่องจากปัญหาเรื่องการขึ้นเงินเดือนตัวเองนะครับ ก็เข้าสู่ขบวนการสรรหาอย่างเช่นเดิมนะครับ ผู้ที่มาผมก็ขออนุญาตเอ่ยนาม เป็นท่านวิชา มหาคุณ ก็อยู่ในดวงใจของพี่น้องประชาชนชาวไทยแล้ว ที่มาจากศาลฎีกา และโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนนอกนะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านกล้าณรงค์ ท่านก็เป็นฮีโร่ (Hero) ในดวงใจผม เพราะผมเป็นคนี่ดาราปราบทุจริตอยู่แล้ว เรื่องนี้ผมไม่ชอบครับ ผมยืนยันครับ วันที่เลือกตั้ง สว. ผมก็ไปกาให้ท่านนะครับ เพราะท่านเป็นฮีโร่ของผม ผมไม่เคยพูดออกมาหรอกครับ แต่ผมยอมรับสารภาพ เพราะฉะนั้นไม่เสียหายอะไร คนเหล่านี้เป็นคนที่มีความค่าต่อประเทศชาติ ไม่ใช่ห่างาย ๆ ครับ เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าเราไปตัดสิทธิท่านแล้ว เราจะหาใครครับ ผู้มีคุณูปการต่อชาติบ้านเมือง ไปหานาย ก นาย ข ซึ่งมีภาพลักษณ์ที่ไม่ค่อยดี มีความสีเทาขึ้นมา ประเทศชาติก็จะเสียหาย เพราะฉะนั้นผมเห็นควรว่า ผมฝากคณะกรรมการยกกว้าง และพี่น้อง แล้วก็ท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติด้วยครับ ฝากเรื่องนี้ว่าผมสนับสนุนในเรื่องนี้ให้ครบวาระครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เดี่ยวท่านประดิษฐ์ ต้องเรียนท่านสมาชิกอย่างนี้ครับ ในการอภิปรายนี้ต้องเรียนตามตรงเลยนะครับ ให้พูดเนื้อหาแล้วก็เหตุผล ไม่จำเป็นต้องพูดเอาอกเอาใจนะครับ ผมว่าจะเป็นสิ่งที่เป็นประโยชน์กับสภานะครับ ขอให้เหตุผลเป็นผลแล้วกันนะครับ ท่านประดิษฐ์ครับ เรียกชื่อท่านไว้แล้ว เชิญครับ

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม : กราบเรียนท่านประธาน ท่านกรรมการ ท่านสมาชิกที่เคารพครับ กระผมเห็นด้วยกับการที่ให้ กกด. แล้วก็ ปปช. อยู่จนครบวาระนั้น เนื่องจากเท่าที่ดูในมาตรา ๒๘๙ นั้น มีทั้งหมด ๕ องค์คณะครับ คือผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภา สมาชิกสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน ใน ๓ องค์คณะเราให้อยู่จนครบวาระ แต่ยังคงเหลือ กกด. และ ปปช. ที่กรรมการยกกว้างจะไม่ให้อยู่จนครบวาระ ซึ่งกระผมไม่เห็นด้วย และมีความเห็นว่า ๒ หน่วยงานนี้มีกระบวนการสรรหาและที่มาโดยชอบธรรม เราจึงควรให้เขาอยู่จนครบวาระครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อาจารย์ที่เรียกชื่อแล้วนะครับ คือถ้าท่านได้อภิปรายแล้วเหตุผลเดียวกัน ผมว่าเราก็เอาเป็นเหตุผลในการตัดสินใจนะครับ ไม่จำเป็นต้องพูดซ้ำนะครับ เชิญอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผมเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่ากรรมการยกกว้างนี้คงไม่มีเจตนาด้านตัวบุคคลทั้งสิ้น เพราะในกรรมการยกกว้างเองนี้ก็มีบุคคลที่จะต้องถูกกระทบกระเทือนจากกรณีนี้หลายคน ผมกลับคิดว่ากรรมการยกกว้างที่ได้กำหนดออกมาอย่างนี้ กระทำด้วยความสง่างามด้วยซ้ำ เพราะว่าถ้าท่านไปถึงแล้วท่านก็บอกว่าทำไปอีกอย่างหนึ่งนี้ คนก็จะตั้งข้อสังเกตทันทีว่าเพราะยกกว้างนี้มี ปปช. และมี กกด. อยู่หลายคน แล้วก็เป็นกรรวงหมากกลเพื่อให้พรรคพวกตัวเอง หรือวงหมากกลให้ตัวเองสามารถที่จะทำงานต่อไป ผมว่านี่เป็นบันทึกที่ดี แล้วก็ควรจะพิจารณาอย่างยิ่งประเด็นที่เราควรจะพิจารณานี้ไม่ควรจะใช้อารมณ์ความรู้สึก แต่ต้องดูข้อเท็จจริงทั้งหมด ข้อเท็จจริงที่ท่านอาจารย์สดศรี ขออนุญาตที่เอ่ยนาม ที่พูดนี้เป็นความจริงทั้งหมดเช่นกัน คือ กกด. ๕ ท่านที่ได้รับการแต่งตั้งจาก คปค. เป็น กกด. ที่ผ่านการคัดสรรจากกรรมการสรรหาและผ่านกระบวนการคัดเลือกโดยวุฒิสภาชุดผม ผมเป็นคนตรวจสอบกระบวนการสรรหาและผ่านกระบวนการคัดเลือกโดยวุฒิสภาชุดผม ผมเป็นคนตรวจสอบกระบวนการสรรหาและประวัติ และความประพฤติ ท่านประธานครับ แต่บังเอิญยังไม่ได้

โปรดเกล้าฯ ที่จะดำรงตำแหน่ง อันนี้จะเป็นประเด็นหรือไม่เป็นประเด็น ผมให้ข้อมูลเพื่อนสมาชิกคิดเอาเองก็แล้วกัน คือยังไม่ได้ดำรงตำแหน่งแต่ว่าผ่านขั้นตอนทั้งหลายหมดแล้ว กรณีของ ปปช. ที่มีอยู่ ๙ ท่าน ก็ได้ผ่านกระบวนการคัดสรรแล้วก็เลือกโดย สว. ชุดผมเหมือนกัน แต่ว่าบังเอิญ ๙ ท่านนี้มีกระบวนการคัดสรร แล้วก็เลือกนั้น ๖ ท่าน อีก ๓ ท่าน ไม่ใช่ แต่ ๓ ท่านก็เป็นคนดี รวมทั้งคุณกล้าณรงค์ จันทิก ด้วย ท่านจะลำบากใจตรงนี้แหละครับ ในการที่จะคิด ท่านจะเอาตัวคนมาคิดด้วย หรือท่านจะเอาแต่เพียงหลักการ อันนี้อยู่ที่ท่านจะพิจารณาเอาเอง ไม่มีใครสามารถที่จะบอกท่านได้ว่าควรจะพิจารณาอย่างไร ผมคิดว่าน่าฟังทั้งคู่ครับ คือกรรมการยกกว้างท่านยึดหลัก แล้วท่านไม่ดูตัวคน ก็เป็นความสง่างามอย่างที่ผมเรียน แล้วผมคิดว่าถ้าผมเป็นกรรมการยกกว้าง ผมก็คงต้องทำอย่างกรรมการยกกว้าง แล้วข้อเท็จจริงก็เป็นอย่างที่ผมพูด คงไม่ผิดเพี้ยน เพราะว่าใน ปปช. อาจจะต้องยกกว่าชนิดหนึ่ง แต่ตัวคนก็พอ ๆ กัน เพราะฉะนั้นตรงนี้นี่ ท่านซึ่งนำหนักเอาเองก็แล้วกันนะครับว่า ท่านจะให้เขาอยู่ครบวาระหรือไม่ครบวาระ จะด้วยหลักการเหตุผล แล้วก็สู้มเสียงการที่ประชาชนจับตาดูอยู่จะเหมาะสมอย่างไร ประชาชนอาจจะชื่นชม หรืออาจจะไม่ชื่นชม เพราะว่าที่ทำงานมา ปปช. กับ กกต. ก็ทำงานได้ดีพอสมควร ประชาชนก็พอใจ ที่นี้ตรงนี้แหละครับยุ่งระหว่างหลักการ กกต.

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๒๕/๑

จะดูมีภาษีกว่าชนิดหนึ่งตรงที่จำนวนคน ๕ คน ทั้งหมด แต่ยังไม่ได้โปรดเกล้าฯ
ผมก็กราบเรียนท่านประธานว่า ผมพูดไปก็คิดไปนะครับ และผมก็ยังตัดสินใจไม่ได้
ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์เจริญศักดิ์ครับ และคุณวิทยานะครับ

ศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ โจรนฤทธิพิเชษฐ : ครับ ผม เจริญศักดิ์ สสร.
นะครับ คล้าย ๆ กันชนิดหนึ่งว่า ผมเห็นว่าท่าน กกด. กับ ปปช. ไซ้ใหม่ครับ สายที่มาจาก
การสรรหาถูกต้องนะครับ เราไปรอนสิทธิเขานี้มันไม่เป็นธรรม แล้วก็ ๒ นี้ส่วนตัวชนิดหนึ่ง
ผมเคยพบกับ กกด. ท่านหนึ่ง ผมก็สงสัยนะครับ ในงานเลี้ยง ผมถามว่า ท่านลาออกจาก
ศาลฎีกานี้มาเป็น กกด. ทำไม ท่านบอกว่าเพราะได้ยื่นพระราชดำรัสของในหลวง
เมื่อเดือนเมษา ผมจึงลาออกมา ทั้งที่มาเป็น กกด. นี้เงินเดือนนี้นะครับ น้อยลงมาก
พอสมควรจากศาลฎีกา ถ้าศาลฎีกาเขาก็อยู่ได้ถึง ๗๐ ปีนี้ แล้วเราไปทำอย่างนี้ อาชีพอื่น
เขาก็ไม่มี ผมว่าไม่ค่อยเป็นธรรมนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านวิทยา คชเชื่อน นะครับ ท่านรัฐ ท่านสามขวัญ ท่านหลักชัย คนละสั้น ๆ นะครับ
ผมว่าตัดสินใจได้แล้วนะครับ

นายวิทยา คชเชื่อน : สั้น ๆ ครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพ
ผม วิทยา คชเชื่อน สสร. ท่านประธานครับ ในมาตรา ๒๘๙ นะครับ วรรคหนึ่ง วรรคสอง
แล้วก็วรรคสี่นะครับ คงเป็นเต็มวาระ แต่มาเว้นอยู่ที่วรรคสามนะครับ ให้ครึ่งวาระ
ความมั่นใจนะครับ ผมเกิดความมั่นใจว่าข้อมูลที่ท่านสดศรีและท่านผู้อภิปรายท่านต่าง ๆ
ได้ชี้แจงกับที่ประชุมไปแล้วนั้นเป็นเหตุผล เป็นสิ่งที่สมควรนะครับ แล้วก็มั่นใจอีกข้อที่ ๒
คือ ในคณะกรรมการยกกว้างเองก็มีท่านเหล่านี้อยู่นะครับ คือมีทั้ง กกด. มีทั้ง ปปช.
ท่านก็ยังลดวาระของท่านลงมา แต่ว่าความยุติธรรมมันอยู่ที่ไหน เมื่อสามสี่องค์กร
๓ องค์กรเต็มวาระ แต่มายกเว้นที่ กกด. และ ปปช. ผมคิดว่ามันคงจะไม่ยุติธรรมครับ
ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านรัฐครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการ
 ยกร่างครับ ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ อันนี้ผมคงไม่ได้แปรเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย
 กับตำแหน่งทั้งหลายนะครับ พอดีผมมีคำถาม ขออนุญาตถามไปผ่านท่านประธาน
 ไปหายกร่างนะครับ เนื่องในทั้งวรรคสาม วรรคสี่นี้ ท่านได้เพิ่มมาว่า และมีให้นำ
 บทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้กับบุคคลดังกล่าว
 คืออย่างนี้ครับท่านประธาน ผมขออนุญาตเรียนถามท่านประธานผ่านไปหายกร่าง
 นะครับ สมมุติว่า นาย ก ได้ดำรงตำแหน่งอะไรก็ตาม เธอจะเหลือวาระอะไรก็ตามใน
 ครั้งที่ ๑ นี้ แปลว่าเธอลงครั้งที่ ๒ ได้เลยใช่ไหมครับ และเนื่องจากบทบัญญัตินี้
 แปลว่าเธอสามารถจะลงครั้งที่ ๓ ครั้งที่ ๔ ครั้งที่ ๕ ครั้งที่ ๖ ได้เลยหรือเปล่าครับ
 ถ้าเป็นนาย ก คนเดิม อย่างไรก็ตามช่วยพิจารณาด้วยครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เดี่ยวให้กรรมาธิการตอบที่เดียวนะครับ ท่านสามขวัญครับ ไม่ติดใจแล้วนะครับ
 คุณหลักชัยติดใจใหม่ครับ หหมดแล้วนะครับไม่อภิปรายแล้วนะครับ ให้ท่านสุดท้าย
 เชิญครับ

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิก
 ผู้ทรงเกียรติ กระผม หลักชัย กิตติพล สสร. นะครับ ในเรื่องมาตรา ๒๘๙ วรรคที่ ๓
 ที่กระผมเห็นว่าควรจะต้องมีการอภิปรายสักเล็กน้อย เนื่องจากว่ากรรมาธิการยกร่าง
 ครั้งแรกที่ทำให้พวกเราไปรับฟังความคิดเห็น ท่านไม่มีตำแหน่งการวาระครบวาระ
 แล้วกรรมาธิการยกร่างวันนี้มาเปลี่ยนแปลงว่าเป็นครั้งวาระ แล้วเรื่องที่ ๒ นะครับ
 ก็ในวรรคต่าง ๆ นะครับ ผู้แทนองค์กรอิสระต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน
 ไม่ว่าจะสมาชิกสภาที่ปรึกษา ไม่ว่าจะเป็นอย่างอื่นนะครับ ก็ครบวาระทั้งนั้น แล้วตามที่กระผม
 ได้ฟังมาตลอดนะครับว่า การที่กรรมการการเลือกตั้ง กตต. นะครับ แล้วก็กรรมการ
 ป้องกันและการปราบปรามทุจริตแห่งชาตินี้ ซึ่งก็ได้ผ่านกระบวนการที่ถูกต้องนะครับ
 เป็นที่ยอมรับกันในสังคม เพราะฉะนั้นอีกเรื่องหนึ่งที่สำคัญ ก็คือว่า เราเองก็มีความมั่นใจ

ว่าในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ มีการตรวจสอบ มีการทุก ๆ สิ่ง ทุกๆอย่างที่
ครบถ้วนบริบูรณ์แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมจึงยืนยันว่าน่าจะให้ท่านเหล่านี้สามารถ
ดำรงตำแหน่งได้ครบวาระเหมือนกับตำแหน่งอื่น ๆ ขอบพระคุณครับ ท่านประธาน
โปรดพิจารณา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ กรรมการครับ สรุปล่าสุดครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ
 ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการครับ ความจริงผมขึ้นมาพูดก็ด้วยความลำบากใจ
 เพราะว่าผมเป็นกรรมการเสียงข้างน้อยนะครับ ความจริงเรียนว่าเป็นคนที่เห็นด้วย
 กับการให้พรรคสามนี้อยู่ครบวาระนะครับ แต่ว่าผมก็ต้องยึดบนจุดของกรรมการว่า
 กรรมการก็มีเหตุผลเสียงข้างมากนะครับ เหตุผลที่ท่านเสียงข้างมากได้ให้ความเห็นไว้
 ก็ยืนยันกับท่านทั้งหลายว่า ความจริงแล้วการให้ทั้ง ๒ องค์กร คือกรรมการเลือกตั้ง
 และ ปปช. อยู่ครึ่งวาระนี้ เพราะมีคนตั้งคำถามเยอะ แม้หลายท่านจะพูดว่ากระบวนการ
 สรรหาเป็นกระบวนการสรรหาตามปกติก็ตาม แต่คำถามก็ยังเกิดขึ้นโดยตลอดเวลา
 นะครับว่า ทั้ง ๒ องค์กรนั้นดำรงตำแหน่งโดยถูกต้องเหมาะสมมากน้อยแค่ไหน อย่างไรก็ตาม
 ความจริงถูกต้อง คงถูกต้องครับ ผมเห็นด้วยกับหลายท่านที่อภิปรายไป แต่เหมาะสม
 หรือไม่ที่อยู่ครบวาระนี้ คงเป็นประเด็นใหญ่ที่สังคมตั้งคำถาม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็น
 ที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้ยกขึ้นมาว่า เรามีคนของเราเองใน ๒ องค์กรนี้
 อยู่ในองค์กรของเราเอง แล้วก็จะเกิดคำถามขึ้นเยอะว่าเราดูเรื่องคน หรือดูเรื่องหลักการ
 ถ้าเอาเรื่องหลักการนี้ กรรมการก็ยังเห็นว่าการอยู่ครึ่งวาระซึ่งเป็นหลักการทั่วไปนะครับ
 แม้แต่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็บัญญัติให้ได้ครึ่งวาระ และขออนุญาตกราบเรียนว่า
 ความจริงครึ่งวาระนี้มันครึ่งวาระนับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้นะครับ ไม่ได้
 ครึ่งวาระย้อนไปตั้งแต่แต่งตั้งแต่ประการใดทั้งสิ้น นี่ประเด็นที่ ๑ ที่อยากเรียน

ประเด็นที่ ๒ ก็คือว่าเราได้เห็นประเด็นตรงนี้อยู่พอสมควรว่า เมื่อให้
 ครึ่งวาระตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้แล้วนี่ จึงให้ดำรงตำแหน่งต่อไปได้
 อีก ๑ วาระ ก็เขียนไว้ตอนท้ายนะครับ มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่ง
 เกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว แต่ขออนุญาตกราบเรียนว่าที่ท่านรัฐ ชุกกลิน
 ตั้งข้อสังเกตนะครับว่า ถ้าเขียนอย่างนี้จะทำให้เขาดำรงตำแหน่งไปเรื่อย ๆ หรือเปล่า

โดยไม่จำกัดวาระเลยนะครับ กรรมการเห็นด้วยกับท่านรัฐ ชุกลิน เลยนะครับว่า คำอาจจะมีปัญหา กำลังขออนุญาตหาคำอยู่นะครับ เดี่ยวคงแถลงได้ว่าจะใช้คำไหน แต่หลักการก็คือว่าถ้าคุณอยู่ครึ่งวาระนี้แล้วนี้ คุณสามารถอยู่ต่อได้อีก มองในเชิงหลักการนี้ ไม่มองในเชิงตัวบุคคลเลยนะครับ คนกลุ่มนี้จะได้เปรียบคนกลุ่มอื่นด้วยซ้ำไป เพราะคนกลุ่มอื่นจะอยู่แค่วาระเดียววนะครับ ๗ ปีเท่านั้น แต่คนกลุ่มนี้จะอยู่สามครึ่งบวกเจ็ด แคนั้นเองนะครับ ผมเรียนอย่างนี้ครับ ก็ขออนุญาตท่านประธานว่ากรรมการก็ขออนุญาตยืนยันตามร่างที่กรรมการได้เรียนมาแล้ววนะครับ ถ้ามีอะไรก็ขออนุญาตให้ลงมติครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมจะขออนุญาตลงมติครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัตญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ในมาตรา ๒๘๙ ในวรรคที่ ๓ มี ๒ องค์ภระนะครับ ผมจะถามทีละองค์ภระนะครับ องค์ภแรกที่จะถาม คือ คณะกรรมการการเลือกตั้ง หรือ กกต. จะถามในส่วนของการดำรงตำแหน่งในวาระนะครับ การดำรงตำแหน่ง ถ้าหากสมาชิกเห็นด้วยที่จะให้ กกต. นะครับ เห็นด้วยกับกรรมการ ที่จะให้ กกต. ดำรงตำแหน่งในวาระแรกนี้ นะครับ ไม่เกินกึ่งหนึ่งนะครับ ครึ่งวาระนี้ นะครับ ให้กกต. เห็นด้วย หากเห็นด้วยที่จะให้อยู่ครบวาระในวาระแรกดังกล่าวนี้ นะครับ ให้กกต. ไม่เห็นด้วย อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ บังเอิญข้อเสนอของกรรมการนี้มันมีเรื่องที่จะให้อยู่ต่อได้อีกถ้าลงสมัคร อย่าง กกต. นี้ นะครับ อันนี้ยังไม่ผูกพันนะครับ โหวตเป็นอย่างไรอันนี้ต้องมาดูกันอีกทีหนึ่ง ถูกไหมครับ หรือว่าผูกกันไปเลยจะได้รู้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ ผมว่าเพื่อความถูกต้องนะครับ เอาเวลาก่อนดีกว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เอาเวลาก่อน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ดีกว่านะครับ มันจะเป็นธรรมมากกว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เงื่อนไขเก็บไว้ก่อนนะครับ ไม่ผูกพัน
นะครับ เงื่อนไขเปลี่ยนแปลงได้ ขอพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นะครับ เอวาระก่อนนะครับ วาระแรกเริ่มนี่นะครับ ถ้าอยู่ครึ่งวาระนะครับ
ตามกฤษฎีกายก่าง ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นด้วยว่าในวาระแรกให้อยู่เต็มวาระนี่นะครับ
ให้กด ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงคะแนนนะครับ เฉพาะ กกด. นะครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ยังไม่ลงคะแนนหรือครับ ท่านยังไม่ได้ลงคะแนนนะครับ อ้อ บัตรอยู่ข้างล่าง
ของท่านไฟโรจน์นะครับ ปิดการลงคะแนนนะครับ ก่อนจะรวมคะแนนนะครับ มีสมาชิก
ท่านใดยังไม่ลงคะแนน ท่านไฟโรจน์ เห็นด้วยกับกฤษฎีกานะครับ เดี่ยวค่อยไปเพิ่ม
ทีหลังนะครับ ปิดการลงคะแนนแล้วนะครับ เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ -----

ครับ อยู่ครึ่งวาระนะครับ ๑๓ ให้อยู่เต็มวาระ ๕๖ นะครับ งดออกเสียง ๙ นะครับ
เพิ่มท่านไพโรจน์ เห็นด้วยนะครับ เป็น ๑๔ นะครับ ถ้าว่ที่ประชุมเห็นด้วยให้ กกต.
อยู่ครบวาระนะครับในวาระแรกนะครับ

ที่นี้ก่อนจะไปถึง ปปช. นะครับ ส่วนที่สมาชิกติดค้างไว้จะพิจารณาเลย
ใหม่ครับ เฉพาะ กกต. ในส่วนที่กล่าวถึงว่าจะวาระต่อไปนี่นะครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : อนุญาตโหวต ปปช. ต่อไปเลยได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ผมก็เลยถามนี้ครับ จะได้ยุติไม่ตกนะครับ เชิญอาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
ถ้าอยู่เต็มวาระนี้ วาระถัดไปคงต้องตัดทิ้งเลยนะครับ คงไม่สามารถดำรงตำแหน่งอีก
๑ วาระได้นะครับ อันนี้เป็นหลักการใหญ่ๆนะครับ เราคงไม่ลงมติว่าจะให้อยู่อีก ๑ วาระ
ถัดไปอีกนะครับ เป็น ๒ วาระติดกัน คงไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ คงต้องแก้ทั้งหมด
แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอความเห็นชอบจากที่ประชุมครับ ในหลักการเดียวกันครับ เพราะอยู่เต็มวาระแล้ว
นี่นะครับ มีท่านใดตั้งใจจะให้อยู่ต่อไหมครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ขออนุญาต เฝื่อนร่างของกรรมาธิการนี้ให้นับวาระตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญประกาศใช้
เมื่อเราโหวตว่าให้อยู่เต็มวาระแล้ว ขออนุญาตว่าเต็มวาระนับแต่วันแต่งตั้งนะครับ
น่าจะถูกต้องตรงกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมาธิการเสนอว่าการนับ ๑ วาระนั้น ให้นับตั้งแต่วันที่เข้าดำรงตำแหน่งนะครับ
มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีท่านใดนะครับเห็นเป็นอย่างอื่น ชัดเจนนะครับ การดำรงตำแหน่งโดยการเริ่ม
ช่วงเวลาเท่าไรนะครับ ถือว่าผ่านของ กกต. นะครับ ผมขอถามในส่วนของคุณะกรรมการ
ป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาตินะครับ หรือ ปปช. ในเรื่องวาระแรกของ

การดำรงตำแหน่งนะครับ โดยวาระแรก กรรมวิธีการยกกว้างให้ดำรงตำแหน่งไม่เกินกึ่งหนึ่งของวาระนะครับ หากสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมวิธีการ ให้กด เห็นด้วย หากเห็นด้วยที่จะให้อยู่ครบวาระนะครับ ให้กด ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงคะแนนได้นะครับ แล้วก็เงื่อนไขเดียวกันนะครับ ส่วนอื่นเดี่ยวพิจารณาอีกครั้งหนึ่ง

(สมาชิกทำการเสียบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนมีไหมครับ ท่านไพโรจน์ ลงแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนน
เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนนได้ครับ เห็นด้วย ๑๑ ไม่เห็นด้วย ๕๘ ดออกเสียง ๑๑ นะครับ
ก็คงให้อยู่ครบวาระนะครับ

เชิญท่านเลขา อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ ก็ขอเสนอเงื่อนไขเป็นไปตามของ กกต. นะครับ ก็คือ ๑ วาระเท่านั้นนะครับ
แล้วก็นับตั้งแต่วันที่แต่งตั้งครับท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถือว่าเป็นมติที่ประชุมนะครับ ผ่านวาระที่ ๓ นะครับ เข้าวาระที่ ๔ นะครับ
เชิญกรรมธิการครับ วาระที่ ๔ ครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม อัชพร จารุจินดา กรรมธิการครับ วาระคือการพูดถึงกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติ ซึ่งตามร่างที่นำเสนอให้นำเสนอให้ดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้ง
คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตามรัฐธรรมนูญนี้ โดยไม่ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับ
การห้ามดำรงตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว สำหรับกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาตินี้ มีข้อเท็จจริงที่แตกต่างจากทุกองค์กรที่กล่าวมา เพราะกรรมการสิทธิ
มนุษยชนแห่งชาติกำลังจะหมดวาระ และกำลังดำเนินการ จะดำเนินการสรรหา
แต่งตั้งใหม่ สิ่งที่เขียนขึ้นมานั้นก็เพื่อรองรับในสิ่งที่คิดว่า ถ้ารัฐธรรมนูญนี้ประกาศ
ใช้บังคับ แล้วจะมีการสรรหาไปก่อนรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ -----

ซึ่งอาจจะช่วงเวลาสักสองสามเดือน จะทำให้กรรมการซึ่งได้รับเลือกตั้งใหม่ก่อน รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ แต่อยู่ในวาระเวลาเพียงไม่เท่าไร เพราะจะต้องไปแต่งตั้งกรรมการ สิทิมนุษยชนใหม่ตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญนี้ จึงบัญญัติรองรับว่าไม่เอา ๑ วาระ มาใช้เพื่อความเป็นธรรมกับบุคคลที่จะเข้ามา แต่กรรมการได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ว่า การสรรหานั้นอาจจะมีการเลื่อนออกไปก็ได้ ถ้าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญเขียนอย่างนี้ หมายความว่าคณะกรรมการสิทิมนุษยชนที่ดำรงตำแหน่งอยู่นั้นก็ยังไม่สรรหา ซึ่งเท่ากับ กรรมการสิทิมนุษยชนเดิมซึ่งครบวาระแล้วนั้นอยู่รักษาการต่อเนื่องกันไป แล้วก็จะได้ สิทธิตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญนี้ เมื่อเข้านี้คณะกรรมการจึงขออนุญาต ท่านสมาชิกว่าขอเดิมข้อความต่อทำไปว่า ในกรณีที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งมาไม่เกิน หนึ่งปี อ่านข้อความตอนท้ายก็จะได้ว่า และมีให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรง ตำแหน่งเกินหนึ่งวาระมาใช้บังคับกับบุคคลดังกล่าว ในกรณีที่บุคคลนั้นดำรงตำแหน่งมา ไม่เกินหนึ่งปี หมายความว่าคือการได้สิทธิในวาระเพิ่มนั้น ก็จะใช้เฉพาะคนที่เข้ามาอยู่ ในช่วงสั้น ๆ เท่านั้นเองครับ ส่วนกรรมการสิทิมนุษยชนชุดเดิมที่อยู่ครบวาระแล้ว ก็จะไม่ได้รับสิทธิอันนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์สมคิดจะเสริมครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตชี้แจงท่านสมาชิกสภาว่างสั้น ๆ นิดเดียวว่า สมาชิกกรรมการสิทิมนุษยชน แห่งชาตินั้น ได้หมดวาระไปตั้งแต่เดือนกรกฎาคม การสรรหานั้นยังไม่เสร็จสิ้น แล้วเรายังไม่รู้ ณะครับ จะเสร็จสิ้นก่อนหรือหลังการใช้รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมหมายความว่าชุดปัจจุบันนี้ เขาอยู่ครบวาระเขาไปแล้ว แล้วเขาไม่ควรอยู่ต่อตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นะครับ แต่ว่าปัญหาอาจจะเกิดขึ้นว่า ก่อนรัฐธรรมนูญเราประกาศใช้นี้ การสรรหาชุดใหม่อาจจะเกิดขึ้นแล้ว พอรัฐธรรมนูญเราประกาศใช้ปี ชุดใหม่ก็อยู่ไป แค่ ๑ หรือ ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน หรือ ๔ เดือนเท่านั้นนะครับ เพราะฉะนั้นสิ่งที่เรา อยากต้องการก็คือว่าชุดสรรหาใหม่ที่อยู่ ๑ หรือ ๒ เดือน ๓ เดือนนี้ พอรัฐธรรมนูญ

ประกาศใช้ปี เขาต้องสรรหาใหม่ครับ เพราะต้องลดจำนวนจาก ๑๑ คน เหลือ ๗ คน นะครับ ตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เพราะฉะนั้นคนกลุ่มนี้ ๑๑ คน ต้องยอมให้เขาไปเป็น ชุดใหม่ได้ด้วยตามรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ เนื้อหาจะเขียนแบบนี้เท่านั้นเองนะครับ ขออนุญาตทราบเรียน คือชุดเก่าไม่มีสิทธิลงใหม่ ชุดใหม่หากจะมีก่อนรัฐธรรมนูญ ฉบับปัจจุบันสามารถลงใหม่ได้ เนื้อหาเป็นอย่างนั้นนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ น่าจะเข้าใจตรงกันได้ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ คือผมเข้าใจ และก็ถ้าเราเข้าใจเนื้อเรื่องนี้ก็รับได้ แต่ผมเกรงว่าเมื่อมีผู้อ่านรัฐธรรมนูญ ในภายหลัง เขาจะงง ไม่รู้เรื่องเลย เขาจะกลายเป็นว่าพวกเราเขียนรัฐธรรมนูญนี้ ทำไมถึง เป็นอย่างนี้ มิให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามดำรงตำแหน่งมาใช้บังคับกับบุคคล ดังกล่าว ในกรณีที่มีอายุความไม่ถึง ๑ ปี ทำไมไม่ให้ เขาจะไม่รู้เรื่องเลย คือท่านเข้าใจ ใช่มั้ยครับ คือมันงงสิ้นดีเลย ถ้าไม่เข้าใจว่า เออ ตอนนี้นั่งกำลังสรรหา กำลังจะเป็น อย่างนั้นอย่างนี้ ท่านมีวิธีเขียนอย่างอื่นใหม่ครับ ที่ทำให้มันดูดีกว่านี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คือจริง ๆ เดียวครับ ท่านกรรมาธิการครับ ผมว่าก็เอาข้อเท็จจริงจริง ๆ ใส่เข้าไป ขออนุญาตเสนอความเห็น ก็บอกว่า ในขณะที่อยู่ระหว่างการสรรหาคณะกรรมการ สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ อยู่ระหว่างอะไรก็ว่าไปนี่นะครับ มันก็ตรงกับข้อเท็จจริง และมันก็ เข้าใจง่ายนะครับ เอาข้างล่างก่อนก็ได้ครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ เอาหลักการได้ใหม่ครับ ถ้าหลักการตรงกันนี้เดี่ยวกรรมาธิการรับไปเขียนให้ชัดเจน มากยิ่งขึ้นกว่าเดิม ได้ใหม่ครับ หลักการน่าจะตรงกันแล้วใช่มั้ยครับ ขออนุญาตหารือ เรื่องหลักการเท่านั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ หลักการตรงกัน ก็คือเขียนให้ชัดใหม่ครับ ให้เข้าใจ อย่างที่ผมยกตัวอย่างนะครับ ท่านรัฐครับ มีอะไรครับ

๗๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิรรา ๒๘/๓

นายรัฐ ชุกกลิ่น : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการ
ยกกว้าง เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ก็ขออนุญาตฝากทางกรรมาธิการช่วยพิจารณา
ตัวนี้ด้วยนะครับ เพราะว่ามีความสำคัญ และมีให้นำบทบัญญัติหนึ่งปีมาใช้ นะครับ
ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นี่แหละครับ ที่เขากังวลและห่วงนะครับ เดี่ยวหาถ้อยคำใหม่ นะครับ หลักการเข้าใจ
ตรงกัน อาจารย์หมอชัชชัยครับ

นายชัชชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบคุณท่านประธานครับ ผม
นายแพทย์ชัชชัย ศุภวงศ์ สสร. และกรรมาธิการยกกว้างนะครับ ต้องขอบคุณทางฝ่ายเลขา
กรรมาธิการยกกว้างนะครับ ที่มีความพยายามจะเขียนให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่
อาจจะเกิดขึ้น ๒ สถานการณ์ด้วยความยากลำบาก -----

๗๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ณัฐชนก ๒๙/๑

แต่ที่ว่าแท้ที่จริงแล้วผมอยากจะเรียนว่ามันไม่น่าจะเป็นอย่างนั้นนะครับ ตาม พรบ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนจะพ้นจากตำแหน่ง ชุดนี้ นะครับ ชุดแรกนี่ คือภายในวันที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ครับ นั่นก็หมายความว่าชุดใหม่ ควรจะได้แล้ว เพราะว่าในกฎหมายบอกว่าจะต้องสรรหาภายใน ๖๐ วันก่อนสิ้นวาระ ที่นี้ถ้าเกิดอุบัติเหตุ นะครับ หรือจะด้วยความจงใจหรือไม่ก็ตาม ยังสรรหาไม่เสร็จ นะครับ แล้ววันที่ ๑๙ สิ่งนี้ จะมีการทำประชามติ ประเด็นก็คือว่ารัฐธรรมนูญฉบับใหม่ นี้จะมีผล บังคับใช้ ผมเข้าใจว่าอาจจะปลายเดือนสิงหาคมหรือต้นเดือนกันยายนหรือเปล่าครับ ก็แสดงว่า เขาจะมีเวลาอีกตั้งประมาณสี่สัปดาห์กว่าวัน ๔๕ วัน คืออย่างไรก็ตามชุดนี้ต้องสรรหา เสร็จครับ ได้ชุดใหม่ขึ้นมา สถานการณ์มันมีสถานการณ์เดียวเท่านั้นเอง จะมาบอกว่า ไม่เสร็จไม่ได้ เพราะว่ากฎหมายเขียนให้เสร็จก่อน ๑๓ กรกฎาคม ๒๕๕๐ ก็ว่าจะต้องพ้น ชุดแรกต้องพ้นไปแล้ว นะครับ แต่ว่าอันนี้ ก็มีความพยายามอย่างยิ่งที่จะเกรงว่าจะเจอ สถานการณ์ ๒ สถานการณ์ นะครับ คำถามของผมก็คือว่า รัฐธรรมนูญจะมีผลประมาณ เมื่อไร นะครับ หลังจากที่ ๑๙ สิงหาคม ซึ่งเป็นวันที่ลงประชามติ คำถามที่ ๒ ก็คือ เราได้เขียน ในบทเฉพาะกาลใช้ใหม่ครับว่า พรบ. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่จะออก ตามรัฐธรรมนูญใหม่ นี้จะต้องออกภายใน ๑ ปี เราได้กำหนดไว้ชัดเจนใช้ใหม่ครับ อยากจะเรียนถามครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ จริง ๆ หลักการน่าจะได้แล้ว นะครับ ตรงกันแล้วอาจารย์หมอบอกครับ ก็คืออย่าไปผูกกับ เวลา เงื่อนไขเวลา แต่ผูกกับข้อเท็จจริงว่าขณะนี้เขาสรรหาอยู่ ถ้าได้กรรมการสิทธิมนุษยชน มาในช่วงนี้ ก็ถือว่าให้เป็นกรรมการตามรัฐธรรมนูญนี้ นะครับ ก็ไม่เป็นชุดอื่นและก็ไม่หลุด

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอประทานโทษครับ ท่านประธานครับ รัฐธรรมนูญจะมีผลประมาณเมื่อไรครับ หลัง ๑๙ สิงหาคม โดยประมาณก็ได้ครับ ท่านอาจารย์สมคิด ไม่ทราบว่าจะบอกได้ไหมครับ โดยเฉลี่ย หลังจากนั้น ๑ เดือน หรือว่าประมาณก็สัปดาห์ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คือกำหนดไม่ได้หรอกครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : โดยประมาณครับ โดยประมาณ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
คือต้องโปรดเกล้าฯ ขึ้นไปครับ เป็นพระราชอำนาจ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ถ้าโปรดเกล้าฯ ลงมาก็มีผล

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ก็โปรดเกล้าฯ ลงมาก็ประกาศราชกิจจานุเบกษาครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ประมาณ ๑ เดือนหลังจากนั้น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่หรอกครับ ส่วนใหญ่ก็ไม่กี่วันครับ บางทีวันเดียวกันยังมีเลยครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ครับ แล้วก็พระราชบัญญัติ
คณะกรรมการสิทธิตามรัฐธรรมนูญใหม่จะกำหนดในบทเฉพาะกาลใช่ไหมครับว่า
จะต้องเสร็จภายใน ๑ ปี ผมขอความมั่นใจตรงนี้นิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อันนี้กว้างต้องตอบเองนะครับ เชิญครับ ท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม อัครพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คือในบทเฉพาะกาล เนื่องจาก
บทเฉพาะกาลรองรับ แต่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่จะต้องแก้ไขสอดคล้องกัน
ส่วนกฎหมายสิทธิมนุษยชนเข้าใจว่าไม่ใช่กฎหมายประกอบ เพราะฉะนั้นก็ไม่ได้กำหนด
ระยะเวลา แต่ว่าอย่างไรเขาก็ต้องแก้ไขสอดคล้องกับการสรรหาที่เปลี่ยนแปลงไป
ตามรัฐธรรมนูญนี้ครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ก็ต้องกำหนดว่าภายใน ๑ ปี หรือใน
บทเฉพาะกาลอีกที่ใช่ไหมครับ พรบ. ฉบับนี้

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ขณะนี้ยังไม่ได้กำหนดครับ
ก็อาจจะต้องกำหนดครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ถ้าเป็นมติที่ประชุมก็ โอ.เค. ครับ

๗๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ณัฐชนก ๒๙/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ได้ไหมครับ ยกวางเห็นฟ้องต้องกันไหมครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ครับ เดี่ยวจะเติมกำหนดระยะเวลา
สำหรับกฎหมายสิทธิมนุษยชนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
หลักการได้ครบหมดแล้วนะครับ เดี่ยวอย่างไรท่านก็ต้องตรวจร่าง สรุปร่างสุดท้าย
อยู่ดีนะครับ ถือว่าผ่านที่ประชุมในวาระที่ ๔ นี้ครับ มีท่านใดไม่เห็นด้วยมีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่มีนะครับ วาระที่ ๕ เชิญท่านอัครครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : วาระที่ ๕ จะเป็นเรื่องการรองรับ
การปฏิบัติหน้าที่ของบุคคลที่ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปว่าก็ใช้กฎหมายที่มีอยู่ในการทำหน้าที่
จนกว่าจะมีการแก้กฎหมายนั้นให้ไปตามรัฐธรรมนูญ แต่ว่าบทบัญญัติใด
ในกฎหมายเดิมที่มีอยู่ ถ้าขัดแย้งกับรัฐธรรมนูญนั้นก็ใช้บังคับไม่ได้ ต้องไปใช้บทบัญญัติ
ของรัฐธรรมนูญแทนครับ เป็นการรองรับการปฏิบัติหน้าที่ให้ต่อเนื่องกันครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีท่านใดไม่เห็นด้วย มีไหมครับ ถือว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับมาตรา ๒๘๙ ที่มีการแก้ไข
ดังกล่าวนี้ทั้งมาตรานะครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ นิดเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 นะครับ กระผม พิเชียร อำนาจวรประเสริฐ นะครับ สสร. ในวรรคหน้านั้นนะครับ อยากจะขอ
 อนุญาตตั้งเป็นข้อสังเกตเล็ก ๆ สักนิดหนึ่งนะครับ ให้ท่านกรรมาธิการยกกว้าง คือท่านต้อง
 ไปร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ๓ ฉบับนะครับ ให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๘๙
 ตั้งแต่วรรคหนึ่งถึงวรรคสี่นะครับ ตรงนี้ก็ขออนุญาตเรียนว่า เนื่องจากรายละเอียด
 ของ พรบ. ทั้ง ๓ ฉบับนี้ คือ พรบ. เลือกตั้ง พรบ. พรรคการเมือง และ พรบ. กกต.
 มีรายละเอียดมากนะครับ บาง พรบ. นั้นมีมาตราถึงเกือบร้อยมาตรา โดยเฉพาะ พรบ.
 กกต. กับ พรบ. เลือกตั้งนี้นะครับ ดังนั้นท่านได้เขียนไว้อย่างชัดเจนว่า บทบัญญัติใน
 พรบ. ลูกทั้ง ๓ ฉบับนี้ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับมาตรา ๒๘๙ นี้ในรัฐธรรมนูญ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านพิเชียรครับ เขาบัญญัติ แต่เขาไม่ให้ชัดหรือครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ใช่ครับ แต่ว่ากระผมก็จะขออนุญาตเรียน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านเสนอในสิ่งที่มันเป็นไปได้หน่อยสิครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : สั้น ๆ เลยครับ ก็คือว่าเมื่อท่าน
 ได้บัญญัติแล้วก็ขอความกรุณาขอให้เราได้ดูร่าง ๓ พรบ. นี้ด้วย เพื่อจะช่วยท่านดูนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ๆ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : อันนี้ก็เป็นประโยชน์

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ อย่างไรก็ตามก็ต้องเอาเข้าสภาอยู่แล้วครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : กับส่วนรวมนะครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ผ่านมาตรา ๒๘๙ นะครับ ก่อนเข้ามาตรา ๒๙๑ นี้ นะครับ กรรมาธิการ
 ขอให้สภาพิจารณาส่วนที่ยังมีข้อความเล็กน้อยเต็มในมาตรา ๒๙๐ ครับ
 เชิญท่านอาจารย์สมคิดครับ

๗๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สาริศา ๓๐/๒

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมธิการครับ ขออนุญาตท่านประธานแก้ไขเล็กน้อยครับ มาตรา ๒๙๐ ถ้าท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญจำได้นะครับว่า มาตรา ๒๘๗ เราไปขยายเวลาเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภานะครับ ให้เหลือมกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราบอกให้เลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรให้เสร็จภายใน ๙๐ วัน ร่างเดิมบอกให้เลือกหรือสรรหาวุฒิสภาให้เสร็จภายใน ๑๒๐ วันนะครับ แล้วเราได้แก้ไขเป็น ๑๕๐ วัน เพื่อให้บทบัญญัติดังกล่าวสอดคล้องต้องกันในเรื่องระยะเวลา กรรมธิการขออนุญาตแก้ไขมาตรา ๒๙๐ วรรคหนึ่ง ตอนท้ายครับที่เขียนว่า ๑๒๐ วัน ขออนุญาตเป็น ๑๕๐ วัน ครับ เพื่อแก้ปัญหาเรื่องเวลาเช่นเดียวกันครับ ขออนุญาตแก้ไขเล็กน้อยเพื่อให้สอดคล้องกันแค่นั้นเองครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ทันทใหม่ครับ ทันทใหม่ครับ มาตรา ๒๙๐ ทันทใหม่ครับ พอดีผ่านไปมาตรา ๒๙๐ ก่อนนะครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ส่วนที่กรรมธิการขอแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ถือว่าเห็นชอบกับกรรมธิการที่ขอแก้ไข มาตรา ๒๙๐ นะครับ ผ่านนะครับ พอดีเมื่อก็มีมาตราอีกมาตราหนึ่งครับ พอดีมาดูในเอกสารคำแปรญัตตินี้ครับ จากการที่ผ่าน มาตรา ๒๘๙ ไปแล้วนะครับ มีมาตรา ๒๘๙/๑ ของอาจารย์ศรัทธาชนาครับ ของท่านวัชรานี้ส่วนไหนครับ เห็นยกมือ

นายวัชร หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชร หงส์ประภัศร มาตรา ๒๘๙ นี้กลุ่มกระผมแปรญัตติเอาไว้ครับ แต่กระผม จะกราบเรียนว่าเนื่องจากกระผมแปรญัตติไว้โดยมีเงื่อนไขว่า เมื่อกรรมธิการยกร่าง ได้แก้ไขพระราชบัญญัติเดิมเป็นครั้งวาระ กระผมจึงไม่ตั้งใจ แต่บัดนี้เมื่อแก้ไขเป็น ๑ วาระ กระผมก็ต้องขึ้นมากกราบเรียนใหม่ว่า ไม่ตั้งใจครับ จึงจะหมดปัญหาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ บันทึกไว้ นะครับ พอดีเมื่อก็ถามไปแล้ว นะครับว่ามีท่านใดเห็นอย่างอื่นใหม่ ก็ไม่มี
ท่านใดเห็นอย่างอื่น ๒๘๙ ผ่าน นะครับ ๒๘๙/๑ ท่านอาจารย์ศรีราชายังมีติดใจใหม่ครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่าน
ประธานที่เคารพ ผม ศรีราชา เจริญพานิช ครับ สสร. ผมได้ขอสงวนในมาตรา ๒๘๙/๑ ไว้
นะครับ โดยเหตุที่ว่าจากที่ได้อภิปรายกันเมื่อสักครู่นี้บอกว่า วาระของผู้ตรวจการแผ่นดิน
จะเหลื่อมไม่เท่ากัน นะครับ อีกท่านหนึ่ง ท่านแรกนี้ครับจะหมดประมาณอีก ๑ ปีข้างหน้า
ท่านที่ ๒ จะหมดอีกประมาณเกือบ ๒ ปีข้างหน้าครับ อีกปีเศษ ๆ ปีครึ่งครับ -----

และท่านที่ ๓ จะหมดในประมาณอีก ๔ ปีเศษ เพราะฉะนั้นซึ่งตามมาตรา ๒๘๙ วรรคแรก นี่นะครับ ก็จะทำให้เกิดความเหลื่อม และเพื่อที่จะอนุวัตให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญใหม่นี้ นะครับ จึงจำเป็นว่าจะต้องมีบทบัญญัติที่จะต้องทำให้ผู้ตรวจการที่มีวาระเหลื่อมกันนี้ ครับสามารถที่จะหยุด แล้วก็สามารถมาเชื่อมต่อกันได้ตามรัฐธรรมนูญใหม่ จึงขอเสนอ มาตรา ๒๘๙ วรรคแรกครับ โดยที่หลักการก็คือว่า เมื่อใครหมดไปแล้วยังไม่ให้ต้องตั้งใหม่ จนกว่าจะครบ แล้วก็เลือกพร้อม ๆ กันเมื่อไรถึงค่อยตั้งใหม่ตามมาตราที่กล่าวมานะครับ ก็คือจะมีการเลือกตั้งประธานผู้ตรวจอีก ๑ ครั้งนะครับ อันนี้แล้วแต่ที่ประชุมสภาจะ เห็นชอบครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เข้าใจแล้วครับ ที่นี้ในส่วนที่ตั้งคณะผู้ตรวจการแผ่นดินนี่นะครับ ในหลักเดิมมี ๓ คน การเข้าวาระกับออกจากวาระนี้พร้อมกันใหม่ครับ ในหลักเดิมก่อนนะครับ หลักเดิม เชิญท่านเลขาครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพ ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกสภาร่าง รัฐธรรมนูญว่า เดิมที่หลักเรื่องเข้าไม่ตรงกันเป็นหลักที่ใช้มาตลอดของผู้ตรวจการแผ่นดิน ของรัฐสภา แล้วก็ถ้าใช้หลักที่ท่านกรรมการได้แปรญัติไว้วันนี้นะครับ สงวนความเห็นไว้ นะครับ ก็จะมีคนที่พ้นไป ๑ ปี ก็หมายความว่าอีกประมาณสี่ปีกว่า ๆ จะเหลือ ๒ คน และอีกสองปีกว่า ๆ จะเหลือคนเดียว ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็จะเปลี่ยนแปลงการตัดสินใจ การให้ความเห็น การรับเรื่องราวร้องทุกข์ของผู้ตรวจการแผ่นดินของรัฐสภาพอสมควร ผมคิดว่าสิ่งที่เราพยายามวางไว้ก็คือว่า แม้ผู้ตรวจการรัฐสภาทั้ง ๓ ท่านนี้จะทำงาน แยกกันออกไปนะครับ แต่ผมเข้าใจว่าการตัดสินใจหลายเรื่องต้องตัดสินใจร่วมกัน ผมไม่แน่ใจว่าการเขียนให้มีแบบนี้ข้อดี ก็คือว่าทำให้ระยะเวลาของการพ้นมันเท่ากัน แต่ข้อเสียก็คือว่าจะทำให้มีกรณีปัญหาเกิดขึ้นนะครับว่า บางช่วงจะเหลือแค่ ๒ คน แค่นั้นเอง ถ้า ๒ คนมีความเห็นต่างกัน ผมไม่แน่ใจนะครับจะดำเนินการอย่างไรบ้าง หรือถ้ามีอยู่คนเดียวเหลืออยู่ แล้วเหลืออยู่คนเดียวจะอยู่ไปสองปีกว่า ๆ เราไม่พูดเรื่องคน นะครับว่าเป็นใคร คน ๆ นี้ก็จะตัดสินใจทุกเรื่องนะครับว่าจะรับเรื่องราวร้องทุกข์ใหม่

แล้วเขาจะมีอำนาจในเรื่องของประมวลจริยธรรมนักรการเมืองด้วยนะครับ ดูเรื่องจริยธรรมนักรการเมือง ตรวจสอบองค์กรรัฐธรรมนุญตามทั้งหลายด้วย โดยคนคนเดียวทำหน้าที่นี้ นะครับ ผมก็ยังมีความเห็นว่ายังน่าจะรักษาเรื่องการพ้นตำแหน่งที่ไม่เท่ากันไว้ นะครับ กรรมการธิการขออนุญาตยื่นไว้ตามเดิมครับ ไม่เห็นด้วยกับท่านผู้แปรญัตติครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์ แล้วตามร่างเดิมนี่ครับ ตามร่างที่ยกร่างมาแล้ว การเข้าออกนี้กำหนดไว้ว่า เข้าออกพร้อมกันหรือเปล่า

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ไม่ได้กำหนดอะไรครับ ก็เป็นไปตามปกติเหมือนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ คือผมคิดว่ามีเหตุผลทั้ง ๒ ฝ่าย แต่มีความต่างกันนิดหนึ่ง ผมอยากจะให้เพื่อนสมาชิก ช่วยพิจารณาถ้าหากว่าต้องมีการลงมติ นะครับ คือที่ท่านอาจารย์ศรีราชาเสนอนี้ ก็มีเหตุผลว่าถ้าเราจะเริ่มศักราชกันใหม่สำหรับผู้ตรวจการแผ่นดินที่เราเปลี่ยนชื่อเป็นผู้ตรวจการแผ่นดินแล้ว เราให้อำนาจเพิ่มมากขึ้น เราจะให้มีวัฒนธรรมองค์กรใหม่ ก็ควรจะเริ่มกันใหม่ ถ้าเห็นด้วยกับอาจารย์ศรีราชา ก็จะต้องใช้ผู้ที่จะมีหมดอายุในช่วงอีก ปีเศษเป็นตัวตั้ง แล้วหมดไปหมดเลย ๓ คนพร้อม ๆ กันในช่วงปีเศษ เราเริ่มกันใหม่อย่างรวดเร็วให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ถ้าแบบนี้ผมคิดว่าเราก็จะได้ประโยชน์ในการเริ่มวัฒนธรรมใหม่ เริ่มองค์กรใหม่ เริ่มอำนาจหน้าที่ใหม่ ทำใหม่ตามรัฐธรรมนูญใหม่ แต่ว่าก็ไม่ใช่ว่าเอาหลุดไปที่เดียว หลุดไปตามที่ท่านเสนอ ก็คือว่าอีกปีเศษจะมีผู้หมด ก็ให้หมดไปหมดเลย ๓ คน แล้วเริ่มกันใหม่ ก็จะได้เหมือนกัน แต่ขณะเดียวกันถ้าทำอย่างที่ว่าอย่างเก่า ก็มีดีคือมีการเหลื่อม ยังมีการทำงานกันไปต่องานกันมาก็ดี แต่คนเข้าไปใหม่ก็ลำบากใจ คือไปที่ละคน ไปถึงก็ โอ ที่เหลือเขาจะเอากันอย่างนี้ เราจะไปแก้ไขอย่างไร มันก็มีปัญหา ตกลงผมคิดว่าท่านต้องพิจารณาแล้วครับ ตรงนี้ว่าจะเอาอย่างเหลื่อมไปเหลื่อมมา

๗๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริลักษณ์ ๓๑/๓

หรือว่าถ้าจะเอาพร้อมกันก็ต้องเร็ว พร้อมกันซำนี้ ผมคิดว่าถูกนินทาตายเลย กลายเป็น
มาต่ออายุคนที่กำลังจะหมดอีกปีหนึ่ง ต่ไปอีก ๕ ปี คนที่จะหมดอายุในอีก ๒ ปี -----

- ๓๒/๑

ต่อไปอีก ๔ ปี ให้ไปหมดเท่ากัน ผมว่าถ้าอย่างนั้นนี่สภานี้อยู่ไม่ได้แน่ ถ้าจะเอาก็ต้องเอาเร็ว และอย่างนี้มีเหตุผลอธิบายได้ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมการตัดสินใจอย่างไรครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : กรรมการก็ขอให้ลงมติครับ กรรมการเห็นว่ายังไม่เห็นด้วยกับที่ท่านศรีราชาแปรไว้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์ศรีราชาครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมการ) : ผมกราบเรียนว่าถ้าอย่างนั้น ผมขอลอนมาตรานี้ออกไปแล้วกันครับ ขอให้ใช้มาตรา ๒๘๙ วรรคต้นเหมือนเดิมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ นั้นผ่านมาตรา ๒๘๙/๑ นะครับ เมื่อกี้พิจารณาไปถึงมาตรา ๒๙๐ ไปแล้วนะครับ ต่อไปท่านเลขาครับ

นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนุญ) :
มาตรา ๒๙๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมการแก้ไขไหมครับ เชิญท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมการครับ มาตรา ๒๙๑ นี้ มีการแก้ไขตามที่มีการทักท้วงในที่ประชุมของสภานะครับว่า เดิมนั้นกำหนดให้มีการสรรหาคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินกับผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดินภายใน ๙๐ วัน นับแต่มีประธานสภาผู้แทนและผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก โดยมีผู้ทักท้วงว่าองค์ประกอบของคณะกรรมการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินนั้น

ต้องประกอบไปด้วย ประธานศาลรัฐธรรมนูญ ประธานศาลฎีกา ประธานศาลปกครองสูงสุดนะครับ ก็มีปัญหว่าในเวลา ๙๐ วัน หลังจากมีประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น ประธานศาลรัฐธรรมนูญที่มาจากรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไม่มีนะครับ ก็ใน ๒๙๐ ที่เราผ่านไปแล้วนั้นจะต้องดำเนินการโดยสรรหา หรือคัดเลือกตุลาการศาลรัฐธรรมนูญภายใน ๑๕๐ วัน ที่แก้ไปนะครับ แล้วนับแต่วันที่มีการแต่งตั้งประธาน คือถ้าเขียนอย่างเดิมนี่จะทำให้ผู้ทำหน้าที่ประธานศาลรัฐธรรมนูญในขณะเวลานั้น ในเวลา ๙๐ วันนั้นคือท่านประธานศาลฎีกา และองค์ประกอบกรรมการสรรหา ก็เลยประธานศาลฎีกาก็จะมี ๒ หน้าที ไปทำหน้าที่ทั้งตัวเองประธานศาลฎีกา และประธานศาลรัฐธรรมนูญจะมี ๒ เสียง คณะกรรมาธิการก็เลยแก้ปัญหาในเรื่องนี้ว่า ในวาระแรกนั้นการสรรหากรรมการตรวจเงินแผ่นดินที่จะต้องทำภายใน ๙๐ วัน นับแต่การมีประธานสภาผู้แทนราษฎรนั้น เขียนเป็นองค์ประกอบไว้ว่า ถ้าในขณะนั้นยังไม่มีประธานศาลรัฐธรรมนูญตัวจริงมา ก็ให้กรรมการสรรหาประกอบด้วยกรรมการเท่าที่มีอยู่ ก็คือตัดตำแหน่งประธานศาลรัฐธรรมนูญไป ท่านประธานศาลฎีกาก็ต้องมาทำหน้าที่เฉพาะเป็นหน้าที่ของประธานศาลฎีกาท่านั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรา ๒๙๑ เดิมกรรมาธิการไม่ได้แก้ไขนะครับ แต่มาแก้ไขตามที่ท่านอัครพรได้ชี้แจงแล้วนะครับ มีท่านใดติดใจว่างเดิมใหม่ครับ ก่อนที่มีการแก้ไข

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ และส่วนที่การแก้ไขนี้มีท่านใดติดใจใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ท่านหลักชัยมีใหม่ครับ เดี่ยวยกมือขึ้น ยกมือลง

นายหลักชัย กิตติพล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม หลักชัย กิตติพล สสร. กราบเรียนถามกรรมาธิการนัดหนึ่งนะครับ เมื่อคืนเราบอกว่าไม่ให้วุฒิสภาที่เป็น สนช. ปัจจุบันในการคัดเลือกบุคคลนะครับ ถ้าเป็นตรงนี้มันจะไปบล็อค

ไม่ให้เลือกผู้ตรวจเงินแผ่นดินตรงนี้หรือเปล่า ผมไม่เข้าใจตรงนี้นิดเดียวเองครับ
ขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมการเข้าใจคำถามไหมครับ เชิญอธิบายเลยครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : แนวทางก็คงจะต้องเป็นว่า
เมื่อคณะกรรมการสรรหาได้ดำเนินการสรรหาเสร็จแล้ว ก็คงจะต้องรอวุฒิสภาชุดใหม่
เข้ารับหน้าที่ ซึ่งเวลาก็คงรออาจจะสักประมาณที่เรากำหนดไว้ คือ ๑๕๐ วัน นับจากวันที่
ประกาศใช้รัฐธรรมนูญ อันนี้ให้เลือกสรรหาให้เสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่มีการ
แต่งตั้งประธานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งก็คือ ๓๐ วัน นับจากวันเลือกตั้ง ก็เข้าใจว่าประมาณ
ต่อจากการประชุมสภาครั้งแรกนั้น เข้าใจว่าวุฒิสภาน่าจะมีขึ้นภายใน ๒ เดือน ในช่วง
เวลานั้นกรรมการสรรหาจะไปดำเนินการเตรียมบุคคลขึ้นไว้ พอวุฒิสภาตัวจริงมาก็นำ
ชื่อนั้นเสนอต่อวุฒิสภา เข้าใจว่าก็คงจะเวลาใกล้เคียงกันและต่อเนื่องดำเนินการได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
พอเข้าใจนะครับ ท่านหลักชัยครับ

นายหลักชัย กิตติพล : ท่านประธานครับ ในการสรรหาวุฒิสมาชิกนะ ท่านประธาน มีประธานตรวจเงินแผ่นดินอยู่ด้วยครับ เพราะฉะนั้นมันจะเลื่อนไปเลื่อนมา มันจะเลือกไม่ได้ครับท่านประธาน เท่าที่ผมทราบ คิดอย่างนั้นะครับ ขอขอบคุณครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีปัญหาใหม่ครับ เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ในบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการสรรหาวุฒิสมาชิกนั้น ได้เขียนบทรับรองไว้ว่า ในกรณีที่ตำแหน่งใดยังไม่มีนั้นก็ให้กรรมการเท่าที่มีอยู่นั้นเป็นผู้เลือกไปนะครับ เพราะฉะนั้นถ้ายังไม่มี ประธานกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน กรรมการคนอื่นก็ทำหน้าที่ในช่วงเวลานั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เข้าใจนะครับ อาจารย์กิตติครับ

รองศาสตราจารย์กิตติ ตีระเศรษฐ์ : ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผม กิตติ ตีระเศรษฐ์ ครับ ขอประทานโทษครับ อยากจะหารือไปท่านกรรมาธิการยก่างนิดหนึ่ง เมื่อคืน ๒๕๐ ท่านแก้จาก ๑๒๐ วัน เป็น ๑๕๐ วัน ในส่วนของคณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดิน ท่านจะไม่ปรับจาก ๙๐ วัน เป็น ๑๒๐ วันหรือครับ เพื่อให้มันสอดคล้องกัน เพราะวาระระยะเวลาของการได้มาซึ่งสมาชิกวุฒิสภา อาจจะได้ประเด็นปัญหาในเรื่องเดียวกับที่มีการเปลี่ยนแปลงนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ว่าอย่างไรครับ ท่านกรรมาธิการครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา เห็นด้วยกับท่านอาจารย์กิตติว่า ขออนุญาตเป็น ๙๐ วัน เป็น ๑๒๐ วัน เพื่อให้ระยะเวลามันชนกัน ต่อเนื่องกันได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอขอบคุณครับ อาจารย์กิตตินะครับ ท่านสมาชิกไม่เห็นด้วยมีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมวิธีการขอแก้ไขนั้นครับ เป็นไปตามที่กรรมวิธีการขอแก้ไขนั้นครับ ผ่านมาตรา ๒๙๑
เชิญท่านเลขาธิการครับ

นางอุมาสีว์ สอาดเยี่ยม (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
มาตรา ๒๙๓ มีการแก้ไข มีผู้แปรญัตติขอสงวนคำแปรญัตติ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอว่ากันทีละวรรคเลยได้ไหมครับ เชิญตั้งแต่อนุครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขออนุญาตหาหรือว่ามาตรานี้เราจะ
เอาตอนไหนหรือครับ เพราะเราเหลือ ๒ มาตรา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มันก็ยาวนะครับ ผมว่าเอามาตรานี้ให้เสรีจนะครับ เอามาตรานี้ให้เสรีจก่อนครับ
มันยาวครับ เดี่ยวไม่รู้จะไปลงตอนไหน

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เราสมควรอย่างนั้นหรือเปล่าครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์มีตรงไหนไม่ควรมีไหมครับ เพราะว่ามันก็เหลือเยอะนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เพราะว่าเราก็ค้างใจเรื่องอื่นอยู่
เราควรจะต้องทำเสียก่อนไม่ใช่หรือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เรื่องอื่น เรื่องอื่นก็มีญัตติครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
หรือจะเอาอีกสักมาตราหนึ่งก่อน อันนี้มันยาวนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ก็แล้วแต่ท่านครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 นะครับ จะได้ได้เนื้อได้หนังหน่อยนะครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ อ่านแล้วนะครับ
 อาจารย์อัชพรครับ อธิบายครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : เพื่อความชัดเจนจะขออนุญาต
 อธิบายไปที่ละวงเล็บนะครับ ท่านประธานครับ คือมาตรา ๒๙๓ ทั้งมาตรานั้น เป็นมาตรา
 ที่เกี่ยวกับการกำหนดระยะเวลาในการออกกฎหมายที่จำเป็นในการอนุรักษ์การตาม
 รัฐธรรมนูญนี้ครับ เริ่มจากใน (๑) ในบรรทัดแรกนั้นสิ่งที่กรรมาธิการเติมเข้าไปนั้น
 ก็เพื่อความชัดเจนขึ้นว่า คณะรัฐมนตรีที่จะต้องดำเนินการคือรัฐมนตรีชุดไหน สิ่งที่จะ
 ดำเนินการคือคณะรัฐมนตรีชุดที่เข้าบริหารราชการแผ่นดิน หลังจากการเลือกตั้ง
 ระยะเวลาเริ่มนี้จะเริ่มนับนะครับ ในกลุ่มที่ (๑) นั้น เป็นกฎหมายที่จะต้องตราขึ้นตาม
 บทบัญญัติที่เกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพทั้งหมดนะครับว่า ในแต่ละหมวดนั้น ถ้ามีความจำเป็น
 ในเรื่องไหน ที่จำเป็นจะต้องมีกฎหมาย เพื่อกำหนดรายละเอียดในการส่งเสริมการใช้สิทธิ
 เสรีภาพในเรื่องนั้น ๆ จะต้องมีการตราขึ้นมาภายใน ๑ ปี เดิมนั้นกรรมาธิการใช้
 หลักเกณฑ์ใน ๑ ปี นับจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่เมื่อพิจารณาทบทวนแล้ว
 ก็เห็นว่าไม่น่าจะกระทำได้ เพราะหลังจากรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับก็จะต้องมีการเลือกตั้ง
 มีการแต่งตั้งคณะรัฐมนตรีขึ้นใหม่ ซึ่งจะต้องใช้เวลาพอสมควร ซึ่งมันอาจจะเหลือเวลา
 เพียงเล็กน้อยในการจัดทำกฎหมายซึ่งจะทำไม่ทัน คณะกรรมาธิการเลยขออนุญาตแก้ไข
 ไปว่า ๑ ปีนั้น นับจากวันที่รัฐบาลนั้นได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภา ซึ่งเท่ากับว่าพร้อมที่จะ
 เข้าทำงานแล้วก็จะเริ่มนับตั้งแต่นั้น อันนี้เป็นกลุ่มของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสิทธิ
 เสรีภาพทั้งหมดครับ ขออนุญาตเป็น (๑) ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ผมขอพิจารณาตั้งแต่วรรคแรกก่อนนะครับ วรรคแรกนี้ กรรมาธิการมีการแก้ไข
 นะครับ ขอเพิ่มข้อความ มีสมาชิกติดใจร่างเดิม หรือไม่เห็นด้วยกับกรรมาธิการที่แก้ไข
 มีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ถ้าอย่างนั้นพิจารณาใน (๑) นะครับ (๑) นี่มีสมาชิกแปรญัตติไว้หน้าครับ (๑)
นี่ก็อยู่ในกลุ่มท่านอุทิศครับ ท่านอุทิศยังตั้งใจใหม่ครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : ไม่มีครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณนะครับ ผ่าน (๑) นะครับ (๒) นี่มีของอาจารย์สมชัยนะครับ
กับท่านวีระ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ท่านประธานครับ (๑) ครับ ขออนุญาต
นิดเดียว สอบถามนิดเดียวครับ นิดเดียวครับ นิดเดียว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมเกียรติครับ เชิญครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ
รอดเจริญ สสร. ครับ ใน (๑) นี่ยากสอบถามว่า ตามในส่วนต่าง ๆ ที่ตรากฎหมายขึ้นมา
นี้ครับ ตามมาตรา ๘๓ (๙) สภาเกษตรกรนี้มีตรากฎหมายได้ใหม่ครับในนี้ เกี่ยวกับเรื่อง
สภาเกษตรกรนี้จะมีการตรากฎหมายไว้ใน (๑) นี้ได้ใหม่ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมาธิการตอบหน่อยครับ มาตรา ๒๙๓ สภาเกษตรกรนี้มาตราเท่าไรนะครับ
๘๓ ใช่ไหมครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ๘๓ (๙) ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
๘๓ (๙) นะครับ ๘๓ (๙) นี้ใช่ไหมครับ เชิญท่านอาจารย์อัชพรครับ ดูทันไหมครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ครับผม กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา ครับ เดิมคือหลักการ (๑) นั้น มุ่งไปถึงเรื่องหมวด
สิทธิเสรีภาพเป็นหลัก เพื่อให้ประชาชนได้ใช้สิทธิอย่างสมบูรณ์ แต่ก็ไม่ขัดข้องครับ
ถ้าจะให้ตรากฎหมายเรื่องเกี่ยวกับการจัดตั้งสภาเกษตรกรภายใน ๑ ปี ก็เพิ่มเข้าไปครับ
ขออนุญาตเดี๋ยวไปเช็คเรื่องตัวเลขมาตราอีกทีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 นะครับ รับหลักการนะครับ (๒) ท่านอาจารย์สมชัยครับ ตัดใจใหม่ครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ไม่ตัดใจครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 ก่อนไป (๒) กรรมาธิการขอเพิ่มกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลด้วยนะครับ
 ใน (๑) ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 เพิ่มตรงไหนครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ก็เพิ่มใน (๑) ครับ
 ให้ออกภายใน ๑ ปีด้วย เป็นเรื่องสิทธิเสรีภาพครับ กรรมาธิการขออนุญาตเพิ่มไปด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : เขียนอยู่ในเรื่อง
 สิทธิเสรีภาพอยู่แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านสมาชิกไม่เห็นด้วยมีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ไม่มีนะครับ เห็นด้วยตามที่กรรมาธิการเสนอครับ ท่านอาจารย์สมชัยครับ เชิญครับ
 (๒) ครับ อาจารย์ครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ไม่ตัดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ไม่ตัดใจนะครับ ท่านอาจารย์สมชัยไม่ตัดใจ ก็มีกลุ่มอาจารย์วัชรา ตัดใจใหม่ครับ
 (๒) ครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : เชิญคุณวัชราครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายวัช บวรวิชัยกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ
กระผม นายวัช บวรวิชัยกุล สสร. ครับ สำหรับในมาตรา ๒๙๓ (๒) นี้ะครับ
กระผมได้แปรขอเพิ่มมาตรา ๖๖ คือเกี่ยวกับสิทธิชุมชนะครับ หลักการ ก็คือเนื่องจากว่า
ต้องการให้มีการบัญญัติหลักเกณฑ์ไว้ให้ชัดเจนนะครับ เพื่อป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้น
ในเรื่องเกี่ยวกับสิทธิชุมชนในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาเรื่องเกี่ยวกับหลักเกณฑ์
ในเรื่องเกี่ยวกับการประชาพิจารณ์ ในเรื่องเกี่ยวกับผลกระทบสิ่งแวดล้อม แล้วก็ในเรื่อง
เกี่ยวกับองค์กรที่จะมาตัดสินนะครับ เพื่อป้องกันไม่ให้องค์กรต่าง ๆ หรือว่าชุมชนต่าง ๆ
นี้ะครับ ไม่มีข้อยุติในการที่จะตัดสินเรื่องใด ๆ ก็ตาม และสุดท้ายแล้วโครงการใด ๆ
ก็ตามก็จะไม่สามารถที่จะทำได้นะครับ แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นมาตรา ๖๖ นี้ะครับ ผมก็ได้คุยกับ
ทางยกวางแล้ว ซึ่งทางยกวางก็ได้กรุณาใส่ไว้ใน (๑) เกี่ยวกับสิทธิชุมชน เพราะฉะนั้น
มาตรา ๖๖ ซึ่งผมขอเพิ่มใน (๒) ในส่วนนี้นี้ะครับ ก็ได้ใส่ไว้แล้วใน (๑) นะครับ อันนี้
ก็ขอบคุณมาก

ส่วนอนุอีกมาตราหนึ่งที่ผมอยากจะขอให้บรรจุไว้ในมาตรา ๒๙๓ นี้
ก็คือมาตรา ๘๔ (๑) จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับผังเมืองรวมนะครับ ซึ่งผมเชื่อว่าหากเรามีการทำ
ผังเมืองรวมให้ชัดเจนแล้วว่า พื้นที่ใดควรจะใช้ในกิจการด้านใด หรือว่าควรจะเป็นที่อยู่
อาศัย หรือว่าเป็นป่า หรือว่าเป็นส่วนที่จะต้องอนุรักษ์ไว้ในส่วนของสิ่งแวดล้อมใด ๆ
ก็ตามนี้ะครับ ผมคิดว่าถ้ามีความชัดเจนในส่วนนั้นแล้วนี้ะครับ ปัญหาต่าง ๆ ที่จะ
ตามมามันก็จะน้อยลงนะครับ -----

ผมเลยอยากจะขอให้บรรจุมาตรา ๘๔ (๑) เข้ามาในมาตรา ๒๙๓ (๒) นี้ด้วยครับ
ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ของท่านมี (๓) อีกอันหนึ่งนะครับ ไม่ติดใจใช่ไหมครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : (๓) ไม่ติดใจครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่ติดใจนะครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการรับได้ไหมครับ ท่านธวัชขอเพิ่มเป็น ๘๔ (๑) อีกฉบับหนึ่ง

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการ คือ ๘๔ (๑) ความจริงเป็นเรื่องของ
แนวนโยบายแล้วก็พูดกว้าง ๆ ทัวไปว่ารัฐจะต้องกำหนดดำเนินการเกี่ยวกับการใช้ที่ดิน
ให้เป็นประโยชน์ โดยตัวของมันเองไม่ได้เจาะจงว่าจะต้องตรากฎหมายใดหรือไม่
ที่นี้พอมายืนยันว่าให้ตรากฎหมายนี้มันจะทำให้อาจจะมีปัญหาสงสัยว่า คนปฏิบัติ
หรือคนตรากฎหมายนั้นนะไม่แน่ใจว่าจะต้องตรากฎหมายเรื่องอะไร เพราะเป็น
แนวนโยบายกว้าง ๆ ซึ่งถ้าในแนวนโยบายนั้นถ้าเรื่องใดต้องตรากฎหมายก็ตรา
เรื่องใดไม่ต้องตราเพราะกฎหมายมีอยู่แล้ว หรือออกเป็นแค่กฎหมายลำดับรองลงไป
ทำได้อยู่แล้วนั้น เขาจะได้ทำไปในการบริหารครับ คือที่นี้ถ้ามาเขียนว่าให้ตรากฎหมาย
ตาม (๑) มันจะค่อนข้างยากกว่าจะให้ตรากฎหมายเรื่องใด เพราะโดยลักษณะข้อความ
ใน (๑) ไม่ได้เขียนสื่อลงไปว่าจะตรากฎหมายเรื่องใดนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผังเมืองมีอยู่แล้วท่านธวัชครับ เป็นนโยบายที่เขาไปดำเนินการนะครับ ไม่ต้องมีกฎหมาย
เพราะกฎหมายมีแล้วครับ

นายธวัช บวรวิชัยกูร : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมทราบครับว่า กฎหมายผังเมืองรวม (Rule) นี้มีอยู่แล้วนะครับ แต่ถึงอย่างไรก็ตามมันมีอยู่มานานมากแล้วครับ แล้วไม่จบสักทีหนึ่ง และในเมื่อเรามีและเราตอนนี้เรากำลังจะให้สิทธิชุมชน ซึ่งเป็นเรื่องดีครับอันนี้ เราก็ควรจะทำให้มันชัดเจนในเรื่องเกี่ยวกับผังเมืองรวมเพื่อแก้ปัญหาต่าง ๆ นะครับ ซึ่งถ้าหากว่าเรามีอยู่แล้วครับ ผมเข้าใจ แต่ถ้าไม่บังคับใช้ให้มันจบภายใน ๒ ปีอย่างนี้นะครับ ผมเชื่อว่าถ้าหากทำให้จบใน ๒ ปี เพื่อที่จะทำให้ผังเมืองรวมเกิดความชัดเจนทั่วประเทศนี้นะครับเป็นประโยชน์ครับในส่วนนี้ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไอ้ แล้วผังเมืองรวมทั้งประเทศมันทำไหวหรือครับ ๒ ปี ไม่เราต้องเอาให้ปฏิบัติได้ด้วยท่านธวัช ผมก็กลัวออกไปแล้วมันปฏิบัติแล้วมีปัญหา

นายธวัช บวรวิชัยกูร : ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับ ผมได้คุยกับทางสำนักผังเมืองด้วยนะครับ เขาได้ทำไปบ้างแล้วนะครับ แต่จริง ๆ แล้วปัจจุบันนี้ติดอยู่ไม่กี่จังหวัด ส่วนใหญ่จะเป็นจังหวัดซึ่งก็ค่อนข้างที่จะมีผู้มีประโยชน์อยู่ในจังหวัดใหญ่ ๆ เหล่านี้นะครับ เช่น ผมไม่ขอเอ่ยจังหวัดนั้นนะครับ แต่มีอยู่ไม่กี่จังหวัดหรือครับ แต่ถ้าหากว่าตรงนี้พยายามบังคับใช้เข้าไปนี้นะครับ จังหวัดเหล่านั้นมันจะได้จบสิ้นกันเสียทีหนึ่งด้วยนะครับ ผมกราบเรียนอย่างนี้ว่า ถ้าหากว่าตรงนี้เป็นปัญหานะครับ ขอให้ไว้เพื่อเป็นเจตนารมณ์ก็ได้ครับในส่วนนี้นะครับว่าควรจะต้องทำ ถ้าไม่ทำแล้วตรงนี้จะปัญหาคือต่อไปนะครับ วันที่เราเกิดปัญหาเรื่อย ๆ ปัญหาเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ คุณธวัชให้ใส่เจตนารมณ์ได้

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ คือใส่ในเจตนารมณ์คงใส่แน่ แล้วต้องกราบเรียนว่าในแนวนโยบายทั้งหมดนั้นรัฐบาลจะต้องมีหน้าที่มาแถลง ทุกปีต้องมาแถลงว่าทุกเรื่องทีบอกในแนวนโยบายได้ทำอะไรไปแค่ไหน ก็คงจะเป็นเรื่องที่สามารถกำกับได้อยู่ครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ บันทึกเจตนารมณ์ไว้ นะครับ (๓) นะครับ (๒) หมดแล้ว นะครับ (๓) ก็มีท่านพิเชียร
 กับท่านอาจารย์วิชัย ท่านพิเชียรตั้งใจใหม่ครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 นะครับ กระผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ ใน (๓) นี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับการพัฒนา
 การศึกษา กระผมอยากจะเรียนถามท่านยกร่าง นะครับว่า เนื่องจากว่ามันเยอะ
 เหลือเกินนี้ นะครับ แล้วภายใน ๑ ปีนี้ทางท่านคิดว่าจะสามารถออกกฎหมายเหล่านี้
 ได้ครบถ้วนหรือเปล่า กฎหมายเพื่อพัฒนาการศึกษาของชาตินี้ ตามมาตรา ๗๙ นี้
 โดยส่งเสริมการศึกษาในระบบการศึกษานอกโรงเรียน การศึกษาตามอัธยาศัย การเรียนรู้
 อันนี้หมายถึงว่าจะออกมาเป็นฉบับเดียว หรือว่าจะเป็นหลายฉบับครับ ขออนุญาต
 เรียนถาม ท่านจะแยกใหม่การศึกษาอะไรทั้งหลายนี้ ซึ่งมันก็หลากหลายมากนะ
 ท่านประธาน การศึกษานอกโรงเรียนก็เป็นเรื่องใหญ่เรื่องหนึ่ง การศึกษาตลอดชีวิตนี้
 ก็เรื่องใหญ่เรื่องหนึ่ง ท่านจะแยกเป็นหลายฉบับหรือท่านจะรวมเป็นฉบับเดียว
 แล้วภายในเวลา ๑ ปีนี้ ท่านจะสามารถร่างออกมาได้ตามเจตนารมณ์ของ (๓) นี้
 หรือไม่ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เดี่ยวก่อนตอบ ถามท่านอาจารย์วิชัยยังตั้งใจใหม่ครับ อาจารย์วิชัยครับมีญาติ (๓)
 อยู่ครับ ตั้งใจใหม่ครับ ไม่ยกมือถือว่าไม่ตั้งใจนะครับ เชิญท่านเลขาครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ใน (๓) นี้เอง ท่านวิทยากร บริบูรณ์ทรัพย์ นะครับ ได้เสนอคำแปรญัตติเข้ามาพร้อมความเห็นของท่านสมาชิกสภาว่าง ซึ่งรับรองญัตติไว้ดีกว่าท่านนี้นะครับ กรรมธิการได้รับเรื่องนี้ไว้แล้ว และที่ประชุมเห็นชอบไปแล้วนะครับ ขออนุญาตว่า ๒๙๓ (๑) ที่ท่านวิทยากรแปรมานั้น คงเอามารวมกับ ๒๙๓ (๓) ของกรรมธิการนะครับ โดยหลักการ เนื้อหาทั้งหมดคงรวมกันได้ ไม่มีปัญหาแต่ประการใดทั้งสิ้น ประเด็นที่ท่านพิเชียรถาม ขออนุญาตทราบเรียนครับว่า สามารถออกกฎหมายทั้งหมดได้หรือไม่ภายใน ๑ ปี ก็เข้าใจว่าเมื่อเราเขียนอย่างนี้แล้วนะครับ ฝ่ายปฏิบัติคงต้องไปทำให้เสร็จสิ้นภายใน ๑ ปี แล้วถามว่าจะมีปัญหาอะไรหรือไม่ในการออกกฎหมายนะครับ ผมคิดว่าอาจจะมีความอยู่บ้าง แต่ว่าอย่างไรก็แล้วแต่เมื่อรัฐธรรมนูญประกาศใช้นะครับ ผมคิดว่าฝ่ายปฏิบัติต้องไปปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายทั้งสิ้นนะครับรัฐธรรมนูญ นี้ประเด็นที่ ๑

ประเด็นที่ ๒ ถามว่ากฎหมายทั้งหลายจะแยกกันไหม อันนี้คงขึ้นกับดุลพินิจของฝ่ายจัดทำนะครับ เราไม่ได้ศึกษารายละเอียดเรื่องนี้พวกนี้โดยตรงนะครับ คงต้องให้ฝ่ายกฤษฎีกา ฝ่ายกระทรวงศึกษาธิการที่เกี่ยวข้องนี้เข้าไปริเริ่มเองนะครับ เข้าไปศึกษาเอง อาจจะรวมเป็นฉบับเดียวกัน อาจจะแยกเป็น ๒ ฉบับ ๓ ฉบับ เพราะฉะนั้นคงไม่ได้เกี่ยวข้องกับพวกเราโดยตรงนะครับ ขออนุญาตทราบเรียนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เข้าใจกันได้ครับ อาจารย์พิเชียรครับ ถือว่าผ่าน (๓) นะครับ ท่านอาจารย์สมชัยครับ มีอะไรครับ

นายสมชัย ฤชุพันธุ์ : ท่านประธานครับ (๓) นี้กรรมธิการแก้ไขนะครับ ผมขออนุญาตอธิบายในประเด็นนี้นะครับ ผมเห็นว่าตามฟอร์แมต (Format) ของมาตรา ๒๙๓ นี้ข้างบนบอกว่าการดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้ให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนด แล้ว (๑) ที่จะเป็นชื่อกฎหมายประเภทหนึ่ง (๒) ก็เป็นชื่อกฎหมายอีกประเภทหนึ่ง ซึ่งต้องการเวลาที่แตกต่างกัน แต่ (๓) มันไม่ใช่มีเฉพาะ

ซึ่งกฎหมายนะ มีวัตถุประสงค์ มีโดย มีอะไรต่าง ๆ เยอะแยะเลย ซึ่งผมคิดว่ามันไม่ไปด้วยกันครับ ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตอย่างนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมการว่าอย่างไรครับ เชิญตอบครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : กรรมการรับไปได้ไหมครับ โดยหลักการขอไปปรับถ้อยคำเล็กน้อยนะครับ เข้าใจว่าท่านสมาชิกคงเห็นด้วยนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดไม่เห็นด้วย ท่านอาจารย์วิฑูรย์ครับ เชิญครับ

นายวิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ : ท่านประธานครับ ผม วิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์
สสร. ครับ ขอขอบคุณท่านอาจารย์สมคิดนะครับ แต่สิ่งที่สมาชิกของเราถามว่า พรรคสุดท้าย
นะครับที่เกี่ยวกับความในมาตรานี้ไม่ใช่บังคับกับกฎหมายที่ตราขึ้นก่อน อันนี้หมายถึง
ขยายความนิดได้ไหมครับ เพราะว่าอาจจะไม่สอดคล้องกับที่เราขอพัฒนาปรับปรุง
อะไรไป เกี่ยวข้องกันไหมครับอาจารย์ครับ ตรงนี้ครับ ตรงพรรคสุดท้ายนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอความชัดเจนครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมการครับ ความจริงโดยถ้อยคำกรรมการก็นั่งดูอยู่ว่า
ไม่ค่อยชัดเจน กำลังจะแก้กันอยู่เหมือนกันนะครับ แต่ความหมายก็คือ พวกเหล่านี้
เขียนเพื่อจะให้เกิดความเข้าใจว่า ในหลาย ๆ เรื่องเกี่ยวกับทั้งไม่ว่า (๑) (๒) (๓) (๔) นั้น
ในขณะนี้ก็มีกฎหมายอยู่แล้ว และกฎหมายบางฉบับหรือหลายฉบับนั้นก็สอดคล้องอยู่
กับเนื้อหาของรัฐธรรมนูญฉบับนั้น ๆ อยู่แล้ว กฎหมายเหล่านั้นก็ไม่ต้องไปนั่งแก้
คืออย่างเช่น (๑) นี้เขียนไปรวมกลุ่มทั้งหมดเกี่ยวกับสิทธิเสรีภาพทั้งหมด ถ้าเขียนอย่างนี้
พิมพ์ข้อความอย่างนี้นั้น ผู้เอาไปปฏิบัติอาจจะเกิดความเข้าใจผิดว่ากฎหมายทุกฉบับ
ในประเทศไทยที่มีอยู่จะต้องไปนั่งทำภายใน ๑ ปีทั้งหมด ก็เขียนเพื่อเป็นลักษณะ

ในเชิงอธิบายว่า ที่ต้องทำภายใน ๑ ปีนี้คือกฎหมายที่มันใหม่ ที่มันต้องออกใหม่ ตามรัฐธรรมนูญ กับที่มันขัดต่อรัฐธรรมนูญอยู่ก็ต้องแก้ ส่วนกฎหมายที่มันสอดคล้อง อยู่แล้วนั้นก็ไม่ต้องอยู่ภายในได้เวลานี้ จะไปแก้แต่ก็อาจจะแก้ แต่แก้ไขภายในเวลาอื่น ที่ไม่ต้องเวลาภายในที่กำหนดครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์วิฑิตยาครับ

นายวิฑิตยา บริบูรณ์ทรัพย์ : ครับท่านครับ เรียนท่านยกกว้างครับ พอดีมันมีเรื่องของเจตนารมณ์กฎหมายที่ขอให้บันทึกเจตนารมณ์ไว้ด้วย ก็อันนั้นคงจะ ไปอยู่ในการแก้ไขต่อไปนะครับ ซึ่งถ้าเพื่อเป็นอย่างนั้นก็ไม่ได้ใจครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอขอบคุณนะครับ (๓) มีท่านใดติดใจอีกไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มี ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่แก้ไขนะครับ เดี่ยวกรรมาธิการแก้ไขส่วน อาจารย์สมชัยด้วยนะครับ ขอผ่านไป (๔) นะครับ กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่ นะครับ กรรมาธิการเชิญชี้แจงด้วยครับ ส่วนที่เพิ่มครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัครพร จารุจินดา กรรมวิธีการ ความจริงอันนี้ก็เป็นมาตราเดิมที่มีอยู่เพียงแต่ย้ายเอามารวมกันในเรื่องเกี่ยวกับการตรากฎหมายให้เป็นมาตราเดียวกันแล้วเพิ่มอันเดียว ก็คือกฎหมายรายได้ท้องถิ่นที่ท่านอาจารย์สมชัยเสนอว่า กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นทั้งหมด ไม่ว่าจะกฎหมายกระจายอำนาจ กฎหมายรายได้ท้องถิ่น กฎหมายจัดตั้งองค์กร พวกนี้นั้นให้ทำภายใน ๒ ปี เพราะค่อนข้างเป็นกลุ่มใหญ่แล้วก็กำหนดเงื่อนไขด้วยว่า กฎหมายเหล่านี้ที่เกี่ยวข้องกับท้องถิ่นทั้งหมดจะจัดทำเป็นประมวลกฎหมายท้องถิ่นเพื่อเป็นฉบับเดียวกันดู เพื่อสะดวกในการใช้บังคับก็ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีท่านใดติดใจใหม่ครับ (๔) ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถู่ว่าที่ประชุมเห็นด้วยกับกรรมวิธีการนะครับ ท่านสุรชัยครับ อาจารย์สุรชัยมีอะไรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับท่านประธาน ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ขอรื้อท่านกรรมวิธีการร่าง (๑) ถึง (๔) ที่เราพูดมาทั้งหมดเป็นเรื่องกรอบเวลาในการที่คณะรัฐมนตรีต้องจัดทำกฎหมายในแต่ละเรื่องให้แล้วเสร็จ ในแต่ละเวลาที่พูดถึงในอนุต่าง ๆ ที่นี้เท่าที่ผมดูทุกอนุเลยครับ เราไม่ได้มีพูดถึงเรื่องบทลงโทษในกรณีที่คณะรัฐมนตรีทำไม่แล้วเสร็จ รวมถึงไม่มีมาตรการใดเลยที่จะเป็นหลักประกันว่าระยะเวลาที่ถูกกำหนดในรัฐธรรมนูญฉบับนี้คณะรัฐมนตรีจะทำให้แล้วเสร็จ เราเคยมีบทเรียนตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มาแล้วว่า เขียนแล้วก็ไม่ทำหลายเรื่องนะครับ มีความเป็นไปได้แค่ไหนที่ท่านกรรมวิธีการร่างจะไปเพิ่มเติมถ้อยคำอะไรที่เป็นบทบังคับ หรือเป็นหลักประกันให้กับประชาชนว่า กฎหมายลูกต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องแล้วเสร็จอย่างน้อยที่สุดก็คือการที่คณะรัฐมนตรีต้องชี้แจงต่อรัฐสภาที่ยังดีว่า ถ้าทำไม่เสร็จมีสาเหตุหรือมีเหตุผลอะไรนะครับ ถ้าเป็นไปได้อยากจะให้เพิ่มเติมมาต่อท้ายเป็นวรรคท้ายอีกวรรคหนึ่งครับ ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ที่จริงอยากจะให้ผ่านวาระนี้ก่อนนะครับ เดี่ยวส่วนที่ท่านถามเดี๋ยวก่อนตอบนะครับ
 ขอให้ผ่านมาตรานี้ก่อนครับ คำถามท่านถามรวมอีกหลายมาตรามันเกี่ยวข้องกันหมด
 นะครับ อาจารย์ เมื่อกี้เสรีจ (๔) แล้วครับ ผมจะเข้าวาระสองก่อนนะครับ ให้วาระสอง
 วาระสามให้จบก่อนนะครับ แล้วเดี๋ยวท่านจะเสนออะไรค่อยเสนอ นะครับ จะได้จบ
 มาตราไป ไม่อย่างนั้นมันแทรกกันเข้ามา นะครับ วาระสองกรรมาธิการตัดออก นะครับ
 กรรมาธิการตัดออก นะครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ กรรมาธิการต้องชี้แจงใหม่ครับ
 เชิญครับ ตัดออกเพราะอะไรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการ เดิมนั้นกรรมาธิการคิดว่าจะไปกำหนด
 ระยะเวลาเพื่อเร่งรัดให้กับสภาผู้แทนราษฎรด้วย แต่เมื่อคำนึงถึงกฎหมายทั้งหมดแล้ว
 อาจจะมีอยู่ประมาณเกือบร้อยฉบับเข้าสภาผู้แทนราษฎร แล้วเข้าใจว่าเข้าไปพร้อม ๆ กัน
 เนื่องจากรัฐบาลคงจะใช้เวลาทำจนเกือบครบระยะเวลาที่ของรัฐบาลนั้นแหละ แล้วก็ผลัก
 เข้าสภาผู้แทนไปที่เดียว กำหนดเวลา ๑๘๐ วัน ที่จะให้สภาผู้แทนพิจารณาหมดทั้ง
 ร้อยฉบับ คงเห็นวิสัยที่จะทำได้ ก็คงจะต้องปล่อยให้ตามข้อบังคับการประชุมสภา
 ไปตามปกติ คงจะพิจารณาไปตามปกติ นะครับ ก็เลยขออนุญาตตัดออกครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ มีท่านใดตั้งใจใหม่ครับ ร่างเดิม นะครับ ท่านอาจารย์สุรัชย์ครับ

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบคุณครับ ผม สุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ
 เรียนท่านประธานและท่านกรรมาธิการยกอย่างนี้ครับ ผมยังไม่เห็นด้วยที่ทาง
 กรรมาธิการยกร่างเสนอให้ตัดออกทั้งหมด เห็นใจว่าระยะเวลาที่กำหนดไว้เดิม
 ๑๘๐ วัน กับกฎหมายที่มีจำนวนเยอะ ๆ อย่างนี้ อาจจะพิจารณาไม่ทัน เสนออย่างนี้
 ได้ไหมครับว่า อย่างน้อยที่สุดก็มีอะไรที่เป็นตัวกำกับการทำงานของสภาผู้แทนราษฎร
 หน่อย จากกำหนดเป็นระยะเวลาซึ่งเห็นว่าอาจจะทำให้ไม่สามารถปฏิบัติงานได้ก็
 ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ได้ไหมครับ กำกับไว้ชนิดหนึ่งก็ยังดี นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คืออย่างนี้ ผมว่าเดี๋ยวขออนุญาตก็แล้วกัน คือกฎหมายพอมันเข้าสภามันถูกกำกับ
ด้วยเวลาอยู่แล้วครับ ถ้าเป็นกฎหมายทั่วไปก็ ๖๐ วัน เกี่ยวกับการเงินก็ ๓๐ วัน ต่อได้อีก
๓๐ วันครับ มันมีเกณฑ์ของมันอยู่แล้วครับ เข้าสภาอย่างไรมันก็มีระยะเวลาบังคับอยู่แล้ว
นะครับ ท่านกรรมาธิการว่าอย่างไรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ความจริงก็เป็นไปอย่างนี้
ท่านประธานได้กรุณาชี้แจงนะครับ ก็คงน่าจะเป็นไปตามที่ข้อบังคับการประชุมสภา
กำหนดไว้อยู่แล้วนะครับ ก็เลยคิดว่าไม่ต้องเติม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ด้วยนะครับ ไม่ใช่ข้อบังคับอย่างเดียวครับ มีเวลา
กำกับไว้แล้วนะครับ คงไม่ติดใจนะครับ ตัดออกนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
วรรคที่ ๓ นะครับ กรรมาธิการมีอะไรแก้ไขไหมครับ เห็นดีเห็นอยู่ ดูข้อความแล้ว
มันน่าจะตรงกับของเก่านะครับ ชี้แจงด้วยครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : เป็นของเก่าครับที่ยกมา
เผชิญอย่างดีเส้นติดมาครับผม แต่ว่าสิ่งที่กราบเรียนว่ากำลังจะปรับถ้อยคำเพื่อให้ตรง
กับสิ่งที่ได้กราบเรียนชี้แจงไปว่า อันนี้คือหมายถึงว่ากฎหมายที่เขียนระยะเวลานั้น
คือกฎหมายที่ต้องมีใหม่ขึ้นตามรัฐธรรมนูญเท่านั้น กฎหมายอะไรที่มีอยู่แล้ว เนื้อหา
ตรงกับตามรัฐธรรมนูญแล้วก็ไม่ต้องมานั่งแก้ภายใน ๑ ปี อาจจะใช้เวลาอื่นได้ครับ
เจตนาเป็นอย่างนั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
โดยรวมทั้งหมดนะครับ มาตรา ๒๙๓ มีการแก้ไขนะครับ สมาชิกพิจารณาไปแล้ว
มีท่านใดตั้งใจไหมครับ เอาทั้งร่างก่อนนะครับ เดี่ยวส่วนที่ท่านจะขอเพิ่มอีกเรื่องหนึ่ง
นะครับ เอาส่วนที่พิจารณาอันนี้ก่อนครับ วรรคหนึ่ง วรรคสอง วรรคสาม ถ้าไม่มีท่านใด
ขัดข้อง หรือโต้แย้งคัดค้าน ก็ถือว่าผ่านมติที่ประชุมนะครับ ผ่านไปนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ที่นี้ส่วนที่ท่านเสนอขึ้นนะครับ เดี่ยวครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ขอให้จบก่อนนะครับ
ส่วนที่ท่านเสนอขึ้นว่าบทสภาพบังคับ ที่อาจารย์สุรัชย์ได้เสนอไว้ นะครับ อาจารย์หมอมุขชัย
จะเสนอด้วยไหมครับ หรือลักษณะใดครับ เชิญครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ผม
นายแพทย์ ชูชัย ศุภวงศ์ ครับ กรรมาธิการยก่าง ใน (๓) ผมไม่แน่ใจว่าตกมาตรา ๔๘
หรือเปล่าครับ มาตรา ๔๘ และมาตรา ๗๙ เพราะว่าเป็นคำของในมาตรา ๔๘ ไม่ว่าจะ
การเรียนรู้ด้วยตนเอง การเรียนรู้ตลอดชีวิต ในนี้มันก็ตกคำไปคำหนึ่ง หรือการศึกษา
ทางเลือก ซึ่งเราได้รับรองไว้แล้ว เดี่ยวอยากให้ทางฝ่ายเลขาช่วยตรวจสอบและเพิ่มเติม
ตรงนี้ดู เพื่อความครบถ้วนนะครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ท่านจะตอบท่านสุรชัยไหมครับว่าสภาพบังคับควรจะมีหรือไม่ อย่างไรครับ
 หรือควรทำอะไร เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
 ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ คือการที่รัฐธรรมนูญได้กำหนด
 ระยะเวลาแน่นอนว่ากฎหมายเรื่องใดจะต้องออกในระยะเวลาใดนั้น ถ้ารัฐบาลไม่สามารถ
 ทำได้ ไม่ทำ หรือไม่สามารถทำตามเวลาที่กำหนดนั้น ความรับผิดชอบของรัฐบาลในทาง
 การเมืองต้องมี นั่นก็คือหมายความว่าอาจจะโดนสนั่นทั้งตั้งกระทู้ถาม ทั้งตั้งอภิปราย
 หรือแม้กระทั่งที่สุดก็คือถอดถอน เพราะการฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของ
 รัฐธรรมนูญ กราบเรียนว่าเป็นปัญหาในที่ผ่านมาของการใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้น
 มีการเขียนเรื่องกฎหมายบางเรื่องที่กำหนดระยะเวลาแน่นอน เป็น ๓๖๐ วันบ้าง
 ๒๗๐ วันบ้าง หรือแม้กระทั่งปีหรือ ๒ ปีบ้าง กฎหมายที่กำหนดระยะเวลาแน่นอนนั้น
 รัฐบาลทำเสร็จทันเวลาทั้งหมด แต่ว่ากฎหมายอีกกลุ่มใหญ่ ซึ่งเป็นกฎหมายเกี่ยวกับ
 สิทธิเสรีภาพทั้งหมดนั้น ในรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ไม่ได้กำหนดเวลาไว้ อันนั้นคือปัญหา
 ที่ทำให้รัฐบาลนั้นไม่ได้ทำ ดำเนินการมาจนปล่อยเวลามา ในรัฐธรรมนูญคราวนี้นั้นก็เลย
 กำหนดค่อนข้างชัดเจนว่า ในหมวดสิทธิเสรีภาพทั้งหมดนั้นจะต้องกำหนดกฎหมาย
 ออกมาภายใน ๑ ปี ซึ่งจะทำให้มีเวลาบังคับรัฐบาลที่แน่นอน แล้วก็เกิดความรับผิดชอบต่อ
 ต่อรัฐบาล อยากกราบเรียนว่าถึงแม้ไม่ต้องเขียนไว้ในบทบัญญัติในส่วนหน้า ๆ ที่เกี่ยวกับ
 ความรับผิดชอบต่อรัฐบาลนั้นมีอยู่ ทั้งที่กราบเรียนแล้วว่าทั้งกรณีที่เป็นกรปฏิบัติ
 ที่ไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ อันนั้นเป็นข้อหาที่สามารถถอดถอนได้ตามปกติอยู่แล้วครับ
 ก็เลยขอความกรุณาว่าบทบังคับมันจะมีอยู่ในตัว เพราะเรากำหนดเวลาการออกกฎหมาย
 ที่รัฐบาลจะต้องรับผิดชอบต่อตามนั้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 คือมันมีปัญหาที่ผ่านมานะครับ เพราะรัฐบาลที่แล้วไปตีความว่า ระยะเวลาที่กำหนดไว้
 เป็นเพียงระยะเวลาเร่งรัด ตรงนี้ครับ มันจะอาศัยหลักนั้นหรือเปล่าครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ กระผม อัคร จารุจินดา กรรมาธิการครับ ในทางรัฐบาลได้เคยสอบถามไปคณะกรรมการกฤษฎีกาว่า เวลาต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้นจะมีความหมายแค่ไหน คณะกรรมการกฤษฎีกาก็ตีความว่าเป็นระยะเวลาเร่งรัด เพราะผลทางกฎหมายมันจะไม่เกิดอะไร แต่ในการตีความหรือให้ความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาได้ให้ความเห็นไว้ด้วยว่า แต่ถ้าพ้นระยะเวลาไปแล้วนั้นไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญนั้น ผู้ที่รับผิดชอบจะต้องรับผิดชอบในทางการเมือง อันนั้นเขียนอยู่ในบันทึกความเห็นค่อนข้างชัด นอกจากนั้นก็เอาไว้เป็นที่อ้างอิงได้ว่า การไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติของกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญในเรื่องระยะเวลาที่กำหนดไว้ นั้นผู้ไม่ปฏิบัติต้องรับผิดชอบครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ถ้าอย่างนั้นใส่ไว้ในบทเจตนารมณ์ให้ชัดเจนได้ไหมครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสุรชัยนะครับ จะได้อ้างอิงได้ว่าคุณถูกถอดถอนได้นะ คราวนี้นะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขออนุญาตท่านประธาน อย่างนี้ผมเห็นด้วย
เลยครับ เขียนให้ชัดเจนในบันทึกเจตนารมณ์เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อย่างนั้นผ่านนะครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตตรงนี้ สั้น ๆ
นิดเดียวครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
มันติดค้างอยู่ครับ เข้าใจแล้วอาจารย์พิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : คือตรงนั้นนอกจากบันทึกในเจตนารมณ์
แล้วนี้ ต่อจากวรรคท้ายนี้เราจะเติมไปสั้น ๆ นิดหนึ่งได้ไหมครับว่า คณะรัฐมนตรีต้อง
รายงานความคืบหน้าการดำเนินการจัดทำหรือปรับปรุงกฎหมายตาม (๑) (๒) (๓) (๔)
ข้างต้น ให้รัฐสภารับทราบทุก ๑๘๐ วัน ถ้าเป็นอย่างนี้ได้นี้ กระผมคิดว่าจะมีความ
คืบหน้าของกฎหมายเหล่านี้ คือให้รายงานทุก ๖ เดือนนะครับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ๆ ที่จริงผมไม่อนุญาตให้มาแปรญัตติกลางสภานะครับ อาจารย์ไม่ได้

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : คืออันนี้ไม่ได้แปรญัตติกลางสภาครับ
แต่ว่าเป็นข้อเสนอแนะถึงทางท่านกรรมาธิการกว้าง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
นี่ล่ะครับเขาเรียกแปรญัตติกลางสภาครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ลองดูครับ ลองดู ผมเสนอนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมาธิการครับ สมาชิกเสนอ อย่างไรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา ความจริงในร่างรัฐธรรมนุญฉบับนี้นั้น
ในมาตราท้าย ๆ มาตรา ๒๙๗ เข้าใจว่าได้บัญญัติไว้ว่า ให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการ
ปฏิรูปกฎหมายขึ้นเป็นอิสระ และกำหนดหน้าที่ให้กับคณะกรรมการปฏิรูปกฎหมาย

ชุดที่ตั้งขึ้นว่าจะต้องดำเนินการพิจารณาศึกษา และติดตามการแก้ไขบทบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ เพราะฉะนั้นองค์กรนั้นจะเป็นองค์กรตรวจสอบการตรากฎหมายของรัฐบาลอยู่ในตัว ซึ่งสิ่งที่คิดไว้คือคณะกรรมการชุดนี้แหละจะเป็นชุดริเริ่มกำหนดขึ้นมาว่ากฎหมายที่จะต้องตราขึ้นมีกี่ฉบับ แต่ละฉบับจะต้องมีเนื้อหาอย่างไร และจะคอยติดตามการดำเนินการของรัฐบาลไปในตัว กระผมเข้าใจว่าคงไม่จำเป็นที่จะต้องมาเขียนเพิ่มเติมไว้ตรงนี้อีกครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เข้าใจตรงกันแล้วนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ผมขอหารืออีกสักมาตราได้ไหมครับ เพราะว่ามันเกี่ยวกับเรื่องกฎหมายจะได้หมดนะครับ (๑) เองครับ แล้วกฎหมายก็หมดแล้ว อย่างนั้นมันก็คาอยู่นิดหนึ่งนะครับ แล้วก็เหลืออีก ๒ มาตรา แล้วเขวนไว้ก่อนเชิญท่านเลขาธิการครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติราชการแทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาร่างรัฐธรรมนูญ) :
 ต่อไป มาตราที่เขวนไว้จะครับ คือมาตรา ๒๙๕ (๑) ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เชิญท่านอัคร อธิบายครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ครับ กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม อัคร จารุจินดา กรรมาธิการครับ มาตรา ๒๙๕ (๑) ที่ค้างอยู่นั้นคือได้รับกับทางสมาชิกว่า ในการพิจารณามาตรา ๔๗ เรื่ององค์กรจัดสรรคลื่นความถี่นั้นให้เขียนในบทเฉพาะกาลให้ชัดเจนถึงเงื่อนไขในการตรากฎหมายกับสาระสำคัญในการตรากฎหมาย ซึ่งอย่างน้อยต้องปรากฏอยู่ในตัวบทว่า ที่บอกว่า มีองค์กร ๑ องค์กรนั้นไม่ใช่หมายความว่าองค์กรนั้นจะทำหน้าที่ทุกอย่าง แต่ภายในองค์กรนั้นขอให้จัดเป็นหน่วยงานย่อยที่คุมดูแลในกิจการด้านสื่อสารมวลชนกับด้านโทรคมนาคมแยกจากกันโดยการกำหนดรายละเอียดให้เหมาะสม เพราะฉะนั้นก็ขออนุญาตกราบเรียนเสนอที่แก้ไขมา เพื่อให้เป็นไปตามถึงที่รับจากที่ประชุมครับ ขออนุญาตต้องกราบเรียนขออนุญาตท่านประธานด้วยความเคารพครับว่า ระยะเวลาซึ่งกำหนดอยู่ในเอกสาร

หน้า ๒๒ ซึ่งเขียนว่า ซึ่งต้องไม่เกินสองปี นั้น ขออนุญาตแก้ไขเป็น ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน อันนี้ตามมติของที่ประชุมครับ หนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่รัฐบาลแถลงนโยบายต่อรัฐสภา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คือที่ประชุมมีมติไปแล้ว เพียงแต่เขียนให้เป็นไปตามมติที่ประชุมนะครับ
อาจารย์อภิชาติครับ

นายอภิชาติ ดำดี : ท่านประธานที่เคารพ กระผม อภิชาติ ดำดี สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ผู้สนับสนุนการแปรญัตติในมาตรา ๒๙๕ (๑) นะครับ ในส่วนที่กรรมาธิการยกร่างชี้แจงมาในเรื่องระยะเวลาที่ตรงกันนะครับ แล้วก็ในส่วนของการจัดสรรองค์กร จัดสรรคลื่นความถี่ อันนี้ก็เป็นหลักการที่ตรงกันนะครับ แต่ว่ายังมีอยู่อีกหลักการหนึ่งซึ่งเป็นเรื่องสำคัญมากนะครับ และก็เป็นผลประโยชน์ของภาคประชาชน ที่ผมอยากจะให้มีการยืนยันไว้ตรงนี้นะครับ เพราะว่าวันนั้นเรามีการหารือ หลักการสำคัญในเรื่องของการส่งเสริมให้ภาคประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดสื่อมวลชนสาธารณะ ก็มีสาระสำคัญอยู่ ๒ เรื่อง คือกองทุนพัฒนาสื่อเพื่อประโยชน์สาธารณะนะครับ และเรื่องของการจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับภาคประชาชนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ -----

ซึ่งสาระสำคัญตรงนี้ครับ ก็เป็นเจตนารมณ์ในการปฏิรูปสื่อจาก ปี ๒๕๔๐ ที่มีปรากฏ อยู่ในพระราชบัญญัติองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ ปี ๒๕๔๓ ขณะนี้องค์กรสื่อและ ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิรูปสื่อที่ได้ต่อสู้กันมาตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ ก็มีความเป็นห่วงเป็นใยนะครับ ว่าถ้ามีการตรากฎหมายนะครับเพื่อรองรับองค์การจัดสรรคลื่นความถี่ขึ้นมาใหม่ นี้ครับ สาระสำคัญ ๒ เรื่อง ที่ผมกล่าวมานี้ครับจะตกหายไปนะครับ ผมก็ขอเรียนกับ ท่านกรรมการว่า ถ้าเป็นไปได้นะครับขอให้ยืนยันสาระสำคัญของกองทุนพัฒนาสื่อ เพื่อประโยชน์สาธารณะและการจัดสรรคลื่นความถี่ให้กับภาคประชาชนไม่น้อยกว่า ร้อยละ ๒๐ ซึ่งเป็นเจตนารมณ์ของการปฏิรูปสื่อมาแต่เดิมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านกรรมการครับ มีการตกลงอะไร อย่างไรไว้หรือเปล่าครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมการครับ เนื่องจากมาตรานี้ตอนมาตรา ๔๗ นั้น มีผู้เสนอคำแปรญัติตีค่อนข้างมากนะครับ แต่ท้ายที่สุดที่คุยกันก็คือการกำหนด เรื่องระยะเวลาการตรากฎหมายกับการกำหนดให้ชัดว่าจะต้องมีหน่วยงานแยกไปคลุม เนื้อหา แต่ส่วนรายละเอียดอื่นนั้นให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยไม่กำหนดอยู่ใน รัฐธรรมนูญ เพราะมันอาจจะเปลี่ยนแปลงไปได้ เช่น การกำหนดสัดส่วนร้อยละ ๒๐ การตราไว้ชัดเจนอยู่ในกฎหมาย ทำให้มันจะพัฒนาหรือเปลี่ยนแปลงค่อนข้างยาก รวมทั้งกองทุนต่าง ๆ ด้วย อาจจะมีการเปลี่ยนรูปแบบต่าง ๆ นานาได้ สิ่งที่เขียนไว้ ก็คือเขียนไว้เพียงแต่ว่าบังคับว่า จะต้องมีการแบ่งเป็นหน่วยงานย่อยคลุมด้านเนื้อหา ที่แตกต่างกันกับการกำหนดรายละเอียดกำกับและคุ้มครอง เราใช้คำว่า คุ้มครอง การดำเนินการ ซึ่งจะหมายถึงกรณีทั้งหมดอยู่ เลยต้องขออนุญาตกราบเรียนว่า สิ่งที่เขียนมาคือสิ่งที่วันนั้นตกลงกันครั้งสุดท้ายว่าเขียนเพียงแค่นี้ ส่วนรายละเอียดนั้น ยังไม่แตะอยู่ในรัฐธรรมนูญครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมการยืนยันส่วนของกรรมการนะครับ

นายอภิชาติ คำดี : ขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ กระผม อภิชาติ คำดี นะครับ เท่าที่ดูจากเนื้อความที่กรรมาธิการได้ยกวางมานี้ครับ แม้ว่าจะมีความชัดเจนเรื่ององค์กรจัดสรรคลื่นความถี่นะครับ แต่ว่าคำว่า รายละเอียดว่าด้วยการกำกับ และคุ้มครองการดำเนินกิจการ นี้ยังไม่มีข้อความอันใดที่ครอบคลุม คุ้มครองไปถึงการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนเลยครับ ซึ่งอันนี้เป็นจุดที่ผมคิดว่าอยากให้ท่านกรรมาธิการได้พิจารณาตรงหลักการตรงนี้ด้วยนะครับ เพราะเวลาเราอภิปรายหรือพิจารณากันในเรื่องของวาระ เรื่องของการดำรงตำแหน่ง เรื่องของหน่วยงานของรัฐ หรือเรื่องของหน่วยงานอิสระ เราจะให้ความสำคัญแล้วก็ใส่ใจในความละเอียดรอบคอบในเรื่องนี้มากครับ แต่รัฐธรรมนูญฉบับนี้เรากำลังบอกว่า เราจะลดการผูกขาดอำนาจรัฐเพิ่มอำนาจประชาชน สาระสำคัญ ๒ เรื่อง ที่ผมเสนอไว้ นั้นเป็นอำนาจของประชาชนในคลื่นความถี่นะครับ ผมก็เลยคิดว่าในแง่หลักการก็ยังคงบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ นะครับ เพื่อไปสอดคล้องกับมาตรา ๔๗ ที่ท่านบอกว่าจะส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : คืออย่างนี้อาจารย์อภิชาติครับ ผมดูคำแปรญัตติแล้วนี่ เรื่องนี้มีของท่านวัชรากคนเดียว นะครับ แล้วส่วนที่กรรมาธิการเสนอมานี้ก็เสนอตามมติของที่ประชุมที่ได้มีมติไปแล้ว นะครับ ถ้าท่านมาเพิ่มใหม่ตรงนี้ ผมไม่อนุญาตนะครับ เพิ่มใหม่ ไม่อนุญาตนะครับ อาจารย์สวิงครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมมีอยู่คนเดียวครับ ท่านประธานครับ เพราะผมจำได้ว่าวันนั้นนะครับ ผมเป็นคนที่สรุปเองว่าเนื้อหาสาระนี้ นะครับ ในการแปรญัตติเรื่องนี้ที่จะต้องเอาไปคุยนี้มีเรื่องอะไรบ้าง ซึ่งผมเข้าใจว่าหลายส่วนนี้นะครับ ได้ยึดของกลุ่มของคุณอุทิศ ชูช่วย นะครับ โดยคุณอภิชาตินี้นะครับ เป็นผู้เสนอ นะครับ ซึ่งผมเข้าใจว่ามีอยู่สามสี่เรื่อง นั่นก็คือว่าเราอมเรื่องเกี่ยวกับองค์กรหนึ่ง ซึ่งผมคิดว่าวันนั้นก็จะมีมติไปแล้วว่ายังคงคำว่า องค์กรหนึ่ง ใว้นี้นะครับ แต่ว่าอีกสองสามเรื่องนี้ ก็คือการที่จะมีองค์กรภายใต้ นะครับ ซึ่งในที่คณะกรรมาธิการนี้นะครับ ได้เสนอไว้ ผมก็เข้าใจว่าตรงว่า ให้มีเรื่องเกี่ยวกับองค์กรภายใต้แยกจากกันนี้นะครับ

ในการกำกับ ประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง แล้วก็โทรทัศน์ แล้วก็กิจการโทรคมนาคม
ซึ่งผมเข้าใจว่าอันนี้ตรง แต่มีอีก ๒ เรื่องนะครับ ซึ่งยังไม่ตรงและไม่ได้เขียนไว้
ก็คือเรื่องเกี่ยวกับกองทุนนะครับ ถ้าสมมุติจะมาดูของกลุ่มของคุณอุทิศนี้ นะครับ
ได้พูดถึงเรื่องกองทุนในการพัฒนาสื่อนี้ นะครับ ทรัพยากรสื่อนี้ไว้ด้วย ซึ่งวันนั้นผมก็สรุป
นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตราเท่าไรครับ

นายสวิง ต้นอุต : มาตรา ๔๗ ครับ เพราะอันนี้อ้างอิงจากมาตรา ๔๗ ครับ
ที่นี้เรื่องกองทุนไม่ได้ถูกเขียนไว้ ซึ่งวันนั้นนี้ได้สรุปว่าเราก็จะไปเอาหลักการนี้ไว้
นะครับ อันต่อมาก็คือเรื่องเกี่ยวกับองค์ประกอบนะครับ ซึ่งองค์ประกอบนี้
ขององค์กรนี้เนี่ยครับ กลุ่มของคุณอุทิศนี้เขียนไว้ชัดเจนนะครับว่า องค์ประกอบนี้
จะต้องมาจากตัวแทนนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ประกอบการ และผู้ประกอบการวิชาชีพ
สื่อชุมชนนะครับ องค์กรผู้บริโภคในสัดส่วนที่เท่ากัน ซึ่งผมเข้าใจว่าวันนั้นได้สรุปว่า
จะถูกไปเขียนในบทเฉพาะกาลนี้เนี่ยครับ อย่างนี้ ซึ่งผมเข้าใจว่าส่วนหนึ่งได้ถูกเขียนแล้ว
แต่ว่าขาดตกไปถ้าจะถูกเขียนไว้ด้วยก็จะเป็นเรื่องดี ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ปัญหาก็คือว่า มีถ้อยคำว่า กองทุนพัฒนา จริงนะครับ ผมดูแล้ว
นะครับ แต่ปัญหาคือว่า ที่ประชุมนี้รับให้กรรมาธิการไปเขียนหรือไม่เนี่ยครับ หรือว่า
มติตกไปแล้ว ต้องดูตรงนี้ครับ ไม่ใช่ตกไปแล้ว แล้วเรามาบอกว่านี่มีอยู่เนี่ย
แล้วขอไปเขียนเพิ่มนี่คงไม่ได้ ปัญหาคือว่าส่วนที่ท่านกำลังพูดตรงนี้ที่ประชุม
เห็นด้วยในการที่ให้นำไปเขียนเพิ่มเติมอะไรหรือเปล่าเนี่ยครับ เดี่ยวผมถามกรรมาธิการ
ก่อนครับ กรรมาธิการครับ หลักการของกรรมาธิการอยู่ตรงไหนครับ อันนี้ครับ เรื่องนี้ครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ อย่างที่กราบเรียนว่า
ในมาตรา ๔๗ นั้น มีท่านผู้แปรญัตติค่อนข้างมาก แล้วก็มีหลากหลายแตกต่างกัน
นะครับ การเขียนในบทเฉพาะกาลคือไม่ใช่เป็นเรื่องเอาของทุก ๆ คนมาเขียนรวม
แต่เขียนตามที่ได้พูดคุยกันในที่ประชุมว่า คือที่ประชุมนั้นเกรงว่าการตั้งองค์กร เขียนว่า
ตั้งองค์กรเดี๋ยวนั้น จะทำให้ครอบคลุม กลายเป็นว่าพอออกกฎหมายจะทำทุกอย่าง
ทุกกิจการอยู่ในองค์กรเดียว ก็ให้ไปเขียนในบทเฉพาะกาลว่า กฎหมายนั้นจะต้องแยก
ให้เห็นระหว่างองค์กรที่เป็นองค์กรรวม กับองค์กรที่กำกับกิจการแต่ละประเภทให้ชัดเจน
ตรงนั้นคือสิ่งที่เห็นร่วมกันครับ แต่ส่วนที่ท่านผู้แปรญัตติในแต่ละเรื่องนั้น บางกลุ่ม

ก็ไม่เห็นด้วย บางกลุ่มก็ยังไม่เห็นด้วย ตรงนั้นก็เลยยังไม่ได้นำมาเขียน เพราะว่าพูดกันในที่ประชุมก็คือเรื่องเนื้อหาเฉพาะตรงนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 อย่างนี้ครับ ผมจะให้ท่านอภิปรายนะครับ แล้วผมจะให้ลงมตินะครับว่า สิ่งที่ท่านเสนอในที่ประชุมเห็นด้วยไหมนะครับ แต่ขอให้ไม่ที่ท่านนะครับ เดี่ยวนะครับ อาจารย์เจิม เดี่ยวนะครับ อาจารย์มีสาระที่จะสรุปให้ต่อที่ประชุมได้นะครับ ผมเข้าใจว่าอย่างนั้น ผมขอฟังท่านก่อนนะครับ ท่านอาจารย์ครับ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 ครับ ผม คมสัน โพธิ์คง สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ และกรรมาธิการครับ ในวันที่พิจารณา
 ในมาตรา ๔๗ นี้ ผมทำหน้าที่ของกรรมาธิการนะครับ ซึ่งในขณะนั้นนี้มีกรรมาธิการ
 อยู่ไม่กี่ท่านนะครับ แล้วก็เรื่องนี้ได้หารือกับท่านประธานกรรมาธิการคือท่านประสงค์
 แล้วก็กรรมาธิการเท่าที่อยู่รับหลักการว่า ในเรื่องของการเขียนเรื่ององค์กรหนึ่งนี้นะครับ
 ท่านประธานครับ จะคงไว้ตามมาตรา ๔๗ ซึ่งได้มีการหารือกับสมาชิกซึ่งได้แปรญัตติไว้
 แล้วก็รับหลักการไว้ในสองสามประการ ประการที่ ๑ ก็คือว่า มีองค์กรภายในซึ่งแยก
 ในเรื่องของการกำกับกิจการ ๒ ประเภทนะครับออกจากกัน โดยมีสัดส่วนเท่ากันนะครับ
 แล้วต่อมาก็คือในเรื่องของกองทุนนะครับ รวมทั้งเรื่องของการพัฒนานี้ ก็ได้มีการตกลงว่า
 จะรับข้อสงวนของผู้แปรญัตติมาเขียนไว้เป็นบทเฉพาะกาล อันนี้กระผมขออนุญาต
 ท่านประธานครับ เพื่อจะได้ทบทวนในวันนั้นครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 เมื่อกี้ผมบอกอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ท่านพิเชียรมีอะไรครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ผมขออนุญาตสั้น ๆ นิดเดียว เห็นด้วย
 กับที่ท่านอาจารย์คมสัน โพธิ์คง ได้พูดถึงนะครับ เพราะว่าผมก็มีใตไ้วันนะครับว่า
 ท่านบอกให้มีการแบ่งองค์กรภายในออกเป็น ๒ ประเภท แล้วก็มีการรับหลักการ
 เรื่องกองทุนพัฒนาสื่อสาธารณะ แล้วก็เรื่องของการมีส่วนร่วมของภาคประชาชนครับ
 ซึ่งตรงนี้ ๒ เรื่องนี้ยังไม่ได้เขียนไว้วันนะครับ

๑๐๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สมร ๔๑/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เชิญครับ

- ๔๒/๑

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมมี ๓ ประเด็น
 สั้น ๆ ประเด็นที่ ๑ กรรมการได้บอกได้ว่ามีความผิดพลาดจากจำนวนปีสองปี
 เหลือ ๑๘๐ วัน ถูกต้องใช่ไหมครับ อันนี้ผมไม่ติดใจ ประเด็นที่ ๒ นี้อยากจะกราบเรียนว่า
 ที่กรรมการได้ไปเพิ่มเติมส่วนที่ขีดเส้นใต้ ผมคิดว่าองค์กรสื่อทั้งหลาย และสถาบัน
 วิชาชีพ และสถาบันการศึกษาคุณน่าจะพอใจ ผมต้องขออนุญาตพูดตรงนี้ให้ชัด ๆ
 เพราะว่าในบรรดาองค์กรวิชาชีพที่เคยมาขึ้นหนังสือกับผม เขามีความเป็นห่วงเรื่อง
 มืองค์กรเดียว แล้วก็ในกรรมการก็ได้กรุณาไปใส่ในบทเฉพาะกาลให้มีกฎหมาย
 โดยอย่างน้อยกฎหมายดังกล่าวต้องมีสาระสำคัญให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้าน
 เป็นหน่วยย่อยภายในองค์กรนั้นแยกต่างหากจากกัน ทำหน้าที่กำกับการประกอบกิจการ
 วิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกำกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม
 และมีรายละเอียดว่าด้วยการกำกับ คุ้มครอง การดำเนินกิจการ ผมคิดว่าอันนี้
 เป็นความก้าวหน้าขึ้น แล้วก็ผมคิดว่ารายละเอียดมากขึ้น ซึ่งผมเชื่อว่า ๒๖ องค์กร
 ที่เคยมาขึ้นหนังสือน่าจะพอใจ อันนี้ก็กราบเรียนท่านประธานว่า พวกผมก็พอใจ
 ที่กรรมการได้เติมตรงนี้ขึ้นมาครับ คราวนี้ต่อไปนี่จะมีข้อความต่อไป แต่ทั้งนี้
 ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงกิจการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาซึ่งมีผลสมบูรณ์อยู่
 ในขณะที่ยกกฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จนกว่าการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญานั้น
 จะสิ้นผล ผมคิดว่าเป็นธรรมที่คนที่ได้รับอนุญาตสัมปทานหรือสัญญานั้นได้รับ
 มาก่อนหน้านี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปแล้ว และเราจะไปให้เขาจัดสรรกันใหม่โดยล้ม
 ของเก่านี้ก็ไม่เป็นธรรม ผมก็เห็นด้วย แต่มีปัญหาอยู่หนึ่งครับท่านประธาน
 เมื่อคราวที่แล้วที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ บัญญัติขึ้นในทำนองนี้ แต่ระหว่างที่รอ
 กฎหมายลูก ก็คือพระราชบัญญัติประกอบกิจการโทรคมนาคม หรือพระราชบัญญัติ
 จัดสรรคลื่นความถี่นี้ ก็มีเหล่าบรรดาสื่อรีบไปทำสัญญา ไปทำอนุญาต ไปทำ
 สัมปทานเสีย ไปต่ออายุสัมปทานเสีย ไปรีบไปกระทำก่อนที่กฎหมายจะออก
 ท่านนี้บอกใหม่ครับ คือพอประกาศรัฐธรรมนูญฉบับ เขาก็ยังใช้ มีเวลาที่ทำไปเรื่อย ๆ
 จนกว่าจะมีกฎหมายกำกับมาออกทีหลัง อย่าให้ผมยกเลยนะครับว่าใครเป็นคนทำกับ
 ช่อง ๗ สี ใครเป็นคนทำกับใคร ผมอยู่ในวงการนี้ผมติดตาม เอาละ ผมไม่อยากจะรื้อฟื้น

ว่าตอนนั้นใครทำอะไรกับใคร แต่ท่านประธานครับ ตรงนี้เราจะเปิดช่องกันต่อไปอีก หรือเปล่า จึงขออนุญาตตรงนี้นะครับ ท่านจะแปร ผมเลยขอแปรญาติไว้ว่า ท่านคุณะครับ อ่านได้ความว่า กฎหมายที่จะตราขึ้นต้องไม่กระทบกระเทือนถึงการอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาที่ได้กระทำขึ้นก่อนรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ประกาศใช้ ท่านเข้าใจที่ผมพูดใช่ไหมครับ หรือ ๒๕๔๐ ประกาศใช้ ก็หมายความว่า บรรดากิจการต่าง ๆ ปี ๒๕๔๐ นี้เหมือนกัน ๒๕๔๐ นี้ต้องการให้จัดสรรคลื่นความถี่ใหม่ แล้วรับรองสัญญาสัมปทานเก่านี้ ใครมีมาอย่างไรถึงปี ๒๕๔๐ ก็อนุญาตให้คงต่อไปได้ จนกระทั่งหมดสัญญา เข้าใจใช่ไหมครับ เสร็จแล้วพอปี ๒๕๔๐ นี้มันมีคนเด็ดลอดอาศัยว่ากฎหมายถูกยังไม่ออก ไปออกปี ๒๕๔๓ นะครับ ระหว่าง ๒๕๔๐ ถึง ๒๕๔๓ ก็มีการลูกเล่น ต่อสัญญา เพิ่มเวลาอายุให้มันยาวขึ้น บางแห่งยังเหลือตั้งหลายปี ทำสัญญาใหม่ให้มันยาวจาก ๕ ปี เป็น ๒๕ ปี อ้าวผมบอกข้อเท็จจริงเลย เสร็จแล้วมันเลยก็ยึดไปอีก ถูกไหมครับ เทียบนี้ท่านต้องแก้ปัญหานี้แล้วนะครับ ผมเลยบอกว่า ถ้าอย่างนั้นท่านจะแก้ปัญหานี้ท่านลงเสียเลยดีใหม่ว่า เราคุ้มครองสัญญาเก่า นะครับ สัญญาเก่าที่กระทำก่อนปี ๒๕๔๐ ประกาศใช้ เพราะเราจะต้องเจตนารมณ์มันพันกัน ระหว่าง ๒๕๔๐ กับ ๒๕๕๐ เป็นเรื่องเดียวกันที่ไม่อยากให้เห็นในระหว่างที่ประกาศใช้ไปแล้ว ยังมีการลักลอบจัดสรร ต่อสัญญา ต่อสัมปทานกันโดยไม่ถูกต้อง ท่านประธาน ถ้าอย่างนี้ หรือท่านจะเริ่มตั้งแต่ ๒๕๕๐ ท่านให้เหตุผลนะครับ ให้เหตุผลมา เดี่ยวเราพิจารณากัน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์ถามมา ๒ ทีแล้ว เมื่อที่ผมบอกแล้ว บอกว่าอย่าแปรญัตติกลางสภานะครับ
 เดี่ยวประธานโทษ ผมนึกว่าอาจารย์จะตอบเรื่องกองทุนเขานะครับ เมื่อที่ผมห้ามกองทุน
 แล้วอาจารย์ขึ้นตรงนี้ เขาเป็นว่าสิ่งที่อาจารย์เสนอให้กรรมาธิการพิจารณาแล้วกันนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมไม่ได้แปรญัตติ
 กลางสภานะครับ ผมมีญัตติที่แปรไว้แล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 เรื่องนี้หรือครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เรื่องนี้เลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 แล้วอยู่มาตรานี้หรือครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อยู่ในมาตรา ๔๐ อย่างไรครับ
 ที่มาพันกันตรงนี้ไงครับ มาตรา ๒๙๕ ท่านดูสิครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 มันพันกันหมดเลยครับ เขาอย่างนี้ครับ เดี่ยวอาจารย์นั่งลงก่อนนะครับ ผมนึกว่าอาจารย์
 จะตอบให้กระจ่างเรื่องกองทุนให้เขานะครับ ก็เลยเป็นอีกเรื่อง ๒ เรื่องขึ้นมาอีกนะครับ
 เดี่ยวกรรมาธิการค่อย ๆ ดูนะครับ อาจารย์อิติพันธุ์ครับ ผมนึกว่าจะสั้น ๆ นะ มาตรานี้

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย (กรรมาธิการ) : ขอบคุณมาก
 นะครับ ท่านประธาน ผม อิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย ครับ กรรมาธิการ แล้วก็ สสร. ครับ
 ผมมีประเด็นเรื่องบทเฉพาะกาลในส่วนที่พูดถึงเรื่องการตั้งกรรมการย่อยนะครับ
 ตั้งหน่วยย่อยภายในองค์กรใหญ่นั้นให้มาดูงานแต่ละอย่าง ผมเข้าใจว่าคุณส่วนที่
 เกี่ยวข้องโทรคมนาคมก็ดูในโทรคมนาคม แต่ส่วนที่เป็นวิทยุกระจายเสียงก็ดู
 เรื่องวิทยุกระจายเสียง แต่เข้าใจว่าระดับเทคโนโลยี (Technology) ในปัจจุบันนี้มีการ
 ข้ามสื่อกัน ผมเข้าใจว่าการเขียนลักษณะอย่างนี้ ไม่ได้หมายความว่าเป็นการตัดอำนาจ
 หน่วยกำกับใหญ่ ในการที่กำกับข้ามสื่อกันใช่ไหมครับ ซึ่งหมายความว่าในกรณีถ้ามีการ
 เผยแพร่ภาพและเสียงผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic) คือทางด้านเว็บไซต์

(Web site) ต่าง ๆ เหล่านั้น คนที่จะกำกับดูแลนั้นก็จะเป็นองค์กรใหญ่ คือเป็นองค์กร กสทช. ลักษณะนั้นนะครับ อันนี้ตรงส่วนนี้ผมเข้าใจว่าน่าจะเป็นวัตถุประสงค์ของการทำตั้งองค์กรนี้ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านกรรมการครับ สรุปว่าเอาอย่างไรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมการครับ กราบเรียนหรืออย่างนี้ได้ไหมครับว่า คณะกรรมการได้พูดคุยและดูแล้วนั้น สำหรับคำแปรญัตติของท่านอุทิศ ชูช่วย ในข้อความสุดท้ายใน ๒ บรรทัดสุดท้ายนะครับที่ว่า การจัดให้มีกองทุนพัฒนาทรัพยากร สือสารของชาติ และส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชน สาธารณะนั้น คณะกรรมการรับจะไปเติม ๒ เรื่องนี้เข้าไป เพื่อจะให้สมบูรณ์ขึ้นนะครับ ตามความประสงค์ของท่านกรรมการ ส่วนกรณีของอายุสัญญาต้องกราบเรียน ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ว่า ถ้าเราเขียนรัฐธรรมนูญนี้ย้อนกลับไปถึงปี ๒๕๔๐ อาจจะมี กระทบค่อนข้างมากสำหรับสัญญาที่ทำอยู่ในช่วงนั้น ถ้าจะปรับอย่างที่ได้ทำขึ้นก่อน รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ก็ชัดเจน เมื่อรัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ก็จบกัน จะเพียงพอไหมครับท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ คือพยายามอย่าไปกระทบชาวบ้านเยอะนะครับ ตอนนี้ก็กระทบ เยอะแล้ว บาทรบเปิดถูกคว่ำหน้าสภาแล้วนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือที่ผมเสนอนี้เป็นแต่เพียงแค ให้มันถูกต้อง เพราะว่าตั้งแต่ปี ๒๕๔๐ มาเราก็พูดกันอย่างนี้ แล้วก็ยังมีมติคณะรัฐมนตรี สมัยท่านนายกชวน หลีกภัย บอกว่า หน่วยงานของรัฐที่เป็นเจ้าของคลื่นก็ห้ามไม่ให้ไป ขยับอะไรเกิน ๑ ปี แต่ก็มีคนแอบทำได้หลังจากนั้น ผมไม่ต้องบอกหรอกว่าชื่อใคร ไปแอบทำหลังจากนั้น แล้วหลังจากนั้นพวกเราอยู่ในวงการนี้ก็ดูแล้วบอก เอ๊ะ กฎหมายรัฐธรรมนูญมันไม่ศักดิ์สิทธิ์เลย ๒๕๔๐ ก็เขียน แล้วก็พอเขาหาจังหวะว่า ยังไม่ออกกฎหมายลูก ก็รีบเอาไปทำเสียก่อน เสร็จแล้วพอกฎหมายลูกออกมาก็ไป

รองรับอีก บอกว่าอะไรที่ทำก่อนกฎหมายฉบับนี้ให้ถือว่าถูกต้อง อ้าว ไปเลย
ผมก็เลยคิดว่าถ้าอย่างนั้นเราเขียนรัฐธรรมนูญให้มันพันกับเจตนารมณ์ ๒๕๔๐
เสียเลยดีไหม แต่เมื่อท่านบอกว่าอย่าเลย ขณะนั้น ผมก็ไม่ว่าอะไร เอาว่ารัฐธรรมนูญ
ฉบับนี้ ท่านไปแก้มานะครับ ท่านช่วยกรุณาไปเขียนมานะครับ ผมก็ไม่ตั้งใจ หวังว่า
คุณสวิงจะไม่ตั้งใจด้วยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กลุ่มท่านอาจารย์สวิงครับ ตกลงเมื่อก็กรรมมาธิการเสนอนี้ ท่านพอใจนะครับ
เชิญครับ

นายสวิง ต้นอุต : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวิง ต้นอุต ครับ
เท่าที่ฟังดูก็พอใจครับ แต่วานิดเดียว คือเรื่องการมีส่วนร่วมสุดท้ายของภาค
ประชาชนในสื่อสาธารณะอันนี้ วรรคนี้ท่านเติมลงไปด้วยใช่ไหมครับ ขอบพระคุณครับ

๑๑๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๔๔/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมวิธีการยื่นยันนะครับ ของอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ผ่านนะครับ ของท่านอื่นก็มี
อาจารย์วัชรชาติดีพันใหม่ครับ

นายวัชร หงส์ประภัสร์ : ผมมอบให้อาจารย์ศักดิ์ชัยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์ศักดิ์ชัยดีใจใหม่ครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ
ผม ศักดิ์ชัย สสร. ครับ ในมาตรา ๒๙๕ (๔) นะครับ ทางกลุ่มกระผมได้ขอให้แปรญัตติ
ให้มีการตัดออกทั้ง (๔) เลยครับ ก็คือ มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๘๖ วรรคสาม
มาใช้บังคับกับการจัดทำสนธิสัญญาที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อนวันประกาศ
ใช้รัฐธรรมนูญนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวล่ะ ท่านศักดิ์ชัยครับ ตอนนี้มันยังอยู่ (๑/๑) นะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ขอภัยครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
(๑) ครับ (๑) นะครับ (๑) มีท่านใดดีใจใหม่ครับ (๑) นะครับ อาจารย์นิติพันธุ์ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย (กรรมธิการ) : คือเมื่อสักครู่นี้ผม
อภิปรายในเรื่องของการที่องค์กรใหญ่เป็นการกำกับในกรณีที่มีการข้ามสื่อกันนั้น คิดว่า
น่าจะบันทึกลงไปเป็นเหตุผลในการ หรือเจตนารมณ์ในการร่างรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย (กรรมธิการ) : เพราะไม่อย่างนั้น
เดี๋ยวมันจะมีปัญหาต่อไปว่า การถ่ายทอดภาพหรือเสียงนี้ลงไปผ่านเว็บไซต์ หรือ
แม้กระทั่งผ่านโทรศัพท์มือถือในปัจจุบันนี้ ใครจะเป็นคนกำกับดูแลนะครับ ผมเข้าใจว่า
น่าจะเป็นองค์กรใหญ่นั้นเป็นคนดูแลครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ บรรจุในเจตนารมณ์ได้ใหม่ครับ กรรมาธิการครับ ตามกรรมาธิการ กรรมาธิการ
 เขาบอกว่า ได้ เพราะว่าไม่ใช่ของกรรมาธิการนะครับ เจตนารมณ์คณะกรรมาธิการ
 เจตนารมณ์ก็เอาบันทึกการประชุมไปบันทึกด้วยนะครับ ผมบันทึกให้แล้วกันนะครับ
 มาตรา ๒๙๕ (๑) ผ่านนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานขออนุญาตหารือ
 กรรมาธิการนัดหนึ่งเถอะ เมื่อกี้ผมรับท่านเร็วไปนิดหนึ่ง ขอถามนะครับ ข้อกฎหมาย
 พอท่านไปบอกว่า ขอให้ระบุอยู่ว่าสัญญาหรืออนุญาต หรือสัญญา หรือสัมปทาน
 ที่ได้กระทำก่อนนะครับ และดูแล้วก่อนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ที่เรากำลังพิจารณา
 ประกาศใช้ เท่ากับว่าเราไปยอมรับสิ่งที่มันผิดหรือเปล่า เพราะว่าหลัง ๒๕๔๓
 หลัง ๒๕๔๓ นะครับ รัฐธรรมนูญฉบับที่แล้วประกาศ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติ
 องค์กการจัดสรรคลื่นความถี่มาออก ๒๕๔๓ นะครับ หลัง ๒๕๔๓ ก็ยังมีคนแอบทำกันอีก
 พอเราไปบอกว่าสิ่งที่ทำนี้จะคุ้มครองนะครับ แล้วก็บอกว่า ไม่กระทบกระเทือนถึง
 การอนุญาตสัมปทาน หรือสัญญาทั้งหลายที่มีผลสมบูรณ์อยู่ในขณะที่กฎหมาย
 ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ จนกว่าการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญานั้นจะสิ้นผล แล้วพอเรา
 ไปเติมบอกว่า ก่อน เมื่อกี้ที่ท่านใช้คำว่าอะไรนะครับ ท่านบอกว่า ในหลักการว่า
 ขอบปี ๒๕๕๐ ก็แล้วกัน รัฐธรรมนูญใหม่นี้ครับ ก็เลยกลายเป็นว่า อะไรที่ทำ
 ก่อนปี ๒๕๕๐ เราถือว่าถูกต้องไปเลยหรือเปล่า อันนี้จะมีปัญหาข้อกฎหมายใหม่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านอัครพรครับ

นายอัครพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : สิ่งที่คิดจะเอาไปเขียนนะครับ
 จะเขียนลักษณะที่ว่า ไม่กระทบกระเทือนถึงการอนุญาตสัมปทานหรือสัญญาโดยชอบ
 ด้วยกฎหมายที่ได้กระทำก่อนรัฐธรรมนูญนี้ คือจะมี คำว่า โดยชอบด้วยกฎหมาย กำกับ
 คือจะดูแลเฉพาะ รับรองเฉพาะสัญญาที่สร้างขึ้นโดยชอบ เพราะว่าสิ่งที่ผ่านมามันอาจจะ
 ทั้งโดยชอบ ทั้งไม่โดยชอบ แต่เผอิญยังไม่มีกรรมาธิการชี้กันนะครับ อันนี้ก็เพื่อเนื่องจาก
 ระยะเวลามันช่วงค่อนข้างยาวเกือบสิบปี การที่จะย้อนกลับไปทันทีแล้วกับออกไม่รับรอง

๑๑๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๔๔/๓

ทั้งสิ้นนั้นนะ ก็ไม่ทราบว่ามีบางเรื่องมันอาจจะถูกก็ได้ บางเรื่องก็ผิด เพราะฉะนั้นก็เลย
เป็นไปตามข้อเท็จจริง แต่ว่าก็กำกับด้วยถ้อยคำที่ว่า โดยชอบด้วยกฎหมาย อะไรที่ทำผิด
ขึ้นมา แล้วก็มีการชี้ในภายหลัง อันนั้นก็จะได้คุ้มครองครับ ก็กะว่าอย่างนั้นนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
พอได้ใหม่ครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ มีถ้อยคำอีก
คำหนึ่งที่ท่านใช้อธิบายในบรรทัดท้าย ๆ นะครับ ต้องไม่กระทบกระเทือนถึงการอนุญาต
สัมปทานหรือสัญญาซึ่งมีผลสมบูรณ์อยู่ในขณะที่กฎหมายดังกล่าวมีผลใช้บังคับ
กฎหมายดังกล่าวนี้คือกฎหมายที่กำลังร่างขึ้นมาใหม่ ถูกต้องใช่ไหมครับ กฎหมาย
ดังกล่าวในที่นี้คือกฎหมายไหนครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ
คือข้อความคงจะต้องเปลี่ยนใหม่หมดครับ ที่ว่า มีผลสมบูรณ์อยู่ในขณะที่กฎหมาย
ดังกล่าวมีผลใช้บังคับ นั้น คงจะต้องเปลี่ยน แล้วก็เปลี่ยนถ้อยคำไปในลักษณะที่ว่า
สัญญาที่โดยชอบด้วยกฎหมายที่ได้กระทำขึ้นก่อนรัฐธรรมนูญนี้ ไม่เอาเงื่อนไขของ
กฎหมายแล้วนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ได้ไหมครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ยืนยันด้วยครับ ท่านพูดยืนยัน

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ได้ครับ แต่ขออดอภัยคำนิพนธ์
ได้ไหมครับ เพราะมันมีหลายเรื่องที่เราแย้ง ค้าง ค้างไว้แล้วก็กลับไปเขียน ขอกลับมาดู
กันใหม่อีกทีนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวค่อย ๆ เขียนแล้วกันนะครับ แล้วกลับมาดูนะครับ อย่างนั้นผ่านมาตรา ๒๙๕
(๑) มี (๑/๑) ครับ แล้วอีกนิดเดียวจะหมดแล้ว (๑/๑) เชิญท่านเลขาครับ (๑/๑)
กรรมวิธีการเพิ่มใหม่ เชิญอาจารย์อัชพรครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ
กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมวิธีการครับ (๑/๑) นั้นเป็นเรื่องที่ท่านสมาชิกสภาได้มีมติ
รับไปแล้วนะครับว่า การที่เราไปเพิ่ม มีการแปรญัตติเพิ่มเติมเงื่อนไขในการดำรงตำแหน่ง
ของสมาชิกวุฒิสภาในการที่จะเข้าไปสู่ตำแหน่งการเมืองอื่นเป็นระยะเวลา ๕ ปีนั้น
ในการแปรญัตติคราวนั้นก็ยังมีมติด้วยว่าให้มาเขียนบทเฉพาะกาลรองรับสำหรับบุคคล
ซึ่งก่อนหน้านั้น เพราะว่าไม่เป็นธรรมกับเขาที่ไปกำหนดเงื่อนไขบังคับเขาโดยที่เขา
ไม่ทราบมาก่อน ใน (๑/๑) ก็เลยเขียนเพื่อให้เป็นไปตามมติครับ แต่บังเอิญเมื่อวานนั้น
ทางที่ประชุมได้มีมติเกี่ยวกับการดำรงตำแหน่งของสมาชิกวุฒิสภาว่า ให้กลับไปใช้
ในมาตรา ๒๘๗ เดิมที่เคยขีดฆ่าออก ซึ่งมีข้อความว่า ในวาระเริ่มแรกห้ามมิให้ผู้เคยเป็น
สมาชิกวุฒิสภาซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นครั้งแรกตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ดำรงตำแหน่ง
เป็นสมาชิกวุฒิสภา และก็มีให้นำมาตรา ๑๑๐ (๘) ๑๑๑ (๒) มาใช้บังคับกับผู้เคยเป็น
สมาชิกวุฒิสภาตอนเลือกตั้งครั้งหลังสุด ซึ่งหมายความว่าครั้งหลังสุดนั้นจะได้รับสิทธิ
ส่วนก่อนหน้านั้นจะไม่ได้รับสิทธิ เมื่อเป็นเช่นนี้ข้อความใน (๑/๑) ก็เลยต้องแก้ไขเพื่อ
ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ที่ประชุมได้มีมติไปเมื่อวานนะครับว่า การคุ้มครองนั้นก็คงเหลือ
คุ้มครองแต่การเป็นวุฒิสมาชิกที่เข้าดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นนอกเหนือจากสมาชิก
วุฒิสภา ข้อความที่ขออนุญาตแก้ไขใหม่ก็จะเป็นอย่างนี้นะครับว่า (๑/๑) ภายใต้บังคับ

มาตรา ๒๘๗ วรรคสี่ มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๙๖ (๑๐) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับการเคยเป็นสมาชิกวุฒิสภา มาตรา ๑๑๐ (๘) และมาตรา ๑๑๑ วรรคสอง มาใช้บังคับกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการดำรงตำแหน่งทางการเมืองอื่นเป็นครั้งแรก ตามรัฐธรรมนูญนี้ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีสมาชิกไม่เห็นด้วยมีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถือว่าเห็นด้วยกับที่กรรมาธิการเพิ่มเติมและแก้ไขนี้ นะครับ ถือว่าเป็นมติที่ประชุมผ่าน นะครับ (๔) นะครับ เมื่อกี้ที่ค้างอยู่นะครับ มีส่วนของอาจารย์วัชรวิทย์ให้ท่านศักดิ์ชัย นะครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ ยังติดใจไหมครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ศักดิ์ชัย สสร. นะครับ ขออนุญาตกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า ในมาตรา ๒๙๕ (๔) นะครับ จะมีผลผูกพันกับมาตรา ๑๘๖ ที่เราได้พิจารณากันเมื่อวานนี้ สาเหตุเป็นอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ ในการเจรจาตกลงในกรอบของการทำหนังสือสัญญาการค้าการลงทุน นะครับ มีการเจรจาในกรอบตั้งแต่รัฐบาลที่แล้วนี้จำนวน ๘ ประเทศ กับอีก ๒ กลุ่ม แต่ที่ลงนามกันไปจริง ๆ นี่นะครับ มีอยู่ประมาณสัก ๒ ประเทศหลัก ๆ ที่ลงกันไปก็คือ ออสเตรเลีย กับนิวซีแลนด์ ส่วนในประเทศอื่น ๆ อย่างประเทศจีน ก็เฉพาะในเรื่องของสินค้าเกษตร นะครับ อินเดียนี่ ๘๒ รายการ แต่อีกหลายประเทศ อีกประมาณ ๖ ประเทศ กับอีก ๒ กลุ่มนั้นยังไม่มีกลงนาม ในมาตรานี้ก็คือว่า อะไรที่ได้มีการเจรจาคืบหน้ากันไปแล้วตรงนั้นให้ถือว่ามีให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ นี้มาใช้ ดังนั้นการที่ตกลงกันอยู่ในระบบทวิภาคีในเรื่องของเอฟทีเอ (FTA – Free Trade Agreement) นี่นะครับ ก็จะมีการเจรจกันไปล่วงหน้า แล้วก็การเจรจาเพิ่มเติมก็จะไม่มากกว่านี้ หรือมากกว่านี้ก็จะอีกไม่กี่ประเทศกับกลุ่มประเทศ หรือไทยกับอียู (EU – European Union) เป็นต้นนะครับ

เพราะฉะนั้นในส่วนนี้เองก็มองว่า ถ้าเราเอามาตรา ๒๙๕ (๔) มาใช้บังคับก็จะทำให้ การเจรจาที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการนั้นจะไม่ผ่านความเห็นชอบจากรัฐสภาครบ จึงได้เรียนหรือท่านประธานว่า เราขอให้ตัดมาตรา ๒๙๕ (๔) ออกทั้งหมดเลยนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการครับสมาชิกขอตัด (๔) ครับ ท่านขัดข้องไหมครับ หรือมีเหตุผลอะไร
ไหมครับ ท่านใดตอบได้ไหมครับ ท่านสุพจน์หรือท่านใดครับ พอเข้าใจไหมครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ความจริงหลักการที่กรรมาธิการเขียนไว้ ก็คือว่า
สนธิสัญญาหรือหนังสือสัญญาใดที่ทำไปถึงขั้นตอนไหนแล้วนี่นะครับ แล้วก็มาตรา ๘๖
ระบุไว้ว่าให้ทำต่อไปเฉพาะที่เหลืออยู่ สมมุติว่าในมาตรา ๑๘๖ มีกระบวนการสามสี่
ขั้นตอนนะครับ ถ้าหนังสือสัญญาใดทำไปถึงขั้นตอนที่ ๒ แล้วก็ไม่ต้องทำตามขั้นตอนที่ ๓
ขั้นตอนที่ ๔ หลักคืออย่างนี้นะครับที่เขียนตามมาตรา ๒๙๕ (๔) แต่ถ้าตัดทิ้งทั้งหมดอย่าง
ที่ท่านศักดิ์ชัยได้ขอนี้ หมายความว่าหนังสือสัญญาทั้งหมดต้องย้อนกลับไปทำหนึ่ง สอง
ด้วยนะครับ คำถามคือเราจะทำแบบนั้นหรือไม่นะครับ กรรมาธิการเห็นแต่เพียงว่า
ถ้ามีกระบวนการทั้งหมด หนึ่ง สอง สาม สี่ ทำไปหนึ่ง สองแล้วก็ทำเฉพาะสาม สี่ ที่เหลือ
เท่านั้นตามร่างกรรมาธิการนะครับ แต่ไม่ต้องย้อนกลับไปทำหนึ่ง สองอีกนะครับ
ผมคิดว่าน่าจะถูกต้องแล้วนะครับ ไม่น่าตัด (๔) นี่ทั้งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านศักดิ์ชัยครับ พอได้ไหมครับ

นายศักดิ์ชัย อุ้นจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผมเห็นด้วยกับ
กรรมาธิการยกร่างนะครับว่า ในขั้นตอนที่ ๑ ๒ ที่ได้ดำเนินการไปแล้วนั้นก็คงจะต้อง
ดำเนินการไปนะครับไม่สามารถที่จะย้อนกลับมา อย่างเช่น เรื่องจะต้องชี้แจงรัฐสภาก่อน
ตรงนั้นคงเป็นไปไม่ได้นะครับ แต่ในขั้นตอนที่ ๓ ที่ ๔ นะครับ เนื้อสาระใน ๒๙๕ (๔) นี้
ไม่ได้สื่ออย่างนั้นนะครับ ๒๙๕ (๔) ก็คือสื่อว่าในสิ่งที่กระบวนการที่ทำไปทั้งหมดนั้น

ให้เป็นข้อยกเว้น มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ มาใช้บังคับ ก็ขออนุญาตกราบเรียน
หาหรือท่านกรรมาธิการยกเว้นครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวฟังสมาชิกสักนิดดีไหมครับ ท่านสมเกียรติครับ จริง ๆ ผมอนุญาตเพราะว่า
เห็นมันท้าย ๆ แล้วนะครับ เพราะว่าส่วนนี้เป็นญาติของกลุ่มท่านวัชรา

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ประเด็นเดียวกันครับ ประเด็นเดียวกัน
เพราะว่าเราแปรมาด้วยกัน ก็คือ (๔) นี่นะครับในเมื่อขณะนี้ข้อความมันเปลี่ยน
วรรคมันเปลี่ยน แล้วก็อย่างที่กรรมาธิการยกเว้นก็ได้เปลี่ยนวิธีการในการดำเนินการแล้ว
เราเติมข้อความลงไปได้ไหมครับ ให้มันชัดเจนว่าให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ ตามวรรค
ที่เราพูดถึงนี่นะครับมาใช้บังคับกับการทำสนธิสัญญาที่อยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อน
แล้วประกาศการใช้รัฐธรรมนูญนี้ ก็แสดงว่าเอาเข้ามาใช้ แต่อันไหนที่ทำแล้วนี่นะครับ
ทำแล้วให้ทำต่อไป ไม่ต้องไปย้อนเริ่มต้นนับหนึ่งกันใหม่ หมายถึงว่ามาต่อในกระบวนการ
นั้น แต่เข้ามาสู่ในกระบวนการที่ได้ตราไว้ใน ๑๘๖ วรรคที่เราพูดถึงนี่ เฉพาะกับ
กระบวนการจัดทำสนธิสัญญานับจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ อันนี้ชัดเจนนะครับ
เอามาเติมได้ไหมครับ ข้อความเหล่านี้เอามาเติมแทน (๔) เดิมที่มีอยู่ครับ
ขอบพระคุณมาก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมไม่แน่ใจว่าเห็นตรงกันหรือเปล่าครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ความจริงเนื้อหาสาระของ (๔) ตรงกันนะครับ
แต่ถ้าเข้าใจว่าท่านสมาชิกสภาว่างตั้งใจคำว่า มิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ วรรคสาม
มาใช้บังคับ พอเริ่มต้นขึ้นอย่างนี้ก็คล้ายคลึงกับว่าไม่ให้เอามาใช้บังคับเลย แต่จริง ๆ
มันมีตอนท้ายนะครับ แต่ให้นำบทบัญญัติดังกล่าวมาใช้บังคับกับการจัดทำหรือการ
ดำเนินการต่อไป ภายหลังจากวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ ความจริงเนื้อหาสาระไม่ต่างกัน
ครับ แต่ว่าท่านสมเกียรติกับท่านศักดิ์ชัยขอให้กลับคำขึ้นมาเพื่อให้เกิดความชัดเจนขึ้น

๑๒๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วฒนี้ ๔๖/๓

กรรมาธิการรับไปดูได้ใหม่ครับ แล้วก็เอาหลักการนี้ของท่านสมเกียรติินะครับ ไปเขียนนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ได้นะครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ อาจารย์ปริญญาครับ

นายปริญญา ศิริสารการ : ท่านกรรมาธิการครับจะเสียเวลาใหม่ครับ ถ้าท่านกลับไปเขียนเสร็จแล้วมาลองให้ที่ประชุมรับทราบอีกทีหนึ่ง เพราะอาจจะไม่ค่อย เข้าใจ เพราะที่ท่านเขียนมานี้บางที่เรายังแสดงความไม่เข้าใจเลยจากภาษาไทยด้วยกัน นะครับ ก็เลยคิดว่าหรือว่าอาจจะไปขอคุยกับท่านข้างหลังแล้วกัน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เข้าใจว่าตรงกันนะครับ เพียงแต่จะเขียนอย่างไรเท่านั้นเองนะครับ หลักการคงไม่ได้ ต่างกันนะครับ อย่างนั้นใช้เวลาสักเล็กน้อยนะครับ เดี่ยวลองเขียนดูนะครับ เพราะว่า ในระหว่างนี้ฝากกรรมาธิการด้วยครับ เดี่ยวเราพิจารณาส่วนที่เกี่ยวพันกับญัตติเดิม อยู่นะครับว่าจะเอาอย่างไรนะครับ ท่านศักดิ์ชัยครับก็ให้ไปเขียนก่อนนะครับ

๑๒๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๔๗/๑

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ครับ ก็ให้ไปเขียนแล้วขอกลับเข้ามาใหม่ อีกกรอบหนึ่งนะครับ เพื่อดูรายละเอียดคดีหนึ่งได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวให้ท่านดูครับ เดี่ยวให้ท่านดูนะครับ อย่างนั้นก็อาจจะเรียกว่า แขนงก็ได้ครับ แขนงส่วนที่ท่านเสนอไว้ครับ ครับตอนนี้ได้พิจารณา เอกสารนี้เยอะมากเลยครับ ในส่วนที่พิจารณาบทเฉพาะกาลนี้คงขอพักไว้อีก ๒ มาตราสุดท้ายนี้ครับ แล้วขอปรึกษาหารือญาติที่ค้างอยู่นะครับ ตอนนี้ต้องเรียนนะครับ ขออนุญาตท่านสมาชิก ชุดข้อใหม่ครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ศักดิ์ชัย สสร. นะครับ ในมาตรา ๒๙๕ (๑/๑) นี้ หน้า ๒๒ ครับ ท่านครับ เขียนว่า มิให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๙๖ (๑๐) เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เมื่อกี้เขาแก้ไขให้แล้วครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : อ้อ แก้ไปแล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ แก้แล้วครับ แล้วอ่านไปแล้วครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : อ้อ อ่านไปแล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วก็ถามไปแล้วครับ ผ่านไปเรียบร้อยแล้วครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่่นจิตติกุล : ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ แก้ไขให้สอดคล้องกับมติเมื่อวานครับ ไม่ขัดกันครับ ขอเข้าญาติที่ค้างอยู่นะครับ มีทั้งหมด ๘ เรื่องนะครับ แล้วก็มีการสรุปในเบื้องต้น ไปนะครับ ๓ เรื่อง คงเหลืออีก ๕ เรื่อง แต่ ๕ เรื่องดังกล่าวนี้ครับ ในระหว่างนั้นมีสมาชิกไม่เห็นด้วยนะครับกับการที่จะพิจารณานำญาติดังกล่าวนี้มาทบทวนนะครับ เพราะเห็นว่าเป็นมติที่ได้ผ่านไปแล้วครับ แต่อย่างไรก็ตามนี้ครับซึ่งในการประชุม

ช่วงแรกดังกล่าว กรรมการก็ได้แสดงเจตนาขอรับทั้ง ๘ ร่างนี้ เพื่อให้สภาได้พิจารณานะครับ ดังนั้นผมขอหารือท่านสมาชิกคนหนึ่งนะครับ ผมหารือกับกรรมการแล้วครับว่า ใน ๘ ยุติติดังกล่าวนี้กรรมการนี้ได้นำไปพิจารณาทั้งหมดนะครับ แต่เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาข้อขัดข้องในส่วนประเด็นทางกฎหมายที่จะอ้างได้นะครับว่า มติได้ผ่านไปแล้วนี่นะครับ แล้วเสนอญัตติใหม่ไม่ได้นี้ ผมหารือท่านสมาชิกอย่างนี้ได้ใหม่ครับว่า ยุติติทั้งหมดกรรมการนำไปพิจารณาแล้ว ส่วนญัตติที่ยื่นแล้วนั้นนี้ ขอให้ท่านที่ยื่นไว้นี้ถอนออกทั้งหมดนะครับ ถอนญัตติทั้งหมดเลย แต่สภานั้นยังไม่ตกไปนะครับ กรรมการยกร่างก็นำสภานั้นทั้งหมดไปเป็นร่างของกรรมการนะครับ ผมขอหารือท่านสมาชิกนะครับ ท่านที่ยื่นญัตติไว้ด้วยนะครับ มีท่านใดที่ยื่นไว้ ท่านสมเกียรติครับ เชิญครับ ท่านต้องแสดงเจตนาด้วยนะครับ เดี่ยวท่านบอกว่าท่านไม่อยู่ ท่านไม่ทราบด้วย ผมพูดคนเดียวครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ผมยื่นมาตรา ๘๓ (๑๑) ไว้ครับ แล้วให้เพิ่ม (๑๑) นะครับ เพิ่มวรรคใน (๑๑) เป็นวรรคสองขอถอนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ยุติติของท่านสมเกียรติ ถอนไว้ก่อนนะครับ อาจารย์วิฑูรย์ครับ เชิญครับ

นายวิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ : ท่านประธานครับ ผม วิฑูรย์ บัญญัติทรัพย์ สสร. ครับ ผมยื่นไว้ก็คือมาตรา ๔๘ นะครับ แล้วก็มาตรา ๒๙๓ (๓) ไว้ครับ ก็ตามที่ท่านได้แถลงมา ก็ขอถอนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณนะครับ ท่านอาจารย์กล้าณรงค์ครับ

นายกล้าณรงค์ จันทิก : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผมได้ยื่นญัตติไว้ตามมาตรา ๒๓๙ วรรคห้า ในเรื่องข้อความ ทั้งนี้ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยคุณสมบัติกระบวนการสรรหาและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ จริง ๆ ตรงนี้อาจจะไม่ได้เป็นญัตติที่จะต้องยื่นเข้ามา แต่อาจจะ

๑๒๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๔๗/๓

สอบถามว่าถ้าหากว่าที่ประชุมที่ได้มีมติเพิ่มวรรคไปดังกล่าวนั้น มีจุดประสงค์ที่จะให้มี
องค์กฤษฎะ คือกรรมการ ปปช. ทั้งหมด ๗๗ องค์กฤษฎะหรือไม่ -----

- ๔๘/๑

หรือถ้าหากว่าไม่ได้มีจุดประสงค์ตรงนั้น แต่ว่าต้องการให้เป็นสาขาของ ปปช. คณะกรรมการ ปปช. ยังคงยึดโยงอยู่ได้ ท่านกรรมาธิการจะกรุณาแก้ไข เพื่อให้เป็นไปตามจุดประสงค์ครับ ผมก็ขอถอนญัตติครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมาธิการแก้ไขได้ใหม่ครับ เดี่ยวท่านจะได้ถอนครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กรรมาธิการได้แจกเอกสารตัวร่าง ขึ้นต้นด้วยร่างที่มีผู้ขอแปรญัตติ และกรรมาธิการเห็นด้วย แต่แก้ไขในรายละเอียดแล้วนะครับ เมื่อท่านกล้านรงค์และสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญได้ถอนญัตตินี้ไป กรรมาธิการเห็นว่า ปปช. จังหวัดนั้นมีความจำเป็นต้องมีนะครับ แต่เพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกันนี้ว่า ปปช. จังหวัดนั้นไม่ใช่ ปปช. ที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญอีก ๗๖ องค์กร ซึ่งจะก่อให้เกิดความสับสนในเรื่ององค์กรตามรัฐธรรมนูญเป็นอย่างมาก แล้วก็ได้หารือกันระดับหนึ่ง เข้าใจว่าท่านกล้านรงค์ได้หารือท่านการุณแล้วนะครับ กรรมาธิการก็ขอใช้คำที่ได้มีการหารือกันนะครับ ขออนุญาตอ่านในวรรคสุดท้ายของมาตรา ๒๓๙ ครับ ก็บัญญัติว่า ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติจัดให้มีอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยคุณสมบัติ กระบวนการสรรหาและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านอาจารย์กล้านรงค์ ตกลงถอนนะครับ

นายกล้านรงค์ จันทิก : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตรงกัน หลักการตรงกันนะครับ ของอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ ของท่านก็มีญัตติอยู่ครับ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : เดี่ยว ๆ ท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวพิจารณาอีกทีก็ได้ครับ อาจารย์ครับ เดี่ยวพิจารณาอีกทีก็ได้ นะครับ ตอนนี้ดู

๑๒๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๔๘/๒

ขอเอาญัตติออกไปก่อนนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมมีญัตติอยู่ในมาตรา ๓๐ และ ๑๓๐ นะครับ เพราะฉะนั้นผมเห็นด้วย แล้วก็ยินดีที่จะถอนก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณนะครับ อาจารย์สุรัชย์ครับ ท่านมีเหมือนกันนะครับ นี่ครับ ไข่มุกครับ อ้อ
หรือญัตติเดียวกับอาจารย์วิทยา

นายสุรัชย์ เลี้ยงบุญเลิศชัย : เป็นญัตติเดียวกับท่านวิทยากรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ มีของใครอีกครับ อาจารย์สมคิดครับ มีของใคร ช่วยเช็คญัตติถอนก่อน
นี่ ๕ แล้วครับ ๑ ๒ ๓ ๔ ท่านมีชัย นุกูลกิจ ครับ อาจารย์สวัสดิ์ โชติพานิช ครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สวัสดิ์ โชติพานิช
ญัตติ ๒ เรื่อง เรื่องแรกก็เกี่ยวกับเรื่องมาตรา ๓๒ นะครับ เรื่องหมายค้นนะครับ อันนี้ก็
ผมขอถอนนะครับ แล้วอีกเรื่องหนึ่ง ผมเสนอร่วมกันกับคุณศิวะครับ คือเรื่องเกี่ยวกับ
หลักการและที่มา และองค์ประกอบของวุฒิสมาชิกครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอถอนนะครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ครับ ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ของอาจารย์คมสันครับ เชิญครับอาจารย์ครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ครับ ผม คมสัน โพธิ์คง นะครับ ผมขอเสนอญัตติเพิ่มเติมในมาตรา ๒๓๒ (๑/๑)
แล้วก็มาตรา ๒๓๓/๑ นะครับ เพื่อแก้ไขเรื่องของการสรรหา ไม่มีกระบวนการตรวจสอบ
นะครับ ถ้ากรรมาธิการจะรับนี้ ผมก็ขอถอนในประเด็นนี้

๑๒๘

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๔๘/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมวิธีการรับแล้วครับ ถอนนะครับ ก็ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๖ ๗ ๘ ของท่านมีชัย นุฎลกิจ
ครับ ของท่านมีชัย

พลตำรวจเอก มีชัย นุฎลกิจ : ของผมเรื่องเดียวกับท่านสวัสดิ์ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ เรื่องเดียวกับอาจารย์สวัสดิ์นะครับ มีของท่านได้ค้างอีกไหมครับ ญัตติตอนแรก
เห็นมี ๘ นี้ครับ นี่ ๗ แล้วนี่ครับ คณะกรรมการช่วยเช็ค (Check) ครับ ของท่าน
สมเกียรติ รอดเจริญ อาจารย์วิฑยานะครับ อาจารย์ก้านรงค์ อาจารย์เจิมศักดิ์ ท่านมีชัย

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์
ของผม ๒ ญัตติครับ

๑๒๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

คั่นสนีย์ ๔๙/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ถอนทั้งสองเลยนะครับ ถ้าฉันก็ครบแล้วครับ ~ ญัตติ ถือว่าที่ประชุม สมาชิกขอถอน
ญัตติไป ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
เห็นด้วยกับท่านผู้ถอนนะครับ ถือว่าเป็นมติที่ประชุมนะครับ ที่นี้ทุกเรื่องนี่นะครับ
ที่ยื่นมาแล้วนั้นกรรมาธิการได้รับไปแล้วนะครับ สิ่งใดที่กรรมาธิการเสนอมาถือว่า
เป็นร่างของกรรมาธิการนะครับ เชิญท่านกรรมาธิการแถลงได้ครับ ท่านจะเริ่มมาตรวจ
ไฉนครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ เมื่อวานนี้เราได้พิจารณามาตรา ๓๐ เรื่องอัตลักษณ์ทางเพศไปแล้ว เราได้พิจารณา
มาตรา ๓๒ เรื่องการจับกุมคุมขังและการตรวจค้นตัวบุคคลไปแล้ว แล้วเรื่องการศึกษา
ในมาตรา ๔๘ ไปแล้วครับ ในเบื้องต้นกรรมาธิการขออนุญาตว่า ให้เป็นไปตามที่ได้หารือ
กันไว้แล้วนะครับ ในมาตรา ๓๐ ๓๒ และ ๔๘ ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ที่ประชุมเห็นด้วยนะครับ เป็นร่างกรรมาธิการเสนอเข้ามานะครับ ผ่านไป ๓ เรื่องครับ
เชิญอาจารย์สมคิดต่อครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ถัดไปเป็นเรื่อง
มาตรา ๒๓๙ ครับ เรื่อง ปปช. ขออนุญาตเรียนท่านสมาชิกสภาว่างอีกครั้งหนึ่งครับ
กรรมาธิการขอเพิ่มในวรรคสุดท้ายนะครับว่า ให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปราม
การทุจริตแห่งชาติจัดให้มีอนุกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด
โดยคุณสมบัติ กระบวนการสรรหาและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามระเบียบที่
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติกำหนด ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านการุณครับ เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม สสร. นะครับ รู้สึกว่าตอนนี้กำลังจะสับสนแล้วครับ ตามไม่ทันแล้ว ไม่ทราบว่าทำอะไรกันยังไง มติที่ผ่านไปแล้วนี้ท่านจะเอาอย่างไรครับ มติที่ผ่านข้อความไม่ใช่อย่างนี้นะครับ ท่านประธานครับ ท่านทำไม่ได้ครับ นี่ท่านกำลังจะเสนอร่างรัฐธรรมนูญเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ท่านยังพิจารณาไม่เสร็จนะครับ ผมอยากให้ทบทวนกันดูดี ๆ นะครับ ผมขอคัดค้านว่าการทำตอนนี้มันเป็นการทำที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญแล้วละครับ กระบวนพิจารณาตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ท่านทำไม่ได้ครับ ท่านมาเสนอแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญใหม่ ในขณะที่ท่านยังทำรัฐธรรมนูญฉบับนี้ยังไม่เสร็จ อำนาจนี้ไม่มีให้ท่านทำนะครับ มติเรื่องนี้ มาตรานี้ หลักการนี้ได้ผ่านไปเรียบร้อยแล้ว ท่านจะไปยกเลิกมติเดิมอยู่ตรงไหนครับ ยังไงครับ แล้วมติเดิม ข้อความเดิมอยู่ที่ไหน ท่านก็ไม่ปรากฏ นะครับ ท่านทำได้ยังไงครับ กรรมาธิการยกร่างไม่ใช่ก็อยากทำอะไร มีอำนาจทำได้ ตามอำเภอใจนะครับ รัฐธรรมนูญกำหนดให้ท่านทำได้แค่ไหนทำได้แค่นั้นท่าน ท่านประธานครับ ขณะนี้กรรมาธิการถ้าเสนอมาอย่างนี้ กรรมาธิการกำลังทำขัดรัฐธรรมนูญนะครับ เพราะท่านจะกระทำได้นี้ครับ เพียง ๔ อย่างเท่านั้น ในการพิจารณาตามมาตรา ๒๘ ท่านทำได้เพียง ๔ อย่างเท่านั้นครับ อย่างที่ ๑ นะครับ คือ การพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ครับ ตามร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ วรรคแรก

มาตรา ๒๘ วรรคแรก คือ การรวมเอามาตรา ๒๖ ซึ่งเป็นร่างรัฐธรรมนูญฉบับเล่มที่เรา แจกให้กับพี่น้องประชาชน บวกด้วยมาตรา ๒๗ คือคำแปรญัตติของเพื่อนสมาชิกที่เสนอ อย่างถูกต้องตามมาตรา ๒๗ มีผู้รับรอง ๑๐ คน และข้อเสนอลงของ ๑๒ องค์การ ตามรัฐธรรมนูญที่เสนอให้เรา มากรรมาธิการทำการปรับปรุง แก้ไข เพิ่มเติม แล้วทำเป็น ร่างใหม่ขึ้นมาเสนอให้เราตามมาตรา ๒๘ วรรคแรก เราจะพิจารณาเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบตามร่างฉบับนี้ครับ นี่คือข้อที่ ๑ ท่านยื่นมาตอนนี้ไม่ใช่ นะครับ กระดาษแผ่นนี้ ไม่ใช่ฉบับที่ ๑ นะครับ ข้อ ๒ เราจะพิจารณาได้ตามคำแปรญัตติของ สสร. ของเรา ที่นำเสนอไปแล้วทั้งหมด ๗ กลุ่ม มีผู้รับรองกลุ่มละ ๑๐ คน ๑๑ คน ๑๒ คน และเรา ได้พิจารณากันเรียบร้อยแล้ว ข้อ ๓ เราจะพิจารณาเรื่องได้ก็คือเรื่องที่กรรมาธิการ รับให้พิจารณาได้ ข้อ ๔ เราจะพิจารณาได้ในกรณีนี้ที่ สสร. ของเรามีเสียงสามในห้า นั่นคือ ๖๐ คนขึ้นไป บัดนี้เรื่องนี้เนี่ยนะครับ ว่าด้วยเรื่อง ปปช. มาตรา ๒๓๙ เราได้ ผ่านกระบวนการพิจารณาทั้ง ๔ ประการนี้แล้ว คือการพิจารณาตามร่างมาตรา ๒๘ วรรคแรก คือการพิจารณาตามคำแปรญัตติของ สสร. คือคณะของกระผมได้เสนอไป คือคณะกรรมาธิการรับให้พิจารณา และคือกรณี สสร. สามในห้ามีความเห็นให้พิจารณา แต่บังเอิญอยู่ในเงื่อนไขที่พิจารณาเพียง ๒ ประการ นั่นคือพิจารณาตามร่างของ กรรมาธิการเสนอและคำแปรญัตติของกลุ่มเราเสนอไป ทำยที่สุด มติที่ประชุมได้ผ่าน ไปแล้ว มีมติไปแล้วอย่างครบถ้วน ถูกต้อง กระบวนการพิจารณาการประชุมก็ชอบ และถูกต้องครบถ้วน ไม่มีตกหล่น เป็นมติที่มีเสียงข้างมากให้แปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติม ดังข้อความที่มีเพิ่มเติมไว้แล้ว ปรากฏอยู่ในเอกสารครับท่าน ข้อความที่ที่ประชุมนี้อนุมัติ ไปแล้ว มีมติไปแล้วคือ ทั้งนี้ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยคุณสมบัติ กระบวนการสรรหาและอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ มติที่ประชุมได้ผ่านเรื่องนี้ อนุมัติเรื่องนี้ให้แล้ว ท่านประธานครับ กรรมาธิการไม่มีอำนาจ ที่จะทำการเสนอพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญฉบับใหม่นี้ ที่อนุมัติไปแล้วในขณะนี้ ที่ยังไม่จบเรื่องให้เป็นรัฐธรรมนูญ กรรมาธิการทำไม่ได้ครับ มาตรา ๒๘ วรรคสอง ไม่อนุญาตให้ท่านทำอย่างนั้นได้ ท่านประธานครับ ถ้าอย่างนั้นเราจะถอยหน้า ถอยหลัง

๑๓๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิรนา ๕๐/๒

ซักเข้า ซักออก ถอยกลับพิจารณาใหม่ทุกมาตราใหม่ละถ้ามีข้อเสนออย่างนี้ เป็นไปได้
อย่างไรครับ มันทำไม่ได้ครับ -----

- ๕๑/๑

ท่านกำลังฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญอย่างร้ายแรงนะครับในการพิจารณา ท่านดูตัวอักษร ดูถ้อยคำให้ชัด ๆ ในมาตรา ๒๘ วรรคสองครับ เขาให้ท่านพิจารณาเรื่องอย่างนี้ ไม่อนุญาตให้ท่านพิจารณาจบแล้ว มีมติแล้วในเรื่องใด ๆ ในญัตติใด ๆ ไม่อนุญาตให้ใครในที่นี้นำเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมใหม่ ทบทวนมติที่ผ่านไปแล้วโดยหลักการนั้นใหม่ ไม่อนุญาตครับ ท่านประธานครับ ญัตติทั้งหมดนี้นี้ละครับ ทั้งเล่มนี้ประมาณ ๒๙๙ มาตรา บางมาตรามีหลายญัตติ บางมาตรามีหลายวรรค มีหลายตอน แต่ละญัตติ ล้วนต้องผ่านกระบวนการพิจารณา ผ่านกระบวนการถกเถียงอภิปราย เมื่อถกเถียง อภิปรายนำเสนอเสร็จเรียบร้อยแล้วก็ผ่านกระบวนการลงมติ เมื่อลงมติแล้วเรียบร้อยแล้วก็ผ่านการประกาศผลคะแนนว่า มีผลคะแนนญัตตินั้น ๆ เป็นประการใด ผ่านขั้นตอนกระบวนการวิธีพิจารณาเรียบร้อยถ้วนถี่ ท่านประธานครับ กระบวนการนี้ ก็ไม่ต่างอะไรกับการทำคำฟ้อง ผ่านการพิจารณา ผ่านการนำสืบ ผ่านการนำพยาน เอกสาร พยานหลักฐานต่าง ๆ เบิกความจนหมดแล้ว มีการเขียนคำพิพากษาและอ่าน คำพิพากษาไปแล้ว คืออ่านผลคะแนนไปแล้ว ท่านแก้ไขคำพิพากษาที่อ่านไปแล้วไม่ได้ การจะแก้ไขคำพิพากษาได้ท่านต้องยื่นฟ้องอุทธรณ์ ยื่นฟ้องฎีกา แต่สภาแห่งนี้ ฝ่ายนิติบัญญัติทำได้ใหม่ในการแก้ไขเพิ่มเติม ทำได้ แต่ท่านจะต้องร่างรัฐธรรมนูญเพื่อทำการแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญที่ท่านทำไปใหม่อีก เพราะกระบวนการนี้เป็นหลักการที่ท่านอนุมัติไปแล้ว ท่านจะมากลับหลักการที่อนุมัติกลับไปกลับมา ชักเข้าชักออก ไม่ได้ท่าน ญัตติที่ท่านรอไว้พิจารณาต่างหากคือญัตติหรือคำฟ้องที่รอการพิจารณา รอการสืบพยาน รอการเขียนคำพิพากษา กระบวนการพิจารณาส่วนนั้นยังไม่แล้วเสร็จ เป็นการรอไว้ก่อน รอด้วยเหตุผลร้อยแปดพันประการ นั่นคือกระบวนการที่ท่านยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จ เมื่อท่านพิจารณาในส่วนใดที่เป็นคำฟ้องใด ญัตติใดผ่านไปแล้ว มติแล้ว มติแล้ว มติแล้ว มติแล้ว ท่านค่อยกลับมานำไอ้ที่รอการพิจารณาแล้วมา พิจารณานั้นได้ เพราะเป็นเรื่องที่ยังไม่ยุติ แต่เรื่องที่ยุติมีมติไปแล้วท่านมาทำอย่างนี้อีก ไม่ได้ครับ ไม่มีบทบัญญัติใดเขียนอำนาจให้ท่านทำอย่างนี้ได้ แล้วท่านเสนอมาท่านมาแก้ไขครับตอนนี้ ถ้อยคำ ข้อความของท่านที่นำส่งมานี้หายข้อมติไปเลยครับ หายข้อมติที่

๑๓๔

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ณัฐชนก ๕๑/๒

ผ่านไปแล้ว ที่ผมอ่านให้ท่านฟัง ไม่มีมตินี้เลยครับที่เหลืออยู่ ท่านกำลังทำอะไรกันอยู่
อย่างนี้ครับ ผมเห็นว่าถ้าเราเดินอย่างนี้ต่อไป ท่านประธานที่เคารพ วันเวลาเหลือน้อย
เต็มทนแล้ว และถ้าทำอย่างนี้ต่อไป ข้อคัดค้านทุกท้วงบอกว่าท่านทำผิดอย่างนี้เป็น
การกระทำที่ไม่ชอบและไม่ถูก ท่านนำสิ่งที่ไม่ชอบและไม่ถูกบรรจุไว้ในร่างรัฐธรรมนูญ
จะกลายเป็นการทำร่างรัฐธรรมนูญที่ไม่เสร็จและไม่จบ ตอนนั้นล่ะครับหายใจหลังกัน
ทั้งหมดทุกคนเลยครับ เพราะกลายเป็นร่างรัฐธรรมนูญที่ทำไม่เสร็จ ผมเกรงว่าท่านจะ
พวกเราทุกคนจะต้องรับผิดชอบในสิ่งที่ใหญ่เกินกำลังที่เราจะแบกได้ -----

- ๕๒/๑

ความเห็นของผมได้เสนอไปแล้วตั้งแต่เมื่อวานท่านครับ มาวันนี้ก็พบสิ่งเหล่านี้อีก
 เอาละครับ ถ้าท่านจะทำกัน ยืนยันว่าผมไม่เห็นด้วยกับท่าน ถ้าเสียงข้างมากของท่าน
 จะพากันทำก็ทำไปครับ เอาเป็นว่าผมประท้วงและคัดค้านว่าไม่เห็นด้วย และท่านกำลัง
 ทำขัดต่อรัฐธรรมนูญ เสียงข้างมากก็ไม่ใช่ว่าไปยืนยันความถูกต้องเสมอไปครับ
 ทุกท่านมีสถานะทั้งนั้น ณ วันหนึ่งครับจะพิสูจน์และจะบอกว่าการกระทำนี้ชอบ
 หรือไม่ชอบ ชอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ เดี่ยวท่านผู้ฟังจะเข้าใจผิดนะครับ ขอให้ชี้แจง เดี่ยวกรรมวิธีการครับ ฟังท่านศาล
 รัฐธรรมนูญหน่อยไม่ดีหรือครับ เชิญครับ อาจารย์นุรักษ์ครับ

นายนุรักษ์ มาประณีต (กรรมวิธีการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 ครับ ผม นุรักษ์ มาประณีต สสร. นะครับ ก็ในเรื่องนี้ก็อยากจะขออภิปรายสักนิดหนึ่ง
 นะครับ คืออย่างที่ท่านการุณเสนอก็ถูกต้องนะครับว่า กระบวนการพิจารณาของเราที่
 กระทำมาตามมาตรา ๒๗ และ ๒๘ นี่นะครับ เราทำมาโดยตลอด แต่ในมาตรา ๒๘
 วรรคท้ายนี่นะครับ ถ้าเราจะพิจารณาดูนะครับ คือการพิจารณาของสภาร่างรัฐธรรมนูญ
 เป็นการพิจารณาเพื่อความเห็นชอบ หรือประการแรกนั้นเห็นชอบ ประการที่ ๒
 ไม่เห็นชอบต่อร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ หรือเฉพาะมาตรานะครับ ที่เรามาตั้งพิจารณากัน
 นี่นะครับ ก็เฉพาะที่สมาชิกยื่นคำขอแปรญัตติตามมาตรา ๒๗ นะครับ ๑. คือที่สมาชิก
 ขอแปรตามมาตรา ๒๗ หรือที่กรรมวิธีการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ คือกรรมวิธีการร่าง
 จะเสนออะไรก็ได้เข้ามา เรามาตั้งพิจารณากัน แต่สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะแปรแก้ไข
 ญัตติเพิ่มเติมนอกจากที่บัญญัติในมาตรา ๒๗ ไม่ได้ คือเฉพาะที่ที่แปรญัตติเพิ่มเติมไม่ได้
 แต่ถ้ากรรมวิธีการเห็นชอบด้วยนะครับ คือกรรมวิธีการถ้าถึงแม้ว่าจะไม่ได้แปรญัตติอะไร
 เข้ามา ถ้ากรรมวิธีการเห็นชอบด้วย หรือกรรมวิธีการมีความเห็นว่าที่เราร่างมาตรงไหน
 ไม่ถูกไม่ต้องนี่นะครับ กรรมวิธีการมีสิทธิเสนอได้ตลอด เพราะว่าถ้าจะตัดสิทธิ
 กรรมวิธีการไม่ให้เสนออะไรที่เห็นว่าผิดพลาด หรือไม่ชอบมา มันก็จะไม่ได้ และโดยเฉพาะ
 อย่างยิ่งในมาตรา ๒๘ วรรคสองตอนท้ายนะครับ บัญญัติ เว้นแต่คณะกรรมวิธีการร่าง

รัฐธรรมนูญจะเห็นชอบด้วย คือถ้าคณะกรรมการเห็นชอบในเรื่องที่แปรญัตติอะไรมา ทำได้ทุกอย่างนะครับ แต่อย่างไรก็ตามส่วนในสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญไม่น้อยกว่า สามในห้าเห็นชอบด้วยการแก้ไข คือถ้าในกรณีที่สภาหลังจากที่ผ่านไปแล้วตามที่ ท่านการุณว่านี่นะครับ จะลงมติก็ต้องมติสามในห้านะครับ ดังนั้นในกรณีที่เรแปรญัตติ กันมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งใน ๘ เรื่องนี้นะครับ ผมเห็นว่าใน ๓ เรื่องที่ผ่านมา โดยความเห็นของผมที่สภาเห็นชอบแล้วเป็นเอกฉันท์ คือเกินกว่าสามในห้าแล้วนะครับ แล้วก็จากที่ทางเมื่อสักครู่นี้ครับ คือทุกท่านถอนไปอีกนะครับ คือกรรมการก็มีสิทธิ เสนออะไรเข้ามาก็ได้ และเมื่อกรรมการเสนอเข้ามา แล้วก็อีกครั้งหนึ่งนะครับ ซึ่งสมาชิกก็เห็นชอบด้วย อย่างที่ผ่านมาเมื่อสักครู่นี้เป็นเอกฉันท์ ก็ผ่านนะครับ เพราะฉะนั้นก็จะเรียนได้ว่า ถ้าหากว่าตอนนี้การร่างรัฐธรรมนูญเรายังไม่เสร็จสิ้นนะครับ ยังไม่เสร็จสิ้น ถ้าเสร็จสิ้นแล้วก็เป็นอย่างที่ท่านการุณว่าคือทำอะไรไม่ได้แล้วละ อันนี้ผม ขอคิดว่ายังไม่เสร็จสิ้น เพราะฉะนั้นเราจะแก้อะไรก็ได้ ถ้าเกิดว่าห้ามสภาเรา หรือยกร่าง แก้ไขอะไร เราจะปล่อยให้สิ่งที่ผิดพลาดนั้นผ่านไปเลย โดยไม่แก้ไขให้ถูกต้อง ผมว่าในเรื่องนี้ รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว มาตรา ๒๘ วรรคสอง โดยเฉพาะตอนท้ายนี้ให้อำนาจของ กรรมการ แล้วก็ให้อำนาจของสภาร่างรัฐธรรมนูญเราปรับปรุงแก้ไขในสิ่งที่ผิดพลาดได้ ผมคิดว่าที่เราทำมาน่าจะถูกต้องแล้วนะครับ ก็ไม่น่าจะมีปัญหาอะไร ขอขอบคุณครับ

๑๓๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริลักษณ์ ๕๓/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอพระองค์ครับ เชิญอาจารย์จรัญ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ
ผมอยากจะขออนุญาตในชั้นแรก หรือผ่านท่านประธานไปที่ท่านการุณ ไสงาม
ในประเด็นเรื่องญาติของท่านนั้นนะครับ ผมขอหารืออย่างนี้ได้ไหมครับว่า
คณะกรรมาธิการมีสิทธิเสนอบทบัญญัติใหม่ ๆ ได้ใช่ไหมครับ เพราะว่ายังไม่เสร็จ
ถูกไหมครับ ถ้าคณะกรรมาธิการ สมมุติ นะครับ เสนอบทบัญญัติในบทเฉพาะกาลว่า
กรรมการ ปปช. จังหวัดขอให้มีการกฎหมายออกมาภายใน ๕ ปีอย่างนี้ ผมไม่ได้ว่าท่าน
เห็นด้วยนะครับ ผมถามว่าถ้ากรรมาธิการเสนออย่างนี้ ชอบไหมครับ พอทำได้ไหมครับ
ไม่ได้มาเปลี่ยนแปลงมติเดิม นะครับ แต่เสนอว่ามันจะต้องไปออกกฎหมาย ก็ขอให้
กฎหมายนี้ออกให้เวลาหน่อยสัก ๕ ปี ส่วนว่าสภาจะเอาหรือไม่เอา ก็เป็นอีกเรื่องหนึ่ง
หรือจะลงมาเหลือ ๓ ปี ๒ ปี ๑ ปี ก็สุดแท้แต่ นะครับ ผมคิดว่าถ้าออกทางนี้ ท่านการุณ
จะพอรับได้ไหมครับ ผมขออนุญาตก่อนที่ผมจะอภิปราย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ถ้าสมมุติว่าทำได้ นะครับ
ท่านประธานที่เคารพครับ ผมก็อยากให้ทำโดยทางนั้น เพราะว่ามันจะหมดปัญหาของ
ความสับสนเสียที่พวกเราทั้งสภาร่วมกันรับผิดชอบด้วยกันทั้งหมด ๒ ทางครับ

๑. คือกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย เรากำลังทำกฎหมายหลัก
ให้ประเทศ เพราะฉะนั้นเราจะต้องระมัดระวังเรื่องกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย
อย่างยิ่งครับ ถ้าพื้นที่ที่ถื่น ๆ ที่ไม่แน่ใจ อาจจะไม่ใช่ อาจจะไม่ใช่ อย่าเสี่ยงเข้าไปครับ
เพราะรัฐธรรมนูญนี้เป็นฐาน รากฐานของกฎหมายทั้งปวง แล้วก็จะไปส่งไปสู่
การเลือกตั้ง ไปสู่การจัดตั้งรัฐบาล เข้าสู่ระบอบประชาธิปไตย แล้วถ้าฐานนี้ตั้งอยู่บนเสา
ที่โคลนแคลน ถูกกฎหมายหรือไม่ก็ไม่รู้ ขนาดเพื่อนสมาชิกด้วยกันของเรายังได้แย้ง
อย่างแข็งขันมา ๒ ครั้ง ๓ ครั้งแล้วนี้ เราจะไม่ฟังท่านเลยหรือครับ เราจะเปิดช่องนี้

ให้กระบวนการไต่ถามที่จ้างทำลายพวกเรายู่แล้วนี้ ได้ช่องเลยหรือครับ เพราะฉะนั้น
ตรงนี้เป็นประเด็นข้อกฎหมาย

ประเด็นที่ ๒ คือความถูกต้อง ชอบธรรม ลีเจิตทิเมซี จัสติฟิเคชัน
(Legitimacy justification) ในการทำเรื่องนี้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ สมมุติว่า
ชอบด้วยกฎหมายอย่างที่ท่านนุรักษ์นำเสนอ เป็นความเห็นของท่านนะครับ แม้ชอบด้วย
กฎหมายก็ไม่ชอบด้วยความเป็นธรรม ถ้าการเปลี่ยนแปลงแก้ไขเสนอเรื่องใหม่นี้เป็นเรื่อง
กลับมติของสภา ในหลักการสำคัญที่ได้พิจารณาอย่างละเอียดรอบคอบ แล้วตัดสินใจ
ไปแล้วนะครับ ส่วนเหตุผลที่ท่านเสนอว่า เอ๊ะ ถ้าเราแก้ไม่ได้เลยนี้ ถ้ามันผิดพลาด ผิดหลง
ถ้อยคำไม่ดี มันขัดแย้ง อย่างนั้นแก้ได้ครับ ท่านประธานครับ ข้อบังคับก็บอกให้ทำ
ขนาดจบวาระสองแล้ว จะลงมติวาระสามแล้ว ข้อบังคับก็ยังบอกทำได้ แต่ไม่ใช่
เรื่องไหนที่เป็นกระทบถึงหลักการสำคัญที่สภาของเราพิจารณาร่วมกันทั้งวันทั้งคืน
อดหลับอดนอน แล้วตัดสินใจไปแล้ว แล้วท่านบอกว่า แก้ได้ อย่างไรก็ได้ เพราะมันยัง
ไม่เสร็จ -----

ท่านครับ เรื่องนี้ถ้าสมมุติว่าไปศาลรัฐธรรมนูญนะครับ ท่านนุรักษ์ก็จะถูกคัดค้านจากการร่วมเป็นองค์คณะคดีนี้ เพราะได้แสดงความเห็นเป็นอคติไปแล้วในสภาแห่งนี้แล้วท่านประธานครับ เรื่องนี้ไม่ไปศาลรัฐธรรมนูญหรอกครับ มันไปศาลอื่น แล้วก็จะเปิดช่องทางให้เกิดกระบวนการโค่นล้มระบอบ ระบบงานทั้งหลายที่เรากำลังทุ่มเทเสียสละทำกันมา เราเรื่อล้มเมื่อจุดหรือครับ ตาบอดเมื่อแก่หรือครับ จะเสร็จแล้ว เรื่องหุยมหิมนิด ๆ หน่อย ๆ นี้ เราทำให้ถูกเถอะครับ อย่าสู้มั่งเลยครั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราเห็นแก่เรื่องเล็ก ๆ น้อย ๆ จนล้มหลักการใหญ่นี้ งานใหญ่ของบ้านเมืองจะเสียการนะครับ ท่านประธานครับ กระผมได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ เพื่อนร่วมคณะกรรมการให้เป็นประธานคณะกรรมการยกร่าง กรอบที่ ๒ การเมือง โดยผมไม่ได้เสนอตัวเลยนะครับ ไม่ได้ปรารถนาเลย แต่เมื่อหมู่คณะสมมุติให้ทำหน้าที่ ผมก็ทำเต็มกำลัง แต่ท่านประธานครับ ถ้าคณะกรรมการเสนอเรื่องเปลี่ยนแปลงมติในหลักการเรื่องวุฒิสภา หรือสภาผู้แทนราษฎร หรือคณะรัฐมนตรี ซึ่งสภาแห่งนี้ลงมติไปอย่างตั้งใจแล้วนี่นะครับ โดยผมไม่รู้เรื่องเลยนี้ ท่านประธาน ผมจะอยู่ได้อย่างไรครับ ขอช่องทางให้กระผมหน่อยเถอะครับ เพื่อนกรรมการที่เคารพ อย่างน้อยก็ต้องให้โอกาสผมรู้ว่า เฮ้ย นี่มันเหตุผลอะไรนี่ จะมาเปลี่ยนแปลงมติในเรื่องสำคัญที่ผมได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่อยู่นี้โดยผมไม่รู้เรื่อง ไม่เห็นชอบ ท่านประธานครับ เรากำลังทำอะไรกันอยู่ครับ แล้วก็ท่านประธานครับ มาดูที่รัฐธรรมนูญเถอะครับ ผมเห็นด้วยร้อยเปอร์เซ็นต์กับความเห็นของท่านการุณ ใสงาม ท่านประธานที่เคารพ มาตรา ๒๘ นี้เชื่อมโยงมาจาก ๒๗ และ ๒๖ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับแรก เราเสนอ ๒๖ ให้เพื่อนสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญแปรญัตติได้ตามมาตรา ๒๗ ท่านครับ เข้ามาทางที่ ๑ ทางที่ ๒ ครับ คณะกรรมการยกร่างเสนอครับ ตามมาตรา ๒๘ พรรคสองนั้น หมายความว่าเป็นการเสนอตามมาตรา ๒๘ พรรคหนึ่งครับ ได้ใหม่ครับ คณะกรรมการยกร่างพิจารณาความเห็นตาม ๒๖ คำแปรญัตติ ๒๗ พร้อมทั้งจัดทำรายงานแก้ไขเพิ่มเติม เหตุผลเผยแพร่ให้ทราบเป็นการทั่วไป แล้วนำเสนอร่างรัฐธรรมนูญนั้นต่อสภาร่างรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณา นี่ครับคือร่างรัฐธรรมนูญที่คณะกรรมการยกร่างได้เสนอไว้ตามมาตรา ๒๘ พรรคหนึ่ง ก็หมายถึง

ร่างตามวรรคสอง นอกจากนั้นนะครับ ถ้าจะเพิ่มเติมจากนี้เสนอยุติแก้ไขเพิ่มเติม
ร่างรัฐธรรมนูญนะครับ ไม่ใช่แก้ไขเพิ่มเติมมติที่สภาเราลงมติไปแล้ว จะทำได้ก็
ต่อเมื่อสามในห้า คือ ๖๐ คนของพวกเรารับรองให้เสนอใหม่ ๆ อะไรขึ้นมาได้นะครับ
หรือคณะกรรมการเราเห็นชอบให้เสนอได้ แต่ที่ท่านถอนไปแล้ว ผมก็นึกว่า
หมดปัญหา ท่านจะเห็นแล้วว่าความถูกต้อง เป็นธรรมเป็นอย่างไร แต่ว่าท่านกลับให้
กรรมการเสนอ กรรมการเสนอกลับยุติไม่ได้หรอกครับ ถ้าได้ ผมก็เสนอว่า
เปลี่ยนหมดเลยครับ รัฐมนตรีก็ไม่ต้องมาจาก สส. นายกรัฐมนตรีไม่ต้องมา ก็ให้พวกเรา
ลงมติก่อนใหม่ เถียงกันใหม่ทุกประเด็นอย่างนั้นหรือครับ ทำไม่ได้ครับ ท่านประธานครับ
ผมขอความกรุณาท่านประธานเถอะครับ ขอเถอะครับ ขอให้คณะกรรมการต้อง
เสนอในเรื่องที่เป็นหลักการนี้เลย ส่วนเรื่องไหนเป็นถ้อยคำที่ผิดพลาดไป เรื่องไหน
ผิดพลาดไป แก้ได้ครับ ทำได้ครับ แต่ว่าอันไหนเป็นสาระสำคัญ ข้อไหนเป็นเรื่องแก้ไข
เล็กน้อยผิดพลาด ซึ่งทำได้ ท่านขอให้สภาวินิจฉัย ผมไม่ติดใจครับ ทำให้ถูกต้อง และผม
ก็คิดว่าถ้าเราร่วมกันทำในสิ่งที่ถูกต้องแล้ว ผลเป็นอย่างไร ผมพร้อมที่จะร่วมรับผิดชอบ
กับพี่น้องสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้งร้อยท่านนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ อย่าเพิ่งไปรุนแรงไกลขนาดนั้น เอาอย่างนี้ครับท่านสมาชิกครับ เพื่อให้สั้นเข้านะครับ
 เคยมีกรณีลักษณะอย่างนี้นะครับ อย่างเช่น กฎหมายราชภัฏ ผ่านจากสภาไปแล้วครับ
 ลงมติทั้งสภาผู้แทนราษฎร ไปวุฒิสภา กลับมาสภาผู้แทนราษฎร ส่งไป ครม. นะครับ
 เป็นมติสภาหมดเลยครับ แต่ปรากฏว่าเกิดความผิดพลาดนะครับ มติผ่านแล้วครับ
 ผ่านหมด ตอนหลังนี่นะครับ ผมเข้าใจว่า สนช. นี่เขาเห็นปัญหานะครับว่า มติที่มัน
 ผิดพลาดนี้ ท่านดูข้อ ๑๒๖ นะครับ ผมอ่านให้ท่านฟังนะครับ ท่านจะได้สบายใจนะครับ
 ในกรณีที่ปรากฏว่าร่างพระราชบัญญัติที่สภาให้ความเห็นชอบแล้วและให้นำขึ้นทูลเกล้า
 ทูลกระหม่อมถวาย ตามข้อ ๑๒๕ มีข้อความผิดพลาดและสมควรได้รับการพิจารณา
 ทบทวนอีกครั้งก่อนลงพระปรมาภิไธย ประธานสภาอาจขอปรึกษา หรือสมาชิกเสนอญัตติ
 โดยมีผู้รับรองไม่น้อยกว่าสิบคน ให้นำร่างพระราชบัญญัตินั้นกลับมาทบทวนได้
 อีกครั้งหนึ่ง หากที่ประชุมสภาลงมติเห็นชอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของ
 จำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ในวันประชุมก็ให้ดำเนินการได้ นะครับ การขอปรึกษา
 หรือญัตติตามวรรคหนึ่งต้องระบุประเด็นที่จะขอกลับมาทบทวนและให้เหตุผลที่ชัดเจน
 นะครับ อีกวรรคหนึ่งนะครับ การพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมให้กระทำได้เท่าที่จำเป็นและ
 ให้กระทำในที่ประชุมสภาโดยคณะกรรมการเต็มสภา เสร็จแล้วจึงให้ดำเนินการตาม
 ข้อ ๑๑๙ หรือข้อ ๑๒๕ ต่อไป ที่ผมยกข้อบังคับตรงนี้นี้นะครับ ผมจะเรียนท่านสมาชิก
 ครับว่าเรานี้นะครับ กำลังพิจารณากฎหมาย ถึงแม้ว่าจะเรียกรัฐธรรมนูญก็ตามนะครับ
 ในระหว่างนี้ครับ ในระหว่างพิจารณา นี่ขนาดผ่านสภาไปแล้วนะครับ ยังเอากลับมา
 ทบทวนได้นะครับ แล้วของเรานี้นะครับ กำลังพิจารณาอยู่ระหว่างการดำเนินการ
 กรรมการยกร่างนี่นะครับจะแก้ไข เพิ่มเติม ตัดทอนนี่นะครับ ผมถึงได้พยายามเน้น
 ใจครับว่าญัตติที่ท่านเสนอมานั้นนี่นะครับ มีสมาชิกโต้แย้งคัดค้าน เมื่อวานนี้
 ก็ปรึกษาหารือกันว่าน่าจะให้ข้อโต้แย้งนั้นหมดไป ก็ขอความร่วมมือจากท่านผู้ยื่นขอญัตติ
 และสมาชิกนี่นะครับ ให้ถอนญัตติออกไป ซึ่งก็เห็นพ้องต้องกัน นี่คือพวกเรากำลัง
 แก้ปัญหานะครับ เมื่อแก้ปัญหาแล้วนี่นะครับ ผมก็เห็นว่าสาระที่ท่านเสนอมานั้นนี่

กรรมวิธีการยกวางเขาเห็นด้วย ก็ตกลงกันว่าไม่ทำเป็นญัตติแล้ว เพราะสมาชิกนี้เขาไม่เห็นด้วย มีคนคัดค้าน ก็ให้เป็นเรื่องที่กรรมการเสนอซะนะครับ ถ้าที่ประชุมเห็นด้วย ก็จะได้พิจารณา แล้วก็ลงมติไปนะครับ ที่ผมยกตัวอย่างตรงนี้นะครับ ก็เพื่อให้เห็นว่า มติที่ผ่านไปแล้วนั้นนี่นะครับ มันทบทวนได้ สถานี้นะครับทบทวนมติตัวเองได้ตลอดแหละครับ เพียงแต่ว่าในข้อบังคับนี้เขาให้ทำเท่าที่จำเป็น เพราะเขาถือหลักว่า มติสถานี่นั้นไม่ควรกลับไปกลับมา มันขาดความน่าเชื่อถือนะครับ เพราะฉะนั้นนี่นะครับ ที่ผมกราบเรียนท่านนี่นะครับ อยากให้ท่านได้สบายใจนะครับว่า สิ่งใดก็ตามนี่นะครับ ในอยู่ระหว่างการพิจารณาของท่านนี้ อยากให้ใช้ที่ประชุมนี้เป็นผู้ตัดสินใจนะครับ แต่หลักการสำคัญนี่นะครับก็ขออย่างที่ท่านอาจารย์จรัญพุดนี่นะครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวนะครับ ให้ผมพูดให้จบก่อนครับ

นายการุณ ไสงาม : ยาวไปครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ทราบแล้วครับ ถ้าไม่ยาวก็ไม่เข้าใจครับ

นายการุณ ไสงาม : ถ้าท่านฟังของผม ของท่านนี้จะลึมนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่เป็นอะไร เดี่ยวผมพูดให้จบก่อน ท่านอย่าพูดแทรกครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานใช้สิทธิอภิปรายอยู่บนเวที กับพวกผม
อยู่ข้างล่าง สู้ท่านไม่ได้หรอกครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านการุณครับ ให้ผมพูดให้จบก่อนนะครับ ด้วยความเคารพ

นายการุณ ไสงาม : ก็เหมือนเวลาผมกำลังจะพูด ท่านประธานก็บอกให้
ผมพูดจบก่อน ผมขอท่านประธานก็ไม่ยอม

๑๔๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

พรเทพ ๕๕/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ผมพูดให้จบก่อนครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานอย่าอภิปรายอยู่บนเวทีสิครับ
ลงมาข้างล่างให้ความเห็นด้วยกัน คือกระบวนการ

- ๕๖/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ผมพยายามแก้ปัญหาให้ที่ประชุม ในเมื่อสมาชิกอภิปรายไปในแนวทาง
ที่จะทำให้สมาชิกเกิดความไขว้เขวนะครับ ผมก็อธิบายนะครับ

นายการุณ ไสงาม : เพราะความเข้าใจของท่านประธานผิดพลาด
คลาดเคลื่อนในเรื่องนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวผมจะอธิบายพูดให้จบนี้ นะครับ แล้วผมก็จะให้ท่านสมาชิกได้พูดนะครับ รวมถึง
ท่านการุณด้วย ผมไม่ได้อภิปรายแข่งกับใครนะครับ ขอความกรุณาท่านการุณนั่งก่อน
นะครับ

นายการุณ ไสงาม : นี่เป็นกลางต่อการพิจารณาแล้วหรือครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอความกรุณาท่านนั่งก่อนนะครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานจะต้องทำหน้าที่อย่างเป็นกลาง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านการุณครับ ท่านการุณครับ เราก็สนิทกันนะครับ ขอความกรุณาท่านนั่งก่อนนะครับ
เดี๋ยวผมให้ท่านพูดนะครับ ผมก็ชี้แจงนะครับ เพื่อความเข้าใจตรงกัน เพราะว่าผมทำ
หน้าที่เป็นประธานที่ประชุมก็ต้องเอาข้อบังคับมาพูด และสิ่งที่ผมพูดให้สมาชิก
อาจจะยาวสักหน่อย แต่ถ้าพูดสั้นก็ไม่เข้าใจนะครับ แล้วก็พูดตามเนื้อหา ตามข้อบังคับ
ไม่ได้พูดออกนอกข้อบังคับเลยนะครับ ส่วนท่านสมาชิกจะเห็นว่าไม่ถูกต้อง ไม่สมควร
ไม่เหมาะสมประการใดนะครับ เดี่ยวผมให้ท่านอภิปรายนะครับ แล้วผมก็จะให้ที่ประชุมนี้
เป็นผู้ตัดสินนะครับ ผมก็ชี้แจงในรายละเอียดตรงนี้เท่านั้นนะครับ ส่วนสมาชิกจะเห็น
ประการใด เชิญอาจารย์กล้านรงค์ครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
ก้านรงค์ จันทิก สสร. หมายเลข ๐๐๔ และเป็นผู้เสนอญัตติ ผมกราบเรียนท่านประธาน
ครับว่าญัตตินี้เมื่อถอนแล้วก็จบนะครับ แต่ว่าสิ่งที่ผมกราบเรียน ถ้าท่านจำได้วก่อนที่
ผมจะถอนนั้น ผมได้ถามเจตนารมณ์ของที่ประชุมว่า การที่ประชุมได้เพิ่มวรรคท้าย

วรรคห้าของมาตรา ๒๓๙ ในข้อความว่า ทั้งนี้ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยมีคุณสมบัติ กระบวนการสรรหา และอำนาจหน้าที่นั้น ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เจตนารมณ์ของที่ประชุมนั้น หมายความว่าต้องการให้มีองค์กระอิสระ คือกรรมการ ปปช. ๗๗ ชุด ใช่หรือไม่ ที่ลงมติกันอย่างนั้น หมายความว่าทุกจังหวัดมีกรรมการ ปปช. และก็มี ปปช. ใหญ่อีก ๑ ชุด เป็น ๗๗ ชุด อำนาจหน้าที่ของ ปปช. ทั้งหลายเหล่านี้ถ้าเป็นอย่างนี้เขียนในรัฐธรรมนูญนั้น มันหมายความว่าอำนาจหน้าที่อิสระ ซึ่งจะไม่มีความโยงใยกับ ปปช. ใหญ่เลย ถ้าที่ประชุมมีมติอย่างนั้น มีความเห็นอย่างนั้น กระผมก็ไม่ขัดข้อง แต่ถ้าที่ประชุมต้องการให้มีการยึดโยงนั้น กระผมก็เสนอว่าน่าจะเขียนให้ชัดเจน น่าจะเขียนออกให้ชัดเจนว่าเราประสงค์อย่างไร ถ้าสมมุติไม่ต้องการให้มีกรรมการ ปปช. เป็นอิสระทั้ง ๗๗ จังหวัด ก็ต้องเขียนให้ชัดเจนว่า มีความยึดโยงกับ ปปช. ใหญ่อย่างไร กระผมถามตรงนี้ก็ก่อน ฉะนั้นกระผมทราบดีครับว่าประเด็นตรงนี้นั้นมันเป็นปัญหา แล้วกระผมก็ถอนตัวออกไปแล้ว แล้วกระผมถาม ถ้าที่ประชุมนี้มีมติ มีความเห็นว่าไม่ใช่ต้องการให้มี ปปช. ๗๗ จังหวัด แต่ถ้าเขียนอย่างนี้ มันมองอย่างนั้นครับ ทั้งนี้ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยมีคุณสมบัติ กระบวนการสรรหา และอำนาจหน้าที่ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ฐานะและศักดิ์ศรีของกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดอยู่ในรัฐธรรมนูญเท่ากับกรรมการ ปปช. เช่นเดียวกัน กระผมถามเจตนารมณ์ตรงนี้ก็อยู่ที่ที่ประชุมว่า ท่านมีเจตนารมณ์ต้องการให้มี ๗๗ องค์กรหรือไม่ ถ้าไม่ต้องการให้มี ๗๗ องค์กรตามเจตนารมณ์นั้น ท่านก็แก้ไขให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของสมาชิกที่ได้ลงคะแนนไว้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวเชิญสมาชิกนะครับ อาจารย์สุรชัยก่อนแล้วกันนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ
แป็บเดี๋ยวนะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ขออนุญาตอภิปรายประเด็นที่เป็นปัญหา ของที่ประชุมในขณะนี้ ก็คือเรื่องความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องของการที่มีเพื่อนสมาชิก ขอแปรญัตติเพิ่มเติม รวมถึงความถูกต้องหรือไม่ถูกต้องที่กรรมาธิการยกร่างจะเป็น ผู้หยิบยกญัตติดังกล่าวมาเสนอที่ประชุมเอง ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับว่า ขณะนี้ การดำเนินการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญของสภาผู้แทนราษฎรนั้นยังไม่แล้วเสร็จ แล้วก็ยังอยู่ในขั้นตอนตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๘ วรรคสอง ในขั้นตอนที่ว่า ขณะนี้การพิจารณาของเราเป็นการพิจารณาคำขอแปรญัตติที่ยื่นโดยสมาชิกสภาผู้แทน รัฐธรรมนูญที่มีผู้รับรอง ๑๐ คน ตามมาตรา ๒๘ วรรคแรก หรือที่กรรมาธิการยกร่าง เป็นผู้เสนอเอง เพราะฉะนั้นญัตติที่มีการเสนอเพิ่มเติมโดยอาศัยจำนวนสมาชิก ไม่น้อยกว่าสามในห้าที่ยื่นเข้ามาในนี้ สามารถกระทำได้เฉพาะญัตติที่สภานี้ยังไม่มี การลงมติไป ถ้าญัตติใดที่สภานี้ได้มีการลงมติไปแล้ว ผมมีความเห็นว่ามีใช่เป็นการยื่นญัตติ แก้ไขเพิ่มเติมตามบทบัญญัติของมาตรา ๒๘ วรรคสอง บทบัญญัติของมาตรา ๒๘ วรรคสอง ที่เปิดโอกาสให้มีการแก้ไขญัตติเพิ่มเติมได้นอกจากที่ได้ยื่นไว้ตาม มาตรา ๒๗ นั้น น่าจะมีความหมายว่าเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมนอกเหนือจากที่ยื่นไว้เดิม นั้นหมายความว่าญัตติที่ยื่นไว้เดิม ถ้าที่ประชุมได้มีการลงมติไปแล้ว ถือว่ามตินั้นเป็นอัน ลิ้นสุดแล้วครับ จะยื่นญัตติมาแก้ไขหลักการสำคัญของญัตติที่ได้มีการลงมติไปแล้วนั้น ผมเห็นว่าทำไม่ได้ ไม่ว่าจะเป็นการยื่นโดยสมาชิกสามในห้า หรือเป็นการยื่นโดย กรรมาธิการยกร่างก็ตาม อันนี้เป็นความเห็นของกระผมนะครับ ที่นี้ในส่วนที่ ท่านประธานเองได้หยิบยกข้อบังคับ ๑๒๖ ขึ้นมานำเสนอให้ที่ประชุมได้พิจารณานั้น ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับว่า ข้อบังคับ ๑๒๖ นั้นเป็นข้อบังคับที่ใช้กับการพิจารณา ในเรื่องของร่างพระราชบัญญัติของเราเป็นการพิจารณาเรื่องของร่างรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีการ กำหนดกติกาเกี่ยวกับการกำหนดญัตติไว้โดยเฉพาะเจาะจงแล้ว เพราะฉะนั้นไม่น่าที่จะ เอาข้อบังคับ ๑๒๖ มาปรับใช้ได้ ประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งข้อบังคับการประชุม ข้อ ๑๒๖ นั้นเป็นการเขียนไว้ในกรณีที่มีข้อผิดพลาดของการลงมติของที่ประชุม

๑๔๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๕๗/๒

ต่อร่างพระราชบัญญัติ ในกรณีของเรานั้นไม่ปรากฏว่ามติที่ได้มีการลงไปแล้วนั้นมีข้อผิดพลาดประการใดอันที่จะนำไปสู่การนำข้อบังคับ ๑๒๖ กลับมาทบทวนมติที่มีการลงไปแล้วนะครับ เมื่อไม่ปรากฏว่ามติที่ลงไปแล้วมีข้อผิดพลาดประการหนึ่งประการใด ผมจึงเห็นด้วยความเคารพต่อไปครับว่า จะเอาข้อบังคับ ข้อ ๑๒๖ มาทบทวนมติต่าง ๆ ที่ผ่านไปแล้วนั้นไม่ได้ กล่าวโดยสรุป ผมมีความเห็นอย่างนี้ครับว่า ในเรื่องของการเสนอญัตติเพิ่มเติม นั้น ถ้าเกี่ยวกับญัตติที่มีการลงมติไปแล้วจะนำมาทบทวนในหลักการสำคัญเพื่อเปลี่ยนแปลงมติไม่ได้ เว้นแต่เป็นการปรับปรุงถ้อยคำเพื่อให้สอดคล้องกับมติที่ลงไป หรือเพื่อทำให้มติที่ลงไปมีความชัดเจนมากขึ้น อย่างนี้ผมเห็นว่าสามารถกระทำได้ครับ กราบเรียนที่ประชุมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ก่อนอาจารย์เจิมศักดิ์ ตอบท่านสุรชัยสั้น ๆ นิดเดียวนะครับ ที่เอา ๑๒๖ มาใช้ ท่านช่วยดู ๑๒๙ ด้วยนะครับว่าให้เอาข้อบังคับ สนช. นี้ะครับ มาใช้กับการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญด้วยนะครับ ให้ท่านดูตรงนั้นด้วยนะครับ เชิญอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผมคิดว่าขณะนี้มันมีอยู่ ๒ เรื่องที่เราพูดแล้วก็พันกัน เรื่องหนึ่งคือเรื่องที่ท่านสุรชัยเพิ่งพูดจบ อีกเรื่องหนึ่งคือเรื่องที่คุณกล้าณรงค์ได้หยิบยกขึ้นมา ผมคิดว่า ๒ เรื่องนี้พันกัน แต่รูปธรรมที่คุณกล้าณรงค์ได้หยิบยกขึ้นมาผมว่าสำคัญ คุณกล้าณรงค์ถามเราว่า เมื่อครั้งลงมติ เมื่อวันที่ลงมติในมาตรานี้ที่เกี่ยวข้องกับ ปปช. พวกผมเข้าใจว่าอย่างไร ในการลงมติ -----

ผมต้องกราบเรียนจริง ๆ ครับว่า ผมยังบอกกับหลายคนว่า เราน่าที่จะเห็นชอบด้วยกับ
 คุณการุณที่จะให้มี ปปช. จังหวัด เพราะขนาด กกต. จังหวัดยังทำได้ ผมก็ยิ่งพูดกับ
 หลาย ๆ คน เพราะ กกต. จังหวัดนี่เราก็ทำมาแล้ว แล้วก็มีประโยชน์ เพราะฉะนั้นก็
 น่าจะมี ปปช. จังหวัดได้ หลายต่อหลายคนก็เข้าใจในทำนองเดียวกันว่าจะเป็น ปปช.
 จังหวัดที่อยู่ภายใต้ ปปช. คือคณะกรรมการ ปปช. ที่เป็นองค์กรอิสระ แล้วก็จะเรียกว่า
 อะไรก็แล้วแต่ จะเรียกว่า ปปช. จังหวัดเฉย ๆ จะเรียกว่า คณะกรรมการ หรือจะเรียกว่า
 อนุกรรมการ เราไม่ติดใจ ชื่อไม่ติดใจ นั่นเป็นระเบียบวิธีบริหาร เหมือนกับ กกต. ก็เรียก
 คณะกรรมการ กกต. จังหวัด เราก็ไม่ติดใจ อันนั้นคือเจตนารมณ์รับท่านประธาน
 เมื่อท่านกล้าณรงค์ถามว่า พวกเราคิดอะไรตอนที่ยังมติดตรงนั้นนี้ ผมเรียนว่าตัวผมเอง
 และหลายคนที่นั่งใกล้ ๆ กันแถวนี้ เวลาพูดกันนั้นก็คิดว่ามันไม่น่าจะมีองค์กรอิสระ
 ๗๗ องค์กร ผมว่าพวกเราคงไม่เพี้ยนอย่างนั้น คือถ้าเราจะให้มีองค์กรอิสระที่เรียกว่า
 ปปช. ส่วนกลาง แล้วมีองค์กรอิสระอีกทุกจังหวัดนี้มันจะสรรหากันอย่างไร มันจะทำงาน
 กันอย่างไร มันเป็นไปได้ เราเข้าใจอย่างนั้น นี้คุณกล้าณรงค์ตั้งคำถามขึ้นมา
 เราก็อยากจะตอบว่า เราเข้าใจอย่างนั้นจริง ๆ หรือว่าเพื่อนสมาชิกที่ลงนี้ ไปเข้าใจว่าจะมี
 ๗๗ จังหวัด ทั้งหมด ๗๗ องค์กรอย่างนั้นหรือครับ เพราะฉะนั้น ท่านประธานครับ
 พวกผมเข้าใจกันอย่างนั้น เมื่อเข้าใจอย่างนั้น คุณกล้าณรงค์ที่ถอนญัตตินี้ก็ชอบแล้ว
 เพราะมันไม่มีปัญหาที่จะต้องไปแก้ไข เพียงแต่ว่าเมื่อมีคนทักท้วงว่า ถ้อยคำมันไม่ตรงนะ
 ถ้อยคำที่ท่านไปเขียนไว้ ที่คุณการุณเขียน ท่านดูนะครับ ทั้งนี้ ให้มีกรรมการป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัด โดยมีคุณสมบัติ กระบวนการสรรหาและอำนาจ
 หน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมายบัญญัติ พอมานั่งดูรายละเอียดอีกทีหนึ่ง โอ้โฮ ถ้าเป็น
 ตัวหนังสืออย่างนี้มันถูกต้องความไปได้ว่า ต่อไปนี้ประเทศไทยจะมีองค์กรอิสระ ๗๗ องค์กร
 คือ ๗๖ จังหวัด บวกองค์กร ปปช. ด้วย ทีนี้มันจะทำงานกันอย่างไรประเทศไทย
 เพราะฉะนั้นความเข้าใจที่คุณกล้าณรงค์ถามนี้ พวกผมเข้าใจกันอย่างนี้ แล้วผมเชื่อว่า
 ส่วนใหญ่ในที่นี้เข้าใจกันอย่างนี้ล่ะครับ ผมยังนึกไม่ออกเลย ใครจะเข้าใจได้ว่า
 จะให้มีองค์กรอิสระ ๗๗ องค์กรในประเทศไทย เรื่อง ปปช. เพราะฉะนั้นก็ขออนุญาต

กรรมวิธีการปรับถ้อยคำให้ได้ใหม่ตรงนี้ ซึ่งถ้าปรับถ้อยคำได้ จะเรียกว่าอะไร ผมไม่ชัดข้อง จะเรียกว่า อนุ หรือจะเรียกว่า กรรมกร เหมือนกรรมกร กกด. จังหวัด กกด. จังหวัด เขาเรียกว่าอะไรล่ะครับ ผมก็ไม่รู้ เราเรียกกันแต่ด้วยย่อว่า กกด. จังหวัด ก็ไม่มีปัญหา แต่ว่าให้มันขึ้นอยู่กับ ปปช. ส่วนกลาง ที่เขาจะดูแล จะไปออกระเบียบ จะไปออกระบบ อย่างไรก็ตามไปว่ากันต่อไป เราลงรายละเอียดตรงนี้ไม่ได้หรอกครับ ผมสนใจในรูปธรรมแบบนี้ เพราะฉะนั้นท่านนักกฎหมายท่านจะไปจัดกันอย่างไรต่อไป ในเรื่องประเด็นกฎหมายนี้ ท่านว่ากันไปเถอะ แต่ว่าพวกผมนี่เอาที่ละเรื่องก็แล้วกัน เรื่อง ปปช. เห็นอย่างนี้ ผมเชื่อว่าถ้าท่านมีความเห็นต่างกับผมบอกต่อนท่านไหวต เอามาดูกันเลย ถ้าท่านไปเชื่อ ๗๗ องค์กฐนี้ ผมก็จะยอมแพ้ท่านล่ะครับ ถ้าใครคิดว่า จะเอาองค์กฐอิสระ ๗๗ องค์กฐนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านเสวต แล้วท่านวัชรานะครับ

นายเสวต ทินกุล : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม เสวต ทินกุล นะครับ สสร. ครับ ท่านประธานครับ ผมมีโอกาสเห็นพ้องด้วยกับท่านประธานในเรื่องของท่านประธานเอาข้อบังคับการประชุมมาบังคับใช้นะครับ ที่ท่านประธานได้กรุณาชี้แจงเมื่อคืนนะครับผม เนื่องจากปัญหาที่ต้องวินิจฉัยนั้นเป็นปัญหาต้องด้วยรัฐธรรมนูญ ในมาตรา ๒๗ ๒๘ ๒๙ ครับ ท่านประธานครับ กฎ ระเบียบใด ข้อบังคับใดในสภาก็ดี หรือบังคับใช้โดยอนุโลมก็ดีหาได้ต้องไปบังคับกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๙ ได้ไม่ครับ -----

ผมขออนุญาตประธานกรรปเรียนชี้แจงท่านประธานเกี่ยวกับมาตรา ๒๘ (๒) นะครับ ถ้อยคำน่าจะพิจารณาให้ดีขึ้นครับ การพิจารณาของสภาว่างรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง เป็นการพิจารณาเพื่อให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ และเฉพาะ มาตราที่สมาชิกขอแปรญัตติตามมาตรา ๒๗ ครับ ถ้อยคำตามวรรคหนึ่งเป็นการพิจารณา เพื่อให้ความเห็นชอบนะครับ นี่หมายความว่า เป็นการลงคะแนนของสภาว่างรัฐธรรมนูญ นะครับผม ชัดเจนนะครับ ถ้าแกะถ้อยความจะชัดเจนเลยนะครับ เพราะฉะนั้นเมื่อ เป็นการลงคะแนนซึ่งเป็นการลงมติแล้ว ไม่มีถ้อยคำได้ในมาตรา ๒๘ ทั้ง ๒ วรรคที่จะบอก ให้แก้ไขมติครับ มีแต่แก้ไขญัตติครับ ญัตติที่แก้ไข หมายความว่าญัตติยังไม่ได้ รับการพิจารณาคำรับ เรื่องนี้น่าเป็นห่วงครับ เนื่องจากมันเป็นเดดล็อก (Deadlock) และเป็นข้อกั่วงวลครับผม และอาจจะนำไปสู่การต้องรับผิดชอบทั้งทางแพ่ง ทางอาญา อยากให้ใคร่ครวญให้ดีครับท่านประธาน เรื่องนี้ครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านเสวตครับ

นายเสวต ทินกุล : ขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ ถ้าเป็นข้อวินิจฉัยของประธานนะครับ ขอความกรุณาท่านดู ข้อ ๕๓ นะครับ ส่วนทางแพ่ง ทางอาญา ผมเชื่อว่าสุจริตทุกคน ไม่มีผิดหกรอกครับ อยู่ที่ว่าจะตัดสินใจ อย่างไร เดี่ยวอาจารย์วิชา แล้วก็อาจารย์นิติพันธุ์นะครับ

นายวิชา หงส์ประภัสสร : กรรปเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วิชา หงส์ประภัสสร สสร. กระผมขอให้ความเห็นเกี่ยวกับความชอบของคณะกรรมการ ยกร่างรัฐธรรมนูญที่จะนำเสนอญัตติแก้ไขญัตติที่ได้ลงมติไปแล้วนะครับว่า สามารถทำได้ หรือไม่ เรื่องนี้ขอให้พิจารณาในลักษณะที่ว่า ๑. ร่างรัฐธรรมนูญที่พิจารณากันนั้นยังไม่ แล้วเสร็จ คือพิจารณาเป็นรายมาตรานี้ะครับ ยังไม่แล้วเสร็จ ๒. เป็นการแก้ไขสิ่งที่ผิด ให้ถูก ซึ่งโดยหลักทั่วไปย่อมทำได้ เมื่อพิจารณาตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง ซึ่งเป็น วรรคเดียวที่ว่าด้วยการพิจารณาแปรญัตติ แยกได้เป็น ๒ ส่วน ในมาตรานี้ะครับ คือ

๑. เป็นการแปรญัตติตามคำเสนอของสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ และ ๒. เป็นการแปรญัตติหรือแก้ไขตามที่คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ แต่การเขียนกฎหมายนี้เขียนคาบ เขียนไม่ต่อเนื่องกันนะครับ โดยคำขอแปรญัตติตามมาตรา ๒๗ นั้น มามีข้อความที่ว่า หรือที่คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญเสนอ มาคั่นอยู่ และมาต่อด้วยคำว่า โดยสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญจะแปรญัตติแก้ไขเพิ่มเติมนอกจากที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๗ มิได้ เว้นแต่คณะกรรมการการร่างรัฐธรรมนูญจะเห็นชอบด้วยหรือสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในห้าเห็นชอบด้วยกับการแก้ไขเพิ่มเติม นั้น ซึ่งโดยสรุปนั้นเหตุแห่งการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญได้นั้น แก้ไขร่างรัฐธรรมนูญได้นั้นมีอยู่ ๒ ประการ คือสมาชิกเสนอและกรรมการเสนอ ในส่วนกรรมการเสนอ คือกรณีที่เป็นปัญหาในวันนี้ กระผมเห็นว่าจะกระทำอย่างไรก็ได้ จะกระทำเมื่อใดก็ได้ จะกระทำเมื่อมีมติไปแล้วครั้งหนึ่ง แต่เห็นว่าไม่ถูกต้องและจะทำอีกก็ได้ เหตุผลที่ผมพูดเช่นนี้เพราะไม่มีข้อห้าม สิ่งที่เราทำ สิ่งที่เกิดให้ถูก เมื่อไม่มีข้อห้ามเราก็ชอบที่จะทำได้ ผมเห็นเช่นนี้ครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ขอบพระคุณครับ คือขอเป็นหาทางออกนะครับ เพราะว่าสภาเราทำงานมาแล้วถึงทางตัน มันก็เดินไปข้างหน้าไม่ได้นะครับ ช่วยกันคิดว่าถ้ามีสมาชิกโต้แย้งเราจะหาทางออกอย่างไรมากกว่าที่เราจะพากันไปหาทางตันนะครับ เดียวครับ เมื่อกี้ผมเรียกชื่ออาจารย์ ธิติพันธุ์ไว้ครับ เชิญครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธ์ุ เชื้อบุญชัย (กรรมธิการ) : ขอขอบคุณมากครับ ท่านประธานครับ ผม ธิตีพันธ์ุ เชื้อบุญชัย กรรมธิการและสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ครับ ความจริงในเรื่องประเด็นเกี่ยวกับการพิจารณาในมาตรา ๒๘ ของรัฐธรรมนูญ ฉบับชั่วคราว รวมตลอดจนถึงประเด็นในเรื่องเกี่ยวกับคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติที่เป็นประจำจังหวัดนั้น ผมว่ามีประเด็นที่จะต้องพิจารณา อยู่ ๒ เรื่องด้วยกันนะครับ

เรื่องแรกนั้นคงเป็นความเห็นของที่ประชุมว่าการตีความนั้นฝ่ายใดจะถูก ซึ่งผมเองนั้นคิดว่าในแง่ของการตีความกฎหมายหรือรัฐธรรมนูญในครั้งนี้นั้น เราคงไม่สามารถที่จะหาคำตอบที่ถูกต้องและเป็นที่ยุติได้ในที่ประชุมแห่งนี้ เพราะว่า นักกฎหมายเองต่างมีความเห็นที่แตกฝ่ายกันได้ และคงไม่สามารถที่จะบอกว่าใครเป็น ความเห็นที่ถูกต้องโดยการกล่าวอ้างของตนเอง ประเด็นถ้าหากจะให้ยุตินั้นก็คงต้อง ส่งไปที่ศาลรัฐธรรมนูญเพื่อการตีความสุดท้ายว่าหมายความว่าอย่างไร ซึ่งผมคิดว่า ไม่ใช่เป็นแนวทางที่พวกเราอยากจะเดิน

ส่วนประเด็นที่ ๒ นั้นในเรื่องเกี่ยวกับการตั้ง ปปช. ประจำจังหวัดนั้น ผมคิดว่าคงเป็นความเห็นหรือความเข้าใจของพวกเราทุกคนว่า การตั้ง ปปช. ประจำ จังหวัดนั้นน่าจะเป็นหมายเพียงการตั้งหน่วยงานหรือคณะกรรมการประจำจังหวัด ซึ่งเป็น ส่วนย่อยของ ปปช. ใหญ่ และผมเองคิดว่าถ้าถามท่านการุณ ต้องขอโทษที่เอ่ยนาม ท่านคงจะมีความเข้าใจในลักษณะอย่างนั้น แต่ถ้าท่านการุณเองไม่ได้มีความเข้าใจ อย่างนั้นก็คงต้องถามว่า ในที่ประชุมแห่งนี้เป็นการเข้าใจเช่นเดียวกับท่านการุณ หรือไม่ ซึ่งถ้าหากไม่ได้มีความเข้าใจในการที่จะไปตั้ง ปปช. ประจำจังหวัดเป็นองค์กร อิสระทั้งหมด ๗๗ องค์กรด้วยกันนั้น ผมคิดว่าตรงส่วนนี้การแก้ไขของคณะกรรมการ นั้นก็เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมถ้อยคำ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือเจตนารมณ์ของ ที่ประชุมแห่งนี้ และผมคิดว่าด้วยวิธีการเดินนั้นน่าจะมีวิธีการที่ไม่ขัดกับรัฐธรรมนูญ ไม่ว่าในทางใดเลยทั้งสิ้น ผมจึงขอกราบเรียนมา ณ ที่นี้ครับ

๑๕๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๖๐/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ เดี่ยวท่านดูข้อบังคับ ข้อ ๑๖๑ ด้วยนะครับ ผมไม่พูดแล้วนะครับ
ท่านช่วยอ่านหน่อยนะครับ ๑๖๑ ด้วยนะครับ ท่านอาจารย์ศิวะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ศิวะ แสงมณี สสร.
นะครับ ท่านประธานครับ ผมว่าเราใช้เวลาในการหาทางออกมานาน แล้วก็ผมคิดว่า
ทุกคนก็ได้แสดงความคิดเห็นไปหมดแล้ว ผมว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เราหวังที่จะเป็น
รัฐธรรมนูญที่ใสสะอาด ไม่มีหยดหมึกไปอยู่บนผ้าขาวนี้ครับ แม้ว่าเรา ๙๙ เสียง
จะบอกว่าเราทำได้ แต่มีเพียง ๑ เสียงบอกว่าเราทำไม่ได้นี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็มีความ
นะครับ แล้วมันก็จะปัญหาให้บุคคลภายนอกที่ไม่ปรารถนาติดต่อรัฐธรรมนูญ
ที่เรากำลังร่าง ทำให้เกิดความเสียหายได้ ผมว่าถ้ามีความเป็นไปได้นี้ครับ อะไรที่มัน
เป็นปัญหา ผมว่าเราหยิบยกออกไปทั้งหมดเถอะครับ ไม่ต้องมาพูดอีกแล้วนะครับ อะไรที่
มันเป็นปัญหา เอามาพูดให้ตายมันไม่จบหรอกครับ เพราะปัญหาความเห็นทางกฎหมาย
มันเยอะ ในนี้เน่มากครับ เนหลายชนิดครับ ทั้งเนติบัณฑิต เนรคุณ มีทุกอย่างครับ
เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราอย่า

(นายจรัญ ภัคดีธนากุล ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ผมประท้วงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มีสมาชิกประท้วงครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านครับ คำพูดอย่างนี้
ขอให้ถอนคำพูดเถอะครับ พาดพิงกับวิชาชีพ สถาบันเขาครับ

นายศิวะ แสงมณี : ครับ ขอบพระคุณครับ ขอถอนนะครับ วันก่อน
ผมพูดที่หนึ่ง ยังไม่มีคนประท้วง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมประท้วงครับ

นายศิวะ แสงมณี : ไม่ ผมพูดข้างนอกไม่มีคนประท้วงครับ

๑๕๔

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๖๐/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เอาเป็นว่าท่านศิวะ ด้วยความเคารพท่านนะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาตอภิปรายต่อครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านละเว้นคราวต่อไปด้วยนะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ละเว้นถ้อยคำที่จะมีผู้ประท้วงนะครับ ช่วยระมัดระวังด้วยครับ เชิญครับ

นายศิวะ แสงมณี : ขอขอบคุณครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราคาดไม่ถึงไป
ก็คงไม่เกิดประโยชน์นะครับ ถ้าส่วนตัวผมว่าเราควรจะไม่พิจารณาเรื่องที่จะเป็นปัญหา
ไปพิจารณาเรื่องอื่นต่อไปให้เสร็จนะครับ-----

อันนี้ผมคิดว่าน่าจะทำให้บรรยากาศการประชุมของเราน่าจะเป็นไปด้วยดี เพราะนี่อีกไม่กี่วันก็เสร็จแล้วนะครับ อันนี้ผมก็ขออนุญาต คือผมหมายถึงทุกเรื่องที่มีความจะทำให้เกิดรอยต่างพร้อมขึ้นมาเนี่ยนะครับ ส่วนตัวผมเองนี่จริง ๆ ถึงแม้ว่าเราจะเห็นด้วยกับเสียงส่วนมาก แต่เมื่อมี ๑ เสียงนี้ ผมยังคิดว่า คือผมไม่ห่วง ๑ เสียงในนี้ครับ แต่ผมห่วงเสียงจากภายนอกนะครับ ซึ่งอาจจะทำให้การทำงานของเราน่าจะสะดุด ชะงักงัน แล้วก็ไม่มีผลประโยชน์อย่างที่พวกเราปรารถนาทุกคน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ๆ อย่างนี้ได้ไหมครับ ผมหารือท่านกรรมาธิการหาทางออกอย่างนี้ได้ไหมครับ ในหลักการเนี่ยครับ มติที่ลงไปแล้วเนี่ยครับ ที่ผ่านไปแล้วก็ให้ผ่านไป ขอให้ท่านใช้อำนาจกรรมาธิการเนี่ยครับไปเพิ่มในบทเฉพาะกาลนะครับ เพื่อแก้ไขปัญหาที่ผ่านไปแล้วนะครับ ก็เรื่องก็ตามเนี่ยครับ อย่างเช่น ของท่านการุณอย่างนี้ เข้าพูดกันตรง ๆ นะครับ ถ้ามันเป็นปัญหามากกับที่ประชุมเนี่ยครับ แล้วเดี๋ยวใครจะหยิบยกไปกล่าวอ้าง มันก็เป็นสิ่งที่ไม่ดี ท่านก็ใช้อำนาจของท่านนั่นแหละที่มีอยู่เนี่ยครับ แก้ไขปัญหาตรงนี้เสียเนี่ยครับ เดี่ยวเนี่ยครับ อาจารย์ยธิติพันธุ์พูดไปแล้วครับ เอาท่านที่ยังไม่ได้พูดครับ ต่อเนื่องหรือครับ อ้อ ครับ ต่อเนื่องครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ยธิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย (กรรมาธิการ) : คือจริง ๆ ทางออกที่ท่านประธานได้เสนอน่าจะเป็นทางออกที่ดี เพียงแต่ที่ผมคิดว่าส่วนหนึ่งนั้นนี่เราคงต้องบันทึกเจตนารมณ์ว่า เวลาที่เราพูดถึง ปปช. ประจำจังหวัดนั้นนี่ เราไม่ได้หมายถึงการที่เป็นองค์กฤษฎีทั้งหมดนั้น เพื่อให้เข้าใจชัดเจนเวลาที่ไปเขียนบทเฉพาะกาล แล้วก็การจัดทำร่างกฎหมายต่อไปครับ ท่านประธานครับ ขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ จริง ๆ อำนาจท่านเขียนได้เยอะแยะอยู่แล้วนะครับ เดี่ยวกรรมาธิการตอบก่อนแล้วกันนะครับ เพื่อจะได้ลงตัวกันได้เนี่ยครับ อาจารย์วิชาครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วิชา มหาคุณ กรรมาธิการยกร่างครับ กระผมขอชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจนะครับว่า เป็นข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ ซึ่งแม้จะยังไม่ลงรอยกัน

นะครับ แล้วก็มีท่านผู้ที่ตั้งต้น หรือว่าท่านอยากจะมีความคิดเห็นอย่างไรอย่างใดอย่างหนึ่งนี้ เราก็ต้องยอมรับฟังความคิดเห็นนะครับ เพราะว่าความคิดเห็นที่แตกต่างกันนี้ก็จะเป็นความสวยงามงดงามของโลกนี้ ถ้าโลกนี้มีความเห็นตรงกันหมดนี้นะครับ มันก็คงจะไม่มีสีสันอะไรเลยนะครับ ความแตกต่างกันในเรื่องของความคิดเห็น ผมยอมรับครับ แต่ว่าผมคิดว่าความสมานฉันท์ในการทำงานต้องเกิดขึ้นครับ เพราะการร่างรัฐธรรมนูญครั้งนี้ เราเริ่มต้นมาด้วยดี ด้วยความสมานฉันท์ ด้วยความรักสามัคคี ด้วยความรู้ในบทบาท และหน้าที่ของตัวเองนะครับ โดยเฉพาะกรรมาธิการยกขอร้องเรียนว่าไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อนใด ๆ ไม่มีความรู้สึกที่จะต้องการเพื่อกระทำการเพื่อตัวเอง หรือกระทำการเพื่อกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งโดยเฉพาะ จะเห็นได้ว่าเรานี้ยกขอร้องขึ้นมาและสู้ในขณะที่มีการนำเสนอร่างนี้ ผมขอเรียนว่า ไม่ได้เพราะคิดว่าร่างนี้ใครอย่าแตะ หรือรัฐธรรมนูญเป็นของข้าใครอย่าแตะ ผมเรียนว่าเราสู้เพื่อหลักการเท่านั้นนะครับ บางเรื่องบางกรณี แม้บางทีกระผมไม่เห็นด้วยนะครับในที่ประชุม กระผมก็ยังคงต้องโหวตให้ เพราะอะไร เพราะว่ากระผมถือว่าเรื่องของระบอบประชาธิปไตย เรื่องความเห็นข้างมากนี้เป็นเหตุเป็นผล ผมยอมรับได้นะครับ แต่ว่าเรื่องที่ฝ่าฝืนหรือผิดพลาด กระผมก็ยอมไม่ได้เหมือนกัน กระผมขอเรียนอย่างนั้น และกระผมขอเรียนฝากไปยังท่านผู้ว่าฯ ที่ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ที่ท่านพูดว่า ถ้าแก้ไม่ได้ก็ให้ยกเลิกไปเลยนี้ ผมขอเรียนว่า ปัญหาเขามีไว้ให้แก้ ไม่ใช่มีไว้ให้กลุ่ม และทุกประเด็นก็มักจะมีปัญหา ถ้าอย่างนั้นนี้นะครับเราก็จะทั้งหมด ก็ไม่ต้องร่างรัฐธรรมนูญ การที่เรามาร่างรัฐธรรมนูญกันนี้ เพราะว่าเราต้องการแก้ปัญหาใช่หรือไม่ ถ้าอย่างนั้นท่านต้องยกเลิกร่างรัฐธรรมนูญขึ้นนี้ทั้งหมดเลยนะครับ เพราะว่าบอกว่ามันมีปัญหา เพราะฉะนั้นอย่าไปแก้มันเลยนะครับ บ้านเมืองมันจะเป็นอย่างไร ก็ช่างมันนะครับ ผมไม่เอ่ยนะครับว่ามันจะเป็นอย่างไร ปล่อยให้มันไปก็แล้วกัน ถ้าอย่างนั้นก็ไม่ต้องแก้อะไรเลย -----

เราจะเห็นได้ว่าเราแก้ปัญหากันมาเป็นเปลาะ เปลาะ เปลาะ ถูกหรือไม่ครับ และในข้อที่ ท่านประธานได้ชี้ให้ดูได้แนะนำนี้ ก็เป็นทางออกทางหนึ่งที่ว่า ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความ ตามข้อบังคับนี้ก็เป็นการอำนาจของสภาที่จะวินิจฉัย และเมื่อที่ประชุมสภาได้มีมติวินิจฉัย ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของสมาชิกทั้งหมดของสภาเป็นประการใดแล้ว ก็ให้ถือว่าคำวินิจฉัยนั้นเด็ดขาด เขาก็เขียนไว้แล้วครับ ผมขอเรียนว่าในทางกฎหมายนั้น การตีความต้องตีความให้เป็นไปในทางที่เป็นผล ยิ่งกว่าการตีความให้เป็นไปในทาง ที่ไร้ผล ไม่เคยมีการตีความของศาลเลยที่จะตีความให้มันใช้ไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ครับ จริงอยู่เราตีความโดยเคร่งครัดตามบทบัญญัติของกฎหมาย แต่ต้องไม่ให้เกิดผล ประหลาด เกิดผลประหลาดอย่างไรครับ พอดิตขัด ผมมีปัญหาบอกว่าเราไม่ต้องตีความ อะไรแล้ว เรายกเลิกไปเลยนะครับ หรือในกรณีที่เกิดข้อผิดพลาดขึ้น แล้วเราบอกว่า แก้ข้อผิดพลาดนั้นไม่ได้ ต้องไปเป็นร่างรัฐธรรมนูญใหม่อีกฉบับหนึ่ง มันแอบเซอร์ดิตี (Absurdity) มันเกิดผลประหลาดใหม่ครับท่าน ไม่มีหรอกครับ ในศาลเองนี้การวินิจฉัย ข้อกฎหมาย ข้อเท็จจริงอะไรผิดพลาดนี้ แก้ไขข้อบกพร่องได้เสมอ กระผมเองเพิกถอน คำวินิจฉัยของกระผม เพิกถอนคำพิพากษาของกระผมนี้ นะครับมาหลายเรื่องแล้ว เพราะว่ารู้ว่าข้อมูลภายหลังนี้ผิดพลาดนะครับ ศาลของตัวเองนี้แก้ไขข้อผิดพลาด ของตัวเองได้เสมอ ถ้ามันผิดพลาดแล้วเราเห็นว่ามันไปไม่ได้ มันเป็นกระบวนการที่อยู่ใน หลักการของเราอยู่แล้ว เพราะฉะนั้นกระผมก็ขอให้ถามที่ประชุมได้เลยนะครับว่า ที่กรรมการเห็นว่าประเด็นเหล่านั้น ข้อเหล่านั้นมีข้อผิดพลาดที่ประสงค์ที่จะแก้ไขใหม่ ถึงขนาดที่จะแก้ไขใหม่ ถ้าที่ประชุมเห็นว่ามันเป็นข้อใหญ่ใจความ เป็นข้อผิดพลาด มันก็แก้ไขได้ครับ นี่เป็นความเห็นของกระผม ซึ่งเห็นว่าน่าจะทำให้สภาแห่งนี้เป็นไปได้ แล้วก็เป็นไปได้ด้วยความราบรื่น เราจะจบกันด้วยความสำเร็จ หรือจบกันด้วยทั้งปัญหา แล้วก็กลับบ้านนอนไม่หลับครับ ท่านที่เคารพครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
จะฟังข้างล่างก่อนหรือจะพูดครับ เชิญกรรมการครับ มันเป็นสิทธิกรรมการครับ กรรมการเขาขอพูดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมธิการครับ ขออนุญาตหารือท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาว่างทุกท่านนะครับว่า มีการยื่นขอแปรญัตติมาทั้งหมด ๘ ญัตติ ผมเข้าใจว่าใน ๘ ญัตติเกือบทุกท่านในที่นี้ลงนามทั้งนั้น มีบางท่านเท่านั้นที่ไม่ได้ลงนาม เพราะ ๘ ญัตติ ญัตติหนึ่งต้องมี ๖๐ คน ประมาณ ๔๘๐ คน โดยประมาณ รวมถึงผู้อภิปรายหลายท่านซึ่งไม่เห็นด้วยกับการแปรญัตติ อาจจะลงญัตติมาด้วยนะครับในชื่อของตัวเอง ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า ในฐานะที่ไปพิจารณารายละเอียด ผมเข้าใจว่าใน ๘ เรื่องนี้ นะครับ มีเรื่องที่ลงมติไปแล้วทั้งหมด ๗ เรื่อง แล้วก็เรื่องที่ยังไม่ลงมติ ๑ เรื่อง เรื่องที่ยังไม่ลงมติคือเรื่องการคัดค้านการสรรหาสมาชิกวุฒิสภานะครับ เรื่องมาตรา ๒๓๒ และ ๒๓๓ ที่เหลือทั้งหมด ๗ เรื่องนี้ได้ลงมติมาแล้วทั้งสิ้น ในจำนวน ๗ เรื่องที่ลงมติมาแล้วทั้งสิ้นนี้ ผมไปแยกดูครับว่า มีเรื่องไหนซึ่งผู้แปรนี้แปรมาโดยตรงกันข้ามกับหลักการเดิมที่ลงมติไปแล้ว กับญัตติใดที่ยังไม่ได้ตรงข้ามกับญัตตินะครับ เป็นการแก้ไขรายละเอียด ถ้อยคำหรืออะไรก็แล้วแต่ ขออนุญาตนำเสนออย่างนี้ได้ไหมครับว่า ใน ๘ ญัตตินี้ ญัตติที่ ๑ คือมาตรา ๓๐ แปรเรื่องอัตลักษณ์ทางเพศ ลงมติไปแล้ว แล้วก็ขอกลับมาใหม่ ผมคิดว่าอันนี้เป็นเรื่องแก้หลักการเลยนะครับ เพราะว่าเราไม่เห็นด้วยกับการเดิมเรื่อง ความหลากหลายทางเพศไปแล้ว เอาคำมาใหม่ แต่ว่าหลักการยังคงเดิม -----

ถัดมามาตรา ๓๒ ครับ เรื่องการค้นตัวบุคคล ได้ลงมติไปแล้วนะครับ มีการตกแต่งร่างมา แต่เป็นการตกแต่งในรายละเอียดนะครับ หลักการยังเหมือนเดิมนะครับ ไม่ได้เขียนว่า จะต้องผ่าน ต้องมีหมายของศาลนะครับ เพราะฉะนั้นเป็นการตกแต่งในรายละเอียด ไม่ได้ลงในหลักการ ถัดมาคืออันที่ ๓ ครับ มาตรา ๔๘ กับมาตรา ๒๙๓ เรื่องการศึกษา ลงมติไปแล้ว แต่ก็เป็นการแก้ไขรายละเอียด เพราะว่าไม่ได้เพิ่มจาก ๑๒ ปี เป็น ๑๕ ปี หรืออะไรก็แล้วแต่ แต่หลักการยังคงเดิมว่า ๑๒ ปีเหมือนเดิม แต่ว่าถ้อยคำมีการเปลี่ยนแปลง ถัดมามาตรา ๘๓ ครับ เรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนะครับ ลงมติไปแล้ว นะครับว่าไม่ต้องผ่านสภา ผู้ขอแปรญัตติแปรเข้ามาใหม่ว่าขอให้ผ่านสภาด้วย อันนี้ก็เป็น การแก้ไขหลักการนะครับ ถัดมามาตรา ๑๐๖ ครับ สัดส่วนของวุฒิสมาชิกซึ่งเราลงมติ ไปแล้วว่า ๗๖ ๗๔ แล้วก็มีขอแปรญัตติมาว่าเป็น ๑๒๐ ๔๐ ในความเห็นส่วนตัว ผมเองผมก็เห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไขหลักการครับ ถัดมามาตรา ๑๓๐ ครับ เรื่องอำนาจ กรรมการ ลงมติไปแล้วเช่นเดียวกันนะครับ มีการแก้ไขรายละเอียด นะครับ ในสายตา ผม คือหมายความว่าเราเห็นตรงกันว่า ไม่รวมถึงองค์กฤษฎี ไม่รวมศาล ก็เขียนให้ ชัดเจนมากขึ้น ก็เป็นการแก้ไขรายละเอียด ถัดมาเรื่องที่ ๗ ครับ ๒๓๒ ๒๓๓ นี้ เป็นการ คัดค้านการสรรหาเรื่องวุฒิสมาชิก ซึ่งยังไม่เคยลงมติเลย แล้วก็เขียนแปรญัตติเข้ามาใหม่ นะครับ เรื่องสุดท้าย เรื่อง ปปช. จังหวัดนะครับ ลงมติไปแล้วนะครับ เหมือนกันทำให้มี ปปช. จังหวัด ก็เลยทำนกล้านรงค์ขอให้แปรตัดออกนะครับ แต่ว่าก็ถอนไปแล้ว แต่กรรมการขออนุญาตว่าให้ยังคงมี ปปช. จังหวัดอยู่ แต่ว่าขอแก้ไขรายละเอียด เพิ่มเติมเท่านั้นเองนะครับ เพราะฉะนั้นจาก ๘ เรื่องนี้ ผมคิดว่าเราน่าจะคุยไว้ได้หมด ๕ เรื่องครับ เอา ๕ เรื่องก่อนได้ไหมครับท่านประธานครับ ที่เป็นเรื่องแก้ไขรายละเอียด ยังไม่ได้คุยกันเลยนี่ว่าไป ส่วนอีก ๓ เรื่อง ซึ่งเป็นการแก้หลักการเลยนะครับ เรื่อง อุตสาหกรรมทางเพศ เรื่องสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ต้องผ่านสภาเรื่องสัดส่วนวุฒิสมาชิกนี้ เดียวเราพักแล้วก็คุยกันต่อก็ได้นะครับว่าจะเอาหลักการอย่างไร แต่ว่าเอาที่เป็น รายละเอียดนี้เราแก้ไขก่อน เพราะว่าผมเข้าใจว่าที่รายละเอียดเราเห็นตรงกันนะครับว่า ไม่ได้ขัดกฎหมาย ไม่ได้ขัดข้อบังคับ ไม่ได้ขัดรัฐธรรมนูญแต่ประการใดทั้งสิ้น เป็นการ แก้ไขในรายละเอียดเท่านั้นครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ผมขอเข้ามาพิจารณาเลยนะครับ เพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลานะครับ เรื่องที่พิจารณานี้
 นะครับ คือเรื่อง นอกจากที่ผ่านไป ๓ เรื่องนี้ นะครับ พอดีเข้าเรื่องของท่านการุณ นะครับ
 ท่านกรรมาธิการบอกว่าขอปรับถ้อยคำกับแก้รายละเอียด นะครับ ที่นี้ท่านการุณนี่ก็ยังไม่
 เห็นด้วย นะครับ ที่ท่านอภิปรายไปนี่ นะครับ คือไม่เห็นด้วยกับการที่จะมาพิจารณาอีก
 ครั้งหนึ่ง ผมก็เลยบอกว่า ถ้าท่านการุณไม่เห็นด้วยแบบนี้ นะครับ เราก็ต้องเคารพ
 ความเห็น เพราะเขาชนะในสภานะครับ ท่านก็ยื่นถ้อยคำของท่านการุณไว้ แล้วท่านก็ใช้อำนาจ
 ท่าน นะครับ ไปใส่ในส่วนที่อยู่ในบทเฉพาะกาล ให้สมาชิกได้พิจารณา ผมว่ามันก็เป็น
 ทางออก นะครับ ที่นี้ถ้อยคำนี้ เดี่ยวผมขออนุญาตถามท่านการุณอีกทีได้ไหมครับ
 ท่านได้เอกสารของกรรมาธิการหรือยังครับ เอกสารที่กรรมาธิการเขาขอแก้ถ้อยคำ นะครับ
 ถ้าท่านจะกรุณาช่วยดูว่าเขาปรับแล้วนี่ หลักการของท่านว่ายังมีกรรมกรป้องกันและ
 ปราบปรามการทุจริตประจำจังหวัดอยู่ แต่เพียงแต่ปรับถ้อยคำให้มันไม่ไปขัดกับหลักการ
 ของ ปปช. ชุดใหญ่ครับ แล้วทุกฝ่ายก็เดินไปได้ นี่ นะครับ ก็คือไม่ได้เปลี่ยนหลักการเลย
 นะครับ หลักการเดิมให้มีอยู่ เพียงแต่ขอปรับถ้อยคำนี้ นะครับ ท่านพอจะช่วยได้ไหมครับ
 ตรงนี้ครับ ท่านมีเอกสารหรือยังครับ เจ้าหน้าที่แจกท่านการุณหรือยังครับ ถ้ายังไม่ได้รับ
 เจ้าหน้าที่ช่วยมอบให้ท่านการุณพิจารณาด้วย นะครับ ท่านการุณเห็นหรือยังครับ
 ท่านยอมให้ปรับถ้อยคำได้ไหมครับ เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม การุณ ไสงาม
 สสร. นะครับ ที่ผมลุกขึ้นมาทักท้วงท่านประธานตอนนั้น นะครับ ตั้งแต่บัดนั้นผมก็ยัง
 ไม่ได้มาพูดต่อในข้อเสนอของผม ท่านประธานครับ เราพิจารณาเรื่องด้วยกันมาก็เยอะ
 รัฐธรรมนูญชั่วคราวก็บอกว่า สภาพของเรานั้นก็ต้องไปใช้ข้อบังคับการประชุมของ สนช. ---

เพราะฉะนั้นการพิจารณาทั้งหมดนี้นะครับ จะต้องพิจารณาร่วมกันในส่วนที่ข้อบังคับสามารถใช้ได้และไม่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะกระบวนการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญตามมาตรา ๒๘ นี้ ไม่เหมือนกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติหรือการพิจารณาญัตติในข้อบังคับเสียทีเดียว เราก็จำเป็นที่จะต้องนำข้อบังคับนั้นมาปรับใช้เท่าที่จะทำได้ทั้งหมด ไม่มีข้อยกเว้นครับที่ดำเนินการประชุม ท่านประธานครับ กรณีที่เราจะแก้ไขในขณะนี้ครับ นั่นคือการแก้ไขจะต้องเป็นแผนการแก้ไขที่มีข้อความผิดพลาด ตอนมหาวิทยาลัยราชภัฏ ท่านที่อยู่ที่นี่เป็นอธิการราชภัฏอยู่หลายท่าน ร่างพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยราชภัฏนั้นผ่านที่ประชุมของสภาผู้แทนราษฎร ๓ วาระ ผ่านที่ประชุมของวุฒิสภา ๓ วาระอย่างละเอียดครบถ้วน เรียกชื่อว่า ผ่านรัฐสภา ถึงขั้นได้นำขึ้นทูลเกล้าฯ เพื่อลงพระปรมาภิไธยแล้ว ทูลเกล้าฯ ขึ้นไปแล้วครับ ต่อจากนั้นมาครับ จึงพบกันว่ามีข้อความผิดพลาด ขออภัยครับ ไม่ใช่ถ้อยคำเล็ก ๆ น้อย ๆ แต่เป็นข้อความผิดพลาดไปเลย ผิดหลักเลย นั่นแหละครับ จึงได้ขอกลับ ขอกลับมา แล้วมาพิจารณาทั้งฝ่ายผู้แทนและฝ่าย สว. พวกเราตอนนั้น ครบถ้วนเรียบร้อยให้ถูกต้อง แก้ไขข้อความที่ผิดพลาด แล้วนำขึ้นทูลเกล้าฯ ใหม่ ท่านครับ ในขณะที่ท่านกำลังถามผมอยู่ตรงนี้นะครับ มติเรื่องนี้ได้ผ่านไปแล้ว ท่านช่วยดูว่าข้อความอะไรผิดพลาดบ้างครับ ตรงไหนมีข้อความผิดพลาดบ้างครับ ในกรณีเรื่องนี้ เพราะฉะนั้นท่านจะต้องดูว่าเรื่องนี้นำเสนอพิจารณาเพื่อกลับมติ หรือแก้มติ หรือทำมติใหม่ ได้หรือไม่ได้เป็นเบื้องต้นก่อน ถ้าทำได้ก็พิจารณาต่อไป จะทำได้แค่ไหน ถ้าทำไม่ได้ก็ไม่สามารถพิจารณาได้อีกแล้ว เพราะไม่มีเหตุจำเป็นอะไรที่จะต้องมาพิจารณาเรื่องที่ทำไม่ได้ เรื่องที่พิจารณาไม่ได้ ก็ท่านวินิจฉัยตรงนี้เสียก่อนสิครับว่า เรื่องนี้สามารถนำเข้ามาพิจารณาได้ เข้าหลักเกณฑ์ของข้อความผิดพลาดหรือไม่ ถ้าเห็นว่าไม่สามารถนำเข้ามาพิจารณาได้ ก็ไม่ต้องพิจารณาต่อไปครับ ว่ามันคืออะไร หมดประเด็นแห่งการพิจารณา แต่ความเห็นของผมเบื้องต้นตอนนี้โดยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘ ววรรคสองทั้งหมด บวกด้วยข้อบังคับทั้งหมดของการประชุมสนช. แล้ว ไม่สามารถนำเรื่องที่มีมติในประเด็นนี้ว่าด้วยเรื่อง ปปช. จังหวัด เข้ามาพิจารณาได้อีกแล้ว นี่เป็นความเห็นของผมเบื้องต้น เพราะจะเป็นการขัดทั้งรัฐธรรมนูญและข้อบังคับ ขอขอบคุณครับ

๑๖๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รตนา ๖๔/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คืออย่างนี้ คือเถียงกลับไปกลับมาเนี่ยครับ ต้องเรียนเลยครับ เดี่ยวครับ
อาจารย์กล้ารงค์ครับ คือจริง ๆ แล้วนี่ที่ประชุมตัดสินได้นะครับ เพียงแต่ถ้ามีสมาชิก
เพียงท่านหนึ่งเนี่ยครับ ไม่เห็นด้วยเนี่ยครับ มันก็จะทำให้สถานการณ์ความเห็นด้วย
ที่ประชุมใหญ่เนี่ยครับ เกิดปัญหาเท่านั้นเองนะครับ ท่านปรึกษายกวางเลยดีไหมครับ

นายกล้ารงค์ จันทิก : กราบเรียนนิดเดียวครับ ท่านประธานครับ
กระผม กล้ารงค์ คือสิ่งที่ท่านการุณพุด ขออนุญาตที่จะต้องเอ่ยชื่อท่าน กระผมไม่ได้
ไปคัดค้าน ถ้าออกอากาศไปนี้กระผมเองก็จบเนติบัณฑิตไทย -----

- ๖๕/๑

ฉะนั้นก็มองกฎหมายไม่ออก กระผมไม่ได้คัดค้าน กระผมได้ถอนญัตติ ญัตตินั้นมีผู้รับรองถึง ๖๔ คน แต่กระผมสอบถามเจตนารมณ์ ว่าเจตนารมณ์ที่ท่านเขียนอย่างนี้หมายความว่าอย่างไร เจตนารมณ์ของที่ประชุมต้องการให้มี ปปช. ๗๗ องค์กรหรือไม่ แต่ถ้าเจตนารมณ์ของที่ประชุมที่ลงมติไม่เป็นอย่างนั้น ข้อเขียนอย่างนี้มันทำให้มองเจตนารมณ์ผิดได้ กระผมก็เสนอกรรมาธิการยกร่างนะครับว่า จะแก้ไขเพื่อให้ตรงเจตนารมณ์หรือไม่ ขณะนี้เรายังไม่ทราบนะครับ เจตนารมณ์ของคนที่ลงมติเขาต้องการให้มี ปปช. เป็นอิสระ ๗๗ จังหวัด หรือต้องการให้มี ปปช. อยู่ตามจังหวัดต่าง ๆ แต่ยังมีติดโยงและขึ้นอยู่กับ ปปช. โใหญ่ กระผมถามตรงนี้ กระผมคิดว่าคงไม่ผิด เพราะผมมีสิทธิที่จะถามความหมายในกฎหมาย ในแต่ละมาตราได้นะครับ ก่อนที่จะมีมติว่ากระผมเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ กระผมขอให้ท่านประธานได้โปรดพิจารณาครับผม

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมถามท่านการุณได้ไหมครับ สมาชิกถามหลายท่านแล้วนะครับ เรื่องประเด็นนี้ว่าเจตนาที่ท่านแปรญัตติมานี้ะครับ เป็นการแปรเพื่อให้มี ปปช. จังหวัดที่อิสระหรือไม่ นะครับ ท่านช่วยกรุณาตอบได้ไหมครับ สมาชิกได้เข้าใจขึ้นครับ เชิญท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม การุณ ไสงาม นะครับ ท่านประธานครับ ถ้าเจตนาที่จะต้องมีองค์กรกลาง องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่เรียกชื่อว่า ปปช. ถ้าหากว่าต้องการให้เป็นองค์กรอิสระ ๗๖ องค์กร บวกกับ ปปช. กลางอีก ๑ เป็น ๗๗ องค์กร การเขียนจะไม่อยู่อย่างนี้ท่าน ท่านเห็นไหมครับว่าการเขียนจะไม่อยู่ตรงนี้ ถ้าต้องการให้เป็น ๗๖ บวก ๑ คือ ๗๗ ต้องไปเขียนที่มาตรา ๒๓๙ วรรคแรก ๒๓๙ วรรคแรก คือคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ ถ้าต้องการให้เป็น ๗๖ บวก ๑ เป็น ๗๗ จะต้องเขียนคำว่า และประจำจังหวัดรวมทั้งหมด ๗๗ คณะ ต้องไปบัญญัติไว้ข้างบนตรงนั้นครับ รวม ๗๗ คณะ ต้องเขียนคำ รวม ด้วย และต้องบอกด้วย ถ้ามีจังหวัดเพิ่ม ให้เพิ่มไปอีกเรื่อย ๆ ชั่วฉับวันดร ท่านเห็นไหมครับ แต่ถ้าอย่าไม่ได้นำไปเขียนอย่างนั้นให้เข้าใจ

ความหมายเป็นอย่างนั้น นี่คือข้อที่ ๑ ท่านที่เคารพครับ เพราะฉะนั้น ปปช. ประจำจังหวัด ไม่ใช่องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญที่จะขึ้นไปอยู่หัวเป็น ๗๖ บวก ๑ เป็น ๗๗ นี่คือการตอบข้อที่ ๑ ข้อที่ ๒ ถ้าต้องการให้ ๗๖ ปปช. จังหวัด เป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ เจ็อนไซ และกระบวนการสรรหา อำนาจหน้าที่ทั้งสิ้น ทั้งปวงจะต้องเป็นไปอย่าง ปปช. แห่งชาตินั้นคือเราจะต้องไปบัญญัติทุกมาตราว่าด้วยเรื่องกระบวนการสรรหา ปปช. แห่งชาติ และ ปปช. จังหวัด จะต้องสรรหาดังต่อไปนี้เหมือนกัน ว่าด้วยเรื่องอำนาจหน้าที่ ปปช. แห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ ต้องเขียนอำนาจหน้าที่ของ ปปช. แห่งชาติ และ ปปช. ประจำจังหวัด ให้มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ ทุกมาตราจะต้องมีคำว่า ประจำจังหวัด บวกกับ ปปช. อย่างครบถ้วน เรียกว่า ๗๖ บวก ๑ องค์กร เป็น ๗๗ ท่าน ต่อไปท่านที่เคารพ บทบัญญัตินี้ได้เขียนไว้ ตอนวรรคท้าย ท่านกรุณาดูให้ครบ -----

ท่านที่เคารพครับ ช่วยอ่านให้ครบความ ทั้งนี้ ให้มีกรรมการป้องกันและปราบปราม การทุจริตประจำจังหวัด ช่วยอ่านต่อหน่อยครับ คุณสมบัติไม่เหมือน ปปช. แห่งชาติ ปปช. แห่งชาติมีคุณสมบัติไว้แล้วที่มาตราก่อนหน้านี้ ต่อไปนี้ แต่ ปปช. ประจำจังหวัด เขียนมาอย่างไรท่าน โดยคุณสมบัติ เห็นใหม่ กระบวนการสรรหา เห็นใหม่ และอำนาจหน้าที่ สำคัญใหญ่เลยอันนี้ ให้เป็นไปตามอะไรครับ ให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ท่านที่เคารพครับ เป็นไปตามเรื่องและเงื่อนไขต่าง ๆ ที่กำหนดไป เพราะฉะนั้นคุณสมบัติ ปปช. ประจำจังหวัด อาจต่าง หรือคล้าย หรือเหมือน หรืออ่อนกว่า ปปช. แห่งชาติ กระบวนการสรรหา อาจต่าง อาจเหมือน หรือคล้าย หรือ ปปช. แห่งชาติอาจมีบทบาท ไปส่วนกำกับดูแล ก็เขียนกฎหมายสิครับ ต่อไป อำนาจหน้าที่ ปปช. ประจำจังหวัด ท่านก็กรุณาไปเขียนอำนาจให้เถอะ ให้เขาทำอะไรได้บ้างที่เหมาะสมที่ควร ที่ ปปช. ชาติจะดูแลได้ กำกับได้ ท่านทำไปสิครับ ก็ไปเขียนให้สิ แล้วท่านเป็นห่วงเรื่องอะไรอีก ท่านที่เคารพ ท่านห่วง ปปช. ประจำจังหวัดจะเป็นอิทธิพล ก็เขียนสิครับ ท่านห่วง ปปช. ประจำจังหวัดจะทุจริต กรุณาเขียนวิธีการควบคุมสิครับ ท่านห่วง ปปช. จังหวัดจะเป็น จิ๊กโก๋ นักเลง อันธพาล มีอิทธิพลมาก เชิญเขียนให้ครบ ท่านอยากได้ยังไง แต่งเอาใน กฎหมายทั่วไป ซึ่งเป็นกฎหมาย ปปช. นั้นแหละ ผมว่าไม่เห็นมีอะไรขัดข้อง ท่านจะแก้ เรื่องอะไร ถ้อยคำทั้งหมดนี้มันเป็นข้อความที่ผิดพลาดตรงไหนท่าน มีข้อความอะไร ที่ผิดพลาดที่ท่านจะต้องมาขอแก้ตอนนี้ มตินี้ผ่านครบถ้วนแล้ว ท่านอยากเขียน กฎหมายให้ ปปช. ประจำจังหวัดเป็นอย่างไรท่าน ท่านอยากเขียนให้ ปปช. จังหวัดมีหน้าที่ กวาดศาลากลางก็เขียนสิครับ ทำไมท่านมาอยู่อะไร มาขัดข้อง ขัดเคืองอะไรท่าน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอบพระคุณครับ ท่านการุณครับ คืออย่างนี้อาจารย์ครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : ท่านประธาน ขออนุญาตนิดเดียว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คืออย่างนี้ เดี่ยวกราบเรียนนิดหนึ่งอาจารย์ มันจะได้ยุตินะครับ ขอภัยอีกทีหนึ่งครับ คือสิ่งที่ท่านการุณอภิปรายนะครับ ผมว่ามันก็เป็นเจตนาธรรมณ์ที่ชัดเจนนะครับ กับการที่มติได้ผ่านไป หลายท่านที่กังวลนั้นะครับว่าจะแปรเป็นอย่างอื่นนี้ ท่านการุณก็

อภิปรายละเอียดถี่ถ้วนนะครับ ผมหารือกรรมาธิการอย่างนี้ครับ เชิญครับ
กรรมาธิการครับ หาทางออกครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ ตามที่ท่านการุณได้อธิบาย แล้วก็
พวกเราก็ได้เห็นภาพพอสมควร แล้วก็จุดยืนของท่านการุณก็ทำให้ชัดเจนครับว่า
ปปช. จังหวัดนั้นไม่ใช่องค์กรตามรัฐธรรมนูญ กรรมาธิการก็เห็นด้วยนะครับ และเข้าใจว่า
สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของทั้งสภาว่างรัฐธรรมนูญแล้วนะครับว่า ปปช. จังหวัด
ที่ท่านการุณได้ขออนุญาตเขียนขึ้นใน ๒๓๙ วรรคห้า และสภาว่างได้อนุมัติไปแล้วนั้น
สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญทุกท่านแล้ว กรรมาธิการ
ก็ขออนุญาตที่กรรมาธิการได้เสนอไว้ว่าจะเพิ่มเติมเข้าไปแล้วก็ขอแก้ไข และขอให้
บันทึกเจตนารมณ์ที่ท่านการุณได้เรียนไว้ นะครับ ส่วนเรื่องบทเฉพาะกาลนั้น
ที่ท่านประธานเสนอให้กรรมาธิการยกร่างรับไปดูนั้น กรรมาธิการขอรับไปดูครับ
ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมาธิการขออนุญาตส่วนที่กรรมาธิการเสนอนะครับ ท่านสมาชิกไม่ขัดข้องนะครับ
ข้อความก็คงเป็นตามมติที่พิจารณาไปแล้วนะครับ ขออนุญาตผ่านตรงนี้นะครับ

นายก้านรงค์ จันทิก : นิดเดียวครับ ผมจะได้แถลงว่า กระผม
ก้านรงค์ นะครับ ไม่ขัดข้อง ผมต้องการตรงนี้แหละครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อย่างนั้นอาจารย์บันทึกไว้หน่อยครับ ครับ บันทึกเรียบร้อยนะครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธาน ขออนุญาตครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์สุรชัยครับ มีอะไรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอบขอบคุณครับ ก่อนที่เราจะผ่านไปยุติ
ต่อไป ผมอยากเรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับว่า เพื่อให้จะให้ยุติที่จะพิจารณาต่อไปไม่ต้อง
มีปัญหาเรื่องถกเถียงกันตรงนี้ อยากจะให้พวกเราทำความเข้าใจตรงกัน แล้วก็ผมเชื่อว่า

๑๖๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๖๖/๓

จะเป็นทางออกของการทำงาน และเดี๋ยวเราจะทำงานได้เร็วขึ้นครับ เมื่อกี้ท่านอาจารย์
สมคิด สรุปญาติต่าง ๆ ให้พวกเราฟังแล้วว่า มีญาติไหนบ้างที่ไปขัดกับมติเดิมที่ลงมติไว้
ซึ่งท่านบอกว่าตรวจแล้ว ๘ เรื่องนะครับ มีอยู่เรื่องเดียวที่เป็นของใหม่ นอกนั้นก็เสนอมา
เป็นเรื่องเดิมทั้งนั้น -----

- ๖๗/๑

ผมอยากจะทำให้ท่านอาจารย์สมคิดหารือกับเจ้าของญัตติเลยครับว่า เห็นตรงกับที่อาจารย์สมคิดสรุปให้ฟังไหม ถ้าเห็นตรงกันหมดตรงนั้นก็ไม่ต้องมาพิจารณาแล้ว เอาเฉพาะเรื่องเดียวที่อาจารย์สมคิดบอกว่า เป็นเรื่องใหม่มาพิจารณากันนะครับ ผมว่าอย่างนี้เราไม่ต้องมาถกกันเรื่องหลักการอีก แล้วก็เป็นการหลีกเลี่ยงสิ่งที่จะไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ ด้วย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ๆ ขอบพระคุณครับ เห็นตรงกันหมดแล้วครับ ตอนนี่ครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ความจริงที่ผมได้แจ้งไปในความเห็นส่วนตัวผมเองนะครับว่า มีเรื่องที่เป็นหลักการ ๓ เรื่อง เรื่องที่เป็นรายละเอียดอยู่ ๕ เรื่อง ไม่ได้หมายความว่าเรื่องหลักการจะไม่พิจารณาเลยนะครับ คงแล้วแต่ที่ประชุมนี้จะเห็นอย่างไร ถ้าที่ประชุมนี้ยังยืนยันว่าเรื่องหลักการนั้นที่ประชุมสามารถพิจารณาได้ ก็อาจจะหารือกันต่อว่าจะพิจารณาอย่างไรต่อนะครับ แต่ว่าผมขออนุญาตว่า เพื่อให้การพิจารณาเป็นไปอย่างรวดเร็ว นะครับ ขออนุญาตว่า ในมาตรา ๒๓๒ กับ ๒๓๓ นี่นะครับ ขออนุญาตท่านประพันธ์ช่วยแถลงครับ เพื่อพิจารณาต่อไปเลยครับ เป็นเรื่องที่ยังไม่เคยมีการลงมติครับ ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี่ยวผมรับดำเนินการครับ ตกลงสรุปในมาตราที่ผ่านไปแล้วนะครับ กรรมาธิการขอพิจารณาในมาตรา ๒๓๒ ซึ่งยังไม่มีมีการลงมติก่อนนะครับ อาจารย์สมคิดครับว่าอย่างไรครับ ท่านอัครพรมีอะไรครับ

นายอัครพ จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อัครพ จารุจินดา กรรมาธิการครับ ขออนุญาตยกขึ้นเรื่อง ปปช. นิดเดียวละครับ ที่ถ้อยคำตอนท้ายว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ นั้นเป็นส่วนที่ทำให้มันเกิดข้อเข้าใจผิด เมื่อก็ได้หารือกับท่านการุณแล้วว่าขอเปลี่ยนเป็นว่า ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย ปปช. เพื่อให้เห็นว่าเป็นจุดเชื่อมโยงกันครับ ท่านการุณท่านยอมแล้ว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านการุณ ท่านการุณครับ ท่านกรรมาธิการในส่วนกฎหมายตอนท้ายนะครับ
ทั้งนี้ ให้เป็นตามที่กฎหมาย ท่านคุยกันแล้วนะครับ เชิญแถลงนัดหนึ่งครับ

นายการุณ ไสงาม : เดี่ยว ๆ ยั้งง ผมมัวไปหัวเราะกับท่านกล้าณรงค์
อยู่ข้างนอก

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ก็ในส่วนที่ ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ อะไรนี่นะครับ กรรมาธิการบอกว่าให้ปรับ
ให้เป็นไปตามกฎหมายของ ปปช. เขาครับ

นายการุณ ไสงาม : ข้อความเดิมทั้งหมดนะครับ ในอำนาจหน้าที่ให้
เป็นไปตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยเรื่อง ปปช. ต่อตรงนี้นะครับ
ให้ชัดเจน คือกฎหมายจะไปอยู่ที่กฎหมายรวมเดียวกันนะครับ ฉบับเดียว ไม่ต้องไปเขียน
กฎหมายใหม่ คือไปแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนั้นให้สอดคล้องกับท่านประธาน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ได้ นะครับ

นายการุณ ไสงาม : ถูกต้องครับ ตรงครับ ตรง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ที่ประชุมไม่ขัดข้องนะครับ ขอแก้ไขในส่วนถ้อยคำกฎหมายให้ชัดเจนขึ้นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผ่านไปมาตรา ๒๓๒ นะครับ อาจารย์ประพันธ์ครับ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญที่เคารพ ในมาตรา ๒๓๒ (๑/๑) นะครับ ได้มีท่านสมาชิก
สภาร่างได้เสนอญัตติและขอถอนไป ซึ่งกรรมาธิการได้ขอรับมาเป็นญัตติของทาง
คณะกรรมาธิการนะครับ คือเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับวุฒิสมาชิกนะครับ วุฒิสมาชิกตามร่าง
รัฐธรรมนูญของเรามีที่มา ๒ ส่วน ส่วนหนึ่งคือมาจากการเลือกตั้ง กับอีกส่วนหนึ่ง
มาจากการสรรหา ส่วนที่มาจากเลือกตั้งนี้ การเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งหรือการสั่งให้มี

๑๗๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

บุศยรินทร์ ๖๗/๓

การเลือกตั้งใหม่นี้ มีวิธีการที่บัญญัติไว้แล้วทำนองเดียวกับ สส. ในมาตรา ๒๓๓ ส่วนการสรรหาวุฒิสภานี้ นะครับ ถ้าเกิดการสรรหาไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ถูกต้องนี้ นะครับ ยังไม่มีรายละเอียดในส่วนนี้ นะครับ กรรมการก็ขอเพิ่มในมาตรา ๒๓๒ (๑/๑) นะครับ ซึ่งเป็นเนื้อความที่ท่านคมสัน โพธิ์คง กับคณะได้เสนอ ซึ่งกรรมการรับมาเป็นของกรรมการ นะครับ ความว่าอย่างนี้นะครับ เอกสารก็เข้าใจว่าท่านคงมีอยู่ในมือแล้วที่ขอแปรญัตตินะครับ ข้อความก็จะเป็นว่า ผู้เข้ารับการสรรหาหรือสมาชิกขององค์กร ตามมาตรา ๑๐๘ วรรคหนึ่ง คัดค้านว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภานั้นเป็นไปโดยไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย ครับ อันนี้เป็นเสนอมาตรา ๒๓๒ (๑/๑) ครับ

๑๗๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วัดนี้ ๖๘/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ขอเอกสารมขุดหนึ่งนะครับ เมื่อกี้ขอแล้วยังไม่ได้เลย มีไหมครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : ๒๓๒ ถ้าอย่างนั้นผมขออนุญาต
ต่อไป

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
(๑/๑) ใช่ไหมครับ มีท่านสมาชิกไม่เห็นด้วยมีไหมครับ ส่วนที่กรรมาธิการเสนอครับ
ถ้าเห็นด้วยก็ไม่ต้องอภิปรายแล้วนะครับ อาจารย์คมสันครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่เห็นเป็นอย่างอื่น ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมาธิการนะครับ เชิญอาจารย์ประพันธ์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน กระผม
ประพันธ์ นัยโกวิท กรรมาธิการ ต่อไปในมาตรา ๒๓๓/๑ กรรมาธิการขอเสนอแนะครับ
วิธีการเกี่ยวกับกรณีที่มีการร้องคัดค้านว่า การสรรหาวุฒิสมาชิกเป็นไปโดยไม่ถูกต้อง
ไม่ชอบด้วยกฎหมายนะครับ ซึ่งจะมีกลไกอยู่ในมาตรา ๒๓๓/๑ นี้ ในร่างเดิมที่
ท่านอาจารย์คมสันกับคณะได้ขอยื่นญัตติเข้ามา ซึ่งกรรมาธิการรับมาเป็นของ
กรรมาธิการนี้แหละครับ เมื่อมีการกระทำที่ไม่ถูกต้องนี้แหละครับ ร่างเดิมนี้ออกมาให้เสนอ
ศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งกระผมได้หารือกับท่านผู้แปรญัตติแล้วนะครับว่า ในส่วนของ สว. นี้
ถ้าหากว่าเป็นการเลือกตั้งนี้ให้ไปศาลฎีกา ก็ขอเปลี่ยนจากศาลรัฐธรรมนูญเป็นศาลฎีกา
นะครับ ซึ่งท่านอาจารย์คมสันก็ไม่ขัดข้อง แล้วกระผมได้ขอปรับปรุงถ้อยคำนะครับ
ที่ท่านเสนอนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลักการนะครับ ในเรื่องของการพิจารณา สว.
ซึ่งมาจากการเลือกตั้งนะครับ เนื้อความนะครับได้มีการยกร่างขึ้นมาแล้ว แล้วก็ได้ออก
ให้ท่านอาจารย์คมสันได้ดูแล้ว ท่านก็ไม่ขัดข้องนะครับ ผมขอให้ทางเจ้าหน้าที่สภาได้แจก
ด้วยนะครับ เนื้อความในมาตรา ๒๓๓/๑ ก็จะเป็นอย่างนี้นะครับ ในกรณีที่มีการคัดค้าน
ว่าการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาคนใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย
หรือปรากฏหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าก่อนได้รับการสรรหาสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดกระทำการ
ตามมาตรา ๒๓๒ (๒) ให้คณะกรรมาธิการการเลือกตั้งดำเนินการสืบสวนสอบสวนโดยพลัน

๑๗๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วัดนี้ ๖๘/๒

ในวาระที่สอง เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้วินิจฉัยสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดแล้ว ให้เสนอต่อศาลฎีกาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยโดยพลัน และให้นำความในมาตรา ๒๓๓ วาระที่สอง เกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่มาใช้บังคับโดยอนุโลม วาระสาม ให้ศาลฎีกาพิจารณาและมีคำสั่งโดยพลัน ในกรณีที่ศาลฎีกามีคำสั่งให้เพิกถอนการสรรหาหรือเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภาผู้ใดให้ศาลฎีกามีคำสั่งให้มีการสรรหาใหม่ในตำแหน่งนั้น และให้สมาชิกภาพของสมาชิกวุฒิสภาผู้นั้นสิ้นสุดลง วาระสี่ ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หากเป็นกรณีที่มีการคัดค้านเกี่ยวกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการสรรหาสมาชิกวุฒิสภา ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้งจะร่วมดำเนินการหรือวินิจฉัยสั่งการมิได้ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งมีองค์ประกอบเท่าที่มีอยู่ ในส่วนที่กรณีที่ผู้พิพากษาศาลฎีกาเป็นกรรมการในคณะกรรมการสรรหา ซึ่งท่านอาจารย์คมสันได้กรุณาแนะนำว่าน่าจะมีเขียนเพิ่มเข้ามาใหม่นี้จะครับ ได้ปรึกษากับทางกรมการแล้วนี้ เห็นว่า ในส่วนของผู้พิพากษาศาลฎีกานี้จะครับ ถ้าไปเป็นกรรมการสรรหานี้ก็จะมีบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้านผู้พิพากษาอยู่แล้วจะครับ คิดว่าไม่จำเป็นต้องบัญญัติจะครับ อันนี้ก็ เป็นรายละเอียดที่คณะกรรมการได้แก้ไขปรับปรุงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มาตรา ๒๓๓/๑ กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่จะครับ อาจารย์คมสันตรวจสอบเรียบร้อยแล้วไหมครับ เชิญครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ผม คมสัน โพธิ์คง ครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการจะครับ ขอความที่ท่านกรรมาธิการ ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านอาจารย์ประพันธ์ นัยโกวิท ได้เสนอจะครับ ผมเห็นชอบด้วยจะครับ เพียงแต่ว่ามีข้อความนิดเดียวครับท่านอาจารย์ครับ คือเห็นควรให้สอดคล้องกับมาตรา ๒๓๒ (๑/๑) จะครับ ในบรรทัดที่ ๒ ของเอกสารที่เสนอนี้ใช้คำว่า ในกรณีที่มีการคัดค้านว่าสรรหาสมาชิกวุฒิสภาคนใดเป็นไปโดยไม่ถูกต้องและไม่ชอบด้วยกฎหมาย ผมอยากให้แก้คำว่า และ เป็น หรือ เท่านั้นแหละครับ ไม่อย่างนั้น

๑๗๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วัดนี้ ๖๘/๓

ถ้าต้องเป็นทั้ง ๒ อันแล้วจะเป็นปัญหาครับท่านประธาน ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :

ได้ไหมครับอาจารย์ครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : และ เป็น หรือ ได้ครับ

- ๖๙/๑

๑๗๔

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๖๙/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ได้นะครับ กรรมาธิการเห็นด้วยครับ ในมาตรา ๒๓๓/๑ กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่
อาจารย์คมสัน ดูครบถ้วนเรียบร้อยดีแล้วนะครับ มีสมาชิกไม่เห็นด้วยมีไหมครับ
(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ถือว่าเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่เพิ่มขึ้นใหม่นะครับ อาจารย์ประพันธ์ครับ
มีอะไรครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมาธิการ) : เมื่อที่ประชุมเห็นชอบด้วย
ในร่างมาตรา ๒๓๓/๑ นะครับ ในส่วนบรรทัดที่ ๓ ที่ว่า ให้สมาชิกภาพของวุฒิสภาผู้นั้น
สิ้นสุดลงนี้ นะครับ ก็คงจะต้องย้อนไปเติมในสมาชิกภาพของวุฒิสภาสิ้นสุดลง
ในมาตรา ๑๑๔ นะครับ เพื่อให้รับกันนะครับ เพื่อให้รับกันนะครับ ขออนุญาตท่านดู
ในมาตรา ๑๑๔ (๖) นี้ นะครับ อยากจะขอเติมคำว่า หรือมาตรา ๒๓๓/๑ วรรคสาม
นะครับ เพื่อให้โยงกันว่า สมาชิกภาพของวุฒิสภานี้ก็จะสิ้นสุดลงเมื่อศาลมีคำสั่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ น่าจะไม่ขัดข้องนะครับ เพราะเป็นการเพิ่มให้สมบูรณ์ ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น
นะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถือว่าเห็นชอบกับที่กรรมาธิการเสนอ นะครับ ครบก่อนที่จะพักนะครับ ท่านกรรมาธิการ
ขออีกสักเล็กน้อยนะครับ มาตรา ๑๓๐ วรรคสองนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ มาตรา ๑๓๐ วรรคสอง เป็นเรื่องที่กรรมาธิการขอแก้ไข ซึ่งเป็นเรื่องรายละเอียด
นะครับ แต่เป็นรายละเอียดที่ตกลงกันไปแล้วและเห็นพ้องต้องกันครับ เรื่องอำนาจของ
กรรมาธิการที่จะเรียกผู้พิพากษา ตุลาการ หรือองค์กฤษฎีสมานะครับ เรื่องนี้นั้น
กรรมาธิการเห็นด้วยกับผู้แปรญัตตินะครับ แต่ว่าเมื่อผู้แปรญัตติได้ขอถอนไปแล้ว
กรรมาธิการก็ขออนุญาตเพิ่มเข้ามาครับ โดยแก้ไขเปลี่ยนแปลง ๑๓๐ วรรคสอง

๑๗๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๖๙/๒

ดังต่อไปนี้ครับ ก็ขออนุญาตใช้คำตามที่มีการขอแก่นะครับว่า คณะกรรมการตาม
วรรคหนึ่งย่อมมีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใดหรือเรียกบุคคลใดมาแถลง
ข้อเท็จจริงหรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำหรือในเรื่องพิจรรณาสอบสวนหรือศึกษา
อยู่นั้นได้ และขอแก้ไขคำเล็กน้อยนะครับ แต่คำสั่งเรียกดังกล่าวมิให้ใช้บังคับแก่
ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษา
อรรถคดีของแต่ละเขตอำนาจศาล และกรรมการในองค์กระออิสระตามรัฐธรรมนูญที่
ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญหรือตามกฎหมายประกอบ
รัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คงเป็นหลักการเดิมนะครับ แต่เพิ่มถ้อยคำให้สมบูรณ์ครบถ้วนขึ้นนะครับ
ท่านการุณครับ เชิญครับ

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธานครับ ผม การุณ ไสงาม สสร. นะครับ
ท่านไปคุยกับผู้แปรญัตติคนไหนอย่างไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ คุยกับอาจารย์เจิมศักดิ์ ครับ เพื่อนท่านนะครับ

นายการุณ ไสงาม : ตอนนี้คุณเจิมศักดิ์เขาไปคนละทางแล้วละครับ
เขาผูกหูกระต่าย ผมผูกไท (Necktie)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เขาดูเรียบร้อยแล้วครับ ท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ไม่ ผมก็เป็นผู้แปรญัตติในกลุ่มของพวกเขา ถ้อยคำ
ส่วนใหญ่ที่ได้อนุมัติไปนั้นเป็นถ้อยคำส่วนใหญ่ที่เป็นของผม ของคณะพวกผมครับ
ไปแอบตกลงกับคุณเจิมศักดิ์แล้วจะจบไปได้อย่างไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ก็เข้าใจว่า

นายการุณ ไสงาม : ไม่ได้ครับ

๑๗๖

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๖๙/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านตกลงกันก่อนนะครับ ถ้าตกลงไม่ได้เดี๋ยวผมจะกินข้าวก่อนนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ
ผมคิดว่าคุณการุณนี่อย่าเพิ่งเข้าใจว่าตัวเองถูกตลอดนะครับ ท่านกลับไปดูมาตรา ๑๓๐
ว่ามีผม กลุ่มผมได้แปรญัตติอยู่ด้วยหรือเปล่า ท่านกลับไปดูก่อนครับ ท่านอย่าเข้าใจว่า
ท่านถูกตลอด

นายการุณ ไสงาม : มี แต่ตอนนั้นก็รวมของคุณนิดเดียว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เดี่ยวท่าน ๒ ท่านคุยกับผมนะครับ อย่าคุยกันเองครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือท่านประธานครับ ผมคิดว่า
คุณการุณต้องมีเหตุมีผลสักนิดหนึ่งนะครับ คุณการุณนี่ คือ

นายการุณ ไสงาม : ไม่ได้ครับ อย่าพูดตอนนี้ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมเองก็แปรญัตติ

นายการุณ ไสงาม : จะต้องร่วมกันตกลง ต้องหารือครับ ไม่ใช่มาทำ
แบบนี้กัน

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านการุณครับ ขอความกรุณาท่านทำผิดข้อบังคับนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมเองก็ได้
แปรญัตติในมาตรานี้ ถ้าท่านดูในเอกสารนะครับ แล้วหลังจากนั้นนี่ผมเองก็ได้เสนอญัตติ
๖๐ คนเข้ามา แล้วก็ขอถอนแล้ว แล้วกรรมการท่านก็เห็นว่า อันนี้มันเป็นการปรับ
ถ้อยคำที่จะให้ตรงกันกับสิ่งที่เราชอบในหลักการ ผมก็เห็นด้วยกับที่กรรมการขอปรับ
ถ้อยคำตรงนั้น เพราะว่าตอนแรกนี่เราร่างกันไปร่างกันมานานก็ดูกันนะครับ เพื่อให้สภา
มันเร็วขึ้นเราก็ดูกันไปดูกันมา ซึ่งผมก็เห็นชอบด้วย ขอบพระคุณครับ

๑๗๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๗๐/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านการุณก็บอกมีส่วนร่วมตรงนี้อยู่ครับ ผมว่าอย่างนี้ เดี่ยวพักผ่อนอาหารก่อน
นะครับ เลยเวลามานานแล้ว

นายการุณ ไสงาม : เดี่ยวฝากก่อนครับ ก่อนจะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
แล้วเดี๋ยวไปคุยกันครับ

นายการุณ ไสงาม : ผมขออนุญาตฝากถ้อยคำนิดหนึ่งครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวไปคุยกันใจครับ เดี่ยวก็เจอกันอยู่แล้วครับ นะครับ เอาเถอะ พักเถอะครับ
ท่านการุณครับ

นายการุณ ไสงาม : ถ้อยคำหายนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่หายหรอกครับ เดี่ยวท่านก็ช่วยกันดูนะครับ ขอพักการประชุม ๑ ชั่วโมงครับ

พักประชุมเวลา ๑๗.๕๐ นาฬิกา

๑๗๘

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๗๑/๑

เริ่มประชุมต่อเวลา ๑๘.๕๖ นาฬิกา

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายบรรณิตรี เศรษฐบุตร ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ เสร็จจากการพักรับประทานอาหารแล้ว เราจะเริ่มประชุมต่อหน้าครับ ถ้ากรรมการพร้อมแล้วก็ขอประชุมต่อเลยนะครับ เปิดประชุมต่อหลังจากที่พักรับการประชุมไป เมื่อกี้ค้างตรงไหนท่านเลขา เชิญท่านกรรมการยกร่างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมการครับ ก่อนเราพักเราค้างอยู่ที่มาตรา ๑๓๐ วรรคสอง นะครับ ซึ่งกรรมการได้เห็นด้วยนะครับ กับทางกลุ่มผู้แปรญัตตินะครับ ขออนุญาตเอ่ยนาม กลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ซึ่งได้ขอแก้ไขข้อความใน ๑๓๐ วรรคสอง แต่ว่าเป็นการแก้ไขในรายละเอียดเพียงเล็กน้อย เป็นไปตามหลักการที่เราได้เคยหารือกันไว้หน้าครับว่า การที่กรรมการจะมีคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ มาแถลงข้อเท็จจริงนั้นน่าจะยกเว้นกรณีที่เป็นผู้พิพากษาหรือตุลาการ หรือพวกกรรมการองค์กระอิสระตามรัฐธรรมนูญ เมื่อกี้หลังจากที่ผมได้แถลงแล้วนะครับ ในฐานะกรรมการนั้น ท่านการุณก็ได้มีความเห็นที่แตกต่างไปครับ ท่านประธานครับ หลังช่วงพักนี้ขออนุญาตว่าท่านกรรมการได้หารือท่านการุณแล้วนะครับ จะมีการแก้ไขปรับปรุงร่างบางส่วน นะครับ ให้เอาร่างเดิมกับร่างใหม่มาควบคู่กันไปในนะครับ ตกลงกันได้แล้วครับ แต่ว่ากำลังพิมพ์อยู่ ท่านประธานครับ

นายบรรณิตรี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เราเขavnรอตรงนี้ไว้หน้าครับ ไปอันอื่นต่อไปได้ไหม

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ก็ถ้าจะเขavnอันนี้ไว้ ท่านประธานครับ ก็จะเหลือแต่เพียงการแปรญัตตินะครับ ซึ่ง ๓ ญัตติ ซึ่งได้ถอนไปแล้ว แต่ว่าในเบื้องต้นผมได้แถลงว่าเป็นการแก้ไขหลักการหน้าครับ เรื่องของอัตลักษณ์ทางเพศ

๑๗๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๗๑/๒

เรื่องของสัดส่วนของ สว. แล้วก็เรื่องการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ผมขอใช้คำนี้ นะครับ เหลืออยู่ ๓ เรื่องด้วยกัน ซึ่งเข้าใจว่าเป็นเรื่องใหญ่ทั้ง ๓ เรื่องนะครับ คงต้องขอหารือที่ประชุมครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านอาจารย์ เจริมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจริญศักดิ์ ปิ่นทอง : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม เจริมศักดิ์ ปิ่นทอง ท่านประธานครับ เรื่องอัตลักษณ์ทางเพศนี้ ผมจำได้ว่าเมื่อครั้งที่เรามีมติ เรื่องมันเป็นอย่างนี้ คือเราได้มีการอภิปรายกันอย่างกว้างขวาง แล้วหลังจากนั้น ทางกรรมการก็ได้กรุณาว่าในหลักการนี้รับได้ เพียงแต่ว่าถ้อยคำ เราจะไปหาถ้อยคำ อะไรที่จะสื่อ เพราะการเขียนกฎหมายนี้มันไม่มีการให้คำนิยาม รัฐธรรมนูญต้องไปหา คำที่สื่อ แล้วก็หยุดพักไป ๑๐ นาที เพื่อไปหาถ้อยคำ คราวนี้ระหว่างที่พักนี้ เนื่องจากว่า คืบแรกเป็นคืบที่ทุกฝ่ายก็ฟิต (Fit) ยังไม่ค่อยประนีประนอมกันเท่าไร ผมก็ต้องยอมรับว่า ผมก็ไม่ประนีประนอม ท่านก็จะไปเอาคำไหนคำนี้ ผมก็บอกว่า เอ๊ะ คำนี้มันก็ควรจะ ถูกต้อง ก็คือ ความหลากหลายทางเพศ ผมก็ยื่นคำนี้ ในที่สุดพอไปคุยกันแล้วเขาก็บอกว่า ถ้าอย่างนั้นมาให้ที่ประชุมตัดสินแล้วกันว่าเอาไหม คำว่า ความหลากหลายทางเพศ พอเข้ามาถึงมากำลังคุยกัน ก็ยังหาถ้อยคำอื่น ๆ อยู่ -----

ท่านอาจารย์นิติพันธุ์ก็หาคำอย่างอื่น ผมจำได้ว่า เจตคติทางเพศ ท่านก็พยายามหาคำอยู่ แล้วก็เอาคำนั้นใหม่ คำนี้ใหม่ ก็แสดงว่าหลักการมันไปแล้ว เพียงแต่เราจะหาคำ ก็บังเอิญมีท่าน สสร. ท่านหนึ่งบอกว่าเราหยุดอภิปรายเลย โหวตว่าจะเอาอันนี้จะเอาใหม่ คำนี้ ในที่สุดก็เลยโหวตออกมาว่า เพราะมันมีอยู่คำเดียว ก็คือ ความหลากหลายทางเพศ ก็เลยโหวตออกมาว่า ตกลง ไม่เอาคำนี้ ก็เกม (Game) ไป เสร็จแล้วถัดมา มันก็หยิบเมื่อหาคำใหม่ได้อีกว่า อุตลักษณ์ทางเพศ เราก็หยิบขึ้นมาหรือ ที่ประชุมก็ดูจะเห็นด้วย ก็จบไปแล้ว แต่บังเอิญก็มาติดข้อเทคนิค (Technique) ที่พูดกันเมื่อสักครู่นี้ ประเด็นที่ ผมอยากจะกราบเรียนที่ประชุม ก็คือว่า เราพยายามวิงวาดำเนินการเรื่องนี้ ในหลักการ ผมว่ามันผ่านไป แล้วเราก็ดูทีละคำว่าตกลงจะว่าอย่างไร ซึ่งถ้าตอนนั้นเรามีประสบการณ์ว่าเราจะต้องมีการประนีประนอม เราต้องดูกันนะครับ อาจจะมีแว่นคำไว้ก่อนก็ได้ หรือตั้งแต่คืนแรกนะครับ หรือว่าคำอาจจะลองดูอย่างไร คืนแรกเราไม่มีประสบการณ์ แล้วมันก็ตกคำแล้ว พอมีคนเสนอโหวต ก็โหวต โดยที่ไม่มีใครค้าน ใครอะไรต่ออะไร แต่ว่าผมเข้าใจว่ามันเป็นเรื่องของถ้อยคำ เพราะฉะนั้นเมื่อถ้าเป็นเช่นนี้ ก็อยากจะกราบเรียนท่านกรรมาธิการนะครับ ประเด็นนี้ผมไม่เห็นว่าเป็นเรื่องของการ กลับมติหรือกลับหลักการ ถ้าเป็นเพียงแค่หาถ้อยคำ เพราะว่าหลักการ ถ้าไปดูนะครับ ก็บันทึกไว้เรียบร้อยแล้วว่าเราไปหาถ้อยคำกัน ในหลักการเห็นด้วย ผมยังจำได้ว่า ท่านอาจารย์วิชา ท่านเป็นคนพูด และท่านก็นั่งอยู่ตรงนี้ แก้อีตัวนี้ และหัวคำ หัวคำ อย่างคล้าย ๆ อย่างนี้ นะครับ ท่านบอกเราไปหาถ้อยคำกัน เพราะว่าท่านยังสอน ผมก็ยัง จำได้ว่ารัฐธรรมนูญมันต้องเอาคำที่ดูแล้วใช้ได้ เราก็ไปหาถ้อยคำกัน เพราะฉะนั้นมันเป็น เรื่องถ้อยคำนะครับ ท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอย่างไรครับ กรรมาธิการ ท่านสมาชิกด้วยต้องถามว่า เพราะว่าเท่าที่เราตกลงกัน ถ้าเป็นหลักการ เราจะไม่ว่าแล้ว เชิญครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ผม อัศววิทย์ สุมาวงศ์ ครับ ความจริง ข้อเท็จจริงก็จะเป็นอย่างที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์กล่าวส่วนหนึ่ง

แต่ไม่ใช่ทั้งหมด คือก็จะมีการออกไปคุยกันข้างนอกนะครับว่าจะใช้คำอะไรดี ได้มีการเสนอให้ใช้คำว่า ความหลากหลายทางเพศ แทนคำว่า เพศ แต่ไม่สามารถจะตกลงกันได้ ก็มีการกลับเข้ามาในห้องประชุมเมื่อมีการเปิดประชุมใหม่ เข้าใจว่าจะมีสมาชิกจาก สสร. คนหนึ่งเสนอว่าเมื่อตกลงไม่ได้ก็ขอให้ลงมติว่า จะเติม ไม่ใช่เปลี่ยนนะครับ ไม่ใช่ เปลี่ยน คำว่า เพศ เป็น ความหลากหลายทางเพศ แต่คำว่า เพศ ยังคงอยู่ แต่จะให้เติม คำว่า ความหลากหลายทางเพศ เข้าไป หรือคำอะไรนี้เข้าไปอีกอันใหม่ แล้วก็ เพศ จะคงอยู่ แต่ขอเติมความหลากหลายทางเพศ เข้าไปตามที่แปรญัตติ ฉะนั้นถ้าจะมีการลงมติก็นะหว่างคงตามร่างกรรมาธิการ ซึ่งไม่มีคำว่า ความหลากหลายทางเพศ แต่มีคำว่า เพศ คำเดียว และไม่เติมคำว่า ความหลากหลายทางเพศ ก็จะมีการเติมคำว่า ความหลากหลายทางเพศ หลังจากคำว่า เพศ ตามที่ท่าน เข้าใจว่าท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ เสนอหรือไม่ มีมติออกมาว่าไม่เติมครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านยืนยัน ใช่ไหมครับ ท่านวิชา ครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ครับ กระผม วิชา มหาคุณ ครับ กระผมเองตามที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กรุณาอภิปราย ว่าผมมีส่วนครับ ผมก็รู้สึกมีความรับผิดชอบอยู่ส่วนหนึ่งเหมือนกัน กล่าวคือ ทางที่ประชุม ให้ไปลงมติเพื่อหาถ้อยคำ ผมเรียนว่าอย่างนั้น ไปยุติเรื่องนี้โดยการพยายามหาถ้อยคำ ที่มันเหมาะสม เพราะกระผมเองก็ยืนยันว่า ถ้อยคำมันต้องไม่เป็นที่ถกเถียงกัน เพราะรัฐธรรมนูญเป็นเรื่องที่ผู้คนใช้เป็นการทั่วไปนะครับ จะมีถ้อยคำที่มีความหมาย แตกต่างกันจนความคิดเห็นไม่ลงรอยกันนี้เป็นไปไม่ได้ -----

เมื่อเข้าสู่ที่ประชุมอย่างไม่เป็นทางการนะครับ ผมขอเรียนว่าอย่างนั้นว่า เป็นการพยายาม ประนีประนอมเพื่อหาถ้อยคำ บังเอิญทางคณะกรรมการยกเว้นส่วนหนึ่งก็มีความเห็น ว่าให้ตัดคำว่า เพศ ออกได้ไหม แล้วก็ใส่ คำว่า ความหลากหลายทางเพศ อย่างเดียว เพราะว่ามี เพศ และ ความหลากหลายทางเพศ ด้วยนี่มันจะเกิดความสับสน แล้วก็จะมี ความเข้าใจผิด กลายเป็นว่าไปยอมรับเรื่องความหลากหลายทางเพศอย่างเดียว ปรากฏว่าท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เองไม่ยอม ท่านบอกว่า ไม่ได้ต้องมีทั้ง ๒ คำนี้ ทั้ง เพศ ด้วย ความหลากหลายทางเพศ ด้วย เมื่อมันเป็นไปไม่ได้ คือไม่ยอมกัน ก็ต้องกลับเข้ามาให้ ที่ประชุมได้พิจารณาร่วมกันว่าจะเป็นอย่างใด จะใช้ถ้อยคำอย่างไร ในที่สุดก็มีผู้เสนอ โหวต อย่างที่ท่านอัครวิทย์ได้กล่าวนะครับ ก็คือขอให้โหวตว่าจะมีถ้อยคำอันนี้ใหม่ นะครับ ที่ประชุมส่วนใหญ่ก็ไม่เห็นด้วย แต่ผมเข้าใจว่าส่วนหนึ่งก็ยังมี ความกังวลในเรื่องนี้ อยู่ตลอดเวลา ผมเข้าใจว่าท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เอง ขออนุญาตเอ่ยนาม ท่านก็คงรู้สึก ว่าท่านมีส่วนผิดอย่างนั้นหรือเปล่า ก็ไม่ทราบนะครับว่า ถ้าท่านยอมเสียตั้งแต่ตอนนั้น มันก็จบแล้วนะครับ ก็คงไม่ต้องมาโหวตกัน ทีนี้เมื่อท่านไม่ยอมเองนี้ ก็เลยทำให้ การประชุมข้อตกลงวันนั้น ก็เป็นอันไม่มีอยู่ ก็คือมันจะว่าไม่มีก็ไม่เชิง ก็คือว่ามันไม่สำเร็จ การเจรจาไม่สำเร็จ ก็เลยต้องใช้ที่ประชุม ทีนี้ข้อที่ว่า จะเติมไปหรือจะแก้ไขอย่างไรหรือไม่นี้ กระผมก็ว่าสุดแล้วแต่ที่ประชุมก็แล้วกัน เพราะว่าตอนนี้ก็ถือว่าญัตตินั้นถูกถอนไปแล้ว ใช่หรือเปล่าครับ ถ้าญัตติถูกถอนไปแล้ว ก็ถือว่าแล้วแต่ที่ประชุมครับ คือถ้ากรรมการ ไม่เห็นด้วยก็ต้องที่ประชุมนะครับ เพราะเขายังยืนยัน แล้วกระผมเห็นว่าขึ้นอยู่กับ ที่ประชุมว่า ๖๐ เสียง ยังยืนยันอยู่ไหม ผมก็ไม่ทราบนะครับอันนั้น คือมันกลับไปกลับมา วันก่อนก็ทางท่านอาจารย์สมคิดก็เสนอถ้อยคำนี้ขึ้นมาใช่ไหม อุตลักษณ์ทางเพศ ซึ่งท่านอาจารย์จรัญเป็นคนเสนอเอง คำว่า อุตลักษณ์ทางเพศ นี้ อาจารย์จรัญเป็นคน ยืนยันว่าให้ใช้คำนี้ แล้วเราก็เห็นด้วยว่าให้ใช้คำนี้ เพราะฉะนั้นก็สุดแล้วแต่ที่ประชุมครับ ผมเห็นว่าเรื่องนี้มันต้องแล้วแต่กรณี กรณีไป ครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

ท่านอาจารย์คมสันครับ

นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
 ครับ กระผม คมสัน โพธิ์คง ครับ กรรมาธิการ และสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญ
 ความจริงผมเห็นว่าในประเด็นนี้เป็นประเด็นที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้กล่าวไว้
 ผมเห็นด้วยนะครับ ท่านประธานครับ

แล้วอีกประการหนึ่ง ก็คือว่าในการประชุมเมื่อวานนี้ ถ้าไม่มีติดปัญหา
 เรื่องเทคนิคนี้ ทางกรรมาธิการเองก็ยอมรับที่จะให้เติมคำนี้เข้าไปในมาตรา ๓๐ นะครับ
 แล้วก็คำนี้ก็ขออนุญาตเอ่ยนามนะครับ ท่านอาจารย์จรัญ ภัคดีธนากุล ซึ่งท่านเป็น
 กรรมาธิการ ก็เห็นว่าน่าจะใช้คำนี้ ก็จะเป็นคำที่เหมาะสมนะครับ พอมีประเด็นปัญหา
 ทางเทคนิคขึ้นมา ก็เลยเกิดปัญหาที่จะต้องหยิบยกประเด็นนี้ขึ้นมาพิจารณาหรือไม่อีก
 ผมคิดว่าในประเด็นเมื่อวานนี้นะครับ ทางกรรมาธิการเองก็ได้ยินยอมที่จะให้มี
 คำ คำนี้แล้วนะครับ ท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นผมขออนุญาตกราบเรียนต่อที่ประชุม
 ในเรื่องนี้ครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คือนิดเดียว
 ผมขอให้ที่ประชุมเอากติกาที่ที่ประชุมตกลงกันนะครับ ถ้ามันเป็นหลักนะครับ เป็นมติ
 ท่านก็ต้องระมัดระวัง แต่ถ้าเป็นเรื่องถ้อยคำอะไร ก็แยกให้ถูก แล้วเดี๋ยวเราจะได้
 ไม่กลับไปกลับมา ท่านรุจิราครับ

รองศาสตราจารย์รุจิรา เตชางกูร : ขอรบกวนถามท่านกรรมาธิการว่า
 คำว่า อັตลักษณฺ์ ภาษาอังกฤษเรียกว่าอย่างไร แล้ว อັตลักษณฺ์ กับ เอกลักษณฺ์ เหมือนกัน
 หรือไม่ ขอขอบคุณค่ะ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เจิมศักดิ์ก่อนครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมคิดว่าคำว่า
 อັตลักษณฺ์ ท่านอาจารย์จรัญอาจจะอธิบายได้ดีกว่าผม แต่เท่าที่ผมเข้าใจมันมาจากคำว่า
 อັตตา คือเขาเห็นตัวตนของเขาในเรื่องเพศเป็นอย่างไร คืออັตลักษณฺ์ก็เข้าใจว่าเป็นเรื่อง
 ของตัวตน -----

ที่นี้ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า ตอนนี้นี่เราติดอยู่เพียงแค่ว่า เรื่องนี้เป็นเรื่องของการเปลี่ยนหลักการหรือเปล่า หรือว่าเป็นเรื่องของการที่เราจะพิจารณาเรื่องถ้อยคำ คือถ้าเราไปกลับมตินี้ ก็เป็นเรื่องหนึ่ง แต่ถ้าเราคิดว่าเป็นเรื่องที่เราหาถ้อยคำหารายละเอียด หรือเป็นหลักการว่าเรามีการเสนออะไรที่มันเป็นของใหม่ ไม่ได้ไปเปลี่ยนของเก่า เราเห็นช่องว่าง เราเสนอของใหม่ อันนี้ก็ได้ เพราะฉะนั้นในกรณีนี้ผมอยากจะให้ที่ประชุมพิจารณานะครับ อาจจะต้องลงมติ ก็ไม่ขัดข้องในทำที่สุดว่า คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของการเปลี่ยนมติหลักการหรือเปล่า หรือว่าเป็นเรื่องของการถ้อยคำ ถ้าเป็นอย่างนี้จะเป็นอย่างไร ถ้าผมเสนออย่างนี้นะครับ เพราะว่าถ้าเป็นอย่างนั้นก็เท่ากับว่าที่อยู่ในที่ประชุมจะพิจารณาว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องของการเปลี่ยนหลักการ เปลี่ยนหลักการใหญ่หรือเปล่า หรือว่าเป็นแต่เพียงแค่การหาถ้อยคำ หาคำ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ผมว่าที่อาจารย์เจิมศักดิ์พูดนี้สำคัญนะครับ ต้องเคลียร์ (Clear) เพราะว่าเข้าใจว่าที่ประชุมมีมติไปแล้วนี่นะครับ ตกลงกันแล้วว่าถ้าเรื่องเป็นการเปลี่ยนมติ เปลี่ยนหลักการนี้ จะไม่ใช่แล้วถ้าเป็นเรื่องถ้อยคำก็รู้สึกจะยอมให้พิจารณาว่าจะใส่อะไร ผมว่าต้องอยู่ในกรอบนั้นหน่อยนะครับ เดี่ยวไม่อย่างนั้นจะใช้เวลากันไป แล้วก็หลงเลยไม่ได้ท่านเสริมเกียรติครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ท่านกรรมาธิการ และท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติทุกท่านครับ จริง ๆ แล้วผมก็คิดว่าหลาย ๆ คนก็คงจะคิดเหมือนกันว่า ในมาตรา ๓๐ ที่ว่า การเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล เพราะความแตกต่างหลาย ๆ อย่าง ถิ่นกำเนิด ภาคเหนือ ภาคใต้ ภาคกลาง ภาคอีสาน เชื้อชาติไทย จีน มอญ เขมร พม่า ภาษาอังกฤษ ไทย จีน เพศชาย หญิง ลัทธิ ศาสนา กะเทย กะเทียม ทอม ดี ก็ล้วนแต่อยู่ในคำว่า เพศ อายุ พิกัด ทั้งหลาย มันเป็นหลักทั้งนั้น ที่นี้ก็ถามว่า ทำไมไม่ใส่รายละเอียดในเรื่องถิ่นกำเนิด ทำไมไม่ใส่รายละเอียดในเรื่องเชื้อชาติ ทำไมไม่ใส่รายละเอียดในเรื่องภาษา ทำไมจะต้องมานั้นตรงนี้ ก็เลยเป็นเรื่องที่ว่าทางฝ่ายที่ความหลากหลายทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ หรืออะไรก็ตามนี้

กลัวว่า คำว่า เพศ จะไม่รวมถึง แต่แท้จริงนี้ คำว่า เพศ นี้รวมถึงทุกอย่างเลย เหมือนภาษา เหมือนเชื้อชาติ เหมือนถิ่นกำเนิด เราจะต้องมานั่งกังวลใหม่ว่า เอ๊ะ ถิ่นกำเนิดนี้กลัวว่า ถ้าเกิดอยู่ตรงแถว ๆ บนดอยนี้จะไม่ใช่ ต้องบอกว่า รวมทั้งชาวเขาใหม่ เชื้อชาตินี้กลัวว่าจะไม่รวมถึงมอญ ต้องบอก มอญ ใหม่ ต้องบอกว่า ถิ่นกำเนิดรวมทั้งภูเขา เชื้อชาติรวมทั้ง มอญ เพศรวมทั้ง อัตลักษณ์ทางเพศ ผมกำลังกราบเรียนว่า แท้จริงแล้วนี้ บทบัญญัตินี้ครอบคลุมหมดเลย รวมทั้งเรื่องเพศนี้ ต้องไม่ให้เลือกปฏิบัติ โดยไม่เป็นธรรม เพราะความแตกต่างในเรื่องเพศ ไม่ว่าจะชาย หญิง ผิดเพศ ทอม ดี หรือกะเทย กะเทียม ผมถึงกราบเรียนว่าถ้าจะมองในหลักการว่า เป็นเรื่องแก้หลักการหรือในเรื่องปรับตัวยคำในรายละเอียด ก็ขอยืนยันว่าสิ่งนี้เป็นเรื่องปรับตัวยคำในรายละเอียด เพราะมันรวมถึง อยู่แล้ว ประเด็นมันอยู่ที่ว่าเมื่อเป็นรายละเอียดแล้วนี้ ควรจะต้องมาได้ไว้ใหม่ ถ้าใส่ก็ต้องใส่ในเรื่องอื่น ๆ ด้วย ถิ่นกำเนิด เชื้อชาติ ภาษา อายุ ความพิการ รายละเอียดเช่นกัน ก็กราบเรียนว่าความเห็นผมถือว่า ไม่ใช่หลักการ เป็นรายละเอียด แต่ควรจะได้ใหม่

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภักดีธนากุล กรรมาธิการครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าตรงนี้ก็เป็นที่จะต้องรอบคอบอีกเหมือนกันครับ เพราะว่ามันคาบเกี่ยวระหว่างหลักการหรือว่ารายละเอียด -----

ผมเองยังเห็นว่าเรื่องนี้ก็กระทบหลักการในแง่ที่ว่า ที่เราลงมติไปนี้เราให้ใช้ เพศ คำเดียว ส่วนว่า ความหลากหลายทางเพศ นี่ที่ประชุมตัดสินใจว่าไม่เอา แต่ที่นี้เรากำลังจะเปลี่ยนเรื่อง ความหลากหลายทางเพศ นี่เปลี่ยนมาในคำใหม่ว่า อัตลักษณ์ทางเพศ ตรงนี้ผมคิดว่าถ้าจะทำก็ต้องขอมติจากที่ประชุมให้วินิจฉัยก่อน ให้สภานิติบัญญัติก่อนว่า เรื่องนี้เป็นหลักการ หรือว่าเป็นรายละเอียดของถ้อยคำซึ่งรวมอยู่แล้วในคำว่า เพศ อย่างที่ท่านเสริมเกียรติได้อภิปรายไปเมื่อสักครู่

ประการที่ ๒ ครบท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเราเกิดมีมติว่า หรือว่า ถ้าจะไม่ลงมตินี้ ก็มีอีกทางหนึ่ง คือเอาคำนี้ไปบันทึกไว้ในเจตนารมณ์ว่า คำว่า เพศ หมายความว่ารวมถึงเรื่องคำนี้ด้วย ปัญหาพวกนี้ด้วย เราก็เลี่ยงการที่จะเสี่ยงดำเนินการไปในพื้นที่สีเทา แล้วส่วนความหมายนั้นที่เพื่อนสมาชิกท่านอาจารย์รุจิราภามนี้ อัตลักษณ์ ก็ตรงกับภาษาอังกฤษว่า ไอเดนติตี (Identity) ซึ่งหาคำภาษาไทยก็ที่เหมาะสมตรง ๆ ก็ยาก ในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมาก็นิยมใช้คำว่า อัตลักษณ์ แทน หรือจะใช้คำว่า เซลฟ์ ไอเดนติฟิเคชัน (Self Identification) ก็น่าจะตรงกับความหมายที่น่าเสนอมาว่า แต่ละคนเขา ไอเดนติฟาย (Identify) ตัวเขาเองว่า เขาเป็นคนเพศใด เขาก็ไม่ควรจะ ถูกเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมจากสังคมหรือจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ กระผมคิดว่า ผมอยากจะมองว่าเรื่องนี้น่าจะใช้วิธีเลี่ยงไปบันทึกในเจตนารมณ์ให้ชัดแจ้ง แล้วก็สามารถ อ้างอิงกันได้ และเป็นเจตนารมณ์ของทั้งสภา ไม่ใช่เพียงของท่านผู้เสนอญัตติแต่เพียง อย่างเดียว ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ได้ไหมครับ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ เพราะว่าถ้านั้นก็ใส่ในเจตนารมณ์ แล้วก็จะชัดว่าเพศนี้รวม ทั้งหมดแล้ว อย่างที่ท่านเสริมเกียรติว่า

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ คือผมก็ไม่อยากจะพูดซ้ำหลายครั้ง ท่านดูแต่ตรงนี้ไม่ได้ ท่านต้องดูทั้งมาตรา เพราะท่านขึ้นต้นวรรคก่อนหน้ามันพูดถึงหญิง ชาย ตอนแรกผมเติมตรงในวรรคหญิง ชาย ถ้าท่านไปดูคำแปรญัตติตั้งแต่แรก แล้วท่านก็บอกเองว่า ขอว่าอย่าไปใส่ หญิง ชาย ได้ไหม ให้เพศมันมีแค่ หญิง ชาย แล้วท่านก็บอกว่า ไปใส่เสียในวรรคสอง เป็นเรื่องของ

๑๘๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัตนา ๗๕/๒

การเลือกปฏิบัติ ถ้าเรื่องการเลือกปฏิบัตินี้มันไม่เป็นไร มันไม่ได้บอกถึงความสิทธิอะไรเลย เป็นแต่เพียงแค่เลือกปฏิบัติ และมันก็มีปัญหาอยู่ตลอด คำว่า เพศ นี้มันใส่อย่างนี้ มาตลอด แล้วมันก็มีปัญหาของสังคมไทย แล้วก็เพิ่งมีปัญหา โนวเทล (Novotel Bangkok Hotel) ก็เล่าให้ฟังเมื่อวานนี้ เราเพียงแค่ขอว่าไม่ให้เลือกปฏิบัติได้ไหม เขาเป็น มนุษย์ เขาเป็นคน ไม่เลือกปฏิบัติเหมือนกับเขาเป็นคนพิการ ถ้าอย่างนั้นเราไปใส่ทำไมละ ครับ ผมยังจำได้เลยว่า ในพรรคนี้มีทั้งทางกาย แล้วก็ยังใส่ว่า คนพิการ มีอะไร อะไร ตั้งหลายอย่าง แต่มันมีปัญหาจริง ๆ เพราะคำว่า เพศ นี้มันมีในรัฐธรรมนูญมันกล่าวอยู่ ตลอดเวลา แล้วเราก็ไปใส่ระบุเสียด้วยว่า หญิง ชาย เพราะฉะนั้นเมื่อวานนี้จำได้ใช่ไหม ครับ ผมก็บอกว่าจะถ้าไม่ใส่อย่างนี้เขาเป็นมนุษย์ เราอยากจะให้เขาได้เท่ากับคนพิการ เท่านั้นแหละครับ ไม่ได้สิทธิอะไร ผมก็บอกว่าจะถ้าไม่อย่างนั้นเราก็ต้องถือว่าเราใจดำ คราวนี้ท่านกรรมการก็เห็นดีด้วยแล้ว ทุกอย่างก็ผ่านไปแล้ว เพียงแต่มันต้องรื้อฟื้น เพราะทางเทคนิคเท่านั้นเอง เมื่อทางเทคนิคก็ต้องพูดถึงประเด็นเทคนิค ก็ไม่ควรที่จะมาดู ในประเด็นว่ามันอยู่ในตรงนั้นไหม ตรงนี้ไหม เหมาะสมไหม ก็ประเด็นเทคนิคนี้มันก็พัน ณะครับ ก็อย่างที่พูด แต่ว่าผมคิดว่าเรื่องนี้มันไม่น่าจะเป็นเรื่องหลักการที่เราจะไปเปลี่ยน หลักการใหญ่ หลักการใหญ่ก็คือว่าเราไม่เลือกปฏิบัติ ถ้าเผื่อว่ามีใครเสนอญัตติว่าให้ เลือกปฏิบัติได้ หรือให้เลือกปฏิบัติได้บางส่วน ส่วนบางส่วนเลือกปฏิบัติไม่ได้ ถ้าอย่างนั้น ผิดหลักการ -----

แต่นี้เราให้เราเลือกปฏิบัติไม่ได้กับใครบ้าง ในนั้นก็จะมีให้เลือกปฏิบัติไม่ได้กับเชื้อชาติกับอะไรก็ว่าไป แล้วก็พอมมีแต่ตรงนี้ เพราะมันมีปัญหาอยู่ เพราะรัฐธรรมนูญปัจจุบันเขาบอกเลือกปฏิบัติไม่ได้ ไม่ใช่ว่าอันนี้เขียนขึ้นมาใหม่ นะครับ ก็เลือกปฏิบัติไม่ได้เหมือนกัน แต่มันก็เลือกปฏิบัติกันอยู่ เราก็อยากจะแก้ไขปัญหาให้เพื่อนที่เป็นมนุษย์เป็นคนได้มีโอกาสคล้าย ๆ คนพิการนะครับ แล้วแต่ที่เราจะพิจารณาว่านี่เป็นรายละเอียด หรือนี่เป็นหลักการใหญ่ ท่านประธานครับ ผมคิดว่าเราลงมติกันว่าเป็นรายละเอียด หรือหลักการใหญ่ นะครับ อย่างนี้ดีไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอย่างไรครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ขออนุญาตท่านประธานครับ นิดเดียวครับ นิดเดียวจริง ๆ ครับ ขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านกรรมาธิการและท่าน สสร. ผู้ทรงเกียรติ กระผมก็ยังยืนยันเหมือนกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ดีว่าเป็นเรื่องไม่ใช่หลักการนะครับ เป็นเรื่องปรับถ้อยคำรายละเอียด แล้วผมก็ขออนุญาตนะครับว่าตรงวรรคสองนี้จะไม่แตกต่างจากวรรคสามได้ ถ้าเขียนว่า หญิง ชาย มันจะทำให้เกิดปัญหาขัดกันจริง ๆ ผมคิดว่าวรรคสองถ้าเขียนว่า ทุกเพศมีสิทธิเท่าเทียมกัน มันจะสอดคล้องกับวรรคสามเลย คำว่า ทุกเพศ มันหมายถึงหญิง ชาย และทุก ๆ อย่างที่เมื่อผมกราบเรียนครับ ขอบคุณมากครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ยกวางครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กรรมาธิการเห็นด้วยกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ นะครับ ขอให้ลงมติได้ไหมครับว่าเป็นเรื่องหลักการหรือไม่ใช่หลักการครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : หมอชู้ช้อยครับ

นายชู้ช้อย ศุภวงศ์ (กรรมาธิการ) : ขอบพระคุณครับ ท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชู้ช้อย ศุภวงศ์ ผมเข้าใจว่าที่ประชุมเห็นตรงกันมาโดยตลอดนะครับว่า คนที่จะเรียกว่า ความหลากหลายทางเพศ หรืออะไรก็ตาม เขาถูกรังแกครับ หรือถูกเลือกปฏิบัติ ประเด็นนี้ตั้งแต่การที่อภิปรายในมาตรา ๓๐ แล้วก็นำไปสู่การเจรจากันระหว่าง

คณะกรรมการกำกับ สสร. ได้คุยกัน เพื่อหาคำที่เหมาะสม เพื่อจะปกป้องคุ้มครองจากการเลือกปฏิบัติ ผมคิดว่าหลักการอันนี้เป็นที่ยอมรับตรงกัน แต่ว่าในช่วงต้นนี้กระบวนการทำงานหรือการคุยกัน อันนี้ถ้าผมจำไม่ผิด ก็เป็นการครั้งแรก แล้วมีปัญหาเรื่องการสื่อสาร ในที่สุดก็นำเข้ามาสู่ในที่ประชุม แล้วก็ไปไม่เห็นชอบกับคำ ๆ นั้น เรื่อง ความหลากหลายทางเพศ นะครับ แล้วหลังจากนั้นต่อมาก็มีการเสนอคำเรื่อง อัตลักษณ์ทางเพศ แล้วก็เรื่อง เจตคติทางเพศ นะครับ แต่ว่าในการอภิปรายครั้งหลังสุดนี้ ผมเชื่อว่าที่ประชุมยังคงหลักการเดิมว่า คนกลุ่มนี้ถูกรังแก ถูกเลือกปฏิบัติ เช่นเดียวกับกรณีของคนพิการนะครับ ที่แต่เดิมก็บอกว่ายู่ในสถานภาพทางกายอยู่แล้ว ไม่จำเป็นต้องแยกความพิการออกมา แต่ว่าจากข้อมูลที่เราได้รับจากคนพิการเองก็ชัดเจนว่า ไม่เพียงเฉพาะเขาลำบากทางกายเท่านั้น แต่ว่าอุปสรรคต่าง ๆ ในสังคมมีมากเหลือเกินที่เขาจะเข้าถึงและใช้ประโยชน์ เราก็ได้ใส่เพิ่มเติมไปในเรื่องความพิการ ซึ่งไม่ใช่เป็นอยู่ภายใต้สถานภาพทางร่างกายหรือสุขภาพนะครับ แล้วก็เลยไปถึงมาตรา ๕๓ เรื่องสิทธิในการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการสาธารณะ ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็เช่นกันนะครับ แล้วก็มีการชี้มาว่าเป็นเสมอ ๆ ว่าคนกลุ่มนี้เขาถูกรังแก ถูกเลือกปฏิบัติ เพราะฉะนั้นประเด็นหลักการที่ที่ประชุมแห่งนี้ได้กรุณาจะหาทางช่วยเหลือนปกป้องคุ้มครองเขา ผมคิดว่าอันนี้ยังคงอยู่นะครับ เพียงแต่หาถ้อยคำที่เหมาะสมเท่านั้น แล้วตอนนี้ก็ทุกคนดูจะเห็นพ้องต้องกันว่า เรื่อง อัตลักษณ์ทางเพศ น่าจะเป็นถ้อยคำที่เหมาะสม แล้วก็น่าจะใช้คำนี้ได้ แล้วไม่ใช่เป็นประเด็นหลักการอะไร เพราะว่าเรื่องหลักการนั้นก็ผ่านพ้นมาแล้วนะครับ เป็นความเข้าใจร่วมกัน

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงออกเสียงว่าเป็นหลัก ต้องลงมติใหม่ครับว่าเป็นหลักการหรือเป็นเรื่องรายละเอียด ท่านอาจารย์ศรีราชาก่อนครับ สั้น ๆ นะครับอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์ศรีราชา เจริญพานิช (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม ศรีราชา เจริญพานิช ผมว่าเราพูดกันเรื่องนี้มาเยอะเต็มที่แล้วครับ น่าจะลงมติเลยครับ

๑๙๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เกศราภรณ์ ๗๖/๒

เพราะว่ามันจะได้จบครับ เพราะว่าเรายังมีอีกสองสามประเด็นที่จะต้องว่ากันอีกครับ
เดี๋ยวมันจะตึกเกินไป ขอบพระคุณครับ

- ๗๗/๑

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ขอผู้รับรองครับ
ที่อาจารย์ศรีราชาเสนอลงมติครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : มีผู้รับรอง
นะครับ ต้องลงมติแล้วนะครับท่านครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ฉิตติกุล : อาจารย์ครับ ผมขอนิดเดียว

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ต้องลงมติแล้ว

นายศักดิ์ชัย อุ่ฉิตติกุล : นิดเดียวครับ อาจารย์ครับ ปรีक्षाครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เขาลงมติแล้ว
ท่าน ไม่ได้แล้วท่าน ลงมตินะครับ

(นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) มีสัญญาณให้
สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านครับ
ให้ลงมติว่า ถ้าเห็นด้วยคือเห็นด้วยกับกรรมธิการนะครับ ถือเป็นหลักการ ถ้าไม่เห็นด้วย
ให้กด ไม่เห็นด้วย เท่ากับถือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องรายละเอียด

(นายวัชรา หงส์ประภัศร ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณวัชราว่า
อย่างไรครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : ครับ ผมขอประท้วงท่านประธานครับ
กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร คือเรื่องนี้กระผม
ขอประท้วงว่าไม่ใช่หลักการครับ ท่านประธานนำมาถามในเรื่องนี้ไม่ได้ โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งถ้าเป็นเรื่องถามในประเด็นที่เป็นหลักการหรือไม่นี้ จะต้องอาศัยเสียงถึงกึ่งหนึ่ง
ของทั้งหมดของสภาครับ ไม่ใช่ครึ่งหนึ่งของผู้มาประชุม ตามข้อ ๑๖๑ ซึ่งที่อภิปราย
กันมานี้ ก็ทางฝ่ายยกกว้างก็ยอมรับแล้วว่า เป็นเรื่องของความหมายของคำว่า เพศ
อัตลักษณ์ทางเพศ อยู่ในเพศหรือไม่ ซึ่งท่านก็ยอมรับว่าจะไปเขียนเอาไว้ในเจตนารมณ์
แสดงว่าสิ่งนั้นไม่ใช่สิ่งที่ท่านปฏิเสธ คือเป็นรายละเอียดของคำว่า เพศ นะครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เดียวก่อน
คุณประท้วงเรื่องจะลงมติไม่ได้ใช่ไหม

นายวัชรา หงส์ประภัศร : ไม่ควรลงมติครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ทำไม่ละครับ

๑๙๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๗๗/๒

นายวัชรฯ หงส์ประภัสร์ : เพราะว่าเป็นที่ยอมรับกันแล้วว่า
นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : และที่ผ่านมา
ที่ถามว่าเรื่อง

นายวัชรฯ หงส์ประภัสร์ : เป็นที่ยอมรับกันแล้วครับว่า ไม่ใช่หลักการ
เป็นเรื่องรายละเอียดครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ใช่ ทางยกวาง
เขาไม่ได้ยอมรับนี่คุณวัชรฯ เชิญครับยกวางครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ ในมาตรา ๑๖๑ ที่ท่านวัชรฯพูดนี้ เขียนว่า ถ้ามีปัญหาที่จะต้องตีความข้อบังคับนี้
จริง ๆ เราไม่ได้มีปัญหาเรื่องการตีความข้อบังคับนะครับ เป็นเรื่องที่เราจะหารือกัน
ผมว่าก็ใช้มติธรรมดาครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ก็เห็นด้วย ลงมติเถอะครับ ผมว่าเสียเวลา
มากแล้วครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : นะครับ ลงมติ
นะครับท่านครับ ท่านอยู่ข้างนอกหรือเปล่าครับ คือเรื่องย้งค่างที่นี้ กับออกว่าจะต้องลงมติ
ว่าไหนถ่าตกลงกัน อธิบายกันไม่ได้ว่าเป็นหลักการหรือเป็นรายละเอียด แล้วก็ตั้งนั้นครับ
ลงมติแล้วครับท่าน ขอให้ลงมติครับ

(นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) มีสัญญาณให้
สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : ลงมติครับ
ท่านผู้ใดลงมติไม่ได้ ขอให้ยกมือของท่านครับ ลงมติว่าถ้าใครเห็นด้วยนะครับว่า
เป็นหลักการ ให้กด เห็นด้วย คือเห็นด้วยกับกรรมาธิการที่เสนอแนะครับ แล้วถ่าท่านผู้ใด
ไม่เห็นด้วย คือเห็นว่าเป็นเรื่องรายละเอียดที่แก้ไขได้้นะครับ ใช่ไหม ให้กด ไม่เห็นด้วย
คำถามมติชัดเจนแล้วนะครับ เข้าใจดี้นะครับท่าน ลงมติครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : มีท่านผู้ใดลงมติ
ไม่ได้ไหมครับ ยกมือค่างไว้้นะครับ ไม่มีนะครับ ผมจะปิดการลงมติ ปิดลงมตินะครับ
รวมคะแนนครับ

๑๙๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๗๗/๓

ตามข้อบังคับผมต้องชี้ใหม่ครับ ผมเห็นว่าเป็นหลักการครับท่านครับ
นะครับ เชิญท่านอาจารย์เจิมศักดิ์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ
ผมขออนุญาตให้เน้นใหม่ นะครับ เนื่องจากว่าคะแนนใกล้เคียงกันมาก ๆ นะครับ
คิดว่าคงจะเข้าใจนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ต้องมีผู้รับรอง
นะครับท่าน ยกมือหน่อยครับ ผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ช่วยอาจารย์
เจิมศักดิ์รับรองให้ครบนะครับ ครบใหม่ ครบแล้วครับ ลงใหม่ครับท่านครับ ไม่
อาจารย์เจิมศักดิ์คงจะใช้บัตรชี้ใหม่ เพราะว่าเขาบอกว่าต้อง เอ้า ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์
อธิบาย

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานที่เคารพครับ คือมันมีเหตุการณ์ที่เคยเกิดขึ้นนะครับว่า ในคำคืนวันหนึ่งนี้ ผมไม่อยากจะพูดอะไรมาก คนอาจจะกดบัตรผิดก็แล้วกัน ผมพูดแค่นี้ก็น่าจะเข้าใจนะครับ ผมขอความกรุณาเถอะครับ เพราะว่ามันมีอยู่

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านจะให้ใช้บัตรใหม่ ต้องเป็นบัตรของที่นี่ไม่ใช่หรือ ตามข้อบังคับมีที่นี่ใหม่ครับ ไม่ แต่อาจารย์เจิมศักดิ์ ยืนยันจะให้ใช้บัตรใหม่ ไม่ใช่บัตรเสีย ว่าอย่างไร ใช้อะไร

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คงต้องขอให้ใช้บัตรตามข้อบังคับแหละครับ ผมก็เคยบอกเจ้าหน้าที่ว่าให้เตรียมไว้ด้วย เพราะว่า

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านจะเอาบัตรมีสีน้ำเงิน สีแดง สีขาวใช่ไหมอาจารย์

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ใช่ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เตรียมไว้หรือเปล่าครับ เตรียมไว้แล้วให้ดำเนินการตามนั้นสิครับ เจ้าหน้าที่ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมต้องเรียนอย่างนี้นะครับ ผมไม่ได้เรื่องมากนะครับ ท่านประธานทราบดีว่าข้อมูลที่ผมมีนี่คืออะไร แล้วก็ที่ผ่านมา มันเคยมีปัญหา คือผมคงไม่สมควรที่จะพูดอะไรตรงนี้ ท่านคงจะเข้าใจได้ครับ ผมไม่ได้เรื่องมากจะเอาแพ้อาชนะ อย่าได้เข้าใจผิดเป็นอันขาด ผมคิดว่าผมก็ช่วยสภาให้เดินมาตลอดนะครับ แล้วก็ไม่เคยเป็นตัวปัญหา ผมจะบอกให้ แม้กระทั่งอันนี้ ถ้าผมจะยืนยันว่าตกลงจะเอาอย่างไรกันแน่ เรากลับมตีกันก็ครั้ง โหวตกันเรื่องนี้ก็ครั้ง ผมยอมตลอด

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์ครับ ใช้บัตร อาจารย์เสนอให้ใช้บัตร มีผู้รับรอง ก็อย่างนี้ใช่ไหม ยกมือขึ้นพันศิวะพร้อมแสดงบัตรลงคะแนนใช่ไหมครับ ตาม (๒) นี่นะ แจกบัตรนะครับ ซึ่งผมอ่านให้ท่านฟังว่า การออกเสียงลงคะแนนตาม (๒) นี้ยกมือขึ้นพันศิวะพร้อมกับแสดงบัตรลงคะแนน ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีน้ำเงิน ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง

๑๙๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

บุศยรินทร์ ๗๘/๒

ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนดังกล่าวให้สมาชิก
ลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วยครับ นะครับ เจ้าหน้าที่เตรียม
แจกบัตรนะครับว่าต้องลงบัตรแบบนี้ครับ ต้องมีการตรวจนับคะแนนนะครับ ผมขอตั้ง
กรรมการตรวจนับคะแนนนะครับ ๑. คุณกรรณิการ์ บรรณกิจจิตร นะครับ ๒. ท่านประสงค์
พิฑูรกิจจา นะครับ ๓. คุณชาติชาย แสงสุข ไม่อยู่ใช่ไหมครับ อยู่ไหมครับ

(นายชาติชาย แสงสุข ไม่อยู่ในที่ประชุม)

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่อยู่เข้าไป

๔. คุณอภิชาติ ดำดี นะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ คงไม่ต้องขาน
นะครับ ใช้วิธีแจก แล้วก็เดี๋ยวก็นำจากนั้นนะครับ ขานนี้มันเป็นวาระที่ ๓ ถ้ามีการนับ
ครั้งที่ ๓ ถึงจะขานชื่อลงคะแนทีละคน

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ครับ
นี่ตั้งกรรมการนับคะแนครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อ้อ ๆ ขอประทานโทษ มีคนบอก

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : นะครับ
อันนี้คุณชาติชายไม่มี เป็นคุณอภิชาติ หมายเลข ๓ นะครับ ๔. คุณประดิษฐ์ เหลืองอร่าม
นะครับ ๕. คุณรัฐ ชุกดิ้น นะครับ อยู่ใช่ไหมครับ วิทยา คชเชื่อน อยู่ไหมครับ คุณวินัส อยู่
ท่านอาจารย์ศรีราชา เจริญพานิช ครับ เพราะฉะนั้นทวนนะครับ ท่านกรรณิการ์
ท่านประสงค์ ท่านอภิชาติ ท่านประดิษฐ์ ท่านรัฐ แล้วก็ท่านอาจารย์ศรีราชา
เป็นกรรมการนับคะแนครับ ท่านได้บัตรหรือยังครับ ท่านครับ

นายเสริมเกียรติ วรดิษฐ์ : ลงมติเรื่องมาตรา ๓๐ ครับ มติเรื่องมาตรา ๓๐ ที่บัตรครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
ช่วยทบทวนอีกทีครับ เรื่องการลงบัตร ขอขอบคุณครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ก็ให้ยกมือ
แสดงบัตรลงคะแนนะครับ ผู้เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนสีน้ำเงิน -----

ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรลงคะแนนสีแดง ส่วนผู้ไม่ออกเสียงให้แสดงบัตรลงคะแนนสีขาว โดยบัตรลงคะแนดังกล่าวให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัวสมาชิกกำกับไว้ด้วย ทราบดีแล้วนะครับว่า สีน้ำเงิน เห็นด้วย สีแดง ไม่เห็นด้วย สีขาว ไม่ออกเสียง บัตรลงคะแนนให้สมาชิกลงลายมือชื่อและหมายเลขประจำตัว พร้อมหรือยังครับ เดี่ยวก่อนนะครับท่าน ท่านเอามือลงก่อนนะครับท่าน ท่านกรรมการท่านเอามือลงก่อนครับท่านครับ ขอความกรุณานะครับ อย่าเพิ่งข้อมเล่นตอนนี้

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ขอโทษครับ ท่านประธานครับ ตกลงมันมีบัตร ๓ สี แล้วให้ผมใส่ลงไปทั้ง ๓ ไปได้หรือเปล่าครับ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ได้ครับท่าน ไปเดี่ยวครับท่าน

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ใส่ไปเดี่ยว ที่เหลือเอากลับบ้านเลยนะครับ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ไม่ได้ครับท่าน

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ขอบพระคุณครับ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านครับ กำลังจะนับแล้วท่าน ขอความกรุณา เวลากำลังมีค่า ขอความกรุณาเถอะ ตกลงท่านเข้าใจตรงกันหรือยังครับ น้ำเงินนะครับขูขึ้น ท่านพิเชียรครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ผมขออนุญาตถามให้ชัดเจน อีกครั้งหนึ่งครับ ท่านประธาน สีน้ำเงินนี้คือเห็นด้วยกับกรรมาธิการ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : หลักการ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ว่าเป็นเรื่องหลักการ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ถ้าสีแดงก็คือเห็นด้วย

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์เจิมศักดิ์

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : อาจารย์เจิมศักดิ์

นายนวนนิตี เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เป็นเรื่อง รายละเอียด แก้ไขได้

๑๙๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วัดนี้ ๗๙/๒

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ เอาให้ชัด ๆ ครับ ขอคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เอานะครับท่าน
พร้อมแล้วนะครับ เดียวก่อนครับ ท่านเรื่องอะไรท่านเสวต

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผม เสวต ทินกุล ครับ ใส่ทั้ง ๓ บัตร
ไม่ได้หรือครับ แต่เขียนใบหนึ่งครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ได้ครับ ไม่ได้
ท่านเสวตครับอธิบายแล้วครับ ท่านครับ ท่านให้ความกรุณาแก่พวกเราบ้างนะครับ
ใช้เวลากระชับหน่อยครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) มีสัญญาณให้
สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ผมขอถามว่า
ใครเห็นด้วยนะครับ ให้งมือแสดงบัตร อย่าเพิ่งนะครับท่าน บัตรสีน้ำเงินครับ เขาได้นับ
ก่อน ไม่ใช่ ท่านต้องชูบัตรขึ้นมาะครับ ท่านครับ บัตรสีน้ำเงินนะครับให้ชู บัตรสีอื่น
อย่าเพิ่งชุนะครับ เขาจะนับคะแนนครับ ท่านครับ ขอความกรุณาเจ้าหน้าที่นับคะแนน
บัตรสีน้ำเงินครับ เขาไปรับอยู่นะครับท่าน ขอความกรุณานะครับชูไว้ะครับ เขาไปรับ
แล้ว บัตรสีน้ำเงินหมดหรือยังครับ ใครขึ้นมาเก็บข้างบนสิ ขึ้นได้ตรงไหนขึ้นไปเก็บเลย
หมดหรือยังครับ มีใครแสดงบัตรแล้วยังไม่มีผู้ไปเก็บไหมครับ หมดแล้วนะครับ คราวนี้
ผู้ไม่เห็นด้วยให้แสดงบัตรสีแดงนะครับ ท่านครับ ยกขึ้นครับ แล้วเจ้าหน้าที่ไปรับครับ
ถือไว้ก่อนครับ เจ้าหน้าที่ช่วยไปรับหน่อยครับ ครบหรือยังครับบัตร สีแดงที่ไหนแสดง
เจตนาแล้วยังไม่มีผู้ไปรับบัตร ยกมือขึ้นหน่อยครับ ไม่มีแล้วนะครับ ผมถามผู้ไม่ออกเสียง
ต้องการแสดงบัตรลงคะแนนสีขาวมีไหมครับ ท่านไปรับครับท่านครับ สีขาว -----

เชิญกรรมการนะครับ เชิญกรรมการทั้ง ๕ ท่านครับ ท่านครับ ท่านกรรณิการ์
ท่านประสงค์ ท่านอภิชาติ ท่านประดิษฐ์ ท่านรัฐ ท่านอาจารย์ศรีราชาครับ ท่านอาจารย์
ครับ กรรมการทั้ง ๖ ท่านครับ เชิญกรรมการทั้ง ๖ ท่านครับ ท่านกรรณิการ์ครับ
ท่านกรรณิการ์เชิญกรรมการข้างหน้าครับ ท่านครับ แล้วท่านอภิชาติ แล้วขาดใคร
อีกคนหนึ่งครับ ท่านประสงค์แล้วใช่ไหมครับ ท่านกรรณิการ์แล้ว ท่านอภิชาติแล้ว
ท่านประดิษฐ์หรือยังครับ มาหรือยังครับ ท่านรัฐครับ ท่านรัฐครับ ท่านรัฐครับ ท่านรัฐ
ท่านเป็นกรรมการนะครับ

(กรรมการตรวจนับคะแนนเข้าประจำที่)

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมาวุธ) : กรรมการ
มาพร้อมกันหมดแล้ว ๖ ท่าน นับเลยนะครับท่านสมาชิกที่เคารพครับ ผลการนับคะแนน
นะครับ ในมาตรา ๓๐ ที่ถามนี้นะครับ มีผู้เห็นชอบ ๓๕ คะแนนนะครับ มีผู้ไม่เห็นชอบ
๒๖ คะแนนนะครับ งดออกเสียง ๔ คะแนนนะครับท่าน เป็นอันว่าเห็นตาม
คณะกรรมการว่าเป็นหลักการนะครับท่าน

๑๘๘

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รสรินทร์ ๘๐/๒

ขอขอบคุณคณะกรรมการตรวจนับคะแนนทุกท่าน

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานครับ ขอประทานโทษครับ ผมขออนุญาตนะครับ ผม นายแพทย์ชูชัย ศุภวงศ์ เมื่อเป็นเช่นนี้ก็ขอความกรุณาว่า ช่วยบันทึกในเจตนารมณ์ดังที่ท่านอาจารย์จรัญได้เสนอได้ไหมครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ผมคิดว่า กรรมธิการคงยอมครับ เพราะว่าอันนั้นก็ต้องการให้ครอบคลุมอยู่แล้วครับ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมธิการ) : ครอบคลุม เมื่อครอบคลุมก็จะได้คุ้มครองเขา

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ยอมไหม ผมถาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ฉัตรทิพย์ เชื้อบุญชัย (กรรมธิการ) : ท่านประธานครับ ผม ฉัตรทิพย์ เชื้อบุญชัย ครับ จริง ๆ แล้วนี่เป็นเรื่องที่ผมบอกตรง ๆ ว่า ค่อนข้างท้วงในเรื่องของการที่ใช้คำว่า -----

-๘๑/๑

หลากหลายทางเพศ หรือแม้กระทั่ง อุตลักษณ์ทางเพศ ว่าเวลาที่ไปต่อในเรื่องเพศนั้น มันจะกลายเป็นเพศที่ ๓ ขึ้นมา ซึ่งผมคิดว่ามันไม่น่าจะเป็นสิ่งที่ถูกต้อง ผมเองนั้นนี่จริง ๆ นี่เคยเสนอคำที่มัน เจตคติทางเพศ นั้นนี่ ผมคิดว่าในเรื่องนี้นั้นมันเป็นเรื่องของ อารมณ์หรือของเรื่องภายในที่ออกมา ผมเองนั้นนี่คิดว่าอยากจะเสนอคำในลักษณะ อย่างนี้ว่า มันเป็นความเชื่อ หรือว่าเป็น เจตคติทางเพศ ตรงส่วนนั้น ผมเองไม่ค่อยเห็น ด้วย กับการที่ไปเติมคำว่า อุตลักษณ์ทางเพศ นั้นนี่ เพราะเมื่อวานเราเองนั้นเรากำลังบอก ว่าเวลาที่เติมความเห็นเข้าไป อุตลักษณ์ทางเพศ นั้น เราไม่ได้หมายถึงเพศที่ ๓ แต่ว่าเรากำลังหมายถึงคนที่มีความรู้สึกชอบ หรือมีความคิดที่ดีในเพศที่ไม่ใช่ที่เป็นเพศทาง สรีระของตัวเอง ซึ่งตรงนั้นที่ผมคิดว่าอันนี้เป็นสิ่งที่น่าจะเป็นเรื่องที่ต้องการ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ยกวางก็จบ ไปแล้วนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ กรรมาธิการเห็นด้วยกับคุณหมอชัชชัยครับ ขอให้บันทึกเจตนารมณ์ไว้ด้วยครับว่า การกีดกัน โดยเฉพาะการรังแก หรือการก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เกิดขึ้นกับคนเหล่านั้น เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แล้วกรัฐควรดำเนินการให้ถูกต้องด้วยครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงผ่าน นะครับ เมื่อได้ตัดสินใจอย่างนี้ เมื่อได้พิจารณาอันนี้แล้วเราก็ใส่ ให้บันทึกเจตนารมณ์ ซึ่ง คณะกรรมาธิการก็เห็นด้วย เพื่อให้ครอบคลุม คงผ่านไปได้แล้วนะครับ ท่านครับ กรรมาธิการขอกลับไปมาตรา ๑๓๐ ใหม่นะครับ ที่ค้างไว้ แล้วแจกเอกสารแล้ว ท่าน สมาชิกท่านใดไม่มีเอกสาร มาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ที่กรรมาธิการแจกนะครับท่านครับ มีนะครับ ขอให้พิจารณา เชิญท่านกรรมาธิการเลยครับ ขอความกรุณาครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ครับ กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ในมาตรา ๑๓๐ วรรคสองนี้ ได้มีการหารือร่วมกันระหว่างผู้แทนของคณะกรรมาธิการ และท่านเจ้าของญัตติทั้ง ๒ ท่าน คือ ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์และท่านการุณ แล้วก็เห็นสมควรปรับถ้อยคำเล็กน้อยครับ ผมคิดว่า

ถ้าบอกว่าจะปรับตรงไหนที่สืบสนแน ผมขออนุญาตอ่านเลยได้ไหมครับ ๒ ช่วงนะครับ คณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง มีอำนาจออกคำสั่งเรียกเอกสารจากบุคคลใด หรือเรียกบุคคลใดมาแถลงข้อเท็จจริง หรือแสดงความเห็นในกิจการที่กระทำ หรือในเรื่องที่พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาอยู่นั้นได้ จบแค่นี้ก่อนนะครับ นี่คือความเดิมนะครับ ให้อำนาจคณะกรรมการของสภามีอำนาจออกคำสั่งเรียกได้นะครับ และให้คำสั่งเรียกดังกล่าวมีผลบังคับตามที่กฎหมายบัญญัติ อันนี้เป็นข้อยุติจากการประชุมคราวที่แล้วนะครับ แล้วก็เขียนขยายความไปครับ เขียนจำกัดขอบเขตให้แคบลงครับว่า แต่คำสั่งเรียกเช่นนั้นมิให้ใช้บังคับแก่ผู้พิพากษาหรือตุลาการที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในกระบวนการวิธีพิจารณาพิพากษาอรรถคดี หรือการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล และมีให้ใช้บังคับแก่กรรมการในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วแต่กรณี ท่านประธานที่เคารพครับ ข้อจำกัดการใช้คำสั่งเรียกของคณะกรรมการนี้จำกัดไว้ว่าอย่าไปใช้กับฝ่ายตุลาการ หรือกรรมการในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญ เพราะว่าไม่เช่นนั้นแล้วก็อาจจะมีทำให้เกิดการแทรกแซงเข้าไปในฝ่ายตุลาการหรือองค์กฤษฎีตรวจสอบอิสระได้นะครับ แล้วพื้นที่ที่คุ้มครองไว้ก็ทางฝ่ายตุลาการก็คุ้มครอง ๒ เรื่องครับ พื้นที่ของเรื่องงานคดี กับการบริหารงานบุคคลของแต่ละศาล ส่วนของคณะกรรมการอิสระตามรัฐธรรมนูญนั้น คุ้มครองท่านตามที่ท่านปฏิบัติหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ หรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ให้อำนาจท่านเท่านั้น ๒ ส่วนเท่านั้นครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ ส่วนใหญ่ไม่ตั้งใจ แต่ตั้งใจตอนท้ายครับ คือกรณีที่กรรมการในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญ ที่อาจจะต้องทำตามรัฐธรรมนูญ แต่ไปเป็น -----

กรรมการสรรหา คือถ้าหากว่าไปเป็นกรรมการสรรหา ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งของตน แต่ว่ารัฐธรรมนูญขอให้ไปช่วยงาน ไปเป็นกรรมการสรรหา แล้วกรรมการสรรหานี้ เทียบนี้ก็ใช้องค์การตามรัฐธรรมนูญไปเป็นกรรมการสรรหาอย่างอื่นจำนวนมาก ทำอย่างไรที่จะเขียนให้สามารถที่จะตรวจสอบตรงนี้ได้ เพราะว่ากรรมการสรรหานี้จำเป็นที่จะต้องเชิญมา เพราะในเรื่องตุลาการ ศาล ในอดีตก็เช่นกัน พวกผมละเว้นไม่เคยเชิญมาเลยในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับอรรถคดี หรือเรื่องเกี่ยวข้องกับการบริหารบุคคล แต่ผมเชิญหลายต่อหลายคนไปมาในขณะที่ท่านทำหน้าที่เป็นฝ่ายกรรมการสรรหา แล้วท่านก็มา แล้วท่านก็ยินดีที่จะมา ซึ่งอันนี้ ในครั้งนี้ผมเรียกศาลมาได้ ผมเรียกตุลาการมาได้ มาในฐานะกรรมการสรรหา แต่พอไปเขียนอย่างนี้ตอนท้าย ผมเลยเรียก ผมนี่ขอโทษนะครับ ผมไม่ได้เป็นแล้วนะครับ คือสมาชิกวุฒิสภานี้ก็เลยเรียกกรรมการองค์การอิสระที่ไปช่วยงานเรื่องอื่นนี้ ยังเรียกไม่ได้ เข่งกัน ไม่เท่ากับศาลครับ ช่วยปรับข้อความนี้ด้วยครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านกรรมการยกร่างครับ เชิญครับ เชิญท่านยกร่างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ กรรมาธิการเห็นด้วยกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ นะครับ ก็ขออนุญาตปรับถ้อยคำนะครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงกรรมการเห็นด้วยกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ เพราะฉะนั้นมาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ที่เขavnไว้ แล้วพิจารณากันตอนนี้ ขอมติว่าไม่มีผู้ใดเห็นเป็นอย่างอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เป็นมติของที่ประชุมนะครับ ผ่านนะครับ เชิญท่านอาจารย์จรัญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ผมเอาหลักการที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เสนอ แล้วก็กรรมาธิการรับแล้วนี่นะครับ ขอปรับอย่างนี้ครับว่า เพิ่มก่อนหน้าบทบัญญัติรัฐธรรมนูญ

นี่นะครับ ในบรรทัดที่ ๒ จากล่างนี่นะครับ เพิ่มคำว่า ที่เกี่ยวกับอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบ ที่ปฏิบัติตาม ข้อความจะเป็นอย่างนี้นะครับ และมีให้ใช้บังคับแก่กรรมการในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ แล้วก็ตัดแล้วแต่กรณี ออกเหมือนกันครับ ก็คือถ้าท่านทำหน้าที่ของท่านโดยตรงในการตรวจสอบ ก็ท่านได้รับคุ้มครอง แต่ถ้าไปทำภารกิจอย่างอื่นก็ไม่คุ้มครองครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอีกที่ ท่านอาจารย์จรัญ ได้ไหมครับ ขอทวนอีกทีนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมธิการ) : กกต. ไม่โดน คืออำนาจหน้าที่โดยตรง ใช้ไหมครับ และมีให้ใช้บังคับแก่กรรมการในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ระหว่างนี้

นายการุณ ไสงาม : ท่านประธาน ผมขออนุญาตทางนี้ดีไหม ขออนุญาตทางนี้นิดหนึ่ง

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ครับ ๆ

นายการุณ ไสงาม : ขออนุญาตนะครับ ท่านประธานที่เคารพครับ การุณ ไสงาม ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าเติมคำนิดเดียวเองง่าย ๆ ตรงนี้นะครับ ตรงช่วงนับจากข้างล่างบรรทัดที่ ๒ นะ ท่านประธานครับ ตรงหลังคำว่า ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ แล้วเติมคำเลยครับตรงนี้ครับ ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ในองค์กฤษฎีตามรัฐธรรมนูญ คือทำหน้าที่ของตนในองค์กฤษฎีของตนเองนั่นนะครับ ความหมายครับ ตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ หรือตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญแล้วแต่กรณี แต่ถ้าการมาเป็นกรรมการสรรหา เป็นอะไรต่าง ๆ หรือทำอื่นนั้นไม่เกี่ยวข้อง ถ้าอย่างนี้น่าจะครบถ้วนตามเจตนารมณ์ของทุกฝ่ายครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ ยกวางพร้อมหรือยังครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ลองดูอีกทีนะคะ ที่ปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่โดยตรงในแต่ละองค์การตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ แล้วก็ความเหมือนเดิมครับ ตัด แล้วแต่กรณี ings ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้ไหมครับ

นายการุณ ไสงาม : ได้ครับท่านประธาน ดีมากครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้แล้วนะคะ
อาจารย์เจิมศักดิ์ได้ไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอคำว่า ตรวจสอบโดยตรงได้ไหมครับ แทนที่จะโดยตรงเฉย ๆ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : มันไม่คลุม กกต. ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ไหนะครับ

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : มันไม่ไปคุ้มครอง กกต. เพราะ กกต. เขาไม่ได้ตรวจสอบ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : อ้อ ครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ได้แล้วนะคะ
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้ไหมครับ ท่านการุณที่ท่านเสนอ ใครเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ (ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คุณอรรถวิรัตน์ ไม่ใช่อันนี้ เดียวก่อนครับ เอาอันนี้ให้ผ่านก่อน ตกลงขอผ่านมาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ที่คณะกรรมาธิการแก้ไขแล้วนะคะ ไม่มีใครเห็นเป็นอย่างอื่น ตามที่คณะกรรมาธิการแก้ไข เป็นมตินะคะท่านครับ

นายอรรถวิรัตน์ รัตนจันทร์ : ท่านประธานครับ ขออนุญาตครับ ผมมีในตรงนี้ แต่ว่าคนละประเด็นกับท่านการุณครับ ขออนุญาตครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ : กราบเรียนท่านประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ ที่เคารพ กระผม นายอรรถรัตน์ รัตนจันทร์ ครับ กระผมอยากจะสอบถามเพื่อความชัดเจน ในกรณีที่เป็นกรปฏิบัติหน้าที่ แต่ถูกกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่เป็นไปตาม กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ หรือตามที่กฎหมายให้อำนาจไว้ อันนี้จะครอบคลุมไปตรงนั้น ไหมครับ หรือว่าสามารถเรียกมาได้ไหมครับ ในกรณีที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ แต่ว่าถูกกล่าวหา ว่าปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบ ไม่เป็นไปตามระเบียบ กฎเกณฑ์ ข้อบังคับ ขอบคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ จากข้อที่ได้หารือกันเห็นอย่างนี้ครับว่า ถ้าเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจอย่างนั้นะครับ กรรมการท่านออกคำสั่งเรียก แล้วมีผลบังคับตามกฎหมาย แต่ถ้าท่านไหนที่ได้คุ้มครอง เช่น ผู้พิพากษา ตุลาการ หรือกรรมการองค์กรอิสระนี้ ท่านได้คุ้มครองออกคำสั่งเรียก ท่านไม่ได้ แต่มีหนังสือเชิญท่านมา หรือหนังสือขอความร่วมมือจากท่านได้ หรือไม่ก็ไป ขอร้องคำสั่งเรียกฝ่ายตุลาการ เลขาธิการ เลขา ปปช. อะไรอย่างนี้ได้ครับ แต่ใช้อำนาจ บังคับกับตัวท่านไม่ได้ เพราะท่านทำงานในลักษณะที่ต้องการความเป็นอิสระจริง ๆ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ตกลงนะครับ ผ่านแล้วนะครับ มาตรา ๑๓๐ วรรคสอง ที่เราผ่านไป เพราะเมื่อกี้เป็นเพียงคำถาม และท่านกรรมการอธิบายนะครับ เป็นมติ ต่อไปครับ ท่านกรรมการยกร่าง เชิญเลยครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตย้อนกลับมาที่มีผู้แปรญัตติ เหลืออีก ๒ มาตรานะครับ คือมาตรา ๘๓ เรื่องการแปรรูปสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนะครับ ซึ่งกรรมการเห็นว่าเป็นเรื่องแก้ไข หลักการนะครับ เพราะว่าได้มีการลงมติเรื่องนี้ไปแล้ว กรรมการขออนุญาตให้ท่านพิสิฐ ลีธรรม ช่วยชี้แจงด้วยครับ ท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านพิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ประเด็นในมาตรา ๘๓ (๑๑) นะครับ ก็เป็นประเด็น
 เกี่ยวข้องกับเรื่องของรัฐวิสาหกิจนะครับ ก็เป็นเรื่องของการให้บริการสาธารณูปโภค
 ซึ่งในการประชุมของ สสร. ในเรื่องนั้นนะครับ ก็ได้มีผู้ขอแปรญัตติมาหลายท่านด้วยกัน
 และสุดท้าย กระผมขออนุญาตเอ่ยชื่อนะครับ ท่านเจิมศักดิ์ก็ได้กรุณาเป็นตัวกลางในการ
 ประนีประนอมหาถ้อยคำ จนกระทั่งเป็นที่ยอมรับกันนะครับ ก็คือไม่ให้กิจการเหล่านี้เป็น
 การผูกขาดของเอกชน ซึ่งที่ประชุมก็ได้มีมติรับในเรื่องนี้โดยไม่มีกั๊กท้วง เพราะฉะนั้น
 เรื่องนี้ก็ผ่านไปแล้ว แต่ว่าก็ได้มีท่าน สสร. กลุ่มหนึ่งที่ยื่นมาขอแก้ไขนะครับ เพื่อที่จะให้
 เรื่องของการแปรรูปนั้นมีข้อจำกัดมากขึ้นนะครับ ซึ่งจะทำให้การทำงานในส่วนนี้ของ
 รัฐบาลนะครับ ก็จะต้องมีปัญหาในการที่จะดำเนินการต่อไป ด้วยเหตุนี้กระผมจึงเห็นว่า
 เรื่องนี้น่าจะเป็นเรื่องของหลักการนะครับ ที่เราได้มีการพิจารณาผ่านไปแล้วครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : เชิญท่านสมเกียรติ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ครับ ขอบคุณครับ ท่านประธานครับ
 ผมขออนุญาตย้อนหลังไปนิดหนึ่งนะครับ สำหรับการแปรญัตติในครั้งที่แล้วนะครับ
 ก็มีการดำเนินการได้เพียงกันนะครับ -----

ระหว่างเรื่องแปรรูป โดยใช้คำว่า ผูกขาด ใช้คำว่า ผูกขาด มาดำเนินการในการที่ตอบข้อซักถามนะครับ ก็มีการอภิปรายกันอยู่ในกรณีของผมก็ดำเนินการอภิปราย อธิบายวิธีว่าการแปรรูปเป็นอย่างไร มีอะไรบ้าง ขั้นตอนเป็นอย่างไรทั้งหลายเหล่านั้นครับ แต่ก็มีกรณียกขึ้นมาโดยอาจารย์เจิมศักดิ์ และที่ท่านสุรชัย ในกรณีที่สอบถามว่า มาตรา ๘๓ (๑๑) อันนี้มันเกี่ยวกับเรื่องแปรรูปหรือไม่ มันกลายเป็นว่ามันไม่ได้เกี่ยวกับเรื่องการแปรรูปนะครับ ในวันนั้นนะครับ แล้วก็ยุติในการพิจารณาไว้ ผมก็ไม่เข้าใจว่าทำไมถึงเป็นอย่างนั้น อาจารย์ท่านที่เอ่ยนาม กรรมวิธีการที่ชี้แจงเมื่อครั้งนี้นะครับ อาจารย์พิสิฐ ดำเนินการชี้แจงได้ประมาณ ๗ นาที ก็มีการส่งสัญญาณให้นั่งลง อันนี้ผมจำได้นะครับ เพราะว่ามันกลายเป็นว่าวันนั้นมันไม่ใช่เรื่องการแปรรูปเสียแล้ว มันเป็นเรื่องอื่นนะครับ เป็นการผูกขาดในกรณีนี้ทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐ ห้ามมิให้เกิดการผูกขาดโดยเอกชนในร่างแรกที่ได้นำเสนอมา ใช้คำว่า ระมัดระวังในการกระทำอันอาจทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชน นะครับ คำว่า ผูกขาด นะครับ ก็คือการดำเนินการแต่เพียงผู้เดียว อย่างนี้เขาเรียกว่าผูกขาด ใครก็ได้ครับ รัฐก็ผูกขาดได้ เอกชนก็ผูกขาดได้ มาผูกขาด แต่ยังมีได้แสดงถึงการเป็นเจ้าของนะครับ ส่วนของเรานี้วัตถุประสงค์คือมีต้องการให้เอกชนมาเป็นเจ้าของนะครับ เราจึงดำเนินการแปรเพิ่มเติมเข้าไปในมาตรา ๘๓ (๑๑) นั้นแหละ แต่ว่าเป็นวรรคสองนะครับ วรรคต่อจากวรรคที่ทางกรรมวิธีการยกกว้างได้ดำเนินการไว้แล้ว โดยกรรมวิธีการได้แปรไปแล้วว่า จัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน เพื่อประชาชนในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ และเปลี่ยนจากคำว่า ระมัดระวัง เป็น ต้องมิให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชนอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ อันนี้เป็นกรณียกกันในเรื่องนี้ที่ใช้คำว่า อย่างระมัดระวังและต้องมิให้ มาใส่แทนนะครับ แต่มีได้หมายถึงประเด็นที่ยอมรับแล้วว่า มาตรา ๘๓ (๑๑) เดิมนี้เป็นเรื่องของการแปรรูปแต่อย่างใดนะครับ ส่วนของที่เราแนะนำเสนอเข้ามาเพื่อให้อีกเพิ่มในอีกวรรคหนึ่ง โดยไม่ไปเกี่ยวกับวรรคแรกของคณะกรรมวิธีการแปรรูปอีกเลย อันนั้นผูกขาด แต่อันนี้

ห้ามมิให้เป็นเจ้าของนะครับ มันคนละกรณีกัน ซึ่งไม่เป็นการขัดหลักการโดยเด็ดขาดครับ
ท่านประธานครับ ขอบคุณครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : อาจารย์คมสันครับ
นายคมสัน โพธิ์คง (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
ครับ ผม คมสัน โพธิ์คง ครับ สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ และกรรมาธิการเสียงข้างน้อย
ในเรื่องนี้นะครับ เรื่องนี้ในวันนั้นได้มีการพิจารณานะครับเป็น ๒ ประเด็น ประเด็นหนึ่ง
คือเรื่องของการผูกขาด ได้พิจารณาจบ แต่ในเรื่องของการที่จะพิจารณาเรื่องของการ
รักษาการสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานให้ดำเนินการแปรรูป หรือดำเนินการแปรรูป
โดยไม่ถูกต้อง ประเด็นนั้นยังไม่ได้มีการพิจารณา เพราะวันนั้นได้มีการแยกไปแล้ว
ระหว่างหารือท่านประธานในที่ประชุมก็ได้ผ่านไปประเด็นอื่น แล้วก็มีการทักท้วงกันขึ้นมา
หลายครั้งนะครับ แต่ท่านประธานไม่ยอมกลับมาคุยในเรื่องนี้อีก และผมคิดว่าในสภา
แห่งนี้มีหลายท่านเป็นพยานในเรื่องนี้ได้ดีนะครับ เพราะฉะนั้นประเด็นในเรื่องนี้ยังไม่ได้
มีการคุยกันครับ ท่านประธานครับ ในที่ประชุมแห่งนี้นะครับ ผมคิดว่าประเด็นตรงนี้
จะเป็นเรื่องอะไรก็แล้วแต่นะครับ แต่เป็นเรื่องที่ยังไม่ได้มีการพิจารณากันขึ้นมาก่อน
เลยครับ ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ

นายนวนิตี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ
ยกว่างครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
ที่เคารพครับ เรื่องนี้ชัดเจนนะครับ มันเป็นเรื่องหลักการว่า ในเอกสารหน้า ๗๑ ของการ
แปรญัตติ กรรมาธิการเสียงข้างน้อย ขออนุญาตเอ่ยนาม อาจารย์คมสันแปรอย่างนี้ครับ
การดำเนินการใดเพื่อให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ
ประชาชนตกเป็นของเอกชนจะกระทำมิได้ -----

เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา หลักการใหญ่ของอาจารย์คมสันคือต้องผ่านรัฐสภาครับ ซึ่งร่างของกรรมาธิการได้ผ่านความเห็นชอบของสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญไปแล้วนี้ใช้คำเดียวกับอาจารย์คมสันทั้งหมดครับ เขียนไว้ว่า มิให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนอยู่ในความผูกขาดของเอกชนอันอาจก่อความเสียหายให้แก่รัฐ โดยไม่มีคำว่า ต้องผ่านความเห็นชอบของรัฐสภา แต่ประการใดทั้งสิ้น การแปรญัตติเข้ามาคราวนี้เป็นกรรมาธิการเดิมอย่างชัดเจนครับ ในร่างที่แปรญัตติมาเขียนอย่างนี้ครับว่า การดำเนินการเพื่อทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน หรือที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เป็นของเอกชนจะกระทำมิได้ อันนี้เนื้อความเดียวกันนะครับ กับกรรมาธิการ ผู้แปรขอเพิ่มครับ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา คือหลักการเดิมเลยนะครับ ขอเข้ามาเหมือนเดิมนะครับว่า ต้องขออนุญาตจากรัฐสภาก่อน แล้วหนักไปกว่าเดิมอีก คือไปเติมคำว่า และจะนำทรัพย์สิน หุ่น และกิจการไปแปรสภาพและขายมิได้ คือหลักการเก่าทั้งนั้นเลยครับ ที่เขียนมาแล้วทั้งสิ้นนะครับ ผมคิดว่าไม่มีปัญหา อย่างกรณีญัตติแรกนะครับ เรื่องอัตลักษณ์ ซึ่งท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้อภิปรายอย่างชัดเจนนะครับว่า มีข้อตกลง มีอะไรต่าง ๆ พอสมควร แต่ว่าถ้าคุณเนื้อหาทั้งหมดนี้ ผู้แปรขอเพิ่มคำว่า ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา มา ซึ่งเป็นคำเดิมที่แปรมาแล้วแล้วสมาชิกสภาว่างไม่เห็นด้วย ขอเพิ่มคำว่า จะนำทรัพย์สิน หุ่น และกิจการไปแปรสภาพและขายมิได้ เข้ามานี้ ก็เป็นเรื่องที่เราได้หารือไปแล้วทั้งสิ้นครับ ท่านประธานครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : ท่านสมเกียรติครับ ว่าอย่างไรครับ เขาบอกเหมือนกับหลักการเดิม ท่านว่าอย่างไรครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ประเด็นมันเป็นอย่างนี้ครับ ประเด็นในกรณีนี้ ถ้าเผื่อเราไปพูดคุยกัน แล้วเขาบอกว่าถ้าเผื่อจะห้ามเสียทั้งหมด การดำเนินการเพื่อให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐ แต่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เป็นของเอกชนกระทำมิได้

มันเป็นการทำให้เกิดปิด ปิดเลย รัฐบาลจะทำอะไรไม่ได้ ก็มีการพูดจากันว่าเอาอย่างนี้ได้ไหม ถ้าเผื่อจะหาทางเปิดกันไว้เสียหน่อย ถ้าเผื่อจะให้เปิดช่องไว้เสียหน่อยเพื่อมิได้ให้ล็อกปิดทางด้านนี้ ให้เติมค่านี้นลงไปหน่อยได้ไหม ได้รับความเห็นชอบ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ซึ่งจริง ๆ แล้วผมไม่อยากจะใส่ตรงนี้ แต่เพื่อเป็นการพูดคุยผ่อนคลายในการที่จะเปิดโอกาสให้การดำเนินการในเรื่องนี้มันเกิดขึ้นอย่างสะดวกนะครับ เราห้ามขาย เราห้ามขายสาธารณูปโภคพื้นฐานอยู่แล้ว เสร็จเรียบร้อยบอกถ้าเผื่อห้ามขาย อีกหน่อยกระทรวงการคลังไม่มีเงินจะทำอย่างไร เป็นต้น เราก็บอก เอ้า ถ้าเผื่อมันอย่างนี้มันฟิกซ์ (Fix) กันเกินไป เราขยับขยายได้ไหมว่า เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ก็คือต่อไปนี้ถ้าเผื่อคิดจะขายจะอะไรกันก็ให้ความเห็นชอบจากรัฐสภาเดิมทีในข้อความนี้ ผมอยากจะเติมอย่างนี้ด้วยซ้ำ เว้นแต่จะได้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชนและได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา นะครับ แต่ไป ๆ มา ๆ มันกลายเป็นว่าเราเปิดช่องตรงนี้ กลายเป็นชัดหลักการ เพราะว่าเหตุการณ์ตรงนี้เรานึกไม่ถึงว่าในกระบวนการในการเริ่มต้นที่เราใช้เสียงสามในห้าคือ ๖๐ มันจะเกิดเทคนิคในลักษณะแบบนี้เกิดขึ้น ซึ่งเกิดทางตัน แล้วผมเป็นคนแรกที่ดำเนินการอย่างนี้นะครับ คณะแรกเลยนะครับ ยื่นเมื่อวันที่ ๑๙ ทำเสร็จ เหตุเกิดวันที่ ๑๙ นะครับ เพราะว่าอะไร เพราะว่าในวันที่ ๑๙ นี้ ในการพูดคุยตกลงกันกลายเป็นว่าไม่ใช่เรื่องแปรรูป เมื่อไม่ใช่ เรื่องแปรรูปก็แสดงว่ารัฐธรรมนูญนี้ทั้งฉบับไม่มีเรื่องแปรรูปอยู่เลย ผมก็ค่อนข้างจะเสียใจ ออกไปข้างนอก ท่านการุณนี่แหละเป็นคนแนะนำ ท่านกล้าณรงค์เป็นคนแนะนำ แล้วผู้ใหญ่หลาย ๆ คนแนะนำบอกว่า ให้ดำเนินการสามในห้าสิ ผมถึงดำเนินการล่ารายชื่อเพื่อขอแปรเพิ่มเติมขึ้นมาเป็น ๘๓ (๑๑) พรรคที่ ๒ ไม่ได้ไปเกี่ยวกับพรรคแรกของเขาเลย นี่คือข้อเท็จจริงที่มันเกิดขึ้นครับ ท่านประธานครับ ก็คงจะต้องให้ในสภานี้ครับเป็นคนตัดสินใจล่ะครับว่า มันผิดหลักการ หรือไม่ผิดหลักการ ผมมีความมั่นใจว่าผมไม่ได้แตะต้องพรรคแรกของเขาเลยนะครับ ผมขอเพิ่มเติมพรรคที่ ๒ ครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : กรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ที่ผู้แปรญัตติแปรมา ผมยังย่ำว่าเป็นเรื่องหลักการที่สำคัญ เพราะว่าในร่างของกรรมาธิการนั้นเราได้เห็นคล้ายตามกลุ่มท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ซึ่งแปรไว้หน้าครับ แล้วมีกลุ่มท่านวิชัย รูปขำดี ที่แปรไว้เช่นเดียวกัน การไปเติมคำว่า เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เป็นการพูดถึงหลักการเดิมที่กลุ่มท่านอาจารย์คมสันได้แปรมาแล้ว ยิ่งกว่านั้นผมยังย้ำอีกทีว่า จะนำทรัพย์สิน ทูน หุ่น และกิจการไปแปรสภาพและขายมิได้เลย นี่เป็นคำที่รุนแรงมากครับ และจะก่อให้เกิดปัญหาในทางเศรษฐกิจของประเทศอย่างร้ายแรง แต่ว่าถ้าท่านสมเกียรติยืนยมนะครับ กรรมาธิการก็เห็นด้วยครับ ให้ลงมติก็ได้ครับ ท่านประธานครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : คุณเจิมศักดิ์ครับ ช่วยกันดูดี ๆ นะครับท่าน เพราะว่าทุกอย่างมันเป็นลายลักษณ์อักษรอยู่นะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ขอความกรุณาเพื่อนสมาชิกต้องใช้หลักการให้มั่นคงนะครับ แล้วก็อย่าเปลี่ยนหลักการไปมา หลักการที่เรากำลังพิจารณาขณะนี้ ก็คือว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ หลักการเดิมหรือไม่ ไม่ใช่ว่าเรื่องนี้เป็นการขอแก้ถ้อยคำหรือไม่ เป็นเรื่องหลักการเดิมที่ขอย้อน จากเห็นด้วย เป็นไม่เห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วย เป็นเห็นด้วย หลักการเดิมนะครับ แต่ถ้าเป็นหลักการใหม่ ย่อมมีสิทธิที่จะมีการเสนอเพื่อแก้ไขเพิ่มเติม อันนี้ต้องตกลงกันในหลักการก่อนนะครับ ท่านประธานครับ พรรคที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมและเป็นมติไปแล้วนี้ หลักการก็คือว่า เอกชนจะผูกขาดไม่ได้ นั่นคือตัวหลัก แต่ที่ผู้เสนอขึ้นมาแล้วก็เคยบรรจุแล้ว ถ้าไม่โดนเทคนิคเรื่องที่ถูกกันมาวันนี้เนี่ยครับ เรื่องนี้มันไม่มีปัญหา ถึงแม้ว่ามีเทคนิคที่ไม่มีปัญหา ท่านประธาน เพราะเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องถ้อยคำ เรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ แต่เป็นคนละหลักการกับอันเก่า ท่านอ่านดูให้ดีนะครับ อันเก่าบอกว่า เอกชนจะผูกขาดไม่ได้ แต่ไม่ได้พูดถึงเรื่องการแปรรูป เทียบนี้เขาก็บอกว่า เอกชนผูกขาดไม่ได้ แต่เขาไปพูดถึงกิจการสาธารณูปโภคที่สำคัญ จะแปรรูปไม่ได้ คนละเรื่องกันนะครับ แปรรูปแปลว่าอะไร แปรรูปแปลว่า เอากิจการ เอาไปขายให้กับเอกชน แม้จะมีการแข่งขันก็ไม่ได้ คนละเรื่องกัน

นะครับ ผมเป็นนักเศรษฐศาสตร์ เรื่องนี้ยุ่งยากก็ยอมไม่ได้ ถ้าบอกว่าเรื่องนี้เป็นหลักการที่พิจารณาแล้ว ท่านประธานครับ เรื่องของการแปรรูปในที่นี้ ผมเคยยกตัวอย่างในการอภิปรายคราวที่แล้ว ถ้าเป็นกิจการรถไฟ ผมก็บอกว่า ถ้าเป็นเรื่องของบริการบนรางรถไฟ เราอาจจะยินดีที่จะให้ขาย ให้เอกชนมาร่วมแข่งขัน แต่ตัวรางรถไฟ ไม่สมควรจะให้เอกชนสมควรจะต้องเป็นหน่วยงานของรัฐเป็นเจ้าของ เพราะได้เวนคืนที่คนอื่นเขาไป เขาก็ได้เงินคืนกับการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ไฟฟ้านี้ยินดีที่จะให้เอกชนผลิต แล้วก็ใส่เข้าไปในสาย แต่ว่าตัวสายและตัวเชื่อมที่เราไปเอาของรัฐ ไม่สามารถที่จะให้เอกชนถือได้ ท่านประธานครับ ที่เราพูดนี้เราพูดถึงตัวราง พูดถึงตัวสายส่งไฟฟ้า สายส่งแรงสูง ตรงนั้นสมควรจะให้มีการแปรรูปหรือไม่ นั่นคือประเด็น ส่วนประเด็นที่ได้ตกลงกันไว้แล้วก็คือว่า กิจการทั้งหลายไม่ว่าจะตรงไหนก็ตามเอกชนไปผูกขาดไม่ได้ แต่ตอนนี้เขาแปรมาในเรื่องความเป็นเจ้าของ ไม่ได้พูดถึงว่าเอกชนเป็นเจ้าของ เขาแปรว่า ส่วนรางรถไฟก็ดี ส่วนสายส่งก็ดี เอกชนเป็นเจ้าของไม่ได้ ไม่ใช่หมายความว่า เอกชนผูกขาดไม่ได้ คนละเรื่องกันนะครับ -----

เอกชนเป็นเจ้าของไม่ได้ ที่เขาแปรนี้มันคนละประเด็นกัน ท่านประธานครับ ผมยอมอะไรมาเยอะแล้วนะครับ แต่อันนี้ผมเชื่อว่าผู้แปรไม่ได้ผิดหลักการครับ แล้วผู้แปรแปรคนละหลักการ ทำได้ครับ ตามหลักการที่ท่านวางกันว่า ถ้าเป็นหลักการเก่าทำไม่ได้นี่ไม่ใช่หลักการเก่าแน่นอน ท่านประธานครับ ผมได้พยายามจะไปประนีประนอมกันแล้วปรากฏว่าอย่างนี้ท่านประธาน ตอนแรกนี่อยากจะให้ท่านประธานและท่านสมาชิกฟังนะครับ ผมนี่เป็นคนตรงไปตรงมา ตอนแรกนี่ทางคุณสมเกียรติ และหลายคนเห็นว่า จะแปรรูปไม่ได้ ใ้รางวัลไฟก็ดี ใ้สายส่งก็ดี ที่เราเรียกว่าเป็นกระดูกสันหลังนี้ ยังไงก็ให้เอกชนถือหุ้นไม่ได้เลย กรรมการก็เกลี้ยกล่อมมาว่า บางครั้งนี่นะตัวกระดูกสันหลังนี้ที่เราเรียก กระดูกสันหลัง นี้ บางครั้งก็จำเป็นที่จะต้องหาทุนเพิ่ม เพราะรัฐไม่มีเงิน อาจจะต้องขยายรถไฟ ขยายสายส่ง ก็ต้องให้เอกชนมาร่วมลงทุนด้วย ผมก็หันไปเกลี้ยกล่อมว่า เฮ้ย มันก็มีเหตุผลนะ เพราะฉะนั้นแทนที่รัฐจะต้องถือหุ้นร้อยละ ๗๐ ให้รัฐค่อย ๆ ลดลงได้ไหม อย่างการทำอากาศยาน ขณะนี้รัฐถือหุ้น ๗๐ อยู่ในตลาดหลักทรัพย์ ๓๐ ก็พอมีทุนเพิ่มลงมาเพิ่มมากขึ้น จนกระทั่งสมาชิกเขาเกือบจะยอมแล้วว่า ถ้าหากว่ารัฐถือหุ้น ๕๑ เพราะมันเป็นเรื่องคุณไปเวนคืนที่เขามา และจะไปให้เอกชนถือหุ้นมากได้อย่างไร มันก็เป็นกระดูกสันหลังของประเทศ ก็ต้องให้รัฐถือหุ้นอย่างน้อย ๕๑ เพื่อให้ดูแลสาธารณูปโภคกระดูกสันหลังที่สำคัญ ไม่ใช่ทั้งกิจการรถไฟนะครับ แต่เฉพาะรางวัลไฟ แต่เฉพาะสายส่ง อย่างอื่นอันนั้นนะปล่อยแล้วเขาถอยกันมาจนถึงจุดนี้ แต่ท่านประธานครับ กรรมการไม่ยอม กรรมการบอกจะยอมตรงนี้เมื่อไปเปิดช่องให้รัฐสภา ถ้าส่งให้รัฐสภา ถ้ารัฐสภาเห็นชอบ ก็ให้ลดสัดส่วนของรัฐลงจากห้าสิบเอ็ดลงไปอีก ให้เอกชนโตมากขึ้นไปอีก ตรงนี้มันถึงตกลงกันไม่ได้ ตรงนี้ ท่านประธานฟังด้วยใจเป็นธรรมนะครับ ไม่ใช่กรรมการถูกต้องเสมอไปนะครับ กรรมการที่พยายามอธิบาย คือเอกชนจะผูกขาดไม่ได้ คนละเรื่อง แต่เนี่ยมามองในส่วนของรัฐว่ารัฐไม่ควรจะถอย ถอยได้ทุกอย่าง เหลือแต่กระดูกสันหลังอย่าถอย แล้วก็มาพูดกันเพียงแค่ว่า กระดูกสันหลังที่ไม่ถอยนี้ รัฐควรจะถือหุ้นร้อยละ ๗๐ หรือ ๕๑ ฝ่ายกรรมการบอก ๕๑ ก็ต้องเปิดช่องให้ลดกว่า ๕๑ ได้ ถ้ารัฐสภาเห็นด้วยซึ่งพวกเราก็บอกว่า ถ้ารัฐบาลจะเอาเนี่ย รัฐสภาคอนโทรล (Control) ไม่ยาก และในที่สุด

แบบนี้เหมือนไม่ต้องเขียนครับ ใ้ที่ ๑๐๐ เหลือ ๕๑ แล้วไปเปิดช่อง ในที่สุดก็ไม่เหลือ กระดูกล้นหลังไม่เหลือ ท่านบรรดานักกฎหมายทั้งหลาย ท่านผู้มีใจเป็นธรรมทั้งหลาย ท่านลองคิดดูสิครับ หลักการของการแปรรูปทั่วโลก ผมนี่รู้เรื่องนี้ดีนะครับ เขายอม ผมเห็นประโยชน์ของการที่เอกชนมีส่วนร่วม ผมเห็นประโยชน์ของการแข่งขัน ผมเห็นประโยชน์ของการระดมทุน ผมเห็นประโยชน์ของการที่เราจะมี ต้องรัฐมีการควบคุมดูแลในส่วนที่สำคัญ แต่ผมรับไม่ได้ ถ้าหากว่าทั้งหมดอย่างไรก็ได้ ในที่สุดเปิดช่องให้กระดูกล้นไม่เหลือ อย่างนี้อย่างไรก็ทนไม่ได้ แล้วเรื่องนี้ถ้าจะตกลงกัน ผมว่าจะหัวเราะกันทั้งโลก ถ้าบอกว่าอันนี้เป็นหลักการเดียวกันกับที่พูดเมื่อสักครู่ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านดอกเตอร์พิสิฐ ครับ

นายพิสิฐ ลีอาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายพิสิฐ ลีอาธรรม ครับ เป็นความจริงครับที่กรรมาธิการพยายามที่จะประนีประนอม โดยไปคุยกับเพื่อน ๆ สสร. ในเรื่องเหล่านี้ครับ แต่ผมคิดว่าอันนั้นเป็นเรื่องเนื้อหาซึ่งเราคงต้องคุยอีกทีหนึ่ง อันนั้นเป็นเรื่องเนื้อหาครับ แต่ว่าหลักที่เราได้คุยตั้งแต่ต้นที่ท่าน ขอภัยที่เอ่ยนาม ท่านการุณได้ยกขึ้นมาว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่เราตกลงแล้ว -----

เหมือนกับเรื่องของ ปปช. จังหวัดนครราชสีมา เราตกลงกันแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผมขออนุญาตให้ท่านได้เปิดดูนครราชสีมาว่า ในการแปรญัตติของมาตรา ๘๓ นี้ะครับ (๑๑) นี้ะครับ ได้มีผู้แปรญัตติมาหลายกลุ่มด้วยกันนครราชสีมา กลุ่มของท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ นครราชสีมา ก็มีการแปรเข้ามา มีของท่านสุรชัยก็แปรเข้ามานครราชสีมา และของท่านคมสัน ท่านชูชัย แล้วก็อาจารย์เกริกเกียรติก็แปรเข้ามานครราชสีมา แล้วก็ในการแปรญัตติครั้งนี้นะครับ ก็มีประเด็นหลัก ๆ ก็คือเรื่องของการผูกขาดของเอกชนนครราชสีมา ซึ่งเราดูแลกันแล้ว แล้วก็เห็นด้วยกันในถ้อยค่านะครับ ประเด็นที่มีการแปรเข้ามาอีกประเด็นหนึ่งในส่วนของคุณหมอชูชัย อาจารย์เกริกเกียรติ และคุณคมสัน ผมขออนุญาตอ่านให้ฟัง นครราชสีมา ผมขออ่านเฉพาะประเด็นที่มีการเขียน ในการแปรญัตติครั้งนี้นะครับ ก็คือการดำเนินการใดเพื่อให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน ตกเป็นของเอกชนจะกระทำมิได้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่ของรัฐสภา นครราชสีมา ซึ่งประเด็นนี้เป็นส่วนหนึ่งที่ได้มีการยกขึ้นมานะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่แปรญัตติ คืออาจารย์คมสันในวันนั้นนครราชสีมา แล้วประเด็นนี้นะครับ กับประเด็นอื่น ๆ ก็ได้มีการคุยกัน สุดท้ายนี้ ถ้อยคำก็ออกมาอย่างที่ท่าน สสร. ได้เห็นนครราชสีมา ก็คือเราก็ได้ลงเอยกันในส่วนของคำว่าไม่ให้เอกชนผูกขาด นครราชสีมา ในส่วนของการที่จะไม่ให้มีการแปรรูปนี้ว่าทำไม่ได้ ประเด็นนั้นก็ถือว่าตกไปนครราชสีมา ผมขอยกประเด็นนี้ขึ้นมาต่างหาก ที่ว่าเป็นเรื่องของหลักการที่ได้เคยมีการคุยแล้ว หรือแล้ว แล้วประเด็นนี้ก็ตกไป ไม่ได้มีการแขวนไว้ นครราชสีมา ก็ถือว่าผ่านไปแล้ว แล้วก็เมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายนนครราชสีมา ท่านกรรมาธิการเสริมเกียรติก็ได้มีการเข้าชื่อ แล้วก็ขอมาแปรใหม่ แล้วก็ลอกเอาถ้อยคำของอาจารย์คมสัน เป็นส่วนใหญ่ขึ้นมาใส่นะครับ ก็คือเป็นการมาแปรข้ออื่นที่หนึ่ง แล้วยังมีการเติมไปอีกว่า จะนำทรัพย์สิน หุ่น และกิจการไปแปรสภาพและขายไม่ได้ ยิ่งปิดหนักขึ้นไปใหญ่ นครราชสีมา ประเด็นนี้ต่างหากที่ผมขออนุญาตที่จะยกขึ้นมาว่า เพื่อน ๆ สสร. นครราชสีมา ได้พิจารณาว่ามันตรงกับสิ่งที่ท่านการุณ ขอภัยที่เอ่ยนามนครราชสีมา ยกขึ้นมาหรือเปล่านั้นว่าเป็นเรื่องที่เราตกลงกันแล้ว ผ่านไปแล้ว แล้วท่านก็หยิบยกขึ้นมาใหม่ ถ้าท่านเห็นว่าเป็นไม่ใช่เรื่องหลักการ เดี่ยวเรามาคุยเรื่องเนื้อหาตามที่ท่านเจิมศักดิ์ได้ยกชี้แจงอธิบายมาเสีย

ยืดยาว แต่ถ้าคิดว่าเป็นเรื่องหลักการนี้ ก็ขอให้ท่านได้โปรดพิจารณาว่า แล้วเราจะต้องทำอย่างไรต่อไปครับ ขอเชิญครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านวัชราครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ขอประทานโทษนะครับ คุณวัชรา ขอนิดเดียวนะครับ ท่านประธานครับ ขออนุญาตนิดเดียว สั้น ๆ เรื่องมันติดพันนะครับ ผมก็บอกว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ แต่เป็นหลักการคนละหลักการ ท่านประธานลองไปดูรายงานการประชุม บันทึกการประชุม วันนั้นนี่หลักการที่พวกผมแปรญัตติ คุณสุรชัยแปรญัตติได้ ผมเป็นคนประนีประนอมขอบอกว่า ใส่ว่า มีให้ แทน เข้า ตกลงเสร็จแล้วอาจารย์คมสันกับพวกตรงนี้ก็มื่อตลอดเวลากว่า ส่วนของเขานี่อีกหลักการหนึ่งนี่ ยังไม่ได้พิจารณา ท่านไปดูเทปเลย ท่านประธานไม่ให้พูดทำเดียว ไม่ให้พูดทำเดียว เขาก็บอก หลักการผมยังไม่อยู่ เขาก็บอกว่าไม่ให้พูดทำเดียว จะเปลี่ยน ผมนี้วิ่งไปบอกบอกว่า ไม่ใช่ไร เรายังมีโอกาส เพราะว่าถ้าเรา ๖๐ ชื่อ มันคนละเรื่องนี่ เราสามารถที่จะใส่เข้าไปใหม่ อย่าเพิ่งประท้วงตอนนั้น มันคนละหลักการครับ เป็นหลักการ แต่มันคนละหลักการ ท่านไปดูเทป ผมไม่ผิดหรือเรื่องนี้ คนละหลักการแน่นอนครับ ขอขอบคุณครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวต้องให้สมาชิกเราตัดสินภายในวันนี้แหละครับ ท่านวัชราครับ

นายวัชรา หงส์ประภัศร : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม วัชรา หงส์ประภัศร ครับ กระผมใช้เวลาไม่มากครับ คือสิ่งที่กระผมจะขอชี้ให้เห็นว่า สิ่งที่เราไม่ควรจะพูดกัน หรือคิดกันก็คือว่า คำแปรญัตติเดิม เราไม่ควรเอามาเกี่ยวข้องกับ คำพูดที่ว่า หลักการและรายละเอียด เราไม่ต้องมาคิด เรามาคิด เรามาพูดกัน แต่ว่าเรามาคิด เรามาดูกันแต่ว่า ตามผลของร่างตามมาตรา ๘๓ เดิมนะครับ มีเขียนไว้หรือไม่เกี่ยวกับที่ขอเพิ่มเติมครั้งนี้ มาอยู่ในหลักการเดียวกันหรือไม่ -----

๒๑๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

নীชชา ๘๙/๑

ซึ่งที่ใกล้เคียงที่สุดคือ (๑๑) ซึ่งเห็นว่าอันนั้นเป็นเรื่องของการผูกขาด แต่เรื่องของ มาตรา (๑๑/๑) ที่กระผมกับที่กลุ่มของอาจารย์เจิมศักดิ์ ซึ่งมีผมด้วยนี่ขอแปรญัตตินั้น เป็น (๑๑/๑) และเป็นเรื่องของการแปรรูป เพราะฉะนั้นเป็นคนละเรื่องกัน และเรื่องนี้ไม่ใช่ เรื่องของการพิจารณาว่าเป็นหลักการหรือรายละเอียด เพราะเป็นเรื่องตามมาตรา ๒๘ ววรรคสอง ในส่วนที่เกี่ยวกับการแปรรูปเพิ่มเติม ซึ่งเป็นกรณีที่กรรมวิธีการยกกว้าง เห็นชอบ เพราะฉะนั้นจึงไม่ต้องพิจารณาว่าเป็นเรื่องหลักการหรือรายละเอียด ซึ่งแตกต่างกันหรือไม่ แต่เป็นเรื่องพิจารณาว่าเป็นเรื่องใหม่หรือไม่ เป็นเรื่องหลักการใหม่หรือไม่

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ต้องให้พวกเรา ละครับพิจารณา

นายวัชร หงส์ประภัศร : ซึ่งพิจารณาแล้วเห็นว่ามันเป็นเรื่องใหม่ครับ เป็นเรื่องใหม่แล้ว เพราะฉะนั้นน่าจะถามเพียงแต่ว่าจะรับเรื่องนี้เข้ามาหรือไม่ครับ ขอขอบคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เดี่ยวต้องดู ต้องหารือยกกว้างนะครับ ท่านสุรชัยว่าอย่างไรครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับ ท่านประธานครับ ขอใช้สิทธิ พาดพิงครับ มีผู้อภิปรายอย่างน้อย ๒ ท่าน พาดพิงมาถึงผมด้วยครับ ผม สุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ครับ สมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ในฐานะผู้ขอแปรญัตติ มาตรา ๘๓ (๑๑) กราบเรียนที่ประชุมอย่างนี้ครับว่า ตอนที่เราพิจารณาถึงมาตรา ๘๓ (๑๑) ซึ่งเป็น อนุหนึ่งในส่วนที่ว่าด้วยแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจนะครับ ก็ได้มีการอภิปรายแสดง เหตุผลกันหลายเรื่องเลย ในที่สุดก็ประนีประนอมกันได้อย่างนี้ครับว่า ใน (๑๑) นั้น จะกำหนดว่า รัฐต้องจัดให้มีสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของ ประชาชน เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจ ผมแปรว่า ผมแปรญัตติไว้ นะครับท่านประธาน และต้องไม่กระทำการใด อันอาจทำให้ สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนตกอยู่ในความผูกขาด ของเอกชน อันอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ ที่ผมแปรญัตติไว้ ผมมีเจตนาคือ

ไม่ต้องการให้รัฐปล่อยให้อิทธิพลเกี่ยวกับสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนั้นไปอยู่ในความผูกขาดของภาคเอกชนนะครับ ไม่ได้พูดถึงเรื่องของการแปรรูปหรือไม่แปรรูปในที่สุดกรรมวิธีการยอม แต่ขอเปลี่ยนถ้อยคำ คำว่า ต้องไม่กระทำการใด เป็น มิให้กระทำการใดที่จะทำให้สาธารณูปโภคอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนตกอยู่ในความผูกขาดของเอกชน นะครับ พูดถึงเรื่องการผูกขาด หรือไม่ผูกขาดของตัวกิจการ เพราะฉะนั้นถ้ามาพิจารณาถึงถ้อยคำที่ขณะนี้ มีผู้ขอแปรรูปเพิ่มเติมเข้ามา เป็น (๑๑/๑) นะครับ ผมดูถ้อยคำใน (๑๑/๑) ที่มีการขอแปรรูปขึ้นมาใหม่นั้น พูดถึงเรื่องการมีข้อความอย่างนี้ครับ ท่านประธานครับ การดำเนินกิจการเพื่อทำให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน หรือที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดเป็นของเอกชนจะกระทำมิได้ อันนี้ก็พูดถึงเรื่องของการที่จะทำให้เกิดการโอนหรือการเปลี่ยนแปลงกิจการสาธารณูปโภคไปเป็นของเอกชน ไม่ได้พูดถึงอำนาจในการบริหารจัดการว่า สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนั้นจะตกเป็นการผูกขาดของเอกชนหรือไม่ เพราะฉะนั้นผมเห็นว่าเป็นคนละเรื่องกับที่ผมขอแปรรูปไว้เดิมครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ยกอ้างว่าอย่างไรครับ ท่านพูดกันมามากแล้ว เดี่ยวให้สมาชิกตัดสินใจได้ไหมครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ก็กรรมการขอให้ลงมติท่านประธานครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ลงมติว่าเป็นหลักการหรือไม่ครับ อย่างเมื่อที่เราลงไปแล้วนะครับ ท่านสมาชิกครับ

(นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ขอเชิญท่านสมาชิกที่อยู่ข้างนอกเข้ามา

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ท่านประธานมั่นใจหรือครับว่ามีผู้เสนอ กรรมการเสนอให้ลงมติ แล้วมันจะต้องเป็นไปตามกรรมการ ท่านมั่นใจนะครับ

๒๑๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

নীชชา ๘๙/๓

นายธนิต เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : มั่นใจว่า
อย่างไรครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ว่าท่านต้องทำตามกฤษฎีกา
เพราะท่านไม่ถามหรือครับว่า มีผู้ใดเห็นว่าควรจะทำอย่างไรเรื่องนี้ เพราะเรื่องนี้เป็นเรื่อง
สำคัญนะครับ เรื่องละเอียดมาก ท่านจะตัดสินใจตามกฤษฎีกาเลยอย่างนั้นหรือครับ
ท่านมั่นใจนะครับ

- ๘๐/๑

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เมื่อที่ผมถามว่า
อภิปรายมานาน ก็ไม่มีใครพูด ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์อยากจะทำอภิปราย ใครจะทำอภิปราย
ก็บอกนะครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : ผมจะขออนุญาตอภิปรายอีกสัก
ท่านหนึ่งครับท่านประธาน

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายพิเชียร อำนาจวรประเสริฐ : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
นะครับ กระผม พิเชียร อำนาจวรประเสริฐ ท่านประธานครับ ประเด็นนี้กระผมคิดว่า
เป็นประเด็นสำคัญอีกประเด็นหนึ่งนะครับ ซึ่งผมคิดว่าอาจจะเป็นความเป็นความตาย
ของเศรษฐกิจของประเทศไทยในอนาคตอันใกล้ทีเดียวครับท่านประธาน แล้วก็
ผมก็พยายามฟังตั้งแต่ท่าน สสร. หลาย ๆ ท่านที่ได้อภิปรายมาแล้ว ก็พยายามมาดู
เรียงตามลำดับของการแปรญัตติตั้งแต่ต้นมาจนกระทั่งถึงเมื่อสักครู่นี้ ท่านประธานครับ
กระผมคิดว่า ผมไม่ชอบวรรคสุดท้ายเลยครับท่านประธาน ที่เขียนว่า เว้นแต่จะได้รับ
ความเห็นชอบจากรัฐสภา คือคำนี้มันเท่ากับว่ามันยกเว้น ๔ บรรทัดข้างบนนี้
หมดเกลี้ยงเลยครับท่านประธาน ซึ่งถ้าเป็นอย่างนี้แล้วก็ผลของการร่างรัฐธรรมนูญ
ของเราในมาตรา ๘๓ ว่าด้วยเรื่องแนวนโยบายด้านเศรษฐกิจ แล้วก็ (๑๑) ซึ่งเกี่ยวกับ
สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชน และความมั่นคง
ของรัฐในทางเศรษฐกิจ แล้วผลมันออกมาเป็นอย่างวรรคนี้ครับ อันนี้กระผมยอมรับ
ไม่ได้ครับท่านประธาน เพราะว่ามันจะทำให้หลักการใหญ่ในการที่เราจะแปรรูป
รัฐวิสาหกิจเสียหายหมดเลยครับท่านประธาน แล้วในท้ายที่สุดนะครับ ประเทศไทย
จะไม่เหลือรัฐวิสาหกิจอันจำเป็น รัฐวิสาหกิจที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานอันจำเป็น
ต่อการดำรงชีวิตของประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ และอันจำเป็นต่อการรักษา
ความมั่นคงของรัฐในทางเศรษฐกิจครับท่านประธาน เหตุก็เพราะว่าคือถ้อยคำทั้งหมด
ที่เขียนมาดีหมดเลย แต่ว่ามาเว้นว่า ถ้าได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา เกิดรัฐสภาบ้าง
ให้ความเห็นชอบขायหุ้นหรือว่าแปรรูปรัฐวิสาหกิจที่สำคัญ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิต

๒๒๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๙๐/๒

แห่งประเทศไทยนะครับ หรือรัฐวิสาหกิจอื่นที่จำเป็นต่อชีวิตของประชาชนนี้ เกิดรัฐสภาเห็นชอบขึ้นมาี้ หมดเลยนะครับท่านประธาน

นายนวนนิตี เศรษฐบุตฺร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : คุณพิเชียร ต้องเข้าเรื่อง เรื่องที่เขาเห็นขัดแย้งกันระหว่างกรรมาธิการกับ

นายพิเชียร อำนาควรประเสริฐ : ผมก็เห็นว่ามันเป็นหลักการใหม่ ไม่ได้ซ้ำกับหลักการเก่าครับท่านประธาน เพราะว่าคำสุดท้ายนี้ เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา นี่มันเป็นคำใหม่แน่นอนครับท่านประธาน แล้วก็มันขัดกับหลักการ ๔ บรรทัดข้างต้นหมดเลยครับ ถ้าขึ้นปล่อยให้มีวรรคนี้้อยู่ แล้วก็ (๑๑) เป็นอย่างนี้ะครับท่านประธาน เจ็งครับประเทศไทย ขอขอบพระคุณครับ

นายนวนนิตี เศรษฐบุตฺร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ) : อาจารย์ธิตีพันธ์ุครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธิตีพันธ์ุ เชื้อบุญชัย (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผม ธิตีพันธ์ุ เชื้อบุญชัย กรรมาธิการ และก็สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนุญครับ ความจริงนั้น ในประเด็นมาตรา ๘๓ (๑๑) นั้น ก็เป็นประเด็นที่ได้มีการพูดคุยกันมาสองสามรอบ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อวานนั้นได้มีการหารือกันในส่วนของกรรมาธิการ แล้วก็ สสร. บางท่านนะครับ คือในตอนต้นนั้นมีการเสนอ ผมไม่แน่ใจว่าเป็นเอกสารฉบับเดียวกันที่ผมมีอยู่หรือไม่ ที่จะเขียนถ้อยคำในลักษณะของการที่เป็นเรื่องปรับเปลี่ยน ถ้อยคำจากการผูกขาดของภาคเอกชน ของเอกชนนั้นนี่มาเป็นมีสถานะเป็นเอกชน จะกระทำมิได้ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ในขณะที่ผมคุยกันอยู่นั้นนี้ ก็มีความรู้สึกว่ามีท่านอื่นได้อภิปรายเรื่องอื่น ผมกับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์เอง ขอโทษที่ต้องเอ่ยนาม กับท่านอาจารย์คมสันนี้ได้ออกนอกห้อง แล้วก็มีท่านอาจารย์จรัส สุวรรณมาลา นั้นนี้ -----

ได้คุยกับท่านอาจารย์พิสิฐในอีกห้องหนึ่งแล้วนะครับ ก็ปรากฏว่าได้มีความพยายามหลายฝ่ายในการที่จะแก้ไขถ้อยคำในมาตรา ๘๓ (๑๑) นั้นเอง ให้ไปในลักษณะของการที่จะจำกัดไม่ให้มีการแปรรัฐวิสาหกิจ คือถ้าหากเราจะพูดกันในลักษณะอย่างนั้นนะครับว่า ในส่วนที่เป็นสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนั้นนี้จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่จะมีความเห็นชอบจากรัฐสภา ประเด็นที่อาจจะมีคำถามกันอยู่ตรงนั้นก็อยู่ที่ว่าการที่มีสถานะเป็นเอกชนนั้นนี้หมายถึงอะไรบ้าง แน่นนอนในการที่โอนทรัพย์สินทั้งหมดนั้นนี้ไปให้เอกชนนั้นนี้ ทุกคนเห็นว่ากระทำไม่ได้ เพราะว่าที่ดินหรืออะไรต่าง ๆ นั้นนี้ได้มีการโอนมานั้นนี้จะโอนให้เอกชนน่าจะต้องออกโดยพระราชบัญญัติแน่ ๆ นะครับ อย่างไรก็ตามนั้นนี้ในส่วนของการที่มีการโอนโครงสร้างพื้นฐานบางอย่าง สิ่งที่คุณอาจารย์เจิมศักดิ์ได้พูดถึงว่าเป็นกระดูกสันหลังของโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานนั้นนี้โอนไปให้กับบริษัทที่รัฐถือหุ้นใหญ่ได้หรือไม่ ที่ประชุมส่วนใหญ่ที่เข้าใจว่าน่าจะทุกคนเห็นว่าได้ แต่ว่าจะโอนไปจนถึงขั้นในลักษณะที่รัฐเองนั้นนี้ถือหุ้นต่ำกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๕๑ เปอร์เซ็นต์นี้ ไม่ได้ เว้นแต่ ตรงนี้จะเป็นปัญหาว่า เว้นแต่จะได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภาหรือไม่ ตรงนี้เป็นประเด็นที่เข้าใจว่าไม่สามารถที่จับกันได้ เพราะฉะนั้นจริง ๆ แล้วนั้นนี้ถ้าหากจะว่าไป สิ่งที่ยากเมื่อวานนั้นนี้ ก็เพื่อที่จะหาถ้อยคำที่มาแทนกับสิ่งที่ได้ปรากฏอยู่ในร่างรัฐธรรมนูญ มาตรา ๘๓ (๑๑) นั้นไว้แล้วนะครับ เพราะฉะนั้นในแง่ของการเป็นหลักการหรือไม่นั้นนี้ คงเห็นว่าเป็นหลักการ และหลักการเดิมหรือไม่นั้นนี้ ก็ผมเห็นว่าน่าจะเป็นหลักการเดิมในส่วนนั้นครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายบรรณิ ศวรรษบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านสมาชิกครับ คือที่ต้องถาม ต้องเอาให้ได้ว่า อันนี้มันไม่ใช่หลักการเดิม ไม่ใช่มติเดิมใช่ไหม เพราะถ้าเป็นมติเดิมเดียวจะเป็นปัญหา ถ้าไม่เป็นมติเดิมแล้วถึงจะดูว่า ถ้ามันแก้ไขได้เราจะได้ไปดูว่าจะแก้ไขอย่างไร ว่าอย่างไรครับ ท่านกรรมธิการครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กรรมธิการกำลังหารือกับท่านผู้แปรญัตติอยู่ครับ แล้วก็คิดว่าถ้าขออนุญาตใช้เวลาสักครู่หนึ่งน่าจะได้อายุติ ถ้าท่านประธานอนุญาต ขออนุญาตข้ามไปมาตรา ๑๐๖ ก่อนได้ไหมครับ ขอชวนไว้ชั่วคราว แล้วไป ๑๐๖ ได้ไหมครับ

๒๒๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วรุทัย ๙๑/๒

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : นะครับ ขอแขวนไว้
นะครับ แล้วไปมาตรา ๑๐๖ ก่อน เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ
ครับ มาตรา ๑๐๖ นั้นมีผู้แปรญัตติเช่นเดียวกันครับ จากเดิมซึ่งกรรมธิการเสนอว่า
เราจะมีสมาชิกวุฒิสภา ๗๖ คน จากที่มาจากการเลือกตั้งในจังหวัด แล้วก็ ๗๔ คน
จากการสรรหาจากวิชาชีพ ก็มีผู้แปรญัตตินะครับว่าขอให้ใช้ ๑๒๐ ๔๐ นะครับ
กรรมธิการก็เห็นว่ายังเป็นเรื่องหลักการอยู่ครับ เพราะเราเคยลงมติไปแล้วนะครับว่า
ในแต่ละจังหวัดนี้ให้มีได้ ๑ คน การเสนอให้มี ๑๒๐ คน ก็เท่ากับการเปลี่ยนหลักการ
ดังกล่าวเบื้องต้นครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุตร (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านคิด
ว่าอย่างไรครับ ท่านครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม ศิวะ แสงมณี สสร.
นะครับ ก่อนอื่นผมต้องขอบคุณเพื่อนสมาชิกทุก ๆ คนนะครับ ที่ได้กรุณาเซ็นชื่อร่วมกัน
๖๔ คนในการเสนอนะครับ แล้วทางกรรมธิการได้ยืนยันว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ
ไม่สามารถที่จะเปลี่ยนแปลงแก้ไขได้ จึงได้หารือท่านสมาชิกหลาย ๆ คน ก็บอกว่าเท่าที่ดู
แล้วนี่มันไม่น่าจะเป็นหลักการที่ได้เสนอไป เพราะหลักการเรื่องที่มาของสมาชิกนั้น
เราบอกว่ามาจากการเลือกตั้งและการสรรหา -----

ซึ่งเราก็คงหลักการนี้ไว้ นะครับ เราไม่ได้เลือกว่ามาสรรหาส่วนหนึ่ง หรือว่าอย่างเดียว หรือว่าเลือกตั้งอย่างเดียวนะครับ เพียงแต่เราขอเปลี่ยนแปลงเรื่องของสัดส่วนระหว่าง ที่มาจากการเลือกตั้ง แล้วก็ที่มาจากสรรหา เพราะพวกเรา หลังจากที่พวกเราได้ พิจารณากันไปแล้วก็ปรากฏว่ามีคนจำนวนมากมองว่า สว. นี้ สัดส่วนของการเลือกตั้ง น่าจะมากกว่าการสรรหา คำว่า มากกว่า นี้เราพิจารณาว่าควรจะเป็นในแง่ของเชิง ตัวเลขที่มากกว่านี้ ไม่ใช่มากกว่า ๑ เสียงนะครับ และการที่เราเสนอว่า ทำไมต้องเป็นมา จากการเลือกตั้ง ๑๒๐ เพราะเราเห็นว่า ๑๒๐ นั้นจะได้เป็นในเชิงสัญลักษณ์ว่ามีจำนวน มากกว่าการสรรหา เพราะการเลือกตั้งนั้นเราถือว่าเป็นการรับรองสิทธิของประชาชนที่ เขาควรจะมีสิทธิเลือกคนที่เขาจะเข้าไปเป็นผู้แทนในนิติบัญญัติ นะครับ ที่เราเห็นว่าทำไม ๑๖๐ เพราะว่าเราคิดว่าเป็นสัดส่วน ๑ ต่อ ๓ ของสมาชิก ๔๘๐ คน ๒. การที่เราเสนอให้ มีการเลือกตั้งวุฒิสมาชิกในสัดส่วน ๑๒๐ คน ก็เพราะว่าจะทำให้จังหวัดใหญ่ ๆ มีโอกาส ที่จะเลือกสมาชิกวุฒิสภาได้มากขึ้น เพราะว่าถ้ามีฉะนั้นก็จะกลายเป็นว่า จังหวัดเล็กก็ ๑ คน จังหวัดใหญ่ก็ ๑ คน นะครับ และซึ่งถ้าหากว่ามองในแง่เชิงปฏิบัติแล้วการเลือกตั้ง เพียง ๑ คนนี้ ก็จะเป็นเหตุให้เกิดการอาจจะไม่ได้คนที่ดีจริง ๆ เข้ามาสภา อาจจะมาจาก คนที่เราอาจจะไม่ปรารถนา ก็ได้ นะครับ เพราะฉะนั้นในสัดส่วน ๔๐ นั้น เราเห็นว่า เหมาะสมที่ควรจะมี ๔๐ เพราะว่าจะได้เปิดโอกาสให้พวกกลุ่มหลากหลายอาชีพนี้ เข้ามานะครับ ในจำนวนหนึ่ง นะครับ ซึ่งถือว่าอาจจะเป็นส่วนที่จะมาช่วยกันถ่วงถ่วง ต่าง ๆ นะครับ เพราะฉะนั้นในเหตุผลที่ได้กราบเรียนทางกรรมาธิการไปก็เป็นเหตุผลดังนี้ นะครับ ก็สำหรับผลจะเป็นอย่างไรนั้นก็แล้วแต่ที่ประชุมจะพิจารณาครับผม

นายบรรณิตรี เศรษฐบุต (ประธานสภาาร่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญท่านจรัญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน ที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ท่านประธานที่เคารพครับ อันนี้ผมต้องขอภัยที่เรียนยืนยันว่า อันนี้เป็นมติที่สภาของเราได้ตัดสินใจไปแล้ว อย่างตรงไปตรงมาเลย ระหว่าง ๗๖ คน จากเลือกตั้งกับ ๗๔ คน จากสรรหา หรือว่า จะเอา ๑๒๐ คน จากเลือกตั้ง กับ ๔๐ คน จากสรรหา เราก็ได้มีการลงมติชัดเจน ผมยังจำได้ ผมให้เหตุผลว่า ถ้าเราใช้ ๑๒๐ กับ ๔๐ นี้ มันจะเกิดผลเสียตรงที่ว่า

๒๒๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๙๒/๒

การถ่วงดุลกันระหว่างท่านวุฒิสมาชิกที่มาจากการสรรหากับการเลือกตั้งนี้จะถ่วงดุลกันไม่ได้ครับ เพราะว่า ๑๒๐ ที่มาจากการเลือกตั้งนี้ ท่านก็จะล้ำจำนวน แล้วโหวตที่ไรฝ่ายที่มาจากสรรหาที่จะไม่มีทางเลยครับที่จะคัดค้านถ่วงดุลได้ อย่างมากที่สุดท่านก็ถูกส่งเข้าไปเป็นความชอบธรรม ขานให้แก่อีกฝ่ายหนึ่ง เพราะฉะนั้นเพื่อความเป็นธรรมนี้ แล้วก็ให้ได้ผลในเชิงดุลและคานกันได้นี้ ทางคณะกรรมการการยกกว้างก็ได้ยอมลดสัดส่วนเดิม ๗๖ กับ ๘๔ นี้ ลงมาเหลือ ๗๖ กับ ๗๔ เพื่อยกย่องให้ฝ่ายที่มาจากการเลือกตั้งนี้มีจำนวนที่มากกว่า แต่อย่าให้มากกว่าจนกระทั่งอีกฝ่ายหนึ่งกลายเป็นเครื่องมือของอีกฝ่ายหนึ่ง หรือกลายเป็นอุปกรณ์ของอีกฝ่ายหนึ่ง นี่ก็คือเหตุผลที่ผมได้เรียนแถลง แล้วที่ประชุมก็โหวตลงมติแล้ว คราวนี้จะแปรญัตติกลับมาที่เดิมอีก อันนี้ก็เป็นกรกลับหลักการเดิมชัด ๆ เลยครับท่าน แล้วสมมุติว่าสภาลงมติไปใหม่ บอกว่าให้เอาใหม่ ลงใหม่อย่างนี้นะครับ จะเกิดความเสียหายจริง ๆ ท่านครับ จำนวนรวมก็ไปเพิ่มเข้านี้ -----

- ๙๓/๑

เพราะว่าจำนวนรวมนี้สภาเราลงมติไป ก็คือ ๑๕๐ คนนะครับ นี่ถ้าเอาตามแบบที่แปรกลับมาเหมือนเดิม ก็จะกลายเป็น ๑๖๐ แล้วท่านประธานครับ ก็จะเป็นประเด็นให้การนำเอาเรื่องที่สภาได้ลงมติไปแล้วกลับขึ้นมาได้อีก ไม่จบครับ ก็ด้วยปัญหาใหญ่ที่ผมเข้าใจว่า ท่านผู้แปรญัตตินี้คงหวังว่าจังหวัดละคนมันอาจจะมองว่าไม่ได้สะท้อนสัดส่วนของประชาชนในแต่ละจังหวัดใหญ่ เล็ก ไม่เท่ากัน ท่านประธานครับ การเลือกโดยเป็นผู้แทนของจำนวนประชาชน เลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปแล้ว ส่วนการเลือกสมาชิกวุฒิสภา แนวคิดของการเลือกก็คือขอให้มาจากประชาชน แต่ประชาชนในจังหวัดครับ แล้วเราก็จะได้ตัวแทนของประชาชนในแต่ละจังหวัด ให้คัดสรรเลือกกันมาว่า เขาสุดยอดฝีมือของจังหวัดท่านมาครับ การที่ท่านจะมาขายตัวนี้ เป็นไปได้ยากมากครับ เพราะท่านหนึ่งเดียวในจังหวัด ท่านแบกฐานะของจังหวัดของท่านด้วยนี่ครับประโยชน์ที่มันควรจะได้ ท่านประธานครับ ผมอยากจะขอความกรุณาอย่าโหวตเลยครับ ท่านครับ เพราะว่าถึงเราโหวต แล้วถ้าเกิดชนะขึ้น สภาเราจะมีปัญหาเรื่องความชอบด้วยกฎหมายทันทีเลยครับ ขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านประดิษฐ์ครับ

นายประดิษฐ์ เหลืองอร่าม : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ท่านกรรมาธิการ ท่านสมาชิกที่ทรงเกียรติครับ ผมมีความเป็นห่วงเรื่องหลักการนะครับ ท่านประธานว่า ถ้าหลักการที่ไม่ถูกต้องแล้ว เราเกรงว่าสภาเราจะมีปัญหา ส่วนประเด็นที่ผมเห็นว่าน่าคำนึงนะครับ คือเดิมที่เราลงมติว่า เราเลือกตั้ง สว. จังหวัดละ ๑ คน แต่ถ้าเกิดเปลี่ยนเป็นจังหวัดละมากกว่า ๑ คนนี้ ไม่ทราบว่าจะขัดหลักการหรือไม่ครับ ขอบคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านมีชัยครับ

พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ : ท่านประธานที่เคารพ กระผม พลตำรวจเอก มีชัย นุกูลกิจ สสร. ครับ การแปรญัตติครั้งแรกนี้ ผมขอให้ สว. มาจากการเลือกตั้งทั้งหมด แต่แพ้ในการลงมติ ซึ่งกระผมขอยอมรับ แต่กระผมเมื่อได้เห็นการเสนอแปรญัตติใหม่ ก็คงมีความเห็นพ้องอยู่ ๒ ประการครับ

๒๒๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๙๓/๒

ประการที่ ๑ คือทำให้ประชาชนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น คือสามารถลง
เลือกตั้ง สว. จาก ๗๖ เป็น ๑๒๐

ประการที่ ๒ คณะกรรมการสรรหาสามารถคัดเลือกกลุ่มวิชาชีพต่าง ๆ
ได้ ที่กระชับและชัดเจน ก็คือหมายความว่าวิชาชีพทั้งหมดมี ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๘ คน
ก็รวม ๔๐ คน ผมคิดว่าเป็นสัดส่วนที่ดีและก็เป็นประโยชน์ แต่เมื่อกระผมได้ฟังการ
ชี้แจงของคณะกรรมการโดยยื่นตามยกวางเดิมแล้ว ร่างเหตุผลเดิมที่อ้างกันบ่อย
เหลือเกินครับ

ประการแรก ก็คือว่า สว. ที่มาจากการเลือกตั้งนี้คุณภาพน้อยกว่า สว.
มาจากการสรรหา ซึ่งบางครั้งผมก็มีความรู้สึกไม่สู้จะดี เพราะกระผมเองก็เป็น สว.
มาจากการเลือกตั้งเหมือนกันครับ

ประการที่ ๒ ก็โดยเหตุผลว่าจะเป็นการคานอำนาจซึ่งกันและกัน
ซึ่งกระผมก็มีความข้องใจอยู่ในหลายประเด็น โดยเฉพาะทั้ง ๒ อย่างที่กระผม
กราบเรียนมาแล้ว กระผมถึงค่อยขอเรียนถามท่านกรรมาธิการนะครับ เรียนท่านประธาน
ไปหากรรมาธิการว่า

ประการที่ ๑ ท่านมีความมั่นใจอย่างไรว่าจะได้ สว. จากการสรรหา
อยากได้เกษตรกรจริง ๆ มากกว่าเจ้าของกิจการ หรือว่าจะได้ผู้ใช้แรงงานมากกว่า
เจ้าของโรงงานนะครับ

ประการที่ ๒ จะไม่มีลูกท่านหลานเธอ นะครับ พรรคพวกเพื่อนฝูง
ข้าเก่าเต่าเลี้ยง ทดแทนบุญคุณ และเครือข่ายผู้มีอำนาจ ท่านสามารถจะตอบให้กระผม
ได้พอสมควร กระผมก็ยอมรับ แต่คำถามที่กระผมอาจจะลำบากใจพอสมควร
เพราะกระผมเข้าใจดีในประเด็นนี้ แต่ว่ากระผมก็มองเห็นว่าน่าจะมีบรรดาบุคคลที่
เกี่ยวข้องเข้ามาด้วยนะครับ

ประการต่อไปนะครับ ท่านประธานครับ ก็มีการพูดว่า สว. มาจากการแต่งตั้งไม่ดี สว. ที่มาจากการเลือกตั้งก็ไม่ได้ จึงให้มาคนละครึ่งครับ ส่วนหนึ่งเป็น สว. จากการแต่งตั้ง สว. จากการสรรหาผสมผสานกัน ผมก็อยากถามว่าจะมีการเปลี่ยนแปลง สว. ที่มาของ สว. มาอีกหรือไม่ นอกเหนือจากที่พูดกันนะครับ ซึ่งกระผมมีความรู้สึกว่าการกฎหมายรัฐธรรมนูญนี้มันน่าจะเป็นกฎหมายหลักของประเทศ เราเปลี่ยนแปลงบ่อย ๆ ไม่ดีครับ ผมอยากเรียนถามท่านประธานผ่านคณะกรรมการกฤษฎีกาตอบเท่าที่ตอบได้นะครับ และประการสุดท้ายผมก็มีความมั่นใจว่าการแปรญัตติครั้งที่ ๒ เป็นแปรญัตติในหลักการเดิมครับ เพียงว่าจำนวนคนเปลี่ยนเท่านั้นครับ ขอขอบคุณครับ

นายนวนิติ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : เชิญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ต้องกราบขอบพระคุณท่านสมาชิกที่กรุณาให้โอกาสผมชี้แจงนะครับ คือท่านประธานที่เคารพครับ ผมไม่เคยพูดในลักษณะที่ว่าไปว่า เหมาสาดเสียเทเสียว่า สว. ที่ผ่านมาของเราไม่ดีไปทั้งหมดนะครับ ผมเรียนอย่างนี้นะครับ ข้อเสนอของผมไม่ได้ตั้งอยู่ที่ว่าการเลือกตั้งสกปรก ผมเรียนว่าผมเคารพในการเลือกตั้งในการออกเสียงของประชาชน แต่ผมเรียนว่าสมาชิกวุฒิสภาหรือวุฒิสภา เราต้องการให้เป็นกลางทางการเมืองครับ ท่านประธานครับ ไม่ต้องการให้เป็นฝ่ายทางการเมืองที่นี้การเลือกตั้งนี้แม้ว่าจะสมบูรณ์บริสุทธิ์นี้ แต่มันหนีความเป็นฝ่ายทางการเมืองไม่ได้ และมีโอกาสถูกครอบงำ หรือแทรกแซงทางการเมืองได้ง่ายกว่ากระบวนการที่มาจาก การสรรหา ที่นี้การสรรหานี้ ถ้าเป็นของเดิมก่อนปี ๒๕๔๐ มันไม่ได้สรรหา มันแต่งตั้ง โดยฝ่ายการเมือง อันนั้นเราก็ไม่เอา เราก็เลยขอให้มาจากการสรรหาโดยองค์กรที่เป็นกลางทางการเมือง ท่านประธานครับ ดูเถอะครับ องค์กรที่เราแนะนำเสนอนี้โดยหลักการ เป็นกลางทางการเมืองมากที่สุด เราก็เชื่อว่าการที่ให้องค์กรที่เป็นกลางทางการเมือง สรรหาเข้ามา เราจะได้คนที่เป็นกลางทางการเมืองมากขึ้นนะครับ แล้วจำเป็นต้องให้จำนวนที่ใกล้เคียงกันเพื่อที่ว่า ๒ สายนี้เขาจะได้แข่งกันพิสูจน์ตัวเอง และทั้ง ๒ ฝ่าย

๒๒๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นงลักษณ์ ๙๔/๒

ต่างก็มีศักดิ์ มีศรี เพราะฉะนั้นหลังจากเข้ามาเป็นแล้วจะถูกซื้อเหมือนในอดีตนี้ ยากขึ้นครับ คนที่มาจากการเล่นก็ซื้อเขายากนะครับ เพราะเขาเป็นหนึ่งเดียว เพชรเม็ดเดียวในจังหวัดครับ เขามีฐานะ ฐานะของประชาชนมากกว่า สส. อื่นๆครับ เพราะ สส. มาจากเขต บางส่วนของจังหวัดเท่านั้น เพราะฉะนั้นเขาจะทรงงูในฐานะของเขา การซื้อตัวเขา การขายตัว ไม่ถูก ๆ หรอกครับ ทำยากขึ้น แล้วคนที่มาจากการสรรหาเขาก็ถือว่าเขาเป็นนักปราชญ์ราชบัณฑิต เป็นมือหนึ่งของประเทศที่ผ่านกระบวนการสรรหาของคนระดับสูงสุดของประเทศ หลายคนหลายองค์กร นี่นะครับ ผมก็เลยมั่นใจว่า สูตรที่คณะกรรมการเสนอ แล้วให้สภาตัดสินไปนั้นน่าจะเป็นสูตรที่ดีที่สุดที่เราจะมีสติปัญญา ณ วันนี้แล้วครับ ที่จะคิดสร้างขึ้น ส่วนว่าที่ลงมติไปนี้ เราให้สภาตัดสินครับระหว่างว่า ที่มาจากเลือกตั้งนี่เอาจังหวัดละ ๑ คน หรือมากกว่า ๑ คน แล้วในที่สุดมติสภาก็ลงมติแล้วว่า เอาจังหวัดละ ๑ คน ให้เป็นเพชรของแต่ละจังหวัด การมาแปรญัตติบอกมาให้มาจากจังหวัดได้เกินกว่าจังหวัดละ ๑ คน จึงกลับหลักการเดิม กลับมติเดิมอย่างชัดเจนเลยครับท่านประธานครับ ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิธิ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าไงครับ
ท่านศิวะครับ

นายศิวัช แสงมณี : ท่านประธานครับ ผม ศิวัช แสงมณี สสร. ก่อนอื่นผมเรียนว่า ที่ผมแล้วก็เพื่อนสมาชิกเสนอนี้ ก็ไม่มีประโยชน์ได้เสียอะไรนะครับ ไม่ได้มีความประสงค์ที่จะไปลงสมัครเป็นสมาชิกวุฒิสภาโดยระบบเลือกตั้ง หรือไม่ประสงค์ที่จะไปสู่กระบวนการสรรหา แต่ผมเสนอเพียงแต่ว่าในการขอเปลี่ยนแปลงเฉพาะสัดส่วน โดยไม่ได้เปลี่ยนหลักการนั้น ก็โดยที่เชื่อว่าเราอยากจะให้อำนาจการเลือกคนนี้ไปอยู่ที่ประชาชน ผมเสนอกับพรรคพวก กับเพื่อนฝูงครับ กับเพื่อนสมาชิกทั้งหมดนี้ ก็เป็นการแสดงเจตนารมณ์ที่จะเคารพเสียงของประชาชนในการเลือกตั้งนะครับ แสดงเจตนารมณ์ที่จะเคารพประชาชน ซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจประชาธิปไตยและเจ้าของประเทศ เคารพประชาชนด้วย ไม่ใช่ด้วยคำพูด แต่เป็นการเคารพประชาชนด้วยการเสนอเป็นลายลักษณ์อักษร ผมอยากให้ประวัติศาสตร์ได้บันทึกว่า พวกเราได้พยายามแล้ว แต่ถ้าไม่สามารถที่จะดำเนินต่อไปได้ ก็สุดแต่ที่ประชุมนี้จะพิจารณา ขอขอบพระคุณครับ

นายธนนิติ เศรษฐบุตร (ประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ) : ว่าอย่างไรครับ ยกร่าง

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม วิชา มหาคุณ ครับ กระผมก็สำนึกได้ดีนะครับว่า ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้เป็นร่างรัฐธรรมนูญที่เรารับฟังความคิดเห็นของประชาชน เพราะต้องการที่จะให้ประชาชนได้มีความรู้ ความเข้าใจ แล้วมีส่วนร่วมให้มากที่สุด ซึ่งในหลักการนี้ตั้งแต่ครั้งแรกเลยเราก็เสนอให้มีการสรรหา ก็ปรากฏว่าเสียงส่วนใหญ่ของประชาชนยอมรับได้กับกระบวนการในการสรรหา แต่ว่ามีบางส่วนก็ยอมรับนะครับว่า ที่ต้องการให้มีการเลือกตั้ง พร้อมกันนั้นองค์กรต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญบางองค์กรก็เสนอให้มีการเลือกตั้ง เพราะฉะนั้นเราจึงได้ปรับเปลี่ยนให้มีการเลือกตั้งและการแต่งตั้ง หรือการสรรหา เรียกว่า การสรรหา เพื่อที่จะได้ผสมผสานกันให้ได้สัดส่วนที่พอเหมาะ ผสมก็คือ ๗๖ เลือกตั้ง แล้วสรรหา ๗๔ ทั้งนี้ในการแปรญัตติ กระผมก็จำได้แน่นอนว่ามีผู้แปรญัตติคือทั้งที่ให้เลือกตั้งทั้งหมด คือกลุ่มของท่านพิเชียร ๒๐๐ คน และกลุ่มของท่านวัชราก็ ๒๐๐ คน นี่คือ ๒ กลุ่ม แล้วก็อีกกลุ่มหนึ่งคือกลุ่มท่านอุทิศ ให้เลือกตั้ง ๑๖๐ คน ส่วนกลุ่มที่ได้ให้มีการแปรญัตติให้มีการเลือกตั้งและการสรรหา ก็มี ๓ กลุ่มเช่นเดียวกัน ซึ่งจำนวน

๒๓๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ต.ร.ณ. ๙๕/๒

สมาชิกที่ทั้ง ๓ กลุ่มนี้ ให้มีการเลือกตั้งนั้นเท่ากัน ๒ กลุ่ม คือกลุ่มของท่านวิชัย ๗๖ คน และกลุ่มของท่านสุรชัย ๗๖ คนเหมือนกัน ส่วนกลุ่มของท่านสมชัยนั้น ได้เสนอ ๘๔ คน นะครับ และในการสรรหาในกลุ่มของท่านวิชัยเสนอ ๘๔ คน กลุ่มของท่านอาจารย์สมชัยเสนอ ๗๖ คน กลุ่มของท่านสุรชัย ๘๔ คน เราจึงมีการ ประนีประนอมกันนะครับว่า จะให้มีการโหวตอย่างไร ในที่สุดแล้วนี้กลุ่มที่เสนอให้มี ทั้งการสรรหาและการเลือกตั้งนั้นก็มาบูรรวมกัน ก็เป็นการให้ ๗๖ กับ ๘๔ แล้วก็ มีการเลือกตั้งทั้งหมด แข่งกัน โหวตแข่งกัน -----

- ๙๖/๑

เราจะเห็นได้ว่าเราทำอย่างแฟร์ (Fair) ที่สุดนะครับ มีการเสนอทั้งประนีประนอมแล้ว อะไรแล้ว ทุกอย่างแล้ว ทุกประการแล้ว เราทำทุกประการ และในที่สุดการโหวตเสียง ก็ฝ่ายครั้งแรกก็สรรหาที่เป็นฝ่ายสรรหาและการเลือกตั้ง ซึ่งผสมผสานเรียกว่า ระบบผสมผสานก็ชนะไป กลุ่มที่ให้มีการเลือกตั้งทั้งหมดก็ ผมไม่เรียกว่า ฝ่ายแพ้ แล้วกันนะครับ เรียกว่า ไม่ชนะ แต่แม้กระนั้นก็ดีก็คะแนนฉิวเฉียด ก็มีการนับคะแนนใหม่ นะครับ เท่าที่ผมจำได้นะครับ ก็ถือว่าเป็นประเด็นสำคัญครับ ในขณะที่เดียวกันเมื่อได้ ลงมติไปแล้ว เราก็มาลงมติจำนวนอีกว่าจะเอาจำนวนเท่าไรแน่ ในทั้งสภาแห่งนี้ นี้ก็เห็นด้วยกันนะครับ ด้วยเสียงข้างมากกว่า ๗๖ ๗๔ เพราะฉะนั้นกระบวนการ มันเป็นไปตามขั้นตอน ตามลำดับนะครับ กระผมคงไม่ฟันเพื่อนแน่นอนครับ กระผมมั่นย่ำว่าตัวเลขเหล่านี้มันได้มีการพิจารณาพิเคราะห์กันอย่างดีแล้วนะครับ ถ้าท่านประชาชนทั้งหลายนะครับ ฟังอยู่ก็คงจะจำได้นะครับ นี่ผมฟันความจำว่า เราได้มีการถ่วงถ่วงกันมาโดยรอบคอบเป็นขั้นเป็นตอนแล้วนะครับ แต่กระนั้นก็ดี ก็ยังมี อีกกลุ่มหนึ่ง ก็คือ กรรมการเสียงข้างน้อยนะครับ หรือกรรมการเสียงข้างเท่า ที่ท่าน ไม่อยากว่าเป็นกรรมการเสียงข้างน้อย ท่านได้มีการนำเสนอคือ ๑๐๐ คน กับ ๑๒๐ คน สว. เลือกตั้ง และ สว. สรรหา เสนอมาเพื่อที่จะนำเสนอด้วยในที่ประชุมแห่งนั้น แล้วก็ ได้มีการอภิปรายในที่ประชุมอย่างยืดเยื้อ ผมจำได้ว่าผมฟังจนเกือบหลับนะครับ แต่ไม่หลับครับ เพราะว่าผมซาบซึ้งในสิ่งที่ท่านกรรมการเสียงข้างเท่าได้พยายามเสนอ แล้วก็พยายามนำเสนอในจุดที่มีจุดแข็งของกรรมการส่วนนี้นะครับที่โหวตแพ้ แพ้ไม่มากนักนะครับในที่ประชุมกรรมการยกกว้าง ท่านก็ได้นำเสนอว่า อยากจะให้ สัดส่วนของเลือกตั้งให้มากขึ้น มากขึ้นกว่าจำนวนที่เคยเป็นมาที่เราคิด ๗๖ ๗๔ แต่ว่า กรรมการเสียงข้างมากที่ได้นำเสนอ ๗๖ ๗๔ นี้เห็นว่า ถ้าหากว่าการให้มีสมาชิกสรรหา น้อยเกินไปนี้มันจะกลายเป็นไม้ประดับ ไม้ประดับในจำนวนของ สว. ทั้งหมด แล้วมันจะ ไม่ได้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงใด ๆ ขึ้นเลย ในการดำเนินการเพื่อการให้ได้มาซึ่ง สว. ชุดใหม่ มันก็จะเป็นองค์กระดาษ ๆ เหมือนที่เคยเป็นมา ก็คือว่าถูกครอบงำโดยฝ่ายเลือกตั้ง นั่นเอง แต่ผมไม่ได้ว่าเลือกตั้งไม่ดีนะครับ แต่เรากลัวว่าจะไม่มีการคานเสียงกันพอสมควร นะครับ อย่าง ๗๖ ๗๔ นี้เราคิดว่าพอสมควร และมันเป็นโมเดล (Model) ที่สามารถ

๒๓๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สมร ๙๖/๒

จะเอาไปทดสอบ ทดลองได้ในเบื้องต้นนี้ แล้วเราจะมีทำการประเมินโดยองค์กร
ที่เราจะติดตามประเมินนี้ นะครับ ให้ดูว่าใครจะดีกว่ากันระหว่าง การเลือกตั้ง
และการสรรหา และในที่สุดถ้าการสรรหาไม่ดีมันจะมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดย
๕๐,๐๐๐ รายชื่อนะ ท่านก็สามารถที่จะให้แก้ไขได้ ให้เป็นการเลือกตั้งทั้งหมดได้ หรือใน
ที่สุดแล้วปรากฏว่าเลือกตั้งเข้ามาแล้วก็ไม่ได้ ผู้การสรรหาไม่ได้ เสียงประชาชนเขาก็จะให้
มีการเปลี่ยนแปลงเองนะครับ มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญเอง เพราะฉะนั้นผมอยากจะขอร้อง
ท่านที่เคารพครับว่า ขอให้ เป็นโมเดล แล้วผมอยากเห็นจริง ๆ อยากเห็นโมเดลอันนี้
ปรากฏเป็นจริง และมีการทดสอบติดตามประเมินผลให้ปรากฏว่า ในระยะเวลา ๖ ปีนี้
ใครกันแน่ที่ทำความเสียหายมาสู่วุฒิสภาครับผม ท่านที่เคารพครับ กระผมมีเรื่องฝากไว้
เท่านี้ครับ เป็นข้อสังเกตครับ ขอบพระคุณครับ

- ๙๗/๑

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ในที่เขาสอนใหม่ไม่เคยเสนอมานี้ใช้ใหม่ครับ สัดส่วนนี้

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ยืนยันยืนยันอยู่ว่าเป็นหลักการเดิม คือสรรหาและเลือกตั้งครับ แต่ว่าสุดท้ายแต่ที่ประชุมครับ จะโหวต

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ไม่ แต่เขาบอกว่าคือก็ยังเป็นสรรหากับเลือกตั้งเหมือนเดิม แต่สัดส่วนที่เขาเสนอมานี้ยังไม่เคยเสนอเลยใช้ใหม่ครับ จะให้ถามว่าอย่างไร

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : จำนวนก็เคยโหวตมาแล้ว เพราะฉะนั้นกระผมขออย่างนี้ก็แล้วกันนะครับว่า ถ้าเพื่อนไม่เห็นด้วยที่จะถอนนี่นะครับ ก็ให้มีการโหวตเสียงก็แล้วกันนะครับ เพื่อที่จะปรากฏในที่ประชุมครับ

นายบรรณิณี เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : ท่านรัฐครับ

นายรัฐ ชุกกลิน : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพครับ ท่านกรรมาธิการยกร่างครับ เพื่อนสมาชิกผู้ทรงเกียรติครับ ผม รัฐ ชุกกลิน สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญครับพอดีได้ยื่นท่านยกร่างท่านพูด ก็มีเหตุผลนะครับ แต่ผมขออนุญาตเรียนถามท่านประธานไปสัก ๒ ข้อ นะครับ ข้อที่ ๑ ที่ท่านยกร่างได้ถามว่าจะเป็นเพชรเม็ดหนึ่งที่ดีที่สุดในจังหวัดนั้น ๆ นะครับ ผมเชื่อว่าในกรุงเทพเองก็มีหลายเม็ดนะครับ มีหลายเม็ด ซึ่งถ้าเราได้อันเหล่านั้นมาได้นี่น่าจะดี แทนที่ถ้ากรุงเทพ จังหวัดกรุงเทพมีแค่คนเดียว ผมยังไม่รู้ว่า ๑ ล้านเสียงจะได้หรือเปล่าเลยนะครับ ประเด็นที่ ๑ ครับท่าน

ประเด็นที่ ๒ นี่นะครับ ก็คือผมไม่ทราบว่าในครั้งนีวุฒิสมาชิกมีอำนาจถอดถอน สส. หรือเปล่าครับ แต่เนื่องจากว่า ๗๔ กับ ๗๖ นี้ มันก้ำกึ่งกันมาก พอไปถอดถอน สส. นี่นะครับ มันจะสง่างามไหมครับ ที่เอาคัดสรรครั้งหนึ่ง เลือกตั้งครั้งหนึ่งไปถอดถอนเสียงจากประชาชนที่มาจากเสียงประชาชนทั้งหมดนะครับ ผมก็ไม่เข้าใจว่าตอนนี้ทะเลาะกันเรื่องสัดส่วนเรื่องอะไร แต่ผมว่าจะขอฝากท่านประธานด้วยนะครับว่า ถ้าการปรับสัดส่วนปรับได้สักหน่อยหนึ่งนี้ ท่านไม่ยากเป็นดอกไม้ประดับนี้ ผมก็เห็นด้วยนะครับ แต่ก็ขอให้เกียรติกับให้ความสง่างามกับ สว. ชุดนี้นี่นะครับว่า ได้มีโอกาส

๒๓๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัตนา ๙๗/๒

ถอดถอนวุฒิสภาได้โดยที่เป็นเสียงที่มาจากประชาชนมากกว่านี้หน่อยหนึ่งครับ ไม่ใช่ห้าสิบ ห้าสิบ อย่างนี้ครับผม ขอบพระคุณครับ

นายบรรณิทธิ เศรษฐบุต (ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ) : คือเรื่องนี้ต้องบอกว่ามันไม่ใช่แก้หลักการใช่ไหม มันแก้เล็กน้อยหรือเปล่า แล้วจะได้ดูว่าจะเติมอย่างไร ท่านยกกว้างว่าอย่างไรครับ เอาให้ชัดเจน เดี่ยวว่าเพื่อนสมาชิกเขาจะได้ลงได้

นายอัครวิทย์ สุมาวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม อัครวิทย์ สุมาวงศ์ กรรมาธิการ กระผมเข้าใจว่าเรากำลังออกจากประเด็นที่จะต้องพูดจากัน ประเด็นก็คือว่า เราจะพูดว่าหลักการหรืออะไรก็ตามที่ แต่ที่จริงก็คือว่า หลักการก็คือสภาไม่อาจจะลงมติซ้ำในมติที่ได้ลงไปแล้วได้ ในเรื่องนี้จะรับสภาได้ลงมติไปในมติที่ว่า สมาชิกวุฒิสภาที่จะมีขึ้นนั้นจะมีจากการเลือกตั้งและการสรรหา แล้วก็ได้ลงมติอีกครั้งหนึ่งว่า สมาชิกวุฒิสภาที่มาจากจากการเลือกตั้งและการสรรหานั้นจะมีจำนวนเท่าไร ร่างกรรมาธิการเสนอไปนั้นมีจำนวนรวมทั้งหมด ๑๕๐ คน มาจากการเลือกตั้งในแต่ละจังหวัด จังหวัดละ ๑ คน และมาจากการสรรหาเท่ากับจำนวนรวมข้างต้น หักด้วยจำนวนสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากจากการเลือกตั้ง ความหมายสั้น ๆ ก็คือว่าจะมาจากสมาชิกวุฒิสภาตามร่างกรรมาธิการมีจำนวนทั้งหมด ๑๕๐ คน มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละคน รวม ๗๖ คน ที่เหลือจะเป็นสมาชิกวุฒิสภาที่มาจากจากการสรรหา ๗๔ คน ก็มีการเสนอแนะครับ มีข้อแปรญัตติจากสมาชิก มีจากกรรมาธิการเสียงข้างน้อยเข้ามาว่า จะต้องการให้มีสมาชิกวุฒิสภาทั้งหมด ๑๖๐ คน มาจากการเลือกตั้ง ๑๒๐ คน ซึ่งหมายความว่าจังหวัดละ บางจังหวัดจะเกิน ๑ คน และมาจากการสรรหา ๔๐ คน -----

ประเด็นนี้ได้มีการโหวต ได้มีการลงมติโดยสภาแห่งนี้ และสภาแห่งนี้มีมติลงไปแล้วว่า ให้สมาชิกวุฒิสภาทั้งหมดมีจำนวน ๑๕๐ คน มาจากการเลือกตั้งจังหวัดละคน และส่วนที่เหลือเป็นมาจากการสรรหา ก็คือเลือกตั้ง ๗๖ จังหวัดละคน และที่เหลือเป็นมาจากการสรรหา ถ้าจะมาพิจารณาอีกครั้งหนึ่งในวันนี้ว่า สมาชิกวุฒิสภาจะมาจากการเลือกตั้ง เช่นนี้ สรรหา ๘๔ เลือกตั้งจังหวัดละคน ๗๖ คน หรือเลือกตั้ง ๑๒๐ คน ซึ่งหมายความว่าเกินกว่าจังหวัดละคนในบางจังหวัด และสรรหา ๔๐ คน ก็เป็นการลงคะแนนซ้ำในมติที่เราได้ลงไปแล้ว ซึ่งทำไม่ได้ตามรัฐธรรมนูญ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนิต เศรษฐบุตตร ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ ผมเห็นว่าน่าจะเพียงพอแก่การพิจารณาแล้วนะครับ ท่านพิจารณามาเยอะแล้วครับ ผมขออนุญาตถามท่านสมาชิกนะครับว่า ญัตติที่ท่านคิดจะเสนอมาดังกล่าวในส่วนจำนวนของ สว. ที่มาจากการเลือกตั้งกับสรรหานั้นครับ ในการพิจารณาครั้งนี้เป็นการพิจารณาในหลักการหรือไม่ครับ กตตัวเลขใจครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านเจริญครับ

นายเจริญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จริญ ภัคดีธนากุล ครับ ท่านประธานครับ ผมเรียนถามหาหรือท่านประธานนะครับ ถ้าเกิดเราลงมติกันไป แล้วก็บอกให้ลงมติใหม่ แล้วก็เปลี่ยนแปลง แก้ไขหลักการเดิมนี่ใครจะรับผิดชอบความชอบด้วยกฎหมายของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ที่เรากำลังจะทำเสร็จอยู่แล้ว เราจะยอมเรือล่มเมื่อจอด ตาบอดเมื่อแก่ หรือครับ เราจะเห็นแก่ประเด็นย่อยเสียจนไม่คำนึงถึงภาพรวมของงานของเราหรือครับ ท่านประธาน ผมเองนี้ทำใจได้ เพราะวาก็โดยจริง ๆ ผมก็ไม่ได้มีส่วนได้เสียอะไรตรงนี้ แต่ท่านประธานครับ ถ้าเกิดมัน

๒๓๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

เกษตรกรรม ๙๘/๒

ลงมติกันไปแล้ว แล้วพลังพลาดอย่างที่เคยมาในหลาย ๆ ครั้งนี้ ครั้งนี้มันถึงกับการเป็นประเด็นที่ชัดรัฐธรรมนูญ เป็นประเด็นที่จะทำให้เกิดความเสียหายของกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ผมถึงเรียนว่า ขอท่านประธานได้โปรดวินิจฉัยด้วยเถอะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านสมาชิกครับ เมื่อครั้งที่ผมถามนี้ผิดหรือครับ ก็ท่านเถียงกันถึงตัวเลขใช้ไหมครับ ผมก็ถามตัวเลขที่ท่านคิดไม่ตรงกันนี้ มันเป็นในเรื่องของหลักการหรือเปล่า ใช้ไหมครับ ผมก็ถาม น่าจะถามตรงประเด็นนะครับ ซึ่งมันอาจจะทำให้ท่านกังวลใจหรือเป็นห่วงนะครับ เอาอย่างนี้ แก้วกังวลใจความเป็นห่วงของท่านนะครับ ท่านคิดจะยังคงยืนยันไหมครับ ถ้ายืนยันผมจะถามแล้วครับ ท่านคิดจะครับ เชิญครับ ท่านคิดจะครับ ถ้าดูแล้วนี่มันเป็นเรื่องท่านก็วินิจฉัยได้ ถ้าเป็นเรื่องผิดหลักการอะไรจริง ๆ นะครับ

นายศิวะ แสงมณี : ท่านประธานครับ ผมมาไม่ทันเมื่อครั้งที่เรื่อ ในตอนที่เราโหวตกันตอนเรื่องของอัตลักษณ์ทางเพศใช้ไหมครับ ก็มีการโหวตไปใช้ไหมครับ ทำไมตอนนั้นเราไม่กลัวว่าถ้าเกิดโหวตชนะขึ้นมา อะไรจะเกิดขึ้นต่อไปครับ เพราะฉะนั้นผมคิดว่าเราต้องมาตรฐานเดียวกันครับ ผมนะครับไม่ได้กลัวเกรงว่าแพ้อะไร ผมไม่คิดเรื่องแพ้ ชนะครับ แต่ผมคิดเรื่องของหลักปฏิบัติที่พวกเราทำกันมานะครับ ผมก็กราบเรียนว่า ผมไม่มีเจตนาอะไรที่จะไปทำอะไรให้กับท่านกรรมาธิการยกวางไม่สบายใจ หรืออะไรต่าง ๆ ผมคิดว่าผมก็เพียงแต่เสนอหลักการอย่างนี้นะครับ แนวทางที่เราเสนอขึ้นไปอย่างนี้ ก็สุดแท้แต่ที่ประชุม ผมเรียนกับเพื่อนสมาชิกนะครับ ที่ร่วมเซ็นชื่อกันนั้น ขอให้ท่านสบายใจได้ นะครับ ใช้สิทธิของท่าน โดยเอกสิทธิ์ของท่าน โดยอิสระนะครับ อย่ามาผูกพันกับว่าถ้าเซ็นชื่อแล้วต้องลง ไม่ต้องถึงขนาดนั้นหรอกครับ กรุณาใช้วิจารณญาณของท่านตัดสินใจของตัวเอง ผมไม่ไปขอรับรอง วิงวอน ท่านทั้งหลายให้ช่วยกันลงคะแนน เพราะผมทำสิ่งนี้ เพื่อสิทธิของพี่น้องประชาชนครับผม ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมว่าท่านตัดสินใจได้ครับ

- ๙๙/๑

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัตยาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ในระดับนี้ครับ แหม ตัวเลขมองเห็นกันอยู่ครับ มันใช่หรือไม่ใช่ ตัดสินใจได้เลย
นะครับ ท่านสมาชิกครับ ส่วนที่ท่านได้อภิปรายกันไปในี่นะครับ ญัตติที่ท่านคิดจะเสนอ
มาดังกล่าวในส่วนของจำนวน สว. นะครับ ที่มีสัดส่วนเลือกตั้งกับสรรหานั้นนะครับ
ผมขอถามท่านสมาชิกว่าเป็นการพิจารณาในหลักการหรือไม่ครับ ถ้าเห็นว่าเป็นการ
พิจารณาในหลักการ ให้กด เห็นด้วย ถ้าเห็นว่ามันไม่ใช่พิจารณาในหลักการ ให้กด
ไม่เห็นด้วย เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ลงคะแนนครบถ้วนหรือยังครับ

นางสาวอลิสา พันธศักดิ์ : กราบเรียนท่านประธานค่ะ คือยังไม่เข้าใจกัน
อยู่เลยคะว่าจะเห็นด้วย หรือไม่เห็นด้วยคะ ว่าถ้าสมมุติไปตามกรรมาธิการเห็นด้วย
หรือไม่เห็นด้วยคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าเป็นไปตามกรรมาธิการ กรรมาธิการยื่นว่าเป็นหลักการใช่ไหมครับ ท่านก็กด เห็นด้วย
นะครับ ถ้าเห็นด้วยว่าไม่ใช่หลักการนะครับ ก็กด ไม่เห็นด้วย มีท่านใดยังไม่ลงคะแนน
มีไหมครับ ลงคะแนนครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนนนะครับ เชิญเจ้าหน้าที่
รวมคะแนนครับ เห็นด้วย ๔๑ ไม่เห็นด้วย ๒๐ งดออกเสียง ๕ นะครับ ถือว่าเป็น
หลักการนะครับ ผ่านมาตอนนี้ครับ

๒๓๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รัศมี ๙๙/๒

มีมาตราที่ค้างอยู่นะครับ ๒๙๖ ไซ้ใหม่ครับ มีมาตราอื่นอีกใหม่ครับ เมื่อที่
ที่เว้นอยู่ ได้ยินแล้ว ๆ ยังไม่เสร็จนะครับ ขอพิจารณามาตรา ๒๙๖ ก่อนนะครับ
เชิญอาจารย์จรูญครับ

นายจรูญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ กระผม จรูญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ ขอภัย ยืนเร็วไปนิดหนึ่งครับ
มาตรา ๒๙๖ นี้ หลังจากที่ได้มีการอภิปรายกันแล้ว ที่ประชุมก็ได้มอบหมายให้
คณะกรรมาธิการไปจัดทำถ้อยคำมา ก็ได้จัดทำมาเป็น ๔ พรรคด้วยกัน พรรคที่ ๑ นี้
เป็นเรื่องที่ใช้ในวาระเริ่มแรกเท่านั้นนะครับ ปีงบประมาณ ๒๕๕๐ นี้ ท่านผู้พิพากษา
ศาลฎีกาที่จะเกษียณอายุราชการในวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๐ นี้ พรรคหนึ่งนี้รองรับให้ท่าน
สามารถปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้พิพากษาอาวุโสในศาลฎีกาได้จนกว่าจะมีการปรับปรุง
กฎหมายเกี่ยวกับการกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติหน้าที่ของผู้พิพากษาอาวุโส
พรรคสองนั้นนี้ เป็นการบัญญัติไปถึงเบื้องหน้าว่า ภายใน ๑ ปี นับแต่วันที่ประกาศใช้
รัฐธรรมนูญนี้แล้วนี้ จะต้องมีการตรากฎหมาย กำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษา
ศาลยุติธรรมนี้ดำรงตำแหน่งได้จนครบ ๗๐ ปี จึงจะเกษียณอายุราชการ ในปัจจุบันนี้ท่าน
เกษียณอายุราชการที่ ๖๐ แต่ว่าศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ ก็ขยับไปที่ ๗๐
นานแล้ว ก็ปรับให้ศาลยุติธรรมเกษียณอายุหรืออยู่ในราชการได้จนครบ ๗๐ ปีนะครับ
แต่ก็มีตัวให้เลือกว่า แต่ถ้าท่านไม่อยากจะอยู่ในตำแหน่งราชการเต็มตัว
ท่านขอเกษียณอายุ หลังจากครบ ๖๐ ปี แล้วท่านขอเกษียณอายุได้ และขอรับราชการ
เป็นผู้พิพากษาอาวุโส โดยทำงานอยู่ในศาล ซึ่งไม่สูงกว่าในขณะที่ท่านปลดเกษียณ
นะครับ เช่น ถ้าท่านอยู่ที่ศาลอุทธรณ์ ท่านขอเกษียณอายุเร็ว ท่านก็เป็นผู้พิพากษาอาวุโส
ได้เฉพาะในศาลอุทธรณ์ ขึ้นไปในศาลฎีกาไม่ได้นะครับ แล้วจะใช้เส้นทางเลือกอย่างนี้ได้
ท่านต้องรับราชการเป็นผู้พิพากษามาแล้วไม่น้อยกว่า ๒๐ ปี แล้วก็ต้องผ่านการประเมิน
สมรรถภาพในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยนะครับ -----

พรรคสาม เป็นการกำหนดเนื้อหาของสาระของกฎหมายในพรรคสองว่า กฎหมายที่จะไปตราขึ้นนี้จะต้องมีบทบัญญัติให้ผู้ที่จะเกษียณอายุราชการในระยะ ๑๐ ปีแรก ย่าไปเอาตำแหน่งอะไรทีเดียว ๑๐ ปีเลย หรือว่าไปเกษียณที่ ๗๐ เลย แต่ว่าขอให้ทยอย ทยอยเกษียณอายุราชการกันแบบขั้นบันได ตามที่ทางศาลฎีกาได้เสนอขอมาในการรับฟังความเห็นขององค์กรตามรัฐธรรมนูญ ๑๒ องค์กรนั้น ก็หมายความว่าคนที่ที่จะเกษียณอายุในปีหน้าก็อาจจะได้ต่ออายุราชการไปอีก ๑ ปี หรือ ๒ ปี แล้วแต่กฎหมายจะไปออกแต่ไม่ให้ไปที่เดียว ๗๐ ทั้งนี้เพื่อให้โอกาสผู้พิพากษาจากข้างล่างได้มีโอกาสเติบโตขึ้นมาทดแทนได้ ไม่ต้องสะดุดหยุดลงทีเดียว ๑๐ ปี และพรรคสี่ก็เป็นมติของที่ประชุมสภานี้ที่ให้นำความในมาตรานี้ไปใช้บังคับกับพนักงานอัยการด้วยโดยอนุโลม กระผมอยากจะขอหารือตรงนี้ครับ ท่านประธานครับ ความในวรรคสี่นี้ไม่ได้เอาความในมาตรานี้ทั้งหมดนะครับ เอาความในวรรคสองและวรรคสามไปใช้บังคับกับพนักงานอัยการด้วยโดยอนุโลม พรรคหนึ่ง ไม่เกี่ยวกับพนักงานอัยการ อย่างนี้พอได้ไหมครับ ถ้าไม่มีข้อคัดค้าน กระผมขอปรับถ้อยคำในวรรคสี่นี้ นะครับ ให้แก้คำว่า มาตรา นี้ เป็น วรรคสองและวรรคสาม ครับ อ่านได้ความว่า ให้นำความในวรรคสองและวรรคสามไปใช้กับพนักงานอัยการด้วยโดยอนุโลม ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ในมาตรา ๒๙๖ กรรมาธิการมีการแก้ไขนะครับ แล้วก็แก้ไขครั้งแรกกับครั้งหลังสุดนี้นะครับ มีสมาชิกท่านใดตั้งใจไหมครับ ดูตามเอกสารก็มีผู้แปรญัตติอยู่นะครับ มีผู้สงวนความเห็นยังคงตั้งใจไหมครับ กรรมาธิการเสียงข้างน้อยสงวนความเห็นไม่ตั้งใจนะครับ ๒๙๖ มีกลุ่มอาจารย์วิชัยนะครับ ท่านที่ตั้งใจนะครับ มีท่านอาจารย์สุรชัยนะครับ แล้วที่ยกมือนะครับ ในญัตติของท่านนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ อาจารย์สุรชัยเชิญครับ ของท่านอยู่วรรคสองนะครับ เดี่ยวท่านโทษครับ อาจารย์เจิมศักดิ์นี้ตั้งแต่พรรคนึง ขอพรรคนึงก่อนแล้วกันนะครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ตั้งแต่พรรคนึงเลยครับของท่านวรรคสองนะครับจะได้ลำดับกันเชิญครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ ครับ
ขอตาคำถามนิดเดียวว่า ที่ท่าน ฟังดูนี้ ที่ท่านจะขอขยายอายุอย่างนี้เป็นขั้น
เป็นตอนอย่างนี้ ฟังดูก็ดูดีนะครับ ขอตาคำถามนิดเดียวว่า ปัญหานี้มีแต่เฉพาะตุลาการและ
อัยการเท่านั้นหรือ หรือว่าปัญหานี้ในประเทศมันมีทั่วไป แล้วเราเขียนรัฐธรรมนูญทำไม
ให้แต่ตุลาการและอัยการ ท่านได้พิจารณาประเด็นนี้ด้วยหรือเปล่า เพราะว่าผมเกรงว่า
ไม่อย่างนั้นคนอื่นเขาจะหาว่า ในที่นี้มีอัยการกับตุลาการเยอะก็เลยออกมาเป็นอย่างนี้
ผมคิดว่าท่านน่าจะลองชี้แจงไว้ดูนะครับ เวลาผมไปอธิบายนี้ผมจะได้อธิบายให้ท่านได้
เพราะว่าในที่สุดก็เป็นหน้าที่พวกผมที่จะต้องช่วยอธิบายอีกนะครับ เพราะตอนนี้
มันกำลังจะจบแล้วนี้ ไม่อย่างนั้นผมก็จะรับแต่ภาระ แต่ว่าพวกท่านไม่เคยเห็นใจผม
ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอคำชี้แจงเฉย ๆ ครับ ไม่ได้ขอแปรญัตติในข้อความอื่นนะครับ ขอความชัดเจนครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ ขอความชัดเจนก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์จรัญครับ

นายจรัญ ภัคดีธนากุล (กรรมธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม จรัญ ภัคดีธนากุล ต่อเนื่องนะครับ ประเด็นอยู่ตรงนี้ครับว่า ข้าราชการแต่ละประเภทมีลักษณะงานเฉพาะแตกต่างกันครับ งานบางอย่างนี้เอาผู้สูงอายุทำไม่เหมาะสมครับ เช่น งานที่ใช้ร่างกาย ความแข็งแรงของร่างกายเป็นสำคัญ งานประเภทนี้ ๕๕ ก็ควรจะเกษียณแล้ว แล้วให้เปลี่ยนไปทำทางด้านสติปัญญา ผู้ฝึกอบรม เป็นโค้ช (Coach) เป็นอะไรไปแล้วนะครับ ในทางตรงกันข้ามครับ งานอะไรที่ใช้ร่างกายน้อย นะครับ ใช้ความชำนาญ ใช้ประสบการณ์ ใช้ความเชี่ยวชาญ ใช้สติปัญญาเล็กน้อย อย่างนี้ครับ โดยสภาพแล้วแม้ร่างกายจะอ่อนแอทรุดโทรมไปบ้าง แต่ว่ายังทำงานได้ดีครับ เข้าลักษณะยิ่งแก่ก็แก่ความรู้ครับ แก่ประสบการณ์ ไม่มีปัญหาครับ ยิ่งดีครับ แล้วก็ แบ่งคร่าว ๆ อย่างนี้ครับ กลุ่มงานทางด้านที่ใช้ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ และความรู้ ก็สมควรครับที่จะขยายระยะเวลาเกษียณให้ทำงานให้กับสังคมได้มากขึ้นหน่อยครับ แล้วขณะนี้นับมาถึงวันนี้รัฐธรรมนูญและกฎหมายของเราก็ขยับให้หลักการนี้ใช้กับ ข้าราชการตุลาการไปหมดทุกศาลแล้วนะครับ เพียงแต่ว่าของศาลยุติธรรมนี่พอครบ ๖๐ แล้วก็ไม่ใช่อยู่ในตำแหน่งครับ ต้องไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโส ในขณะที่ศาลปกครอง ศาลรัฐธรรมนูญ ท่านอยู่ในตำแหน่งได้จนถึง ๗๐ ปีนะครับ ที่นี้การไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสในระบบที่เป็นอยู่ปัจจุบันนี้ ท่านกลับต้องลงไปทำงานหนักทางด้านร่างกาย มากกว่าใช้ความเชี่ยวชาญรอบคอบ ตรวจสอบความผิดความพลาดของผู้ที่ทำงาน ในขั้นต้น ชั้นกลาง เพราะฉะนั้นมันก็ไม่ถูกต้อง ก็จึงจำเป็นต้องปรับให้ท่านอยู่ในระบบปกติได้จนถึง ๗๐ ปี ถามว่าข้าราชการอื่นได้ไหม ตอบว่าทางอัยการเองได้อยู่แล้วนะครับ แต่มีฐานะเป็นอัยการอาวุโสเหมือนกับผู้พิพากษา ก็ถือโอกาสควรจะไปในกลุ่มเดียวกัน ทางฝ่ายมหาวิทยาลัยครับ มหาวิทยาลัยก็มีระบบที่ได้มีการออกแบบให้สามารถอยู่ได้ จนถึง ๖๕ ปีนะครับ แล้วต่อไปเขาก็คงจะต้องคิดปรับระบบครับว่าควรจะเป็นอย่างไร จึงจะเหมาะสมจะควรนะครับ ยังไม่มีสูตรสำเร็จที่เราจะสามารถเห็นชัดเจนแล้วเขียนลงไปได้ ในข้าราชการแต่ละฝ่ายท่านจะต้องออกแบบของท่านมา จะเหมาะสมจะควรแค่ไหนอย่างไร จึงจะได้ประสิทธิภาพสูงสุด คุ่มค่ากับที่รัฐลงทุนไป ผมคิดว่าอย่างนี้คงจะตอบชี้แจง ท่านอาจารย์ได้ตามสมควรนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ของอาจารย์เจิมศักดิ์ผมก็อ่านดูแล้วนะครับ ก็ใกล้เคียงกับของกรรมาธิการนะครับ
อาจารย์ครับ ลองดูครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ เมื่อไหร่
ท่านกรรมาธิการพยายามจะตอบถึงอาจารย์มหาวิทยาลัย ซึ่งก็เป็นประเด็นที่อยากจะถาม
อยู่เหมือนกันว่า ในเมื่อท่านบอกว่าเป็นลักษณะงานที่ใช้ความเชี่ยวชาญ ไม่ได้ใช้
กำลังกาย แต่ใช้ความเชี่ยวชาญ แล้วก็ประสบการณ์ อาจารย์มหาวิทยาลัยก็ใช้สติปัญญา
ใช้ความเชี่ยวชาญ ใช้ประสบการณ์มากกว่ากำลังกายเหมือน ๆ กัน ในเมื่อถ้าเราทำ
รัฐธรรมนูญ ท่านจะใส่แต่ตุลาการกับอัยการ ทำไมไม่ใส่คนอื่นที่มีลักษณะเหมือนกัน
เสียเลย ท่านจะมาบอกว่าเขาไม่ได้ขอ ก็คงไม่ได้ เพราะเราทำรัฐธรรมนูญเราไม่ได้ทำตาม
คำขอ แล้วเวลาที่ผมฟังนี่นะครับ ท่านอาจารย์จรัญอธิบายที่ไร ผมเองก็เห็นด้วยทุกที่
เมื่อครั้งมาตรา ๘๖ วรรคสอง ที่ให้มีบันไดหนีไฟ ท่านจำได้ใช่ไหมครับ ที่บอกว่าจะให้
มีคณะบุคคลในยามวิกฤติ ผมก็เห็นด้วยกับท่านอาจารย์จรัญ ขึ้นต้นไม่เห็นด้วย ผมฟัง
ท่านอาจารย์จรัญก็เคลิบเคลิ้มทุกที่ แล้วก็เที่ยวได้ไปอธิบายคนทั้งบ้านทั้งเมือง แต่ในที่สุด
ท่านก็ไม่เอา แล้วผมจะเอาหน้าไปไว้ไหนครับ เพราะในที่สุดท่านไม่เอานะครับ -----

ผมนี่เดินสาย ก็ทราบ แล้วก็พยายามอธิบายทุกสิ่งว่ามันดีอย่างไร เพราะฟังอาจารย์จรัญ ผมก็คอนวินซ์ (Convince) หรือทำให้ผมรู้สึกดีตามไปด้วยทุกที แต่พอตามท่านไปแล้วนี่ พอท่านไม่เอาเนี่ย ผมก็กลับหลังไม่ทัน ผมก็ลงน้ำไปเลย เทียนี่ท่านจะให้ผมลงน้ำอีก หรือเปล่าครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ขอขอบคุณนะครับ อาจารย์ครับ ผมว่าไม่ต้องตอบหรือครับ เพราะว่าประเด็น
ที่แปรญัตตินี้เนี่ยครับ ไม่ได้ไปติดใจตรงนั้นแล้วนะครับ เมื่อสมาชิกไม่ติดใจของ
อาจารย์เจิมศักดิ์ ผ่านไปเนี่ยครับ ของท่านสุรชัยเนี่ยครับ กรรมาธิการเขาแก้ให้ท่านแล้ว
นี่ครับ ยังติดใจหรือครับ แก้ให้แล้วครับ ถ้าแก้แล้วไม่ต้องอภิปรายแล้วท่าน

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : เดี่ยวครับ ท่านประธานใจเย็น ๆ ครับ
ใจเย็น ๆ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมใจเย็นครับ แต่มันไม่อยู่ในประเด็น

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านสรุปหมดเลยว่าจะไม่ต้องอภิปราย
ผมขอใช้สิทธิที่ทางกรรมาธิการแก้ไขและนำเสนอมาเองเนี่ยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เอาส่วนที่แก้ไขเชิญครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ครับ เกี่ยวกับเรื่องของการต่ออายุ
ผู้พิพากษานะครับ ผมกราบเรียนอย่างนี้ครับว่า เท่าที่ผมทราบนี้ ตามพระราชบัญญัติ
ตุลาการที่ใช้อยู่ในขณะนี้เนี่ยครับ กำหนดให้ผู้พิพากษาเกษียณอยู่ที่ ๖๐ ปี
แล้วหลังจากนั้นนี่ท่านจะได้รับการต่ออายุราชการ แต่ไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโส
ผมจำได้ว่าตอนนั้นที่กำหนดให้มีผู้พิพากษาอาวุโสนั้นนี้ โดยผู้พิพากษาอาวุโสต้องมา
ลงนามปฏิบัติราชการที่ศาลชั้นต้น เราให้เหตุผลกับสังคมไว้ว่า เพื่อที่จะให้ผู้พิพากษา
อาวุโสนั้นได้นำประสบการณ์ของท่านนี้มาช่วยผู้พิพากษาศาลชั้นต้นในการพิจารณาคดี
ทั้งหมด ก็คือเพื่อเป็นหลักประกันให้กับประชาชนในการที่จะได้รับการพิจารณาคดีจาก
ผู้พิพากษาอาวุโส ซึ่งถือว่าท่านมีประสบการณ์สูง แล้วในที่สุดเราจะต่อยอดไปถึงเรื่องของ

การออกกฎหมายมาจำกัดการอุทธรณ์ฎีกา เพราะว่าให้หลักประกันกับประชาชนในเรื่องของการจัดผู้พิพากษาอาวุโสมาทำงานในศาลชั้นต้น ถ้าความจำผิดผิดก็เดี๋ยวท่านกรรมาธิการช่วยกรุณาชี้แจงผมนะครับ ทีนี้พอหลักการในมาตรา ๒๙๖ ท่านกำลังจะเปลี่ยนหลักการผู้พิพากษาอาวุโสใหม่เป็นว่า อยู่ในประจำแต่ละศาล นั้นหมายความว่าต่อไปผู้พิพากษาอาวุโสในศาลชั้นต้นกำลังจะถูกยกเลิกหรือไม่ อย่างไร ผมไม่ชัดเจนนะครับ ก็ขอให้ท่านช่วยชี้แจง

ประเด็นที่ ๒ ในวรรคที่ ๒ ครับ ที่บอกว่า ภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้ตรากฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุเจ็ดสิบปี คำว่า ดำรงตำแหน่งได้จนถึงอายุเจ็ดสิบปี นี้หมายถึงตำแหน่งทางบริหารด้วยหรือเปล่านะครับ ก็เป็นคำถามที่ต้องการความกระจ่างชัดเจนครับ

ประเด็นที่ ๓ มาตรา ๒๙๖ คำว่า ผู้พิพากษาทั้งหมด ที่เราพูดถึงในมาตรานี้ ผมคงเข้าใจได้ว่าหมายถึงผู้พิพากษาในสังกัดของศาลยุติธรรมเท่านั้นใช่ไหมครับ ถ้าใช่ อย่างนั้นทำไมเราไม่เอาเรื่องนี้ไปบรรจุไว้ในพระราชบัญญัติตุลาการศาลยุติธรรมนะครับ ทำไมจึงมาบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ แล้วพอมายกบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญนี้ ผมเกรงว่าต่อไปจะมีคำถามอีกครับว่า แล้วตุลาการศาลปกครองทำไมไม่เอามาใส่ในรัฐธรรมนูญให้เขาด้วยนะครับ เขาก็ทำหน้าที่เป็นตุลาการเช่นเดียวกันทั้งหมดก็ ๓ คำถามที่ขอความชัดเจนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวก่อนจะตอบนะครับ อาจารย์กรรณิการ์เอาด้วยหรือครับ

นางกรรณิการ์ บรรเทงจิตร : ขอบคุณคะท่านประธาน เป็นข้อสงสัยรัฐธรรมนูญคือกฎหมายสูงสุดของประเทศ ใช้กับประชาชน ข้าราชการทุกกลุ่ม ทุกเหล่า แต่พอถึงมาตรานี้ก็ชักสงสัย เราเป็นข้าราชการเราก็มีระเบียบข้าราชการพลเรือน ท่านก็ยังมีระเบียบข้าราชการของทางด้านตุลาการศาลฎีกา แต่การที่จะมาบัญญัติเข้าไปในมาตรา ๒๙๖ เป็นการเลือกปฏิบัติหรือไม่ อันนี้เป็นการถามนะคะ ไม่ได้แปรญัตติตรงส่วนนั้น เพราะว่ามาอ่านตรงนี้แล้วก็คงเหมือนกับที่เขาเขียนบทความว่า ชนใดเขียนกฎหมายก็เพื่อชนชั้นนั้นคะ ขอให้ตอบด้วยคะ ขอบพระคุณคะ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ จริง ๆ ท่านต้องแปร ถ้าไม่อยากจะตัดออกไปนะครับ เชิญท่านกรรมาธิการครับ

ศาสตราจารย์พิเศษวิชา มหาคุณ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 ที่เคารพครับ กระผม วิชา มหาคุณ กรรมาธิการยกร่าง แม้ว่าผมจะไม่ได้เกี่ยวข้อง
 อะไรแล้ว ไม่มีผลประโยชน์อะไรทับซ้อนแล้ว แต่กระผมก็เคยเป็นตุลาการ แล้วก็
 เกี่ยวข้องที่จะดูแลระบบนี้มาตั้งแต่สมัยเป็น กต. นะครับ กระผมขอกราบเรียนอย่างนี้ว่า
 ส่วนที่มีความสำคัญที่ว่าทำไมต้องใส่ไว้ในรัฐธรรมนูญ เพราะว่ารัฐธรรมนูญ
 ปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดในเรื่องของผู้พิพากษาอาวุโสเอาไว้ด้วยนะครับ เป็นครั้งแรกครับ
 ในประวัติศาสตร์ของรัฐธรรมนูญนะครับ ได้มีการกำหนดระบบของการเกษียณอายุ
 และการที่จะต้องมีการต่ออายุของผู้พิพากษาอาวุโสว่า จะต้องไปเขียนต่อยอด
 ในพระราชบัญญัตินี้ครับ ซึ่งเราเรียกว่า พระราชบัญญัติผู้พิพากษาอาวุโส นะครับ
 คือเปิดช่องทางให้ โดยอย่างที่ท่านอาจารย์สุรชัยได้เอ่ยไว้แล้วนะครับว่า
 เพื่อเป็นหลักประกันของประชาชนที่จะได้รับความคุ้มครองจากองค์กรตุลาการ
 ได้ครบถ้วน พิทักษ์ผลประโยชน์ของประชาชน ตั้งแต่ศาลชั้นต้น เพราะฉะนั้น
 ในตอนนั้นจึงบัญญัติไว้ว่า ให้เป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้นนะครับ อันนี้ได้กำหนดไว้
 ตรงนั้นเลย แล้วกระผมขอกราบเรียนว่า ในระบบเกษียณอายุของผู้พิพากษาหรือ
 การครบกำหนดอายุของผู้พิพากษามีอยู่ในรัฐธรรมนูญเกือบทุกประเทศ ไปเปิดดูได้
 เลยครับ เพราะองค์กรตุลาการเป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และท่านจะเห็นได้เลยว่า
 ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนั้นได้กำหนดไว้เลยว่า ๗๐ ปีบริบูรณ์ อยู่ในรัฐธรรมนูญ
 ตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ นะครับ กำหนดไว้เลย เพราะว่าครั้งแรกที่มีตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
 สิ่งเหล่านี้เองเป็นสิ่งที่เราเอามาดู แล้วก็เอารัฐธรรมนูญของต่างประเทศมาดูด้วยนะครับ
 ว่า องค์กรตุลาการของเราควรจะปรับเปลี่ยนอะไรหรือไม่ บางประเทศเขียนไว้เลยว่า
 ให้อยู่ได้ตลอดชีวิต แต่กระผมกลัวว่าหากเป็นเช่นนั้นแล้วตุลาการศาลยุติธรรม
 ของเราคงจะเกษียณก่อนวัยอันสมควร ดังนั้นจึงเอาแค่ ๗๐ ปีเท่านั้นครับ
 เอาพอสมควร พอประมาณ เท่ากับตุลาการศาลรัฐธรรมนูญนะครับ แต่ในขณะเดียวกัน

๒๔๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

กมลมาศ ๑๐๓/๒

เราเห็นว่าการคุ้มครองสิทธิของประชาชนในระดับศาลใด ๆ นี้มีความเสมอกัน ดังนั้นนี้ เราจึงเขียนไว้ว่า นอกเหนือจากการที่ให้ดำรงตำแหน่งจนครบ ๗๐ ปีบริบูรณ์แล้วนี้ อีกส่วนหนึ่งก็คือ ผู้พิพากษาศาลยุติธรรมที่มีอายุครบ ๖๐ ปีบริบูรณ์ ซึ่งได้ปฏิบัติหน้าที่ มาแล้วไม่น้อยกว่าอายุสี่สิบปี ผ่านการประเมินสมรรถภาพ สามารถจะขอไปดำรง ตำแหน่งผู้พิพากษาอาวุโสได้ คือยังคงระบบครึ่ง ๆ เอาไว้ได้ นะครับ คือเป็นระบบ ทางเลือก ซึ่งกระผมได้สอบถามผู้พิพากษาทั้งหลายแล้วนี้ มีบางส่วนที่ยังยินดีที่จะอยู่ ในระดับศาลชั้นต้นอยู่ ยังต้องการเป็นผู้พิพากษาอาวุโสของศาลชั้นต้นอยู่ มีความ พึงพอใจอยู่ เพราะต้องการจะดูแลประชาชนในระดับศาลชั้นต้น และพึงพอใจที่จะ พิจารณาพิพากษารรคดี ติดต่อกับประชาชน เห็นสภาพของประชาชนยิ่งกว่าการไป อยู่ห้องแคบ ๆ คนเดียว นั่งดูสำนวนคนเดียว ซึ่งอาจจะเกะเขินก่อนวัยอันสมควร เช่นเดียวกันครับ ท่านมีความเบิกบานที่จะอยู่กับศาลชั้นต้น เพราะฉะนั้นเราจึงเปิด ทางเลือกไว้ให้ อย่างนี้ และในขณะที่เดียวกันเราก็รองรับว่า ไม่ใช่ ๗๐ ปีรวดทีเดียวนะ ทำเป็นขั้นบันไดนะ เป็นขั้นเป็นตอนนะ คือตั้งแต่ปีหน้านี้นะครับ เริ่มต้นนี้ ๖๑ ปี แล้วก็ไป เป็นผู้พิพากษาอาวุโส ปีถัดไป ๖๒ ปี เป็นผู้พิพากษาอาวุโส ถัดไป ๖๓ ปี เป็นผู้พิพากษา อาวุโส -----

เพราะถ้าขยายรวดเร็วไป ๗๐ ปีนี้อาจจะทำให้ศาลชั้นต้นช็อก (Shock) ได้ครับ ไม่ยอมทำงานเลย เพราะอะไร เมื่อโรมันจึงจะไปเสียทีวะ นะครับ ขอภัยที่ต้องพูดคำไม่ไพเราะนะครับ เพราะเขานึกในใจเขาก็อาจจะพูดไม่ไพเราะได้นะครับ แต่พูดดั่ง ๆ ก็คงบอกว่า ได้เท่าขอรับ เมื่อไรได้เท่าจึงจะไปเสียที เพราะฉะนั้นจึงกำหนดไว้แบบเป็นขั้นนะครับ ๖๑ ปีถัดไป ๖๒ จนกระทั่งครบ ๗๐ นะครับ แต่ในขณะเดียวกัน เมื่อ ๖๑ แล้ว เขาก็ไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสได้อย่างนี้ครับ เพราะฉะนั้นเรารองรับระบบของตุลาการ ซึ่งในระบบปัจจุบันนี้ที่ให้ผู้พิพากษา ๖๐ ปีไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสเลย แล้วต้องไปทำเฉพาะศาลชั้นต้นนี้ อันพระตุลาการหลายท่านได้บอกเอาไว้ พูดเอาไว้บอกว่า เราเอาไม้สักไปทำพิน ไม่ได้เอาไปใช้สำหรับสิ่งที่มีคุณค่าเลยนะครับ ให้สมกับที่เป็นแอนทีก (Antique) เลยนะครับ อย่างนี้เราได้เอาไปทำสิ่งที่เหมาะสมแล้วสำหรับท่านนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : แล้วที่มีคำถามล่ะครับว่า อยู่ในฝ่ายบริหารหรือไม่ อะไรนี่นะครับ ตอบหรือยังครับ เชิญครับ อาจารย์จรูญครับ

นายจรูญ ภัคดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมจรูญ ภัคดีธนากุล กรรมาธิการครับ คำถามที่ค้างอยู่นะครับ อยู่ในฝ่ายบริหารนี้ ถ้าเลือกที่จะไม่เกษียณมาเป็นผู้พิพากษาอาวุโส ก็อยู่ในตำแหน่งบริหารได้ ถ้าเขาตั้ง ถ้า กต. ท่านตั้งนะครับ แล้วก็ตามตำแหน่งบริหารก็มีจำกัดเหมือนอย่างในทุกหน่วยงาน ทุกองค์กรนะครับ แต่ว่าในระยะแรกนี้ ๑๐ ปีแรกนี้ ต้องทยอยกัน ไม่ใช่อยู่ได้จนตำแหน่งบริหารจนถึง ๗๐ ใน ๑๐ ปีแรก ปีที่ ๑ ก็ไปอยู่ได้จนถึง ๖๑ แล้วก็ไปเป็นผู้พิพากษาอาวุโสปีต่อไปก็ไปเกษียณเอา ๖๒ ๖๓ ๖๔ ไล่ไป ทยอยกันไปอย่างนั้นครับ แล้วทางด้านอื่นนี้ศาลปกครองก็เกษียณที่ ๗๐ อยู่แล้วครับ เพราะฉะนั้นก็เลยไม่จำเป็นต้องเอามาเขียนในรัฐธรรมนูญนี้ ถ้ามว่าเลือกปฏิบัติต่อข้าราชการ ฝ่ายอื่นใหม่ ตรงนี้ก็ขึ้นอยู่กับว่าเรามองว่ามีความจำเป็นหรือมีความเหมาะสมไหมที่จะเอาเรื่องนี้ของตุลาการมาเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ถ้าเราเห็นว่าพอรับได้ มันก็ไม่ถือว่า เลือกปฏิบัติ เพราะว่าของข้าราชการฝ่ายอื่นท่านก็สามารถแก้กฎหมายระเบียบข้าราชการของท่านได้ใน

กฎหมายธรรมดาอยู่แล้ว ในปี ๒๕๔๐ ระบบผู้พิพากษาอาวุโส ก็ไปเขียนไว้ในรัฐธรรมนูญ ครับ และอันนี้ก็เดินตามแนวทางว่า เอาเขียนให้การันตี (Guarantee) ท่านไว้ในรัฐธรรมนูญ ต่อไปใครจะมาแก้กฎหมาย ให้เสียงในสภาผู้แทนราษฎรปกติ แล้วเปลี่ยนแปลงกลไกของทางฝ่ายตุลาการนี้ ก็จะได้ทำได้ยาก ต้องไปแก้รัฐธรรมนูญ เสียก่อน เพราะเป็นการให้หลักประกันที่มั่นคงแก่ฝ่ายตุลาการนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ มี ๒ คำถามที่ผมยังไม่ได้คำตอบ คำถามที่ ๑ นี้ ทำไมเรื่องนี้ต้องใส่ในรัฐธรรมนูญ อันนี้เป็นกฎหมาย ลูกได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เขาถามแล้วครับอาจารย์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : คือผมยังไม่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คือมันก็ผ่านมาแล้ว และมันก็ใส่มาแล้ว ลูกได้ไหมครับอาจารย์ครับ ถ้าอาจารย์บอกว่าทำไมต้องใส่ เขาก็ตอบแล้วว่าใส่เพราะมันมี ๒๕๔๐ นี้แหละครับ เมื่อก็อธิบายตั้งยืดยาวนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : แล้วที่ผมถามว่าใส่แล้วนี้ทำไมไม่ใส่นักวิชาการแพทย์ หรืออะไรคนอื่น ๆ นี้ ท่านตอบแล้วหรือยังครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ตอบแล้วครับ เป็นเพราะ ๒๕๔๐ เขาตั้งต้นมาให้แหละครับ เขาก็เลยใส่มาในฉบับนี้ได้ยินกันทั่วครับอาจารย์ ไม่ใช่ผมไปตอบแทนเขา นะครับ เพียงแต่ที่ผมสรุปสิ่งที่เขาตอบ เพราะเห็นตอนที่เขาตอบก็ยังไม่ปรึกษาหารืออะไรกันอยู่

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ให้เขาตอบเอง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ให้ตอบอีกทีนะครับ จะให้ตอบอีกทีไหมครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ

๒๕๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

คั่นสนธิ ๑๐๔/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตอบอีกที่ครับ ท่านไหนครับ

- ๑๐๕/๑

ศาสตราจารย์พิเศษ วิชา มหาคุณ (กรรมธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม วิชา มหาคุณ ครับ ก็คงตอบได้ว่า เพราะว่าองค์การตุลาการเป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญ เป็นองค์การอิสระตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งมีหลักประกันของตุลาการ ศาลรัฐธรรมนูญอยู่แล้วนะครับ ๗๐ ปีบริบูรณ์นี้ เขียนไว้ในรัฐธรรมนูญเลยนะครับ และในรัฐธรรมนูญของทั่วโลกนี้เขากำหนดอายุไว้ก็คือตุลาการนี้แหละครับ ท่านที่เคารพครับ เปิดรัฐธรรมนูญทั่วโลกได้เลยครับ แต่ส่วนใหญ่นี้กระผมตอบแล้วว่า เขาจะกำหนดไว้เลยว่าตลอดชีวิตครับ เราไม่ถึงขนาดนั้นนะครับ เพราะเรากลัวท่านนี้นะครับจะเกษียณก่อนวัยอันสมควร กระผมขอกราบเรียน ฉะนั้นจึงยืนยันว่าเอาให้แค่ ๗๐ ปีก็แล้วกันครับ เดี่ยวจะเกษียณชีวิตเสียก่อนนะครับ ก็เอาแค่นี้ครับ ๗๐ ตามรัฐธรรมนูญนะครับ เป็นองค์การตามรัฐธรรมนูญครับ ก็ถือว่าตอบแล้วนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
คำถามอื่นครับ อาจารย์หม่อชู้ยครับ เชิญครับ

นายชู้ย สุภวงค์ (กรรมธิการ) : ขอบคุณครับท่านประธานครับ ผม นายแพทย์ชู้ย สุภวงค์ ครับ ผมคิดว่าประเด็นที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้ตั้งข้อสังเกตนี้ น่าสนใจครับว่ามีสมาชิกอาชีพที่ขาดแคลนและจำเป็น

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์หม่อครับ

นายชู้ย สุภวงค์ (กรรมธิการ) : ไม่ครับ เดี่ยวผมขอพูดประเด็นหลักการนะครับ เพราะว่าจะมีคำถามว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้เมื่อต่อตุลาการในหลาย ๆ เรื่อง เพราะว่าอย่างที่เมื่อที่ท่านอาจารย์กรรณิการ์ได้มาพูดถึงประเด็น ผมคงไม่ขอพูดนะครับ ว่าใครเขียนกฎหมายก็เพื่อคนชั้นนั้น แต่ผมคงไม่ได้คิดถึงขนาดนั้น เพราะว่าเท่าที่ฟังดู ท่านอาจารย์ทั้ง ๒ ท่าน ท่านอาจารย์จรัญ ภัคดีธนากุล หรือท่านอาจารย์วิชา มหาคุณ ผมก็เคารพท่านมากนะครับ แล้วก็ท่านก็ชี้แจงได้อย่างมีเหตุผล แต่ประเด็นที่สำคัญคือสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นนี้ครับ เช่น อาจารย์แพทย์ จำเป็นจริง ๆ ครับ แล้วก็อาจารย์ทางวิทยาศาสตร์ หรือว่าอาจารย์มหาวิทยาลัยในสาขาที่ขาดแคลนและจำเป็นนี้ ถ้าเขียนไว้เป็นไปในหลักการแล้วไปออกกฎหมายลูกนี้ ผมคิดว่าก็จะยังประโยชน์กับ

ประเทศชาติอย่างมาก ถ้าสังเกตดูก่อนหน้านั้น ประเด็นที่จะคุ้มครองวิชาชีพแพทย์ ผมไม่เคยออกมาสนับสนุนในวิชาชีพตัวเองเลยนะครับ เพราะผมยืนในหลักการมา โดยตลอด จนเพื่อนแพทย์ด้วยกันก็ต่อว่าต่อขาน แต่ว่าในประเด็นนี้ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่ จำเป็นและสำคัญกับประเทศชาติที่ควรจะมีภาพรวมทั้งหมดนะครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอขอบคุณครับ คือประเด็นของการพิจารณานี้ครับ ถึงแม้ว่าใครจะเสนอกากก็ตามนี้ ถ้าท่านไม่เห็นด้วยกับที่ศาลเขาเสนอมาในหมวดศาล ท่านต้องขอตัด ถ้าไม่เห็นด้วย ถ้าหากว่าท่านเห็นด้วยว่ามีวิชาชีพไหนสำคัญ ท่านต้องเสนอแนะครับ ท่านต้องเสนอเข้ามา เมื่อท่านไม่เสนอเข้ามานี้ครับ มันก็ไม่มีประเด็นให้พิจารณานะครับ แล้วก็อย่าไปว่าในส่วนที่มันใส่เข้ามาเลยครับ มันอยู่ที่สิทธิของสมาชิกทุกท่านครับ ถ้าไม่เห็นด้วย ต้องขอตัดครับ ที่นี้ถ้าไม่มีท่านใดตัดนะครับ ประเด็นก็คือสิ่งที่กรรมการ เสนอมาตรา ๒๙๖ นี้ะครับ ถ้าท่านเห็นด้วยหรือไม่นี้ ท่านเสนอความเห็นได้ครับ จะได้ลงมติได้ครับ เชิญครับ อาจารย์เจิมศักดิ์ครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผม เจิมศักดิ์ นะครับ กรณีนี้กรรมการขอแก้ไขเพิ่มเติมนี้ พวกผมถามไม่ได้หรือครับ แล้วอาจารย์วิชัย รูปขำดี นี่ขอให้ตัด ผมก็จะได้ว่าควรจะโหวตให้ตัดเหมือนกับ อาจารย์วิชัยหรือไม่ แต่ผมไม่อภิปรายสนับสนุนอาจารย์วิชัย ก็นับว่าผมตั้งตัวผมเอง อยู่ในกฎเกณฑ์ เพราะว่ากรรมการนี้มีการแก้ไขเพิ่มเติม ผมก็ซักถาม ผมจะได้รู้ว่า ผมจะโหวตให้อาจารย์วิชัยไหม เวลาที่บอกว่าจะตัดมาตรานี้ ออกหรือไม่ ท่านไปดูสิครับ อาจารย์วิชัยท่านขอตัดอยู่ครับ ผมมีสิทธิที่จะโหวตได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ได้ครับ ท่านโหวตได้เลยครับ มีท่านใดตั้งใจอีกไหมครับ ถ้าตั้งใจผมก็จะให้อภิปราย นะครับ ในส่วนประเด็นของท่านอาจารย์ปริญญา ประเด็นของญัตติใครครับ เชิญครับ

นายปริญญา ศิริสารการ : กราบเรียนท่านประธานครับ ผม ปริญญา ศิริสารการ สสร. ผมขอเสริมความคิดของคุณหมอมุขชัยนิตหนึ่งครับ ขออภัยนามะครับว่า

๒๕๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นิรรา ๑๐๕/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์ปริญญาตรี ผมถามประเด็นว่าจะอภิปรายประเด็นไหน

นายปริญญา ศิริสารการ : ประเด็นนี้ครับ ประเด็นอายุของข้าราชการ
ตุลาการนี้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ประเด็นอายุนะครับ

นายปริญญา ศิริสารการ : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญครับ

นายปริญญา ศิริสารการ : ผมไม่รังเกียจนะครับที่จะเขียนเข้าไปใน
รัฐธรรมนูญเกี่ยวกับศาล แต่ผมขอเสริมกับคุณหมอชัชวาล มีอาชีพมากมายที่ควรจะมี
ลักษณะคล้ายกัน อย่างเดียวกัน คืออายุ ๗๐ แล้วเกษียณ แต่คุณหมอบอกว่าไม่กล้า
ที่จะเขียนลงไปเพราะความละเอียดหรือความอะไรแก้ตัวไม่รู้ แต่ผมมามอง นั่งคุยกัน
ในกลุ่มว่า คนเขียนกฎหมาย หรือคนเขียนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ หลายท่านเป็นนักกฎหมาย
ไม่ทราบว่าได้เอื้อประโยชน์กับกลุ่มอาชีพตัวเองหรือเปล่า -----

อย่างที่ท่านบอกว่ากลุ่มนักวิทยาศาสตร์ กลุ่มแพทย์ และอีกหลายกลุ่ม กลุ่มนักบัญชี ซึ่งมีความสามารถในการทำงานถึงอายุเจ็ดแปดสิบนี้ ก็ไม่ได้บรรจุเข้าไปในนั้น ซึ่งสังคมเราก็ต้องการ ผู้ตรวจสอบบัญชีวันนี้เราก็บอกว่าเรายังขาดแคลน แพทย์เราขาดแคลน และยังมีอีกหลายอาชีพที่สามารถทำได้อายุมาก ๆ แต่ด้วยความรู้สึกในใจหรือเปล่า จึงไม่กล้าระบุเข้าไป เมื่อมีโอกาสที่จะเขียนนะครับ ผมก็เลยว่า ท่านยกร่างครับ ช่วยกรุณาพิจารณาอาชีพอื่น ๆ ที่มีขีดความสามารถ แล้วร่างกายไม่ได้เสื่อมไปตามอาชีพอายุนะครับ บางคนอายุมาก ๆ แต่ขีดความสามารถทางสมอง ขีดความสามารถทางประสบการณ์เหมาะที่จะเอาไปใช้ ยิ่งอายุมากยิ่งประสบการณ์มาก ๆ ยิ่งต้องใช้ ฉะนั้นควรจะพิจารณาในลักษณะเดียวกันด้วย

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ คือผมเห็นว่าเราพิจารณากันมาดีนะครับ แล้วมันก็จะจบอยู่แล้วนะครับ แล้วท่านไปพยายามออกนอกประเด็น ผมก็พยายามจะดึงกลับนะครับ ต้องขอร้องด้วยจริง ๆ นะครับ ในส่วนมาตรา ๒๙๖ นี้ะครับ มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่นอีกไหมครับ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ไม่มีนะครับ มาตรา ๒๙๖ กรรมาธิการแก้ไขนะครับ ไม่มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่น ผมถือว่าเป็นมติที่ประชุมแห่งนี้ให้ผ่านนะครับ เชิญท่านเลขาธิการต่อครับ อาจารย์วิชัย ยังมีหรือครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม วิชัย รูปขำดี ครับ สสร. ครับ ผมยังเข้าใจว่ามาตรานี้จะยังคงมีการโหวตนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมถามแล้วมีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหมครับ ถ้าเห็นอย่างอื่นผมก็จะให้อภิปรายแล้วก็จะให้โหวต นะครับ ผมก็ถามย้ำว่ามีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่นไหม ถามตั้งหลายครั้ง

นายวิชัย รูปขำดี : ครับ สรุปว่าผมยังเห็นว่าจะขอให้โหวตครับ

๒๕๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ณัฐชนก ๑๐๖/๒

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ท่านจะขอไหวตหรือครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กลุ่มท่านวิชัยนะครับ ท่านวิชัยขอให้ตัดมาตรา ๒๙๖ ออกทั้งหมดนะครับ เมื่อกี้เห็นท่าน
ไม่ได้อภิปราย ท่านจะอภิปรายอะไรไหมครับ

นายวิชัย รูปขำดี : ไม่อภิปราย เพราะว่าได้อภิปรายไปแล้วครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านกรรมาธิการมีอะไรสรุปไหมครับ ไม่มีนะครับ ผมไหวตนะครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง)
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ มาตรา ๒๙๖ นะครับ กรรมาธิการมีการแก้ไขนะครับ ผมขออนุญาตตามก่อนนะครับ
มีสมาชิกท่านใดเห็นกับร่างเดิมก่อนมีการแก้ไขไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ เมื่อไม่มีเห็นอย่างอื่นนะครับ ถ้าหากว่าท่านสมาชิกเห็นด้วยกับกรรมาธิการ
ที่มีการแก้ไขนะครับ ให้กด เห็นด้วย หากเห็นด้วยกับสมาชิกที่ขอแปรญัตติไว้ ให้กด
ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อาจารย์วิชัยอย่างไรครับ ครับ ของเฉพาะอาจารย์วิชัยครับ ท่านโทษนะครับ ขอบพระคุณ
ครับ ของอาจารย์วิชัยนะครับแปรญัตติไว้แล้วครับ ขอให้ท่านกด ไม่เห็นด้วย นะครับ
ถ้าเห็นด้วยกับกรรมาธิการ ให้กด เห็นด้วย เห็นด้วยกับอาจารย์วิชัยที่ขอแปรญัตติไว้
ให้กด ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

๒๕๖

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ณัฐชนก ๑๐๖/๓

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มีท่านใดยังไม่ลงคะแนนมีไหมครับ ครับ ลงคะแนนครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการ
ลงคะแนนนะครับ เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ เห็นด้วย ๔๖ ไม่เห็นด้วย ๑๑งดออก
เสียง ๔ นะครับ เป็นไปตามที่กรรมาธิการขอแก้ไข นะครับ ผ่านมาตรา ๒๙๖ นะครับ

- ๑๐๗/๑

๒๕๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สวริศา ๑๐๗/๑

เชิญท่านเลขาธิการต่อครับ ท่านเลขาธิการครับ

นายทวี พวงทะวาย (ที่ปรึกษาด้านระบบงานนิติบัญญัติ ปฏิบัติราชการ
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่เลขาธิการสภาว่างรัฐธรรมนูญ) :
ลำดับต่อไปเป็นการพิจารณาในมาตรา ๒๙๗ ซึ่งแขวนไว้อยู่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านอัครครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ท่านประธานครับ มาตรา ๒๙๖/๑ ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ เอ๊ะ ๒๙๖/๑ นี้ผ่านไปหรือยังครับ กรรมาธิการเพิ่มขึ้นใหม่

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : ผ่านไปแล้ว

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง):
ผ่านไปแล้วนะครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : มีปัญหาครับ ท่านประธานครับ กระผมขออนุญาต
กราบเรียนอธิบายครับ คือในมาตรา ๒๙๖/๑ เกี่ยวกับคณะกรรมการตุลาการศาลยุติธรรม
นี้ครับ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ครับ มันมีปัญหาก็คือว่าจะมี
ผู้เกษียณอายุครับ แล้วผู้ที่จะต้องได้เลื่อนขั้นขึ้นไปในกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ เพราะฉะนั้น
จะต้องเขียนในบทเฉพาะกาลนี้ไว้ด้วยครับ อยากจะเขียนแล้วจะเติมอย่างนี้ครับว่า
ให้กรรมการตุลาการศาลยุติธรรมซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้
คงดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการตุลาการศาลยุติธรรมต่อไป เว้นแต่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ที่เกษียณอายุราชการและผู้ทรงคุณวุฒิในชั้นศาลได้ย้ายไปจากศาลนั้น ครับ ต้องเติม
อย่างนั้นครับ ไม่อย่างนั้นจะมีปัญหาครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
มาตรานี้ผ่านไปแล้วนะครับ อาจารย์สวัสดิ์บอกมีปัญหานั้นครับ แล้วก็เสนอถ้อยคำมา
มีจริงหรือเปล่าครับ

นายอัคร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม อัคร จารุจินดา กรรมาธิการ ครับ เข้าใจว่าความจริงแล้วเจตนารมณ์ดั้งเดิมก็คือ

ที่ต้องการให้ กต. คนเดิมยังอยู่ต่อไประยะหนึ่งก่อนเลือกใหม่นั้น มุ่งหมายถึง กต. ที่ยังรับราชการอยู่ ถ้าเกษียณอายุไปแล้ว นั่นก็หมายถึงว่าต้องพ้นจากตำแหน่งไป เข้าใจว่าเจตนาตรงกัน แต่ว่าถ้อยคำที่เขียนในร่างนั้นอาจจะทำให้สื่อเข้าใจผิด ท่านอาจารย์ สวัสดิ์จึงเสนอเพิ่มเติมให้เขียนให้ชัดว่า กต. ที่อยู่ คือ กต. ที่ยังอยู่รับราชการ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
กรรมวิธีการว่าอย่างไรล่ะครับ สมาชิกเสนอ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมวิธีการ) : กรรมวิธีการไม่ขัดข้องครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ กรรมวิธีการต้องตอบให้ชัดเจนนะครับ และขอถ้อยคำด้วยครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ท่านรับไปแก้ไขนะครับ แล้วอีกเรื่องหนึ่งซึ่งบอกว่า
ทั้งนี้ไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นี่นะครับ ขอแก้เป็น เก้าสิบวัน ได้ไหมครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตรงมาตราไหนครับ อาจารย์สวัสดิ์ครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ในมาตรา ๒๙๖/๑ นั้นนะครับ ในบรรทัด

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ หนึ่งร้อยแปดสิบวัน ขอแก้เป็น เก้าสิบวัน เพราะอะไรครับ เหตุผลอาจารย์ครับ
เพราะว่าหลักการนี้มันผ่านแล้วครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : มันนานเกินไปนะครับ เห็นทราบผ่านทาง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
นี่หลักการนะครับ เดี่ยวจะไป ถ้าบกพร่องผมว่าเพิ่มกันดีกว่านะครับ ท่านบอกว่าจะนานไป
นะครับ มันจะไปแก้หลักการเดี่ยวนะจะไปนั่งพิจารณากันอีกว่าหลักการหรือไม่อีก

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : อันนี้ผมทราบจากคุณนุรักษ์ว่าทางกรรมวิธีการ
ยกร่างก็เห็นชอบด้วยแล้วทั้งหมดนี่นะครับ แล้วคุณนุรักษ์รีบออกไปถูกระเลยฝากให้ผม
กราบเรียนนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
อ้อ ครับ อย่างไรครับ ค่อย ๆ ให้รอบคอบนะครับ จะจบแล้วครับ ท่านอาจารย์จรัญครับ

๒๕๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สวริศา ๑๐๗/๓

นายจรัญ ภักดีธนากุล (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมจรัญ ภักดีธนากุล กรรมาธิการ ครับ เรื่องถ้อยคำที่ให้ชัดเจนขึ้นนะครับ แต่ไม่ได้เปลี่ยนหลักการ เว้นแต่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่เกษียณอายุราชการและที่มีได้ดำรงตำแหน่งในชั้นศาลเดิมนี่นะครับ อันนี้ทำให้ชัดขึ้นตามหลักการเดิมที่ยังไม่ชัด แต่พอไปเปลี่ยน ๑๘๐ วัน เหลือ ๙๐ วันนี่ ผมคิดว่าฉิวเฉียดว่าจะแก้หลักการหรือไม่ ถ้าจะไปแก้แบบนี้ต้องขอมติจากสภาให้ชัดก่อนว่าไม่ใช่หลักการ เป็นรายละเอียด แล้วก็ถึงจะแก้ได้ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๑ ครับผม ท่านประธานครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ผมว่ามันหลักการแล้วนะครับ มันก็เที่ยงตัวเลขกันไปแล้วนะครับ ตัวอย่างมันมีอาจารย์ครับ มันผ่านมติไปแล้วครับ ส่วนตัวเลขนี่นะครับ ที่นี้ส่วนที่อาจารย์เติมถ้อยคำเมื่อกี้นี่นะครับ ก็ถือว่าให้ชัดเจนนะครับ ผมว่ากรรมาธิการเขาจับแล้วนะครับ อาจารย์ครับ

- ๑๐๘/๑

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : อย่างที่ผมกราบเรียนว่า ที่ผมนำเสนอนี้ก็คุณนุรักษ์ซึ่งเป็นกรรมาธิการยกวางนั่นเองนะครับ มาเขียนไว้ให้กระผม แล้วก็บอกว่าทางกรรมาธิการยกวางเห็นชอบด้วยแล้ว ผมเลยต้องกราบเรียนในที่ประชุมอย่างนี้

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ถ้าเห็นชอบด้วยแล้วเมื่อก็มันปัญหาเดียวกันเรื่องหลักการหรือไม่หลักการนี้ะครับ ถึงแม้กรรมาธิการเห็นชอบด้วย สมาชิกเขาก็บอกเมื่อก็ผ่านหลักการหรือไม่ผ่านหลักการไปแล้วมันจะมีปัญหาครับ ผมว่าตัวเลขหลักการเดิมคงไว้ แก่เฉพาะถ้อยคำที่กรรมาธิการเห็นด้วยนะครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ไม่ทราบที่ท่านกรรมาธิการเห็นด้วยหรือเปล่าครับ เรื่อง ๑๘๐ วัน ๙๐ วันนี่

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : กรรมาธิการครับ ว่าอย่างไรครับ เชิญตอบครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมาธิการครับ เรื่องตัวเลขก็คงจะมีปัญหาในเรื่องหลักการจริง ๆ เพราะมีมติไปครั้งแรกนั้นตัวเลขเป็นแค่นั้นนะครับ คงปรับตัวเลขไม่ได้ แต่เขียนขยายความเรื่องการเกษียณอายุเพื่อให้เข้าใจความหมายกว้างขึ้นนั้นทำได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านอาจารย์สวัสดิ์ผ่านนะครับ เขาเพิ่มให้ชัดเจนแล้วครับ เดี่ยวผมจะถามที่ประชุมครับ

นายสวัสดิ์ โชติพานิช : ถ้ากรรมาธิการ กระผมได้กราบเรียนแล้วว่า กระผมทำตามที่คุณนุรักษ์บอกว่ากรรมาธิการเห็นชอบด้วยแล้ว ให้ผมนำเสนอ ที่นี้ถ้ามันขัดข้องที่ว่าเป็นหลักการหรือไม่หลักการขอมติที่ประชุมมาก็แล้วกันนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : อยู่ที่กรรมาธิการเขาไม่ได้ยอมแก้ตามนะครับ ผมขออนุญาตจะต้องถามนะครับ เมื่อก็มาตรฐานมันมีแล้วนะครับ ผมขออนุญาตกรรมาธิการเขายังยืนยันตัวเลขเดิมนะครับ ขอแก้ไขถ้อยคำนะครับ ผมขอยืนยันตามนี้ะครับ ขอให้เป็นมติสภานะครับ มีท่านใด

ไม่เห็นด้วยมีใหม่ครับ ที่กรรมการแก้ไขนี้ครับ แก้ไขให้ตามที่ท่านอาจารย์สวัสดิ์เสนอ
แล้วนะครับ ส่วนตัวเลขไม่แก้ไขนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีท่านใดเห็นอย่างอื่นนะครับ ถือว่าเป็นมติที่ประชุมสภาให้แก้ไขได้นะครับ ผ่านมาตรา
๒๙๖/๑ มาตรา ๒๙๗ ครับ เมื่อกี้ท่านเลขานอ่านแล้ว ท่านกรรมการมีอะไรชี้แจงครับ
เชิญครับ

นายอัชพร จารุจินดา (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ครับ กระผม อัชพร จารุจินดา กรรมการครับ มาตรา ๒๙๗ นั้น คือมาตราที่ให้ตั้ง
คณะกรรมการปฏิรูปกฎหมายเพื่อดำเนินการเกี่ยวกับกฎหมายต่าง ๆ ตามรัฐธรรมนูญนี้
นะครับ สิ่งที่คุณะกรรมการแก้ไขก็คือ เติมให้ชัดว่า คณะรัฐมนตรีที่จะต้องแต่งตั้ง
คือคณะรัฐมนตรีที่บริหารราชการแผ่นดินอยู่ในวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ เจตนาก็คือ
ให้คณะรัฐมนตรีในปัจจุบันเป็นคนตั้ง ไม่ใช่รอเวลาไปถึงรัฐมนตรีใหม่ ซึ่งก็คงจะใช้เวลาไป
อีกหลายเดือน คณะรัฐมนตรีนี้ที่ตั้ง คณะกรรมการปฏิรูปจะได้เริ่มดำเนินการดูแล
กฎหมายที่จะต้องปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญไปได้เลยครับ อันนั้นคือสิ่งที่แก้ไขครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ที่กรรมการเสนอใหม่เนี่ยนะครับ แล้วก็มีการเพิ่มข้อความเข้ามา มีท่านกรรมการ
ท่านใดเห็นตามร่างเดิมก่อน มีใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ครับส่วนที่กรรมการขอเพิ่มเข้ามา มีสมาชิกเห็นเป็นอย่างอื่นใหม่ครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ไม่มีนะครับ ถือว่าเห็นชอบกับที่กรรมการเสนอแนะนะครับ ถือเป็นมติผ่านมาตรา ๒๙๗
นะครับ กรรมการมีอะไรเพิ่มอีกใหม่ครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ เรายังค้างอยู่ที่มาตรา ๑๓๐ ประทานโทษครับ มาตรา ๘๓ (๑๑/๑) ที่มีผู้ขอแปรญัตติไว้ นะครับ ได้เขียนไว้ว่า การดำเนินการเพื่อให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐ อันจำเป็นต่อการดำรงชีวิตของประชาชนหรือที่กระทบต่อความมั่นคงของรัฐแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เป็นของเอกชนจะกระทำมิได้ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา และจะนำทรัพย์สิน ทูน หุ่น และกิจการไปแปรสภาพและขายมิได้ นั้น นะครับ เดิมเราค้างไว้ครับ หรือกันเรื่องว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องการแก้ไขหลักการหรือไม่ใช่แก้ไขหลักการแล้วก็ได้พักไป แล้วก็ขอให้ทางฝ่ายกรรมการกับทางฝ่ายผู้แปรได้หารือถ้อยค่านะครับ จะขออนุญาตท่านประธานที่กำลังเขียนถ้อยคำอยู่ แต่ในช่วงนี้จะขออนุญาตท่านประธานให้กรรมการบางท่านได้อภิปรายก่อนล่วงหน้าด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ เชิญอาจารย์พิสิฐครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ ประเด็นเรื่องของรัฐวิสาหกิจกับการแปรรูปนี้ครับก็เป็นประเด็นสำคัญอย่างที่หลายท่านได้อภิปรายไปนะครับ เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจอย่างใหญ่หลวง -----

ถ้าหากเราดำเนินการผิดพลาดนะครับ ดำเนินการไม่ถูกต้อง เศรษฐกิจในระยะยาวก็อาจจะประสบความเสียหายได้นะครับ ที่นี้สิ่งที่เป็นปัญหา เป็นข้อโต้แย้งกันอยู่ในสังคมไทยทุกวันนี้ มันมีทั้งเรื่องของการแสวงหาผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากนักการเมืองบางประเภท ซึ่งเราก็ได้รู้เห็นกันมาแล้วนะครับ กระผมจะไม่พูดถึงสิ่งเหล่านั้นนะครับ แต่ว่าเราอยู่ในที่แห่งนี้ เราพยายามที่จะสร้างหลักการ สร้างแนวทางให้กับอนาคตนะครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งให้กับรัฐบาลและประชาชนในอนาคตที่จะได้ใช้ถือเป็นหลักนะครับ กระผมขอกราบเรียนว่าในเรื่องของหลักนั้นนะครับ ทุกวันนี้การทำงานของภาครัฐ พวกเราก็ทราบดีว่ามีปัญหาอย่างมาก ในเรื่องของประสิทธิภาพ ประสิทธิภาพ ในเรื่องของค่าใช้จ่ายนะครับ เพราะฉะนั้นหลักโดยทั่วไปซึ่งเป็นแนวทางของโลกทุกวันนี้ จะมีความพยายามที่จะปรับปรุงการทำงานของภาครัฐ ไม่เฉพาะแต่ที่เป็นรัฐวิสาหกิจนะครับ ในระบบราชการในระบบของมหาวิทยาลัยนี้ ให้เป็นระบบที่มีความคล่องตัวมากขึ้น ให้มีการแยกแยะระหว่างสิ่งที่เป็นการทำงานประกอบการนะครับ โดยเฉพาะการประกอบธุรกิจกับสิ่งที่เป็นการค้ากับหรือเป็นการกำหนดนโยบายนะครับ ตัวอย่างของระบบโทรคมนาคม ก็เป็นตัวอย่งที่ประเทศต่าง ๆ ในโลกก็ได้พยายามดำเนินการให้เห็นชัดเจนนะครับว่า ในเรื่องของการประกอบการนี้เป็นการทำโดยหน่วยธุรกิจ ขณะที่องค์กรกำกับ จะมีการแยกออกมา ซึ่งที่ประชุมแห่งนี้ของเรา สสร. ก็ได้มีการเขียนในรัฐธรรมนูญ ในเรื่องของการให้มืองค์กรกำกับในเรื่องของโทรคมนาคมและสื่อเป็นต้นนะครับ แต่ที่ผ่านมาในระบบของบ้านเราเนี่ย ระบบรัฐวิสาหกิจจะมีการปนกันระหว่างความเป็นผู้กำกับกับความเป็นผู้ประกอบการธุรกิจนะครับ แล้วก็ทำให้เกิดผลในแง่ของประสิทธิภาพที่อาจจะไม่ได้อย่างที่เรายากจะเห็นนะครับ กระผมเองโดยส่วนตัวนะครับ ขออนุญาตเรียนให้ท่านได้เห็นได้ว่า ได้ทราบนะครับว่า อย่างกรณีของกิจการโทรคมนาคม ผมขอไม่เอ่ยนามองค์กรนะครับ ก็เป็นตัวอย่งในอดีตที่เป็นผู้ผูกขาด แล้วก็ประชาชนก็เดือดร้อนนะครับ ผมเองก็เคยมีปัญหานั้นว่าไปขอเบอร์เป็นเวลาหลายปีก็ไม่ได้ เพราะว่ารระบบผูกขาดนี้ ไม่สามารถที่จะเอื้อประโยชน์ต่อประชาชน สุดท้ายเมื่อมีการแข่งขันเกิดขึ้น มีการประกอบการที่มีเอกชนเข้ามาแข่งขัน ก็ทำให้ปัญหาคอคอดเหล่านั้นนี้ทั้งหมดไป

นะครับ ประชาชนก็ได้รับผลประโยชน์ในเรื่องของการใช้โทรคมนาคมที่มีการแข่งขันที่มีประโยชน์นะครับ นี่คือตัวอย่างหนึ่ง แนนอนนะครับ ในอดีตที่ผ่านมา เราได้เห็นตัวอย่างของการเปลี่ยนแปลงของรัฐวิสาหกิจนะครับ ทั้งที่ดีและที่ไม่ดีนะครับ แล้วก็รัฐบาลแต่ละยุคแต่ละสมัยนี้ก็มีความพยายามที่จะปรับปรุงในส่วนนี้ะครับ จะก้าวหน้ามากน้อยแค่ไหนก็อีกเรื่องหนึ่ง ล่าสุดที่เรามักจะได้ฟัง ได้ยินบ่อยครั้ง ก็คือเรื่องของการปรับปรุงหรือการแปรสภาพของการไฟฟ้าฝ่ายผลิต ที่ได้ถูกศาลปกครองท่านได้พิพากษาว่าผิด แล้วก็กลายเป็นสิ่งที่พวกเราหลายคนอาจจะเข้าใจว่า การแปรรูปนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้องหรือเป็นสิ่งที่ไม่ดีนะครับ ซึ่งจริง ๆ แล้วนี่นะครับ ท่านรองประธานศาลปกครองก็นั่งอยู่ในที่นี้ด้วยนะครับ ท่านก็สามารถยืนยันได้ว่า แท้ที่จริงแล้วนี่สิ่งที่ศาลปกครองท่านได้พิพากษาเกี่ยวกับกรณีของการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ ในกรณีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตนั้นนี้ ไม่ใช่ไปพิพากษาว่าการแปรรูปไม่ถูกต้องในแง่ของหลักการนะครับ แต่วิธีการที่ผู้กระทำนั้น กระทำผิดขั้นตอนของ พรบ. ทุนรัฐวิสาหกิจ เช่น มีการตั้งบุคคลที่มีปัญหาเรื่องของความขัดแย้งของผลประโยชน์ หรือมีการนำเอาที่ดินของรัฐซึ่งเป็นที่ราชพัสดุนี้เป็นส่วนหนึ่งของการเป็นสมบัติของบริษัทใหม่ที่จัดตั้งขึ้น ซึ่งสิ่งนี้เป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง แล้วก็ก็เป็นสิ่งที่ พรบ. ทุนเองนี่ก็ได้มีการเขียนเงื่อนไขเอาไว้ว่านะครับ เพราะฉะนั้นเรื่องของการแปรรูปในเฉพาะกรณีของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตนี่นะครับ ผมก็อยากจะขอเรียนให้ท่านได้เห็นภาพว่า แท้ที่จริงแล้วนี่ศาลท่านไม่ได้บอกว่าแปรรูปไม่ดีหรือไม่ถูกต้อง แต่เป็นผู้แปรที่ได้ทำผิด จึงได้มีการกลับค่านั้นให้เกิดขึ้นนะครับ เพราะฉะนั้นเรื่องของที่ดินที่เราไม่ได้มีการเวนคืน แล้วก็ไปให้รัฐวิสาหกิจใช้ นี่ แท้ที่จริงแล้วนะครับ องค์กรอย่างการทำอากาศยานนี่ก็ได้มีการแปรรูปนะครับ แล้วก็ได้มีการใช้ที่ดินหนองงูเห่าเป็นจำนวนสองหมื่นกว่าไร่ ที่ดินเหล่านั้นการทำอากาศยานก็ได้มีการจ่ายค่าเช่า ยังไม่ได้เอามาแปรรูป แปรสภาพด้วย เพราะถือว่าเป็นที่ราชพัสดุ -----

และในเมื่อศาลปกครองมีการพิพากษาชัดเจนอย่างนั้นแล้วนี่ครับ กิจการที่จะมีการ
 แปรรูปของรัฐวิสาหกิจในอนาคตนี้ ก็คงจะไม่มีใครเอาที่ดินไปอยู่กับบริษัทใหม่ด้วย
 นะครับ อันนี้ก็อยากจะขอเรียนให้ท่านได้เห็นถึงสิ่งที่ได้เกิดขึ้นนะครับ ที่ผมได้กราบเรียน
 แล้วก็ยืนยันในเรื่องของการแปรรูปนี่นะครับ ก็เพราะว่าในสากล ในประเทศต่าง ๆ
 ขณะนี้พยายามจะดูเรื่องการแปรรูปนี้เป็นส่วนหนึ่งของการปรับปรุงประสิทธิภาพ
 ของประเทศ ประเทศที่เคยใช้ระบบรัฐวิสาหกิจเป็นตัวหลัก เช่น ประเทศยุโรปตะวันออก
 แม้กระทั่งประเทศคอมมิวนิสต์ (Communist) ในเอเชีย เช่น จีนแผ่นดินใหญ่ หรือ
 เวียดนามนะครับ ทุกวันนี้ก็พยายามที่จะแปรรูปรัฐวิสาหกิจ เพื่อจะให้เกิดความคล่องตัว
 เพื่อจะให้เกิดประสิทธิภาพนะครับ ในบ้านเรานี่นะครับ หลักของการแปรรูปที่เป็นอยู่
 ทุกวันนี้จริง ๆ แล้วไม่ใช่เป็นเพราะว่าเราต้องการที่จะไปให้สมบัติของประเทศ หรือว่า
 ของรัฐบาลนี้ต้องมีการขายออกไป จริง ๆ แล้วที่ผ่านมานี่นะครับกระทรวงการคลัง
 จำเป็นต้องมีการผลักดันเรื่องแปรรูป ส่วนหนึ่งก็เป็นเพราะเรื่องของประสิทธิภาพ
 ประโยชน์สุขที่จะเกิดกับประชาชนที่จะได้รับผลตอบแทนในแง่ของการที่ให้บริการที่
 ดีกว่านะครับ ตัวอย่างของกรณีโทรคมนาคม หรือได้รับคุณภาพในราคาที่ถูกกว่าเป็นต้น
 นะครับ แต่อีกด้านหนึ่งที่สำคัญ ก็คือข้อจำกัดของกระทรวงการคลัง ของรัฐบาล ในการที่
 จะต้องระดมทุน ระดมเงินมาเพื่อจะมาใช้ในการลงทุนของรัฐวิสาหกิจ ซึ่งต้องจ่ายเงินเป็น
 จำนวนมากมายมหาศาล เท่าที่ผ่านมานะครับ ถ้าหากไม่มีการแปรสภาพนี้รัฐวิสาหกิจ
 ก็จะเป็นองค์กรของรัฐ ซึ่งกระทรวงการคลังก็ต้องไปดำเนินการในการกู้เงินมานะครับ
 โดยเฉพาะกู้จากประเทศต่าง ๆ อย่างเช่น ญี่ปุ่น อย่างกรณีของไฟฟ้าก็มักจะไปกู้
 จากเจบิก (JBIC – Japan Bank for International Cooperation) นะครับ รถไฟ รถไฟฟ้า
 เหล่านี้เป็นต้น ก็มักจะไปกู้จาก วีซีเอฟ (VCF) (OECD – The Overseas Economic
 Co-operation Fund) หรือเจบิก เป็นต้นนะครับ เพราะฉะนั้น เพื่อจะไม่ให้ปัญหาหนี้สิน
 ของประเทศมีมากขึ้นพันตัวนะครับ การแปรรูปนี้เป็นการเปิดทางให้ประชาชน
 ซึ่งมีเงินออมเหลือ กองทุน ต่าง ๆ ที่เรามีทุกวันนี้ นะครับ ไม่ว่าจะเป็นกองทุน กบข.
 กองทุนประกันสังคม กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ นะครับ ซึ่งประชาชนนี้ได้ออมเงินเอาไว้
 ซึ่งขณะนี้ มีกว่า ๑ ล้านล้านบาท นะครับ แล้วถ้าไปฝากแบงก์ (Bank) นี้ก็ได้ดอกเบี้ยต่ำ

ดอกเบี้ยไม่คุ้มกันนี้ ได้เอาเงินส่วนนี้มาซื้อหุ้น มาลงทุนร่วมกับรัฐวิสาหกิจ เพราะฉะนั้น การแปรรูปที่ผ่านมาของกระทรวงการคลังนะครับ ที่ได้ดำเนินการโดยผ่าน พรบ. ทุนนั้นนี้ ไม่ได้มีการเอาสมบัติไปขาย ไม่เคยเอาหุ้นของกระทรวงการคลังไปขาย แต่เปิดทางให้กับ ประชาชนและเอกชนต่าง ๆ นี้เอาเงินมาลงทุนด้วย เพื่อที่รัฐบาลจะได้ไม่ต้องไปก่อหนี้ ก่อสิน นำเงินเหล่านั้นนี้มาลดหนี้ มาลดภาระของดอกเบี้ยของรัฐบาล หรือของประเทศ ที่จะต้องจ่ายไปต่างประเทศ ซึ่งสิ่งนี้นะครับก็เกิดประโยชน์ ทั้ง ๒ ฝ่าย ฝ่ายรัฐบาลเองก็ได้ ประโยชน์ที่ไม่ต้องมีภาระ ประชาชนเองก็ได้ประโยชน์ที่มีแหล่งในการลงทุนนะครับ ขณะเดียวกันถ้ามีการแปรรูปนี้ ระบบของรัฐวิสาหกิจก็ต้องทำงานในเชิงของเอกชน นะครับ ต้องถูกตรวจสอบโดยกลไกของรัฐวิสาหกิจ โดยกลไกของตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

(นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย ได้ยืนและยกมือขึ้น)

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ท่านประธานครับ ผมประท้วงครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ มีผู้ประท้วงครับ ท่านประท้วงว่าอะไรครับ ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ผมประท้วงว่าไม่มีเหตุจำเป็นที่ ท่านกรรมาธิการต้องอภิปรายแล้ว ข้างล่างเขาส่งข้อมูลมาให้ผมว่า ตกลงกันได้หมดแล้ว ครับ ก็เสนอว่าไม่มีเหตุที่ต้องอภิปรายแล้วครับ อยากจะให้มาพูดกันเรื่องเนื้อหา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ เดี่ยวผมจะวินิจฉัยครับ สิ่งที่กำลังอภิปรายนั้นผมว่าชาวบ้านเขาฟังข้างนอกอยู่ด้วย นะครับ ก็พูดให้จบแล้วกัน แต่ขอให้สรุปเลยนะครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : ครับ เพราะฉะนั้นเรื่องการแปรรูปนี้ นะครับ ผมก็จะขอพูดเร็ว ๆ เพราะว่าที่ผ่านมานั้นผมสงวนปากสงวนคำที่จะไม่พูดมาก โดยเฉพาะในช่วงแรกนะครับ แต่ว่ามาในช่วงนี้ก็ขออนุญาตที่จะกราบเรียนท่านทั้งหลาย นะครับว่า เรื่องแปรรูปนี้เป็นเรื่องสำคัญที่ทุกฝ่าย โดยเฉพาะฝ่ายนักลงทุนต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในประเทศหรือต่างประเทศนี้เขามองกัน ถ้าหากเราไปสร้างข้อจำกัดในการ แปรรูป ก็เท่ากับว่ารัฐบาลไทยหรือประเทศไทยนี้ไม่ได้สนใจที่จะปรับปรุงระบบ

๒๒๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

พรเทพ ๑๑๐/๓

ให้มีประสิทธิภาพนะครับ ในขณะที่ประเทศอื่น ๆ รอบข้างนี้เขาพยายามเร่งรัดในส่วนนี้ แล้วก็เกิดผลประโยชน์ขึ้นมาครับ กิจกรรมที่ทางการได้แปรสภาพไปนะครับ ในหลาย ๆ กรณีที่ใช้กับ พรบ. ทุนนี้ ก็ได้เกิดประโยชน์ทั้งกับพนักงานเองภายในนะครับ ที่ได้รับผลตอบแทนดีขึ้น ได้รับโบนัส (Bonus) สูงขึ้น กับประชาชนที่ได้รับบริการที่ดีขึ้น ---

- ๑๑๑/๑

ขณะเดียวกันนะครับ ในกิจการที่มีการแปรสภาพไปนะครับ รัฐก็ไม่ต้องไปก่อกำกั้นกีดกัน
 อย่างที่ผมได้กราบเรียนไปแล้ว เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้การตั้งนโยบายนี้ให้ชัดเจนว่า
 เราไม่สร้างข้อจำกัด ให้รัฐสามารถบริหารจัดการอย่างนี้ในส่วนนี้ได้ครับ จึงเป็นเรื่อง
 สำคัญ แล้วถ้าหากเราให้สัญญาที่ไม่ถูกต้องไปก็อาจจะเกิดผลเสียหายต่อความ
 เชื่อมมั่นของนักลงทุน ของผู้ประกอบการต่าง ๆ ที่เขาประสงค์จะย้ายโรงงาน ย้ายกิจการ
 ในประเทศไทยว่า ค่าไฟฟ้า หรือค่าประปา หรือค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จะสูงกว่าที่อื่นหรือไม่
 เพราะฉะนั้นด้วยเหตุนี้ผมจึงขอตอกย้ำนะครับว่า การแปรรูปนั้นเป็นประเด็นสำคัญ
 ประเด็นหนึ่งของการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจ แล้วก็พวกเรามีหน้าที่ในการที่จะต้องดูแล
 เรื่องนี้ให้เกิดประโยชน์สุข ให้เกิดผลอย่างที่เราต้องการนะครับ ก็ขออนุญาตที่จะ
 กราบเรียนแต่เพียงเท่านี้ก่อนครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ สรุปแล้วนี้ครับ กรรมาธิการตกลงกันได้หมดแล้วใช่ไหมครับ
 เชิญรับฟังข้อสรุปของกรรมาธิการนะครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธาน
 ที่เคารพครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ มี ๒ ประเด็นที่เราได้หารือกัน

ประเด็นที่ ๑ ก็คือเรื่องที่มีการขอแปรญัตตินะครับ ในมาตรา ๘๓
 เรื่องการดำเนินการเพื่อให้สาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของรัฐอันจำเป็นต่อการดำรงชีพ
 ของประชาชน หรือกระทบต่อความมั่นคงของรัฐแต่ส่วนหนึ่งส่วนใดให้เป็นของเอกชน
 จะกระทำไม่ได้ เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา และจะนำทรัพย์สิน ทุน หุ่น
 และกิจการไปแปรสภาพและขายไม่ได้ นั้น มีผู้อภิปรายจำนวนมากนะครับ กรรมาธิการ
 ก็มีความเห็นด้วยว่า เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องใหม่ ไม่ใช่เรื่องหลักการเดิมนะครับ
 นั้นประเด็นที่ ๑ ที่อยากขออนุญาตกราบเรียนท่านประธาน กรรมาธิการก็เห็นด้วย
 กับท่านสมาชิกสภาร่างฯ ว่า ตามที่ได้หารือกันนั้นเป็นเรื่องหลักการใหม่ ไม่ใช่หลักการเดิม
 จึงไม่ใช่ซ้ำซ้อนกับเรื่องเดิมที่เคยได้มีไว้ นี้ประเด็นที่ ๑ ครับท่านประธานครับ

ประเด็นที่ ๒ ตามที่มีผู้ขอแปรญัตตินั้น กรรมการได้หารือกับผู้แปรญัตติแล้ววนะครับ จะขออนุญาตแก้ไขถ้อยคำตามที่ได้ตกลงกันไว้วนะครับ ขออนุญาตอ่านให้ท่านทั้งหลายได้ตรงกันนะครับว่า การดำเนินการใดที่เป็นเหตุให้โครงสร้างหรือโครงข่ายชั้นพื้นฐานของกิจการสาธารณูปโภคชั้นพื้นฐานของรัฐที่จำเป็นต้องใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชน หรือเพื่อความมั่นคงของรัฐตกเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน หรือทำให้รัฐเป็นเจ้าของน้อยกว่าร้อยละ ๕๑ จะกระทำมิได้ ผมขออนุญาตกราบเรียนว่า สิ่งที่ท่านพิสิฐ ลีอาธรรม ได้พูดไปนั้น เป็นสิ่งที่ถูกต้องนะครับว่า เราไม่ควรส่งสัญญาณที่ผิดทั้งในประเทศและต่างประเทศ การเขียนใน (๑๑/๑) ที่เราเพิ่มเติมขึ้นมา ก็ไม่ได้ส่งสัญญาณที่ผิดไปนะครับ ก็เป็นเรื่องที่เราเข้าใจตรงกันว่า ไม่ใช่ไม่สามารถแปรรูปรัฐวิสาหกิจได้นะครับ แต่เรื่องของโครงสร้าง โครงข่ายชั้นพื้นฐานของกิจการนั้น เป็นเรื่องที่สำคัญมาก แล้วรัฐต้องรักษาไว้วนะครับ ตามที่ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ได้หารือกันไว้เนี่ยะครับ ก็ขออนุญาตว่าได้ตกลงกันแล้ววนะครับ กรรมการเห็นด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านสมาชิกเจ้าของเรื่อง ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เจ้าของเรื่องนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมเจิมศักดิ์ ปิ่นทอง ผมก็เห็นด้วยทั้ง ๒ ประเด็น คือ

ประเด็นที่ ๑ เรื่องนี้เป็นเรื่องหลักการ แต่เป็นหลักการที่ไม่ซ้ำกับหลักการเดิมที่ได้ลงมติกันไว้แล้ว เพราะฉะนั้นก็ยังคงที่ได้ลงมติไว้ในวาระก่อนหน้านี้นะครับ อันนี้ก็ขอเน้นให้ชัดเจนว่า ยังมีข้อความเดิมอยู่ทุกประการ อันนี้เป็นเพิ่มเติมขึ้นมาใหม่

ประการที่ ๒ ที่ได้ระบุอยู่ในที่ท่านอาจารย์สมคิดอ่านทั้งหมด ก็เห็นชอบด้วย แล้วก็อยากจะเน้น เพื่อที่จะให้ผู้คนได้เข้าใจด้วยว่า พวกสมาชิกที่แปรญัตติทั้งหลาย ไม่ได้คิดขวางการแปรรูปในลักษณะที่แปรอะไรไม่ได้เลย ทำอะไรไม่ได้เลย ไม่ใช่ไม่เห็นแก่ประสิทธิภาพเลย เราเห็นด้วยกับการที่เราจะทำให้เกิดการแข่งขัน เพราะการแข่งขันเป็นการที่ทำให้มีประสิทธิภาพสูงมากขึ้น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการลงทุน

๒๗๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

หน้า ๑๑๑/๓

ของภาคเอกชนในการลงทุนเป็นของสำคัญ และจะได้มีการแข่งขัน แล้วก็ควรจะต้อง
มีองค์กรในการกำกับ ตรวจสอบให้เป็นระบบ ถ้าทำกันได้อย่างนี้ ผมคิดว่าพวกเราทั้งหมด
ทั้งสภานี้ก็ดีใจ -----

- ๑๑๒/๑

๒๗๑

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๑๑๒/๑

แต่ที่สภานี้มีความเป็นห่วง และขอไว้เพียงแค่นี้เดียว คือขอตัวพื้นฐานสำคัญ ไม่ใช่พื้นฐานเฉย ๆ ด้วย เอาโครงพื้นฐานที่ผมเรียกว่ากระดูกของมันนี่นะครับที่สำคัญ แล้วถ้าที่สำคัญนั้นขอ ก็ยังไม่ได้ขอไว้ร้อยเปอร์เซ็นต์อีก ยังให้เอกชนหรือประชาชนมีส่วนร่วมในการลงทุนได้ แต่ว่าขอให้ เนื่องจากว่ามันเป็นเรื่องของความมั่นคง เป็นเรื่องของสาธารณูปโภคที่จำเป็น ก็ขอไว้ว่า รัฐควรจะต้องมีสิทธิและมีอำนาจสัก ๕๑ เปอร์เซ็นต์ เพราะฉะนั้นก็ตรงกันหมด ผมคิดว่าพวกเราที่มีความเจตนาดีทั้ง ๒ ฝ่าย นะครับ ในที่สุดก็ออกมาได้ด้วยดีตรงนี้ ก็ขอบพระคุณทุกฝ่ายตรงนี้จะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ท่านสมเกียรติครับ

นายสมเกียรติ รอดเจริญ : ขอบพระคุณครับท่านประธานครับ ผม สมเกียรติ รอดเจริญ สสร. ครับ ก็ต้องบอกว่า มันเป็นเรื่องที่เราหนักใจอยู่เหมือนกัน สำหรับในกระบวนการนี้ เพราะว่าเจตนารมณ์ดั้งเดิมขออนุญาตให้ความคิดเดียว เพื่อจะได้ให้เพื่อนรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ ที่สร้างความหวังไว้กับเรานี้ได้เข้าใจนะครับว่า จริง ๆ แล้วในสิ่งที่เขามอบหมายหลักการมาให้เรา ก็คือรัฐวิสาหกิจที่เป็นสาธารณูปโภค สาธารณูปการ น้ำ ไฟ ความมั่นคงของรัฐ ไม่ว่าจะเป็นสนามบิน การท่าเรือ อะไรแบบนี้ เป็นต้นนะครับ ที่เป็นความมั่นคงนี้ เขาไม่อยากจะแปร ส่วนอื่น ๆ นี้ถ้าเพื่อจะแปรก็ ดำเนินการกันไปในรูปแบบนี้ แต่เมื่อมันมองเห็นความจำเป็นตามที่ท่านกรรมาธิการ ได้ดำเนินการมานะครับ ก็คงจะต้องบอกว่าพอใจไหม พอใจ แต่พอใจถึงที่สุดไหม ไม่ พอใจในระดับหนึ่งเท่านั้นนะครับ ก็อยากจะขอให้บันทึกเป็นเจตนารมณ์ไว้ด้วยว่า ถ้าเมื่อมันเป็นไปได้จริง ๆ นี้ รัฐวิสาหกิจที่เป็นสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ประตูบ้าน ประตูเมืองของเรานี้ นะครับ ไม่ว่าจะเป็นสนามบิน ไม่ว่าจะเป็นการท่าเรือ ไม่ว่าจะเป็น ไฟฟ้า ประปา ไม่ว่าจะเป็นการสื่อสารทั้งหลายเหล่านี้ สภานี้ก็คงไม่อยากจะแปรนะครับ แต่เมื่อมันมาถึงในกระบวนการนี้ ในลักษณะแบบนี้ก็คงจะต้องรับในหลักการนี้ นะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์พีเชียวครับ

๒๗๒

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สายชล ๑๑๒/๒

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ ผม พิเชียร อำนางวรประเสริฐ นะครับ ขออนุญาตอภิปรายสั้น ๆ เท่านั้นนะครับ ผมก็อภิปรายที่ไรก็สั้นทุกทีนะครับ ก็คือจริงอยู่ที่ท่านกรรมาธิการได้อภิปรายไปยืดยาวพอสมควรนี้ เราก็เห็นด้วยนะครับ ไม่ได้ไม่เห็นด้วย ว่าจะต้องมีความพยายามของประเทศที่จะเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ แต่ว่าสิ่งที่เราอยากจะทำให้นำขึ้นเปรียบเทียบและเป็นตราชั่งถ่วงดุลนี้ ก็คือการแปรรูปรัฐวิสาหกิจทั้งหลายจะต้องไม่แปรรูปรัฐวิสาหกิจขึ้นพื้นฐานที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นไฟฟ้า ประปา โทรศัพท สนามบิน การท่าเรือ การสื่อสาร หรือแม้กระทั่งเรื่องของดาวเทียม แล้วก็พลังงานครับ ท่านประธาน อย่างเช่นเรื่อง ปตท. ซึ่งได้ถูกแปรรูปไปแล้วก็ตามนี้ ความกังวลของเราก็คือว่า หุ่นที่ขายอยู่ในตลาดหลักทรัพย์นี้ เกรงว่าถึงวันหนึ่งรัฐอาจจะถือหุ่นนั้นน้อยกว่า ๕๑ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งจะทำให้ความเป็นเจ้าของ หรือที่เรียกว่าโอนเนอร์ชิป (Ownership) ของรัฐมันสูญสลายไปนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ขออนุญาตย้ำนะครับว่า ระหว่างการเพิ่มประสิทธิภาพหรือการทำกำไรสูงสุดที่เรียกว่า แมกซิไมซ์ โพรฟิต (Maximize profit) ตามหลักโลกาภิวัตน์ทั้งหลายนี้ ขณะที่กลุ่มทุนต่าง ๆ ต้องการแมกซิไมซ์ โพรฟิต แต่เราก็จะต้องแมกซิไมซ์ พับลิก อินเทอเรสต์ (Maximize public interest) คือจะต้องเพิ่มการรักษาผลประโยชน์ของประชาชนควบคู่ไปด้วย แล้วก็เพิ่มการใช้ประโยชน์นะครับ จากสาธารณูปโภคเพื่อประชาชนให้มากที่สุดด้วย เรียกว่า แมกซิไมซ์ พับลิก ยูทิลิตี้ (Maximize public utility) นะครับ ผมก็ขออนุญาตเพียงเท่านี้ละครับ เพราะว่าเพื่อน ๆ ก็ไม่อยากให้อภิปรายยาว ประเด็นนี้จะเป็นประเด็นหนึ่งซึ่งจะเป็นเส้นหนึ่งของรัฐธรรมนูญจริง ๆ นะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ท่านพอแล้ว ต้องพอจริง ๆ นะครับ

นายพิเชียร อำนางวรประเสริฐ : ครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ขอบพระคุณครับ ที่ยกมือเมื่อกี้ครับ ท่านอภัยนะครับ แล้วปิดด้วยท่านวุฒิสภาตินะครับ ครับ ท่านเสวต ท่านศิวะ เอ้า ยกให้หมด จะมีอีกเยอะไหมครับ ผมว่า เอาพอดี ๆ ครับ

๒๗๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วโรกาส ๑๑๓/๑

นายอรรถ ธรรมโน : ท่านประธานที่เคารพ ผมพูดไม่ถึง ๑ นาทีครับ ผม อรรถ ธรรมโน สสร. หมายเลข ๐๙๔ นะครับ อยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า เมื่อคืนเป็นคืนที่ผมวิตกค่อนข้างมากในเรื่องนี้นะครับ และได้เตรียมมาค่อนข้างมากที่จะอภิปรายในเรื่องนี้ แล้วก็ตั้งความหวังไว้กับท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ค่อนข้างมากเกี่ยวกับเรื่องนี้ด้วยนะครับ และอาจารย์เจิมศักดิ์ก็ได้ทำหน้าที่อย่างดีในเรื่องนี้ ผมอยากขอบคุณไว้ ณ ที่นี้นะครับ และผมคิดว่าการอภิปรายวันนี้ ถ้าจบแค่อาจารย์เจิมศักดิ์ แล้วบันทึกสิ่งที่อาจารย์เจิมศักดิ์ได้พูดไว้วันนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ในด้านการแสดงท่าทีของพวกเราต่อการลงทุนจากต่างประเทศอย่างมากครับ ผมอยากขอบคุณอาจารย์เจิมศักดิ์ไว้ อยากขอให้เรคคอร์ด (Record) ไว้ด้วยครับ ขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ผมก็ขอบคุณท่านอรรถด้วยนะครับ เมื่อกี้ที่ยกมือ นะครับ ยังตั้งใจใหม่ครับ ท่านวุฒิสภาครับ

นายวุฒิสภา กัลยาณมิตร : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ก็อย่างที่ท่านเพื่อนสมาชิกสักครู่กล่าวไปนะครับ ค่อนข้างเป็นเรื่องที่สบายใจนะครับว่า ผลลัพธ์ก็ออกมาค่อนข้างได้ดี แต่สิ่งที่ผมกำลังนะครับ จริง ๆ แล้วนี่ท่านกรรมาธิการยกร่าง นะครับ ขออภัยที่เอ่ยนาม คือท่านพิสิฐนี่ ท่านได้พูดคุยกับผมตั้งแต่เมื่อวาน เรามีความเข้าใจที่ค่อนข้างจะตรงกัน แต่สิ่งหนึ่งที่ผมค่อนข้างจะฟังแล้วไม่ค่อยสบายใจก็คือเหมือนกับว่าพวกเรานี้ไม่เข้าใจในเรื่องของการแปรรูป นะครับ ท่านก็เลยต้องมาบอกเราว่า เรื่องการแปรรูปนี้ต้องทำอะไร อย่างไร จริง ๆ ไม่ใช่ นะครับ พวกเรามีความเข้าใจ แต่สิ่งที่เราคำนี้แล้วก็อยากจะให้ทางคณะกรรมการยกร่างเข้าใจอย่างที่พวกเราบอกก็คือในส่วนของโครงสร้างพื้นฐานซึ่งมีความจำเป็น อย่างที่ผมบอก นะครับ วันนี้เราจะแปรรูปอะไรก็ได้ แต่เราต้องคำนึง นะครับว่า เราเตรียมรองรับกับปัญหาที่เกิดขึ้นดีแล้วหรือนะครับ โดยเฉพาะอย่างที่ผมยกตัวอย่าง นะครับ เพราะว่าผมเป็นหัวหน้าหน่วยที่บริหารในเรื่องโครงสร้างพื้นฐาน นะครับ ด้านภาคการขนส่ง ภาคคมนาคมอยู่ ณ วันนี้เราเป็นกลไกของรัฐที่ดี แต่ถ้าวันนี้มันถูกแปรรูปออกไป นะครับ ผมถามว่าเมื่อถึงเวลาหนึ่ง

ที่รัฐมีความจำเป็นต้องใช้กลไกเหล่านี้ นะครับ มาเป็นเครื่องต่อรองหรือมาเป็นเครื่องช่วยพยุงสถานะเศรษฐกิจที่อยู่ในภาวะล่อแหลมนี้ เราจะทำอย่างไร นะครับ อะไรที่ต้องแปรรูปเพื่อให้เกิดการแข่งขันนี้ เรายินดี นะครับ และผมเชื่อว่าพวกเราทุกคนนี้มีความเข้าใจในเรื่องตรงนี้นะครับ ผมก็ไม่อยากจะพูดอะไรมากไปกว่านี้นะครับ เพราะว่ามีไหน ๆ เรื่องราวมันก็จะจบลงไปได้ด้วยดี นะครับ ซึ่งต้องขอขอบคุณทางกรรมาธิการยกเว้น นะครับ แล้วก็ใครหลาย ๆ ฝ่าย เพื่อนเราหลาย ๆ ฝ่ายที่ทำให้เรื่องนี้จบไปค่อนข้างได้ดี ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) : ขอขอบคุณครับ มาตรา ๘๓ นี่ นะครับ จะอภิปราย ๘๓ หรือครับ ผมยังไม่ได้ถามมติ นะครับ ๘๓ หรือครับ จริง ๆ มันเข้าใจหมดแล้ว นะครับ นี่ครับ มาตรา ๘๓ นะครับ ท่านเสวตครับ มาตรา ๘๓ ครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผม เสวต ทินกุล ครับ คือผมติดใจ ถ้อยคำ ร้อยละ ๕๑ นะครับ ท่านประธานครับ คือปัญหามันอย่างนี้ ผมกราบเรียนก่อนเราจะหลงทางเพราะมันเรื่องใหญ่ นะครับ ก็ต้องขออนุญาตจริง ๆ ครับ คำว่า ฟาซิลิตี้ (Facility) พื้นฐาน เบสิค ฟาซิลิตี้ (Basic facility) นี้ มันเป็นเรื่องความมั่นคง ครับท่านประธาน ที่เรายกตัวอย่าง มันจะให้เอกชนเข้ามาปนเปื้อนไม่ได้เลย นะครับ อย่างเช่น การส่งไฟฟ้าตามทางอย่างนี้ ซึ่งถ้ามีปนเปื้อนของเอกชนนี้ มันจะต้องเรื่องของกำไร ขาดทุน พอมาเทียบกัน แล้วก็ทำไม่ได้ครับ เรื่องรถไฟขนส่งสาธารณะเกี่ยวกับเรื่องทหาร หรือว่าเรื่องอุทกภัย หรืออะไร ทำไม่ได้ แม้แต่ขนส่งของท่านวุฒิสภา ก็ทำไม่ได้ มันปนเปื้อนไม่ได้ นะครับ เรื่องนี้นะครับ เพราะฉะนั้นเขาถึงเขียนไว้ว่า หลักการก็คือว่า พื้นฐาน สาธารณูปโภคพื้นฐาน นะครับ ถ้าส่วนอื่น เป็นองค์กรพอกหนึ่ง แบตเตอรี่ (Battery) ที่ขาดทุนอยู่เฉย นะครับ ตามสบายมันไม่พื้นฐาน แต่ส่วนที่เป็นพื้นฐานมันหมายถึงความมั่นคง ความมั่นคงมันคืออะไรล่ะครับ มันไม่ได้ บางอย่างรัฐต้องสนับสนุนฟรี (Free) เลย สำหรับผู้ยากไร้ หรืออื่น ๆ หรือเพื่อการสาธารณะ พอมันปนเปื้อนเรื่องของเอกชนปุ๊บ การสาธารณะไปไม่ได้ ความมั่นคงไปไม่ได้ ติดขัดเป็น

๒๗๕

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

วรุทัย ๑๑๓/๓

ข้อกฎหมาย แล้วรัฐธรรมนุญเราเขียนลึอกไม่ได้ครับ ตรงนี้ผมจึงขออนุญาต
ให้ท่านกรรมาธิการทบทวนในเรื่องนี้ครับ ขอขอบคุณครับ

- ๑๑๔/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์วิวะครับ จะอภิปรายไหมครับ ให้โหวตเลยหรือครับ กรรมาธิการครับ ทำความ
 เข้าใจท่านเสวตนิคนะครับ แหม มันมาตราสุดท้ายแล้ว อยากให้เห็นทั้งสถานะครับ
 ลองดูนะครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายพิสิฐ ลี้อาธรรม ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 อาจารย์เอาสั้น ๆ นะครับ

นายพิสิฐ ลี้อาธรรม (กรรมาธิการ) : สั้น ๆ ครับ ก็อยากจะให้ท่านเสวต
 ได้มองเอกชนในแง่ดีบ้างนะครับ เอกชนไม่ได้สกปรกเสมอไปครับ เอกชนในที่นี้ของผม
 หมายถึงประชาชนโดยทั่วไปที่เขามีเงินฝากแบงก์ แต่ว่าแบงก์ให้ดอกเบี้ยต่ำ เขาก็มา
 ซื้อมัน แล้วเขาก็เป็นสมาชิกของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ สมาชิกของ กบข. สมาชิกของ
 ประกันสังคมนะครับ ซึ่งกองทุนเหล่านี้ขณะนี้เงินกว่า ๑ ล้านล้านบาท แล้วเงินเหล่านี้
 ก็ไม่รู้จะไปไหน ก็ต้องมาลงในกิจการสาธารณูปโภค ซึ่งจะได้ผลตอบแทนที่สม่ำเสมอ
 เพราะถ้าหากเขาไปลงในกิจการอื่นนี้ ราคาอาจจะขึ้นลง แล้วเขาก็ขาดทุน ก็ไม่เป็น
 ประโยชน์ต่อผู้ที่เป็นเจ้าของคือประชาชน หรือมีฉะนั้นเขาก็ต้องไปต่างประเทศ อย่างกรณี
 กบข. ขณะนี้ต้องเอาเงินกว่า ๑๕ เพอร์เซ็นต์ ไปลงทุนในต่างประเทศ เพราะว่า
 ในประเทศไทยเองไม่มีที่จะลง ขณะเดียวกันรัฐบาลไทยเองกลับต้องไปปากหน้าไป
 กู้เงินจากต่างประเทศ เพื่อจะมาลงในสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน เพราะรัฐบาลไทยเอง
 ก็ไม่สามารถที่จะมีเงินจากภาษีอากรมาลงได้ จึงเกิดความพิกลพิการเหล่านี้อยู่
 เพราะฉะนั้นจึงสมควรที่จะเปิดทางให้กับกองทุนต่าง ๆ เหล่านี้ ซึ่งต่อไปจะมีมากขึ้น
 มากขึ้น ได้มีโอกาสมาลงทุนเพื่อที่จะลดภาระของรัฐนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
 ท่านเสวตครับ พอจะเข้าใจตรงกันได้ไหมครับ เชิญครับท่านเสวตครับ

๒๗๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๑๑๔/๒

นายเศวต ทินกุล : นิดเดียวครับท่านประธาน ผม เศวต ผมเข้าใจท่านกรรมาธิการที่ชี้แจงเป็นอย่างดียิ่งครับ ท่านยกเรื่องของเงินกองทุนสำรองเลี้ยงชีพที่ดี กองทุนเงินทดแทนที่ดี กองทุนอะไรก็แล้วแต่นะครับ ที่มีอยู่แล้วก็นอนไว้ แล้วกำลังร่นวรายเรื่องราวรายได้ เอามาทำตราสารหนี้ครับ เพราะว่าองค์กรที่เป็นรัฐวิสาหกิจนี้เป็นองค์กรที่เป็นนิติบุคคล สามารถกู้ แล้วรัฐบาลก็ค้ำประกันเหมือนธนาคารออมสิน เงินก็ได้หายไปไหน ได้ดอกเบี้ยว โพรฟิต แน่นนอน ฟิกซ์ ครับ แต่ลักษณะที่ท่านพูดมันเป็นหลักการที่ขัดในการที่เมื่อมีการขายหุ้น มันไม่สามารถที่จะแปรไปทำสาธารณะได้ มันติดขัดตรงนี้ ท่านไปล็อกเรื่องสาธารณะ อย่างนี้ท่านก็ต้องไปเก็บทางเดินตาม อบต. ไฟฟ้าสว่าง ตาม อบต. รดน้ำอยู่ข้างทาง ต้นไม้ต่าง ๆ ท่านก็เอาไปเก็บ ท่านไปเก็บกับใคร มันมีปัญหา นะครับ แล้วเกิดอุทกภัย รถไฟชนไปปีบนี้ ถ้าหากว่ารถไฟชนเสียขบวนไปให้พี่น้องประชาชนก็ต้องเก็บเงิน ฟรีไม่ได้ นะครับ เพราะว่าผู้ถือหุ้นเขาก็ต้องเล่นงาน มันไม่ได้ นะครับ บขส. ท่านวุฒิสภาตินี้ ขนการเพื่อพี่น้องประชาชนหรือการของรัฐนี่ขนไปไม่ได้ นะครับ ท่านต้องคำนึงถึง นี่คือหลักการเลย นะครับ เพราะฉะนั้นผมขอฝากเลย ครับ กรรมาธิการครับ เรื่องใหญ่ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ท่านเศวตไม่เห็นด้วยกับเขา แล้วจะเสนออย่างไรครับ ผมจะได้ถามมติถูกเสนออย่างไรครับ

นายเศวต ทินกุล : ผมเสนอว่า ขอให้ตัดเรื่องเอกชนออกไป นะครับ ทั้งหมดครับผม ผมยังไม่ได้ทันคิดถ้อยความ แต่ว่าหลักการคือว่า ให้เป็นของรัฐอย่างเดียว เฉพาะเรื่องพื้นฐาน นะครับ เราเขียนชัดเจนถูกต้องตรงกันแล้วพื้นฐาน แต่ถ้าไม่พื้นฐานนี้ โอ.เค. ครับ ไม่ติดใจครับ

(นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : มาตรา ๘๓ นะครับ กรรมาธิการได้จัดทำร่างใน (๑๑/๑) นะครับ โดยมีสมาชิกบางส่วนไป

๒๗๘

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ปทิตตา ๑๑๔/๓

ปรึกษาหารือกันแล้วนะครับ เห็นด้วยนะครับ หากท่านสมาชิกเห็นด้วยกับร่างที่
กรรมวิธีการเสนอดังกล่าวนี้ ให้กด เห็นด้วย หากเห็นด้วยกับท่านเสวตนะครับ ที่อภิปราย
สักครู่ นะครับ ให้กด ไม่เห็นด้วย นะครับ เชิญลงคะแนนได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

- ๑๑๕/๑

๒๗๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

ศิริวรรณ ๑๑๕/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ลงคะแนนครบถ้วนแล้วนะครับ ปิดการลงคะแนนนะครับ เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนนครับ
เห็นด้วย ๕๖ ไม่เห็นด้วย ๑งดออกเสียง ไม่มี ไม่ลงคะแนนเสียง ไม่มี นะครับ ๑ เสียง
ผมไม่แน่ใจว่าของท่านเสวตหรือเปล่านะครับ ถือว่าเป็นไปตามร่างที่กรรมาธิการเสนอ
นะครับ

อาจารย์นิติพันธุ์มีอะไรครับ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย (กรรมาธิการ) : ผมขออนุญาตครับ ท่านประธานครับ ผม นิติพันธุ์ เชื้อบุญชัย จริง ๆ จะตอบคุณเสวตนิดเดียวเท่านั้นเองครับว่า ถึงแม้มีการแปรรูปรัฐวิสาหกิจ แต่อยู่ในรัฐธรรมนูญเองนั่นถือว่ารัฐนั้นต้องถือหุ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๑ เพราะฉะนั้นอำนาจการควบคุม จัดการนั้นยังอยู่ที่รัฐ และการที่รัฐนั้นไปให้บริการต่าง ๆ เหล่านั้น อาจจะเป็นเรื่องการบริจาค แล้วไปหักเป็นค่าใช้จ่ายในการเสียภาษีได้ เพราะฉะนั้นมันไม่มีข้อจำกัดในเรื่องที่บอกว่ารัฐไม่สามารถทำได้เลยละครับ ขอขอบคุณมากครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ ถ้าอาจารย์นิติพันธุ์อภิปรายก่อน ท่านเสวตอาจจะต้องลงมติไปแล้วนะครับ ถ้าอย่างนั้นบันทึกไว้จะครับ ท่านสมาชิกครับ พอดีมีอีกเรื่องหนึ่งจะครับ ที่ท่านสดศรีเสนอเข้ามาจะครับ ตอนนี้เสนอมาลงรับอะไรเรียบร้อยจะครับ เป็นญัตติให้แก้ไขบทพจนมาตรา ๒ มาตรา ๖๘ วรรคสอง อะไรนี่จะครับ แล้วก็กรรมาธิการเห็นว่าอย่างไรครับ เพราะว่ารับรองญัตตินี้ไม่ครบนั้นอยู่แล้วครับ กรรมาธิการเห็นจะพิจารณาหรือไม่อย่างไรครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าเป็นหลักการเดิมที่เราได้ลงมติไปแล้วจะครับ กรรมาธิการเห็นว่าน่าจะเป็นหลักการที่ซ้ำกับหลักการที่เราลงมติไปแล้วจะครับ ก็ขออนุญาตยืนยันว่าไม่น่าให้เข้ามาเป็นหลักการใหม่ได้ครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ พอดีท่านสดศรี อ้อ แจ้งว่าถอนแล้วจะครับ ท่านศักดิ์ชัยมีอะไรครับ เชิญครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ ศักดิ์ชัย ครับ เมื่อสักครู่เรามีมาตรา ๒๙๕ (๔) ที่ทางกรรมาธิการยกร่างบอกว่าจะไปปรับปรุง แล้วก็อยากจะทำให้ท่านให้ฟังครับ จะได้จบ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ ขอบพระคุณครับ อ่านให้ฟังอีกรอบหนึ่ง หลักการตรงกันหมดแล้วใช่ไหมครับ
 อย่างไรครับ ขอความชัดเจนครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานครับ
 หลักการตรงกันหมดแล้วครับ เดี่ยวขอท่านศักดิ์ชัยมาดูด้านหลังบัลลังก์ได้ไหมครับ
 จะกลับบ้านกันแล้วครับ ท่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 เปล่าครับ เดี่ยวครับ เดี่ยวลองขอความชัดเจนครับ ใจเย็น ๆ นิดหนึ่ง เราไม่อยากจะให้
 งานค้างนะครับ และตอนนี้มันติดตรงไหนครับ ท่านศักดิ์ชัยครับ

นายศักดิ์ชัย อุ้นจิตติกุล : จริง ๆ หลักการตรงกันนะครับ เนื่องจากว่า
 เนื้อหาผมขอให้ตัด (๔) ออกทั้งหมด ที่นี้ทางกรรมาธิการบอกว่าขั้นตอนที่ ๑ กับที่ ๒
 มันผ่านไปแล้ว ก็จะไปเขียนเฉพาะในขั้นตอนที่ ๓ กับที่ ๔ ซึ่งกรรมาธิการยกร่าง
 ก็รับปากว่าจะไปเขียน เมื่อจะไปเขียนแล้วก็บอกว่าจะกลับ ผมก่อนที่จะผ่านมาตรานี้
 ผมก็ถามว่าถ้าอย่างนี้ผมจะมีโอกาสได้เห็นก่อนไหมครับ ก่อนที่เราจะผ่านตรงนี้ไปนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 ครับ กรรมาธิการลองหาความชัดเจนหน่อยครับ เชิญครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ยังไม่ได้เขียนครับ
 ท่านประธานครับ ก็อยู่บนบัลลังก์กันหมด ถ้าท่านศักดิ์ชัยจะรอก็พัก ๑๕ นาที
 หรือชั่วโมงหนึ่งได้ไหมครับ แล้วเดี๋ยวเขียนแล้วกลับมาใหม่ ขออนุญาตไปดูหลังบัลลังก์
 ได้ไหมครับ ท่านครับ ขอความกรุณาเถอะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนุญ คนที่หนึ่ง) :
 คืออย่างนี้ได้ไหมครับ ผมว่าอย่างนั้นพูดบันทึกให้ชัดเจนก่อนนะครับ พูดให้ชัดเจนว่า
 ถ้อยคำจะเป็นในลักษณะใดนะครับ ดีกว่านะครับ ดีกว่าจะเลิกไปเฉย ๆ แบบนี้นะครับ
 จะได้เห็นตรงกัน ผมว่าสมาชิกคงอยากจะได้ยินทั้งหมดนะครับ คงไม่ใช่ท่านศักดิ์ชัย
 คนเดียวแล้วนะครับ ลองดู มาตราเท่าไรนะ ท่านศักดิ์ชัยครับ มาตราเท่าไรนะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ้นจิตติกุล : มาตรา ๒๙๕ (๔) ครับ

- ๑๑๖/๑

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมว่าท่านก็ เชิญครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ท่านประธานครับ ผมเข้าใจว่าเรามี
ข้าวต้มนี้ เราให้เวลาสัก ๑๕ นาที เราไปกินข้าวต้มดีไหมครับ แล้วก็จะได้กลับมาดูกันอีกที
หนึ่ง สุดท้าย แล้วก็ท่านใดจะกลับไปก่อนก็ได้ ไม่เป็นไรครับ เราก็คงไหน ๆ ก็ไหน ๆ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ อาจารย์สมคิดครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ความจริงในมาตรา
๒๙๕ (๔) หลักการตรงกันแล้วนะครับ ๒๙๕ (๔) เขียนว่า ไม่ให้นำบทบัญญัติ
มาตรา ๑๘๖ วรรคสามมาใช้บังคับกับการจัดทำสนธิสัญญาทั้งที่อยู่ระหว่างการ
ดำเนินการก่อนวันรับ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ครับ ท่านศักดิ์ชัยขอให้กลับประโยค
เท่านั้นเองนะครับ ซึ่งผมคิดว่าหลักการตรงกันหมดแล้วครับ ขอความกรุณาท่านศักดิ์ชัย
เถอะครับว่า ไม่มีอะไรเลยครับ หลักการตรงกันแค่นั้นเอง กลับประโยค แทนที่จะเขียน
ประโยคในทางลบ ก็มาเขียนประโยคในทางบวก แค่นั้นเองใช่ไหมครับ แค่นั้นเองนะครับ
ที่มีปัญหา

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ผมว่ามันไม่ได้เปลี่ยนเนื้อหาอะไรครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่นจิตติกุล : ครับ ก็เพียงแต่ทำให้กว้างได้ยืนยันหลักการว่า
ในสวนที่ได้ดำเนินการผ่านขั้นตอนที่ ๑ ก็คือการแจ้งให้รัฐสภาทราบตรงนั้นนี่ ในกรอบที่
กำลังเจรจากันอยู่ตรงนั้นนี่ไม่ต้องดำเนินการ เพราะว่ามันเป็นไปไม่ได้แล้วนะครับ
ส่วนที่ ๓ ที่ ๔ ก็คือตอนนี้จะไปเจรจาแต่ตกลงกลับมาจะต้องมาตกลงผ่านรัฐสภา
เท่านั้นเองแหละครับ ถ้าหลักการตรงกันก็ไม่ขัดข้องครับ เพียงแต่ทำให้กรรมาธิการกว้าง
ช่วยปรับแก้ไขให้เท่านั้นเอง

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ตรงกันหรือยังครับ เดี่ยวต้องเอาเทป (Tape) มาเปิดกันนะครับ เอาให้ตรงกันจริง ๆ
นะครับ ไม่อยากให้เป็นปัญหา

๒๘๓

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

นงลักษณ์ ๑๑๖/๒

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพครับ เดี่ยวขออนุญาต ๑ นาที ได้ไหมครับ เดี่ยวให้ถ้อยคำเลยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : สักครู่เดี๋ยวนะครับ

นายพิเชียร อำนาควรประเสริฐ : ท่านประธานครับ เรายังประชุมครั้งต่อไปเมื่อไหร่ครับ ท่านทวนอีกทีครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวผมก็จะบอกให้ต่อนะครับ แต่บอกเลยก็ได้ครับ ที่กำหนดไว้วันศุกร์ มีนัดวันที่ ๒ กรกฎาคม ถึงวันศุกร์ คือวันจันทร์วันศุกร์ วันจันทร์ถึงด พุธนี้ไม่มีประชุม นะครับ แล้วก็ไปนัดประชุมในวันพฤหัสบดีที่ ๕ นะครับ แล้วก็วันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคม เวลาเก้าโมงครึ่ง เก้าโมงสามสิบนาที ตอนเช้าวันศุกร์ ในวันที่ ๕ ก็เป็นเรื่องเกี่ยวกับสรุป นะครับ เป็นการประชุมสรุปทั้งร่างวันศุกร์ แล้วก็วันที่ ๖ วันศุกร์ก็จะลงมติ เห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบ ร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แล้วก็ยังมีกำหนดการ ไม่แน่ใจว่า ท่านสมาชิกได้รับแล้วหรือยังนะครับ กำหนดวันนำร่างรัฐธรรมนูญดังกล่าวออกเผยแพร่ ให้ประชาชนทราบ ต้องกำหนดวัน เพราะจะต้องไปประกาศในราชกิจจานุเบกษานะครับ แล้วก็พิจารณากำหนดวันออกเสียงการทำประชามติให้เป็นทางการด้วยนะครับ แล้วก็จะต้องนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเช่นเดียวกัน ก็เลยนัดไว้วันพฤหัสบดีที่ ๕ กับวันศุกร์ที่ ๖ กรกฎาคมวันศุกร์ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาวันศุกร์ ท่านอุทิศครับ

นายอุทิศ ชูช่วย : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม อุทิศ ชูช่วย เรียนหรือท่านประธานนัดหนึ่งครับ ในช่วงที่รอกรรมาธิการยกร่างครับ เนื่องจากว่า ในรอบที่ ๓ นี้ครับ ที่ทำแผนออกเผยแพร่ ธรรมนูญประชามตินี้วันศุกร์ ในส่วนของกรรมาธิการภาคได้เราทำได้ทำแผนปฏิบัติการเรียบร้อยแล้ววันศุกร์ คราวนี้นะครับ อยากจะกราบเรียนถามท่านประธานว่า ผมจะไปเสนอแผนนี้ที่ใคร แล้วเรื่องงบประมาณนี้จะทำอย่างไรครับ ท่านครับ เพราะว่าหลังจากนี้เรามีประชุมบ่อยแล้วครับ แล้วเราคงจะต้องทราบขั้นตอนที่ชัดเจนครับท่านครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
จริง ๆ แผนในช่วงนี้เนี่ยครับ กรรมการที่รับผิดชอบ คือคณะของท่านอาจารย์สมชัย
นะครับ ผมก็อยากให้ประสานกับท่านอาจารย์สมชัยเป็นหลักก่อนนะครับว่า ท่านอาจารย์
สมชัยนี้มีแนวทางในการเผยแพร่และประชาสัมพันธ์อย่างไรนะครับ หลังจากนั้นก็จะนำไป
พิจารณาในคณะกรรมการกิจการสภา เพื่อกำหนดแนวทาง กรอบ งบประมาณค่าใช้จ่ายอะไร
ทั้งหลายนี้ครับ อันนี้ก็จะเป็นแนวทางที่จะเผยแพร่ โดยเอาคณะอาจารย์สมชัยเป็นหลัก
ท่านอาจารย์เจิมศักดิ์ครับ เสร็จแล้วนะครับ กรรมการยกร่างทำเสร็จแล้วนะครับ

รองศาสตราจารย์เจิมศักดิ์ ปิ่นทอง : ครับ ระหว่างนี้ถามท่านประธาน นิดเดียว เพื่อให้พวกเราเตรียมตัวได้ถูกนะครับ วันที่ ๕ นี้ เราจะมาทำอะไรบ้าง พวกเราจะได้เตรียมอ่านมาก่อน หรือเตรียมทำมาก่อน ไม่อย่างนั้นเดี๋ยวมาถึง ท่านประธานดูก็บอกกว่า ทุกอย่างมันต้องอ่านมาก่อนนะครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ขอบพระคุณครับ ก็คงจะต้องให้กรรมาธิการนี้แหละครับที่ได้จัดทำร่างให้เสร็จ เข้าใจว่า น่าจะเสร็จ เดี่ยวกรรมาธิการชี้แจงแล้วกันนะครับ เพราะจะต้องเอาร่างมาแจก ท่านสมาชิกให้อ่านล่วงหน้าครับ ท่านตอบตรงนี้ก็ยินดีไหมครับ จะได้จบตรงนี้ครับ

ศาสตราจารย์สมคิด เลิศไพฑูรย์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานที่เคารพ ครับ ท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญครับ สมคิด เลิศไพฑูรย์ กรรมาธิการครับ กรรมาธิการจะนำร่างที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมดนะครับไปตรวจความเรียบร้อย ทั้งภาษา ทั้งเรื่องตัวเลข ทั้งเรื่องคำ วรรค ตอน ต่าง ๆ รวมถึงการไล่เลขมาตราใหม่ทั้งหมดนะครับ เพราะเราไล่ ๒๙๙ ไป มีทับโน้น ทับนี้ ทับนั้น นะครับ ก็คงไปไล่ให้เกิดความต่อเนื่องกัน ก็จะใช้เวลาไปจนถึงวันที่ ๓ นะครับ วันที่ ๔ เข้า เก้าโมง ครับ กรรมาธิการรับปาก ท่านทั้งหลายนะครับว่า จะส่งต้นร่างของรัฐธรรมนูญที่แก้ทั้งหมดมาให้ท่าน ตามที่กำหนด ไว้นี้จะส่งท่านทั้งหมด ๒ เล่ม เล่มที่ ๑ เป็นตัวรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ นะครับ เราจะเขียนอย่างนั้นเลยนะครับ ไม่มีขีดฆ่า หรืออะไรทั้งหมดเลย เป็นตัวทั้งหมดเลย ๑ ฉบับ ฉบับที่ ๒ เป็นฉบับเปรียบเทียบระหว่างร่างที่เอาเข้ามา สมาชิกสภาร่าง กับร่างที่ ทำใหม่ และร่างที่ทำใหม่จะมีขีดเส้นได้ ขีดฆ่าทั้งหมด ให้ท่านเห็นนะครับว่า เปรียบเทียบ กันแล้วเป็นอย่างไรบ้าง จะขออนุญาตเป็น ๒ ฉบับ แบบนี้นะครับ ท่านจะรับได้เข้าวันที่ ๔ เก้าโมง พยายามทำให้เสร็จนะครับ ผมคิดว่าน่าจะเสร็จ ท่านอัครพรมองหน้าผมนะครับว่า เสร็จทันหรือเปล่า ไม่แน่ใจนะครับ แต่ว่าขออนุญาตว่าจะทำอย่างนั้นนะครับ

อันที่ ๒ นะครับ ท่านประธานขออนุญาตเลยได้ไหมครับ ถ้อยคำที่ ท่านศักดิ์ชัยถาม ก็จะเขียนให้เชิงในทางบวกนะครับ เดิมทีบอก ห้ามมิให้ อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ ก็เขียน (๔) นะครับว่า การใดที่เกี่ยวกับการจัดทำหรือการดำเนินการตามหนังสือ สัญญาที่ได้ดำเนินการไปแล้วก่อนวันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ให้เป็นอันใช้ได้ และมีให้นำ

บทบัญญัติมาตรา ๑๘๖ วรรคสามมาใช้บังคับ แต่ให้นำบทบัญญัติ มาตรา ๑๘๖ วรรคสามมาใช้บังคับกับการดำเนินงานที่ยังคงค้างอยู่และต้องดำเนินการต่อไป เนื้อหาก็คือเหมือนเดิมนะครับ แต่กลับคำนะครับ ตามที่ท่านต้องการนะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ไม่ขัดข้องครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ครับ ไม่ขัดข้องนะครับ

นายศักดิ์ชัย อุ่ณจิตติกุล : ขอภัยเพื่อน ๆ ด้วยนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
เดี๋ยวนะครับ มันมีอีกส่วนหนึ่ง ในส่วนของคำปรารภนะครับ เอ๊ะ ตอนนั้นเราพิจารณาแล้ว
นะครับ พิจารณาแล้ว ใช่ครับ ครับ เดี่ยวนะครับ ท่านจะเรื่องอื่นหรือเปล่าครับ เรื่องอื่น
เดี๋ยว เดี่ยวนะครับ ถือว่าในการพิจารณาร่างของเราทั้งหมดนี้นะครับ จบการพิจารณา
ตามลำดับมาตราแล้วนะครับ เลยกราบเรียนท่านสมาชิกนะครับ มีท่านใดขัดข้อง
มาตราไหนที่ติดค้าง มาตราไหนที่ยังติดใจ มีไหมครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ถ้าไม่มี ถือว่าเราได้พิจารณาตามลำดับมาตราเสร็จเรียบร้อยแล้วนะครับ เดี่ยวนะครับ
ก่อนเข้าวาระอื่น ๆ นะครับ พอเสร็จภารกิจนี้นะครับ กรรมาธิการท่านก็จะต้องลงนะครับ
ก็จะได้พูดถึงเรื่องอื่นนะครับ เชิญท่านกรรมาธิการก่อนครับ

นายอัศววิทย์ สุมาวงศ์ (กรรมาธิการ) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม
อัศววิทย์ สุมาวงศ์ รองประธานคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ในนามของ
คณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญ ใครขอโอกาสนี้ที่เราเสร็จการพิจารณาเรียงลำดับ
มาตรารัฐธรรมนูญ ขอขอบคุณท่านสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง
ที่ได้กรุณาเสนอคำแปรญัตติ แล้วก็ช่วยคณะกรรมการร่วมให้ความคิดเห็น
และให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการที่จะปรับปรุงแก้ไขร่างรัฐธรรมนูญที่เรากำลังร่างอยู่นี้
เพื่อให้เป็นร่างรัฐธรรมนูญที่ดีที่สุดเท่าที่เราจะสามารถร่างได้ -----

๒๘๗

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สมร ๑๑๘/๑

เราได้ร่างรัฐธรรมนูญนี้มาเป็นเวลาตั้งแต่วันที่ ๑๑ เรียงลำดับมาตราครบ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายน จนถึงวันนี้ โดยมีการเว้นเพียงแค่ ๓ วัน เราใช้เวลา ๑๗ วันเต็มในการพิจารณาร่างรัฐธรรมนูญใน ๑๗ วันนั้นเราพิจารณาตั้งแต่เช้า แต่ส่วนใหญ่เราก็พิจารณากันมาถึงสี่ทุ่ม ห้าทุ่ม วันนี้ก็เป็นเวลาสี่ทุ่มห้าสิบนาทีแล้ว พวกเราทุกคนผมเชื่อว่าเหน็ดเหนื่อย แต่ความเหน็ดเหนื่อยของเรานี้ก็คงจะหายไป เมื่อเราได้ทำการร่างรัฐธรรมนูญได้สำเร็จ สมบูรณ์ และได้ร่างรัฐธรรมนูญที่พวกเราทั้งหลายเชื่อว่าเป็นร่างรัฐธรรมนูญที่ดี ขอถือโอกาสนี้ขอขอบคุณท่านสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญในนามของคณะกรรมการยกร่างรัฐธรรมนูญอีกครั้งหนึ่งครับ และนอกจากขอขอบคุณท่านสมาชิกแล้ว ยังจะต้องขอบคุณเจ้าหน้าที่ของสภาเป็นอย่างมาก ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการทำงานของพวกเราเป็นอย่างดียิ่งครับ ขอขอบคุณท่านเจ้าหน้าที่ทุกท่าน ณ ที่นี้ด้วยครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ต้องขอบคุณท่านกรรมการทุกท่านนะครับ ขอขอบคุณท่านสมาชิกนะครับ แล้วก็เจ้าหน้าที่ทุกท่านด้วยนะครับ วาระอื่นคงไม่มีแล้วนะครับ มีไหมครับ อย่างนั้นปรบมือเสร็จแล้วกรุณานั่งลงก่อนนะครับ ยังไม่ได้ปิดประชุมครับ ขอขอบคุณท่านกรรมการครับ ท่านเสวตมีอะไรครับ

นายเสวต ทินกุล : ท่านประธานครับ ผม เสวต ครับ คือผมยังติดใจอยู่เพื่อนสมาชิกเขาก็ให้ผมถามนะครับ พวกเราไม่มีเสื้อนะครับ เสื้อกับกางเกงนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เสื้อหรือครับ

นายเสวต ทินกุล : ครับ เครื่องแบบนะครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : ครับ

นายเสวต ทินกุล : ก็ฝากท่านแหละครับว่าจะเอาอย่างไรครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : เดี่ยวชัดเจนแล้วจะบอกครับ ท่านรัฐมีอะไรครับ

นายรัฐ ชุกกลีน : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับ ผม รัฐ ชุกกลีน สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญครับ พอที่ท่านลงไปแล้ว ผมว่าจะขออนุญาตตามเพื่อหาที่ให้ชัดเจนขึ้นนี้ ท่านจะมาวางไว้ข้างหน้าหรือไปเอาที่ยกร่างครับ อันที่ ๑ นะครับ อันที่ ๒ นี้ก็คือ เนื่องจากเวลาเรามีแค่วันเดียวนะครับ ท่านจะอนุญาตให้คนละกี่ชุดครับ ถ้าได้สัก ๒ ชุด ผมก็จะได้มี เนื่องจากผมอ่านช้าครับ จะได้มีคนช่วยผมอ่านได้ครับ ขอขอบคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) : อ่านช้าเอาไปตั้ง ๒ ชุดหรือครับ เดี่ยวจะหาทางส่งให้แล้วกันนะครับ เอาให้สะดวกที่สุดครับ ท่านสุรชัยครับ

นายสุรชัย เลี้ยงบุญเลิศชัย : ขอขอบคุณครับท่านประธานครับ ผมนิดเดียวครับ ก็ขออนุญาตที่ประชุมนี้ครับว่าพวกเราได้ช่วยกันร่างรัฐธรรมนูญมาตลอดตั้งแต่วันที่ ๑๑ มิถุนายนนะครับ ทุ่มเทการทำงานอย่างเต็มที่ ผมก็ขออนุญาตเป็นตัวแทนของสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ ขอขอบคุณท่านอาจารย์ธนิต ในฐานะประธาน ท่านเสรี สุวรรณภานนท์ ในฐานะรองประธาน คนที่หนึ่ง ท่านเดโช ในฐานะรองประธาน คนที่สอง ที่ได้ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันมาทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม แม้ว่าในการประชุมบางครั้งเราอาจจะมีความเห็นที่ไม่ตรงกันอยู่บ้าง หรืออาจจะมีมองว่าเป็นความขัดแย้งในที่ประชุม ผมก็ขอให้พวกเราทุกคนได้โปรดมีความเข้าใจว่า ทั้งหมดเกิดจากการทุ่มเทการทำงานของเราในฐานะสมาชิกสภาว่าง โดยเฉพาะกลุ่มที่ทำการแปรญัตติ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้มาจากการรับฟังความเห็นจากพี่น้องประชาชน เพราะฉะนั้นการอภิปรายทั้งหมดของพวกเราก็เป็นการที่ต้องการนำเสนอข้อมูลที่เราได้จากประชาชนมาเสนอต่อกรรมาธิการยกร่าง เสนอต่อที่ประชุม เพราะฉะนั้นบางครั้งอาจมีความไม่เข้าใจกันระหว่างพวกเราที่ท่านทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม โดยเฉพาะเวลาที่ท่านประธานในที่ประชุมเร่งรัด หรือตัดพ้อพวกเราเวลาอภิปราย ก็ขอให้มีความเข้าใจพวกเราด้วย ขณะเดียวกันพวกเราก็มีความเข้าใจท่านประธานทุกคนที่มาทำหน้าที่ในที่ประชุมครับ กับกรรมาธิการยกร่างนั้นบ่อยครั้งภาพออกมาอาจจะเป็นว่าเรากับกรรมาธิการยกร่างยืนกันคนละฝั่งคนละฝากัน ก็ขอทำความเข้าใจครับว่า

๒๘๙

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

สมร ๑๑๘/๓

เราทั้งหมดทำงานภายใต้กรอบแนวความคิด กับข้อมูลที่ได้มาจากพี่น้องประชาชน ไม่ได้
หมายความว่าเราจะเป็นคนละพวกกัน กรรมวิธีการรณรงค์กับสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๑๐๐ คน
คือพวกเดียวกัน คือคนที่ร่างรัฐธรรมนูญ แล้วเรามีเจตนาที่จะร่างรัฐธรรมนูญให้ดีที่สุด
สำหรับพี่น้องประชาชน -----

- ๑๑๘/๑

๒๙๐

สสร ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)

รตนา ๑๑๙/๑

สิ่งที่เกิดความขัดแย้งในระหว่างการทำงานนั้น ก็เป็นเพียงการทำหน้าที่ให้ดีที่สุดเท่าที่ตนเอง ผมเชื่อว่าจากนี้ไป พวกเราสภาร่างรัฐธรรมนูญทั้ง ๑๐๐ คน กับกรรมาธิการยกร่างทั้ง ๓๕ คน เราจะรวมตัวเป็นหนึ่งเดียวกัน ถูกต้องไหมครับ ขอบพระคุณครับ

นายเสรี สุวรรณภานนท์ (รองประธานสภาร่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง) :
ขอบพระคุณครับ ขอขอบคุณท่านสุรชัยนะครับ ท่านเป็นคนเสมอต้นเสมอปลาย ตั้งแต่วันแรก วันสุดท้าย อภิปรายยาวตลอดนะครับ แต่เน้นด้วยเนื้อหาสาระนะครับ แล้วก็ทุก ๆ ท่านด้วยนะครับ แสดงให้เห็นถึงความตั้งใจอันดีที่พวกเราได้พยายามทำงาน แต่ภารกิจยังไม่สิ้นสุดนะครับ เราต้องมีการมาลงคะแนนกัน เราต้องมาลงมติกันด้วยนะครับ ก็ขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่านนะครับ แล้วก็ขอบคุณเจ้าหน้าที่ทุก ๆ ท่านด้วยนะครับ เอาจริงว่าคืนนี้ผมเลี้ยงข้าวต้มท่านห้องข้าง ๆ นี้ครับ ก็ผมนัดเป็นทางการนะครับ ประชุมสภาอีกครั้งหนึ่งเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของร่างรัฐธรรมนูญในวันพฤหัสบดีที่ ๕ กรกฎาคมนี้ เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกาครับ ผมขอขอบคุณท่านสมาชิกทุกท่าน ขอขอบคุณท่านกรรมาธิการยกร่างทุกท่านนะครับ และเจ้าหน้าที่ทุกท่านด้วยนะครับ วันนี้ขอปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๒๓.๐๐ นาฬิกา

การประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ
ครั้งที่ ๓๘/๒๕๕๐ (เป็นพิเศษ)
วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๐

รายนามคณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา	นายจเร พันธุ์เปรื่อง นางสาวยุพา ศิริประภาพร	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุม และชวเลข
-----------	--	---

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

นางกัลยา พิมพ์เสน	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๑
นางนัยนา เปรมประพันธ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๓
นางสุจิตรา อรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๔
นางสุภปภา หนองพงษ์	ผู้อำนวยการกลุ่มงานบริหารทั่วไป
นางบังอร วิบูลโกศล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางนนท์สภรณ์ ขุนทองจันทร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวพัชรี ไชคำพา	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสติมา จันทร์ไพจิตร	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสันทนา ททรัพย์พูนผล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางรพีพร ดิยามา	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๘
นางสาวฐานวีร์ เกิดไธดศรี	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๗
นางสาวสุพิชชาญ์ เนื่องพิมพ์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวประไพพิศ ดีสุน	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวอุทัยวรรณ จำนงค์ศาสตร์	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๖
นางสาวกุลนที หวังประเสริฐ	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางนภาพรณี แพทย์พันธุ์	วิทยากร ๕

ผู้จัดรายงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๓)

นางสาวกรรวิ พจนวิชัย	นางวัฒนี อุดมภักดี
นางสาวรสรินทร์ กนกอุดม	นางสาวกมลมาศ ทั้งสุภุติ ศิริสัมพันธ์
นางศันสนีย์ ฤทธิประเสริฐศรี	นางนิวรา คำงาม
นางณัฐชนก วงษ์นิต	นางสาวสาริศา สิงห์เมธา
นางศิริลักษณ์ สุวัตถ์	นางเสาวลักษณ์ เพชรธา
นายพรเทพ ไชยสงวนสุข	นางนัชชา ไนไฮสง
นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร	นางสาววีรุทัย ผาสุขเวชพร
นางสาวปติตตา ธีรนนท์	นางศิริวรรณ สากลวารี
นางสาวนงลักษณ์ ฐ์	นางดรุณี จันทร์พันธ์
นางสาวสมร เกตุศรี	นางสาวรัตนา ภูระหงษ์
นางสาวเกศราภรณ์ จันทร์บำรุง	นางสาวรัศมี บานเย็น

**สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร**

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๙๐ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
สารบัญ ๑	๒๑	คมสัน โพธิ์คง ๑๐๘, ๑๒๘, ๑๗๒, ๑๘๓, ๒๐๘	คมสัน โพธิ์คง ๑๐๘, ๑๒๗, ๑๗๒, ๑๘๓, ๒๐๘
๕	๑	รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)	รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว
๗	๑	พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญนั้น	พรบ.ประกอบรัฐธรรมนูญนั้น
๑๒	๙	รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)	รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว
๑๗	๙	สภานิติบัญญัติ	สภานิติบัญญัติแห่งชาติ
๓๓	๓	แต่ผู้ตรวจแผ่นดิน	แต่ผู้ตรวจการแผ่นดิน
๔๓	๖	วรรคหนึ่งนี้เขาได้เติมเต็มตามวาระนี้ครับ	วรรคหนึ่งนี้เขาได้เป็นเติมตามวาระนี้ครับ
๕๗	๑๓	ซุ่มเสียง	สุ่มเสียง
	๑๔	กับ กกต. ก็ทำงานด้วยดีพอสมควร	กับ กกต. ก็ทำงานได้ดีพอสมควร
๕๙	๗	บทบัญญัติ	บทบัญญัติ
๙๒	๑๔	ดุลพินิจ	ดุลพินิจ
๙๘	๒๔	การ เรียนรู้ด้วยตนเอง	การเรียนรู้ด้วยตนเอง
๙๙	๑๘	อย่างกราบเรียนว่า	อยากกราบเรียนว่า
๑๐๓	๑๒	ภาคประชาชน	ภาคประชาชน
๑๑๓	๑๑	สาธารณะ นั้น	สาธารณะนั้น

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๑๒๔	๖	ส่วนญัตติที่ยื่นแล้วนั้นนี้ขอให้ท่าน	ส่วนญัตติที่ยื่นแล้วนั้นนี้ ขอให้ท่าน
๑๓๓	๑๗	ชักเข้า ชักออก	ชักเข้าชักออก
๑๓๖	๑๑	ทำอะไรไม่ได้แล้วละ	ทำอะไรไม่ได้แล้วละ
	๑๔	เรื่องนี้รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)	เรื่องนี้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว
๑๔๒	๔	รัฐธรรมนูญ (ฉบับชั่วคราว)	รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราว
๑๖๑	๑๐	ทูลเกล้าขึ้นไปแล้วครับ	ทูลเกล้าฯ ขึ้นไปแล้วครับ
๑๗๒	๒๐	สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ	สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญ
๑๙๒	๒๐	หลักการ	หลักการ
๑๙๔	๑๘	จะเอาแพ้ เอาชนะ	จะเอาแพ้อาชนะ
๒๓๖	๘		(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายธนิต เศรษฐบุตร ประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายเสรี สุวรรณภานนท์ รองประธานสภาว่างรัฐธรรมนูญ คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)
๒๔๔	๑๗	เอาส่วนที่แก้ไขเชิญครับ	เอาส่วนที่แก้ไขเชิญครับ
๒๖๔	๙	สามาด	สามารถ

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๙๐ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๖๘	๒๔	แค่หนึ่ง หรือ ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน	แค่ ๑ หรือ ๒ เดือน หรือ ๓ เดือน
	๒๕	อยู่หนึ่ง หรือ ๒ เดือน หรือ ๓ เดือนนี้	อยู่ ๑ หรือ ๒ เดือน หรือ ๓ เดือนนี้
๒๖๙	๖	ร้อยละห้าสิบเอ็ด	ร้อยละ ๕๑
๒๗๖	๑๗	สิบห้าเปอร์เซ็นต์	๑๕ เปอร์เซ็นต์

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๙๐ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๖	๑๕	แซงก์ชัน (Sanction)	แซงก์ชัน (Sanction)
	๑๕	แซงก์ชัน	แซงก์ชัน
๑๑๒	๒๖	อิเล็กทรอนิกส์ (Electronics)	อิเล็กทรอนิกส์ (Electronic)
๑๑๙	๒๒	เอฟทีเอ (FTA)	เอฟทีเอ (FTA – Free Trade Agreement)
	๒๔	อียู (EU)	อียู (EU – European Union)
๑๘๗	๓	โนโวเทล (Novotel)	โนโวเทล (Novotel Bangkok Hotel)
๒๔๙	๒	การันตี (Guaranty)	การันตี (Guarantee)
๒๖๕	๒๐	จากเจบิก (JBIC)	จากเจบิก (JBIC - Japan Bank for International Cooperation)
	๒๐	วีซีเอฟ (VCF)	วีซีเอฟ (VCF) (OECEP – The Overseas Economic Co-operation Fund)
๒๗๓	๙	เรคคอร์ด (Record)	เรคคอร์ด (Record)
๒๗๔	๑๕	แฟกซิリティ (Facility)	ฟาซิリティ (Facility)
		เบสิค แฟกซิリティ (Basic facility)	เบสิค ฟาซิリティ (Basic facility)

แบบที่ ๘ : การแก้ไขเกี่ยวกับชื่อบุคคล

บันทึกการขอแก้ไขรายงานการประชุมสภาาร่างรัฐธรรมนูญ

ครั้งที่ ๓๘ / ๒๕๕๐

(เป็นพิเศษ)

(วันเสาร์ที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐)

ตั้งแต่วันที่ ๑ - ๒๙๐ สรุปการแก้ไข ดังนี้

หน้า	บรรทัด	ข้อความเดิม	ข้อความที่ขอแก้ไข
๒๑๔	๑๐	เชิญท่าน ดร.พิสิฐ	เชิญท่านดอกเตอร์พิสิฐ